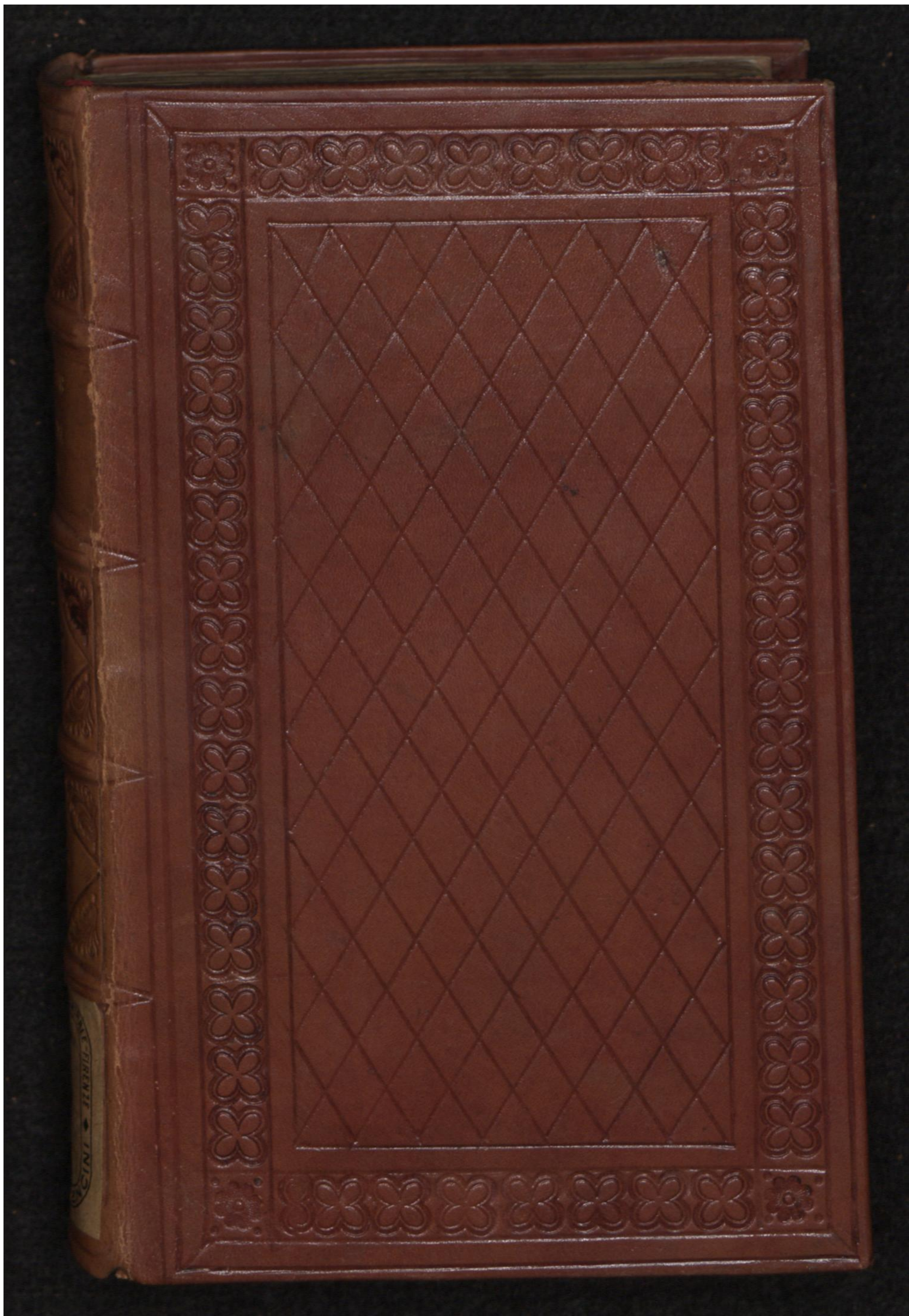
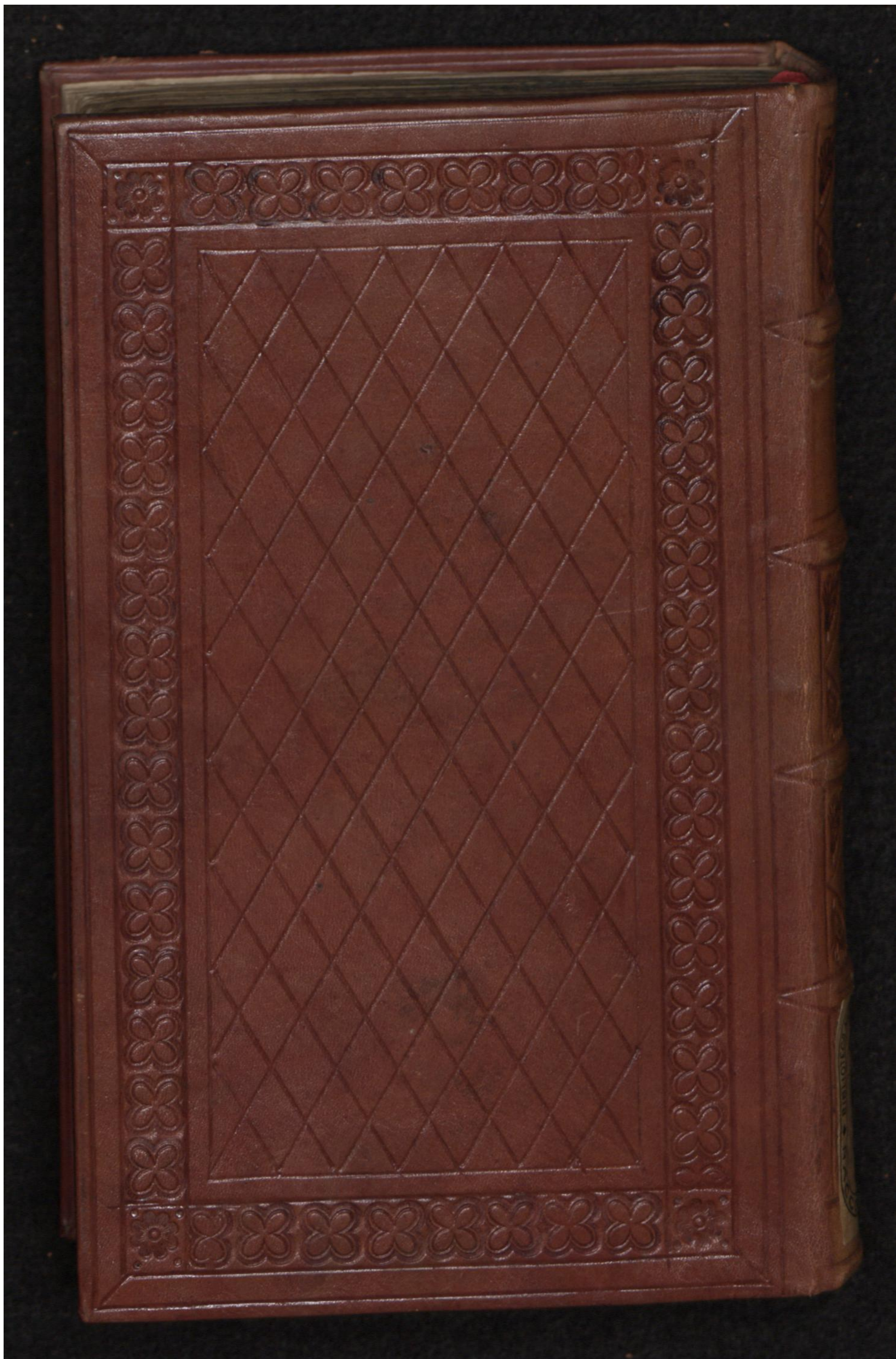

HORATIUS
POEMATA
OMNIA
BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE - FIRENZE
RACCOLTA NENCINI
ALDINI
I
3
53

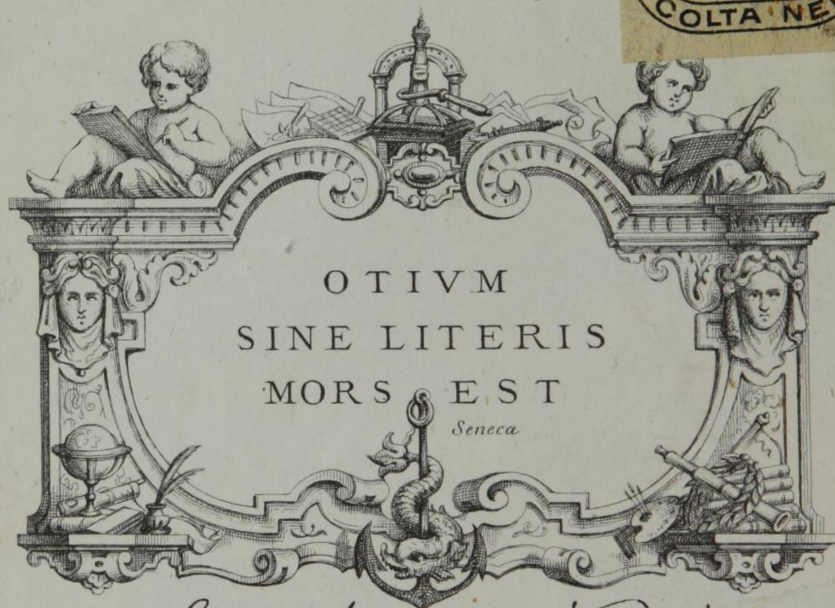

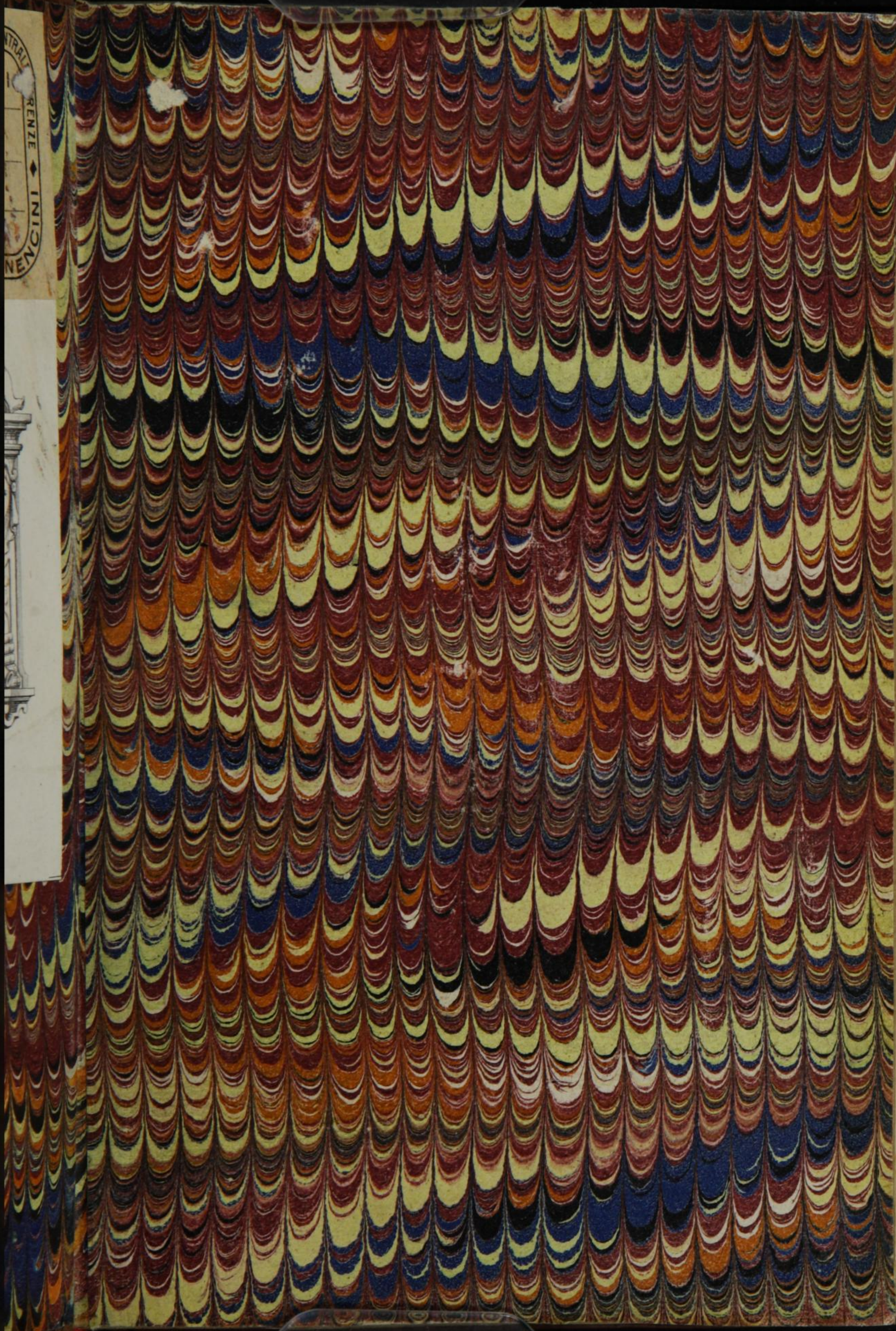

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE
ALDINI
I
3
53
RACCOLTA NENCINI

OTIVM
SINE LITERIS
MORS EST
Seneca
Ex Libris Joannis Nencini
1874

Gio. Vencini

1862

Q. HORATII FLACCI POEMATA OMNIA.

Centimetrum Marij Seruij.

Annotationes Aldi Manutij Romani in Horatium.

Ratio mensuum, quibus Odæ eiusdem Poëtæ tenentur eodem Aldo authore.

Nicolai Peroti libellus eiusdem argumenti.

M. D. XXVII.

F.A. LECTORI. S.D.

n On solum Horatiani ipsius carminis elegantia, aut ueterum testimonio hunc poëtam inter alios excellere cognoui: sed ex eo etiam, quod in manibus plurimorum habeatur. sæpe.n.à nobis impressus, & uenditus est. Quare sum adductus, ut nõ negligentius, quàm antea eundem authorem emitterem. quod cum faciebam, omnium utilitati me consulere uidebam. Vale.

FRANCISCVS ASVLANVS IOANNI PINO FRANCISCI GALLIARVM REGIS VENETIIS LEGATO. S.P.D.

CVM MVLTIS IN REBVS Augusti Principis felicitatem soleo admirari, tum maxime in latinis Poëtis, quos ingenio, & doctrina praestanteis illius Principatu multos floruisse legimus. Nec uero existimare possum diuturnam pacem, liberalitatemq́; tum principis, tum illius familiarium tantum decus illi aetati peperisse, cum posteriora saecula si non tam longa, certe magna pace floruerint, uirosq́; tulerint, qui & liberalitate, & omni genere uirtutis cum illis contendere possent. Verum illam potius afferri oportere causam dixerim, quod natura illis potissimum temporibus declarare uoluerit quantum in eo ingeniorum genere producendo ualeret, ut si postea nihil tale uidissent homines, ipsam non accusarent quod eiusdem generis ingenia edere nō posset, sed quod nollet. Venusinum igitur Horatium ex eo numero habemus Poëtam elegantissimum, & in amoribus exprimendis, mire dulcem, & iucundum, in uitijsq́; insectandis ita comem, & lenem, et pro tempore acrem, ut qui carpitur tanto morum magistro, & censori non possit non plurimum uelle debere. Nec nostrae, aut superioris memoriae homines hoc laudis, & iudicij testimonium de uirtute illius dederunt, sed illa, ut ita di-

xerim, aureæ ætas, qua uixit. propterea factum existi mo, ut Augustus eundem ipsum quamuis diuersarum partium uenia, & incolumitate dignum censuerit, rectumq́;, & gloriosum putauerit post optatissimam illius Musis quietem datam, omnibus studijs, & officijs ornatissimũ habere. Talis autem otij opera extant multa, & ea quidẽ præclarissima Odæ, Satyræ, Epistolæ, quas cum ALDVS noster semel, atq; iterum accurate recognouisset, in apertumq́; retulisset, maximam sibi, & authori laudẽ peperit. Illius autem uestigia nos omni studio nunc persequentes, eadẽ ipsa poëmata ad exactiorem castigationem reuocauimus. præter alios enim quos plurimos adhibuimus, Andreæ etiam Naugerij excellenti literatura, & ingenio uiri, iudicio non parum multis in locis adiuti, ita mendis omnibus sublatis integra reddidimus, ut uere profiteri possimus non minus nostro labore tanto authori pristinam dignitatem esse restitutam, quàm studiosissimo cuiq; lectori satisfactum in ijs, quæ uel obscura, uel ambigua ab omnibus in medium relinquebãtur. Hæc autem omnia sub tuo nomine apparere uoluimus clarissime Pine, tum propter incredibilem amorem, singularemq́; beneuolentiam, qua & Aldum ante, & nos omneis nunc prosequeris, tum propter eximiam ingenuarum omnium artium cognitionem, & studium. Itaq; cum eiusmodi institutis maximum familiæ tuæ nobilissimæ decus attulisses, & nominis celebritate, ingenijq́; gloria floreres, Ludouicus XII Galliarũ Rex te non modo carum habuit, omniq; officio complexus est, uerũ etiam in am=

plissimum Tolosanorũ Senatorum ordinem cooptauit, ut quasi excelsiore è loco sapientiæ, uirtutisq́; tuæ lumen appareret. Quem clarissimum Regem cum postea Franciscus Rex imitatus esset, magnitudinem beneficij superioris regis cum suo iudicio coniũgere uoluit. Nam cum pleraq; domi consilio usus tuo confecisset, teq́; legatum ad multos reges misisset, uideretq́; tua industria, & prudentia foris rempu. optime geri, in Mediolanensem quoq; Senatum asciuit, ut non minus Gallia citerior doctrinam, æquitatem, & consilium admiraretur tuum, quàm ulterior constantiam, fidem, & uirtutem suspiciat. Nec multo post te ad Senatum Venetum legauit, quo in honore tanta prudentia, mansuetudine, & integritatem uteris, ut nihil ad immortalem gloriam tibi desse uideamus. Quanquam autem tuum hoc ingeniũ, studia, mores uniuersam delectant ciuitatẽ, tamen nescio quo pacto ꝗ familiariter tecum uiuũt, ita tibi deuinciunt, ut prædicare non desinant, se non satis constitutum habere, utrũ maiori ipsis honori gratia, coniunctioq́; tua sit, an usui, & commodo. Ex quorum numero in primis noui Hieronymum Fondulum uirum & moribus, & literis ornatissimum, quem quidẽ & ante plurimum dilexi, & post constantem de tuis uirtutibus prædicationem, non potui non uehementer admirari, simulq; hominis iudicium probare, quod te præcipue sibi colendum proposuerit. quod quanquam intelligit se cum multis facere, tamen huius rei princeps & esse, & haberi uult. Vale.

Aldus Pius Manutius Rom. Iafredo Carolo iuriſconſulto, ac Regij Senatus in Vrbe Mediolano moderatori.

S. P. D.

Gitur iam triennium Inclyte Carole, ex quo me in amicorum tuorum numerum accepiſti, idq; Mediolani, ubi ſic me uidiſti libenter, ut ſæpe etiam, quæ tua eſt humanitas, conuiuam tuum eſſe uolueris, cum multi unà cœnarent familiares, ijdemq; Academici, & doctiſſimi uiri, ꝗ ad te ut olim doctiſſimi quiq; ad Mecœnatem, frequentes concurrunt, ac confugiunt. Ex quo item, cum paucis poſt dieb. Cremona Aſulã proficiſcerer per Mãtuanum agrum, & milites Mantuani principis, neſcio quos capturi illius inimicos, qui eo die tranſituri illac equis dicebantur, me per errorem cœpiſſent, Cannetiq;, quod ab Mantua, XX, millia paſſuum abeſſe aiunt, in carcere detinerent, Tu, qui forte tunc eras Mantuæ, legatum agens Regium, ſtatim re cognita, liberaturus me, adijſti Principem, eaq; re facile impetrata, ipſemet omni equitatu tuo comitante, necnon & alijs quibuſdam ex Mantuanis nobilibus ad idipſum oppidum profectus es, ac me accerſitum liberaſti, pecunia ad aſſem, ueſtibus, equis, & cæteris, quæcunq; ſurripuerant, redditis. Vbi illud mirum, ut Prætor loci illius, qui prima nocte, qua me adducendum ad ſe iuſſerat, uiris propè centum armatis circundatum, ab hora quinta ad decimam uſque Iulio menſe in teterrimo carcere incluſum tenuerat, cœnantibus nobis (di-

ſcumbebam enim et ipſe in tanto cœtu, contra te ſecundus iuſſu tuo) non ſolum aſtaret, ſed etiam, ut Naſidienus olim apud Horatium cœnante Mecœnate, architiclinum ageret, tum ueniam peteret, quod me non tractaſſet humaniter. Adde, quod ipſe Princeps literas ad me Aſulam quã humaniſſimas dedit, offerens, quantum aut moleſtiæ, aut incommodi per errorem paſſus fueram, neſciente ſe, tantundem uel iucunditatis, uel commodi, aliquando ſe repoſiturum. Non immemor igitur Iafrede Carole tanti beneficij in me tui, ſæpe cogitaui, qua nam in re gratum me tibi eſſe oſtenderem, tandem Horatij Flacci cultum poëma daturus ſtudioſis excuſum cura noſtra, Illud ſub tuo nomine ſtatui emittere, ut Quẽadmodum Horatius ipſe Mecœnati Benefactori ſuo, ac doctiss. & liberaliss. Principi hoc opus à ſe compoſitum dedicauit, ego itidẽ id ipſum à me recognitum diligenter, & emendatum dedicem tibi Seruatori meo, & cum alijs plurimis, tum doctrina, & liberalitate Mecœnati ætatis noſtre. Cui fortaſſe uerius ego, q̃ Mecœnati Horatius, dixerim, O' & præſidium, et dulce decus meum. nam longe maius eſſe beneficiũ reor, hominem è carcere liberare, quàm donare diuitijs. Sæpe igitur iuuat dicere, O' & præſidium, & dulce decus meum. Idem autem opus etſi abhinc ſeptennium curauimus imprimendum, nunc tamen id iterũ damus, ſed multo emendatius, meliusq́;, nam & rationem undeuiginti metrorum generum, quibus Horatius in hoc opere uſus eſt, ſic inſerui ſuis locis, ut ſe ſponte offerant uel nolentibus, & diſtinctiones, ſubdiſtinctionesq́;, ut quiſque locus exigebat,

apposui, Quæ cum bene collocatæ sunt, commentariorum uice funguntur. Notaui præterea quædam inter corrigendum, quæ rapti profutura, hic subiunximus. Vale præsidium, & dulce decus meum. Venetijs Tertio Calendas April. M.D.IX.

Q. HORATII FLACCI VITA PER PETRVM CRINITVM FLORENTINVM.

Q. Horatius Flaccus in Venusio Apuliæ oppido natus est. patrem habuit Libertini generis. unde illud,

Quem rodunt omnes Libertino patre natum.

Pro certo habetur eius natalẽ fuisse duob. circiter annis ante coniurationem. L. Sergij Catilinæ, quo tempore celebres erant in ciuitate, ex Poëtis Val. Catullus, Licinius Caluus, & Heluius Cinna, ex oratoribus M. Cicero. Q. Hortensius, & Q. Catulus, ex Philosophis Var. Terentius & Figulus Nigidius. Orbilium Beneuentanum, ut constat, à puero audiuit, quem appellat alicubi plagosum, ac mirum, quàm breui tempore in bonis literis profecerit. ingenio enim facili, & auidissimo fuisse traditur in capiendis optimis disciplinis. ubi autem satis uisus est nauasse operam latinis studijs, Athenas se contulit, ut Philosophorum præceptis liberius incumberet, maximeq; Epicureorum placita uidetur probasse, ut illud urbane dictum testatur.

Me pinguem, & nitidum bene curata cute uises
Cum ridere uoles Epicuri de grege Porcum.

Moribus fuisse dicitur subobscænis, & ad bilem interdum paulo excitatior adeo erga amicos gratus, atque officiosus, ut nobiliorum etiam studijs & gratia clarior in dies ac nobilior esset. nam primo dignitatem tribunitiam honestis suffragijs est adeptus, & Romanæ legioni præpositus, quod ipse de se scribit. Ami-

cos uero habuit ex Poëtis Albium Tibulum, Quintilium Varum, cuius obitum officiose deplorat. Valgium consularem, Vergiliumq; ipsum. ex prima nobilitate Iulium Florum. Maximum Lollium, & Mecœnatem, cum quo supra septem annos summa familiaritate uixit. quod cum locis multis, tum maxime his uersibus apparet.

Septimus octauo propior iam suggerit annus
Ex quo Mecœnas me cœpit habere suorum
In numero.

Nã cum ipso q̃dem Horatio iocari liberius Mecœnas, atq; agere consueuit, eidemq; concredere sua studia in rebus ciuilibus. cum ipsa ciuitas magnis factionibus teneretur, uarijsq; seditionibus æstuaret, secutus primo est Bruti & Cassij partes, quod à multis alijs, & à Sidonio appollinare traditum est, qui ad Iulium Maioranum sic refert.

Et tibi Flacce acies Bruti, Cassiq; secuto
Carminis est author, qui fuit & ueniæ.

Mox uero accidit, ut fauore Mecœnatis non dignitates tantum assequeretur, sed ipsi quoq; Octauio Imper. foret insinuatus, cum libere et amice ad illum scribat. illas tamen epistolas, quæ referuntur à quibusdam Augusti ad Flaccum, magis confictas opinamur, quàm dignas tanto principe, eiusq; summa eruditione, quod ipsum cum alia multa, tum elocutio in primis probat. Composuit perplura, quæ uulgo etiam sunt notissima. nos quàm breuissime repetemus. libros carminum quatuor, Epodon, & seculare carmen, quibus Augustum ac Mecœnatẽ miris laudibus celebrat. In scribendis Iambicis mire efficax habitus est. quod

& Fabius Quintilianus testatur. Inter Lyricos uero inquit solus ferè dignus est legi Horatius. quoniam & insurgit aliquando, & plenus est iocunditatis & gratiæ, uarijsq; uerbis & figuris forocissime audax. Ex quo illud peruulgatum.

Hic inter Lyricos sublimis uertice Vates
Sydera summa ferit, seu dulcia furta puellæ
Cantat amicitias, conuiuia prælia, paces.
Siue Lycambeis lacerat latrantibus hostem
Impetit aut uario corruptos carmine mores.

Apollinaris quoq; sic ad Tonantium de Horatio.

Sed tu per Calabri tramitis aggerem
Vis ut nostra dehinc cursitet orbita
Qua Flaccus Lyricos Pindaricum ad melos
Frenis flexit equos plectri potentibus
Dum metro quatitur corda Gliconio,
Nec non alcaico uel Pherecratio
Iuncto & Lesbiaco, siue Anapæstico
Vernans per uarij carminis Eclogas
Verborum uiolis multicoloribus.

Diomedes grammaticus, & alij ueteres undeuiginti carminum modos ab Horatio decantatos asserunt, quorum rationes in tertio de grammaticæ libro à Diomede ipso referuntur. Scripsit de poetica librum ad Pisones. uolumina duo satyrarum, ac totidem epistolarum. In Satyra uero Lucilium secutus est, & si eum ut Lutulentum accusat. Fabius certe Quintilianus præcipuũ in Satyra dicit hunc ipsum Horatium, ac purum in primis, & tersum. quin hoc illi proprium & peculiare fuit, ut ridenti similis & quasi dissimulans impro=

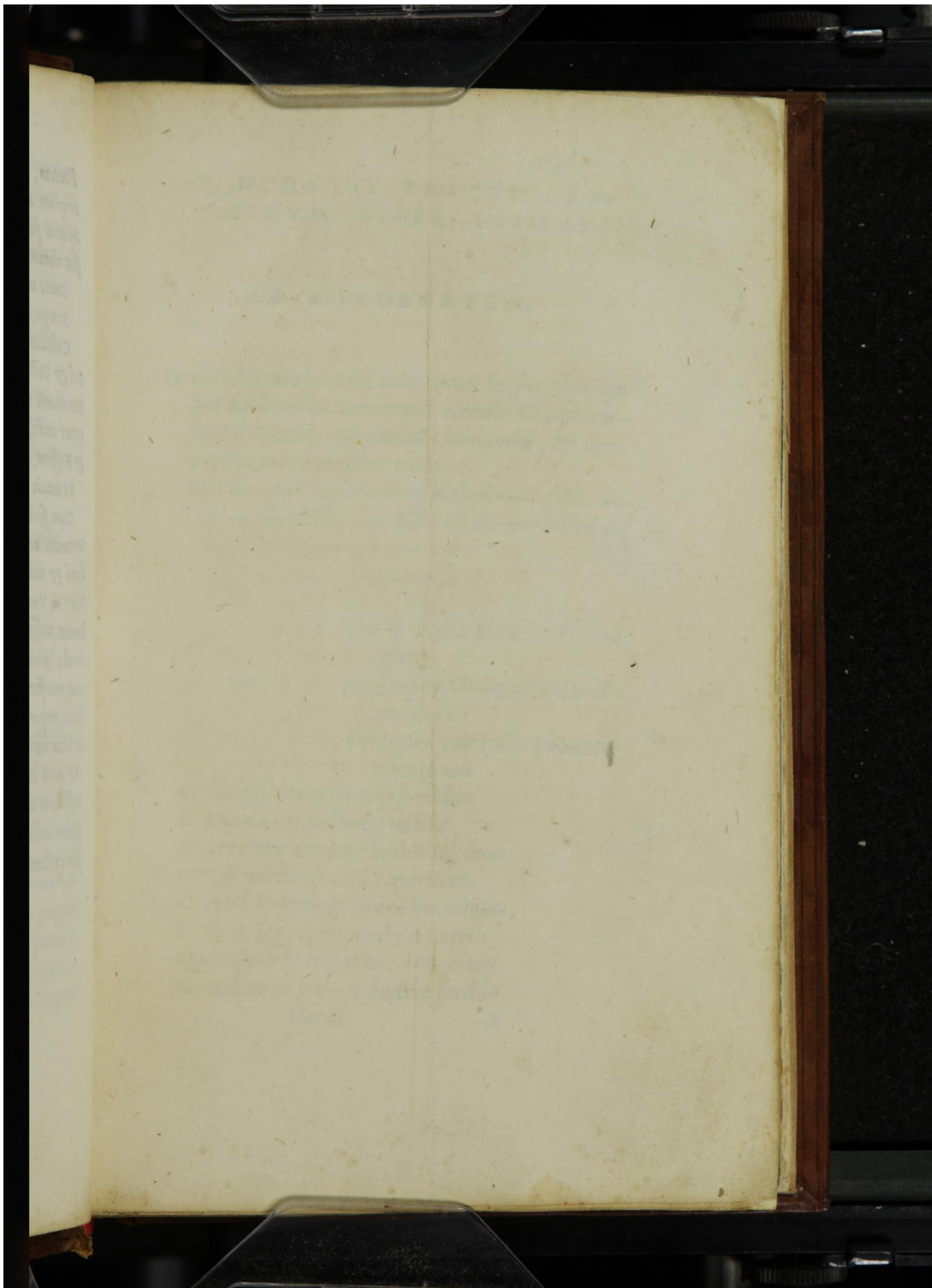
bitatem, ac uitia hominum accusaret, quod ea magis urgeant, atq; afficiant, quæ sensim irrepunt, quàm quæ aperta fronte inuadunt. quod ipsum & Poëta Persius demonstrat.

Omne uafer uitium ridenti Flaccus amico
Tangit, & admissus circùm præcordia ludit.
Callidus excusso populum suspendere naso.

Sed & Poëta Ouidius ingenue fatetur magnopere se Horatianis uersibus delectatum, & eius carmen diligenter audisse, ueluti Propertium, Macrum, Ponticum, & Bassum, qui Iambicos lusit.

Et tenuit nostras numerosus Horatius aures,
Cum ferit Ausonia carmina culta lyra.

Permultos uero enumerat Horatius, quorum & studium & iudicium percoluit, ut Plocium, Mecœnatem, Varium, Vergilium, Fuscum, Viscos, Valgium, Pollionem, Messalam, & alios. Secutus est eum in componendis lyricis Paulus Passienus, qui, ut est author Plinius, mirifice illum exprimebat. statura fuisse traditur breui, corpore obeso, oculis lippis, quæ uel ex carmine illius uarijs locis colliguntur. moritur autem Horatius anno ætatis suæ. VII. & quinquagesimo, ut in Eusebianis annalibus relatum est. alij supra septuagesimum annum uixisse scribunt. quod ego tamen falsum existimo, ut alibi obseruatum est.

Q. HORATII FLACCI CARMINVM LIBER PRIMVS.

AD MECOENATEM.

Ode. I. Monocolos. Sunt enim omnes uersus Choriambici Asclepiadei Tetrametri Acatalectici, qui constant è Spondeo, & duobus Choriambis, & Pyrrhichio, uel Iambo, hoc modo.

Mecœ-- nās ătăuīs -υυ- ēdĭtĕ rē -υυ- gĭbŭs υυ
ō ēt--præsĭdĭū ēt-υυ-dūlcĕ dĕcūs-υυ-mĕūm υυ
-- -υυ- -υυ- υυ
-- -υυ- -υυ- υυ

M ECOENAS atauis edite regibus,
O & præsidium, & dulce decus meum,
Sunt quos curriculo puluerem olympicum
Collegisse iuuat: metaq; feruidis
Euitata rotis, palmaq; nobilis
Terrarum dominos euehit ad deos.
Hunc, si nobilium turba quiritium,
Certat tergeminis tollere honoribus.
Illum, si proprio condidit horreo
Quidquid de libycis uerritur areis.
Gaudentem patrios findere sarculo

A gros, attalicis conditionibus
N unquam dimoueas: ut trabe cypria
M yrtoum pauidus nauta secet mare.
L uctantem Icareis fluctibus Africum
M ercator metuens, otium, & oppidi
L audat rura sui: mox reficit rateis
Q uassas indocilis pauperiem pati.
E st qui nec ueteris pocula massici,
N ec partem solido demere de die
S pernit, nunc uiridi membra sub arbuto
S tratus, nunc ad aquæ lene caput sacræ.
M ultos castra iuuant, & lituo tubæ
P ermistus sonitus, bellaq; matribus
D etestata. manet sub Ioue frigido
V enator teneræ coniugis immemor:
S eu uisa est catulis cerua fidelibus:
S eu rupit teretes marsus aper plagas.
M e doctarum ederæ præmia frontium
D is miscent superis: me gelidum nemus,
N ympharumq; leues cum satyris chori
S ecernunt populo: si neq; tibias
E uterpe cohibet: nec polyhymnia
L esboum refugit tendere barbiton.
Q uod si me lyricis uatibus inseris:
S ublimi feriam sydera uertice.

AD AVGVSTVM CAESAREM.

Ode. II. Dicolos Tetrastrophos. Primi quiq; tres uersus sunt Hendecasyllabi Saphici Pentametri Acatalecti, qui constant è Trochæo, Spondeo, Dactylo, & duobus Trochæis, uel Spondeo ultimo, sic

I ām să -∪ tīs tēr -- rīs nĭuĭs -∪∪ ātquĕ -∪ dīrǣ --
G rāndĭ -∪ nīs mī -- sīt pătĕr -∪∪ ēt rŭ -∪ bēntĕ -∪
D ēxtĕ -∪ rā sā -- crās iăcŭ -∪∪ lātŭs -∪ ārcēis --

Quartus autem quisq; est Adonius Dimeter Catalecticus ex Dactylo, & Spondeo, uel Trochæo, sic

T ērrŭĭt -∪∪ ūrbĕm -∪

-∪ -- -∪∪ -∪ --
-∪ -- -∪∪ -∪ -∪
-∪ -- -∪∪ -∪ --
-∪∪ -∪

A m satis terris niuis, atq; diræ
G randinis misit pater: & rubente
D extera sacras iaculatus arceis
Terruit urbem:
T erruit genteis: graue ne rediret
S eculum Pyrrhæ noua monstra questæ:
O mne cum Proteus pecus egit altos
Visere monteis:
P iscium & summa genus hæsit ulmo:
N ota quæ sedes fuerat columbis:
E t superiecto pauidæ natarunt
Aequore damæ.
V idimus flauum Tyberim retortis

L ittore hetrusco uiolenter undis,
I re deiectum monimenta regis,
Templaq; Vestæ:
I liæ dum se nimium querenti
I actat ultorem: uagus & sinistra
L abitur ripa, Ioue non probante
Vxorius amnis.
A udiet ciues acuisse ferrum,
Quo graues persæ melius perirent:
A udiet pugnas, uitio parentum
Rara, iuuentus.
Quem uocet diuûm populus ruentis
I mperi rebus? prece qua fatigent
V irgines sanctæ minus audientem
Carmina Vestam?
C ui dabit parteis scelus expiandi
I uppiter? tandem uenias precamur
N ube candenteis humeros amictus
Augur Apollo.
S iue tu mauis Erycina ridens,
Quam Iocus circùm uolat, & Cupido.
S iue neglectum genus, & nepotes
Respicis author,
H eu nimis longo satiate ludo:
Quem iuuat clamor, galeæq; leues,
A cer & mauri peditis cruentum
Vultus in hostem.
S iue mutata iuuenem figura,
A les in terris imitaris almæ
F ilius Maiæ patiens uocari

Cæsaris ultor:
S erus in cœlum redeas: diuq;
L ætus intersis populo Quirini:
N e'ue te nostris uitijs iniquum
Ocyor aura
T ollat. hic magnos potius triumphos,
H ic ames dici pater, atq; princeps:
N eu sinas Medos equitare inultos
Te duce Cæsar.

IN VIRGILIVM ATHENAS PROFICISCENTEM.

O de. III. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Choriambicus Gliconius trimeter Acatalecticus, constās, è Spŏdeo, Choriăbico, et Pyrrhichio, uel iăbo, sic
Sīc tē – – dīuă pŏtēns – ⏑ ⏑ – cy̆prī ⏑ –
Secundus uero quisq;, Choriambicus Asclepiadeus Tetrameter Acatalecticus, è Spŏdeo, duobus Choriābis, & Pyrrhichio, uel Iambo, sic.
Sīc frā – – trēs Hĕlĕnǣ – ⏑ ⏑ – lūcĭdăsȳ – ⏑ ⏑ – dĕră ⏑ ⏑

– – – ⏑ ⏑ – ⏑ –

– – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑

I c te diua potens Cypri,
s S ic fratres Helenæ lucida sydera,
V entorumq; regat pater,
Obstrictis alijs, præter iapyga:
N auis, quæ tibi creditum
D ebes Vergilium: finibus Atticis

Reddas incolumem precor:
Et ſerues animæ dimidium meæ.
Illi robur, & æs triplex
Circa pectus erat: qui fragilem truci
Commiſit pelago ratem
Primus: nec timuit præcipitem Africum
Decertantem aquilonibus,
Nec triſtes Hyadas, nec rabiem noti:
Quo non arbiter Adriæ
Maior: tollere, ſeu ponere uult freta.
Quem mortis timuit gradum?
Qui ſiccis oculis monſtra natantia,
Qui uidit mare turgidum, et
Infames ſcopulos Acroceraunia.
Nequicquam deus abſcidit
Prudens Oceano diſſociabili
Terras: ſi tamen impiæ
Non tangenda rates tranſiliunt uada.
Audax omnia perpeti
Gens humana ruit per uetitum nefas.
Audax Iapeti genus
Ignem fraude mala gentibus intulit.
Post ignem ætheria domo
Subductum, macies, et noua febrium
Terris incubuit cohors:
Semotiq; prius tarda neceſſitas
Leti corripuit gradum.
Expertus uacuum Dedalus aéra
Pennis non homini datis.
Perrupit Achéronta Herculeus labor.

N il mortalibus arduum eſt.
Cœlum ipſum petimus ſtultitia: neq;
P er noſtrum patimur ſcelus
Iracunda Iouem ponere fulmina.

AD P. SESTIVM.

O de. IIII. Dicolos Diſtrophos. Primus quiſq; uerſus eſt Dactylicus Archilochius Heptameter Acatalectus conſtans è quatuor primis pedibus Spondeis, uel Dactylis indifferenter, ut in uerſu Heroico, deinde è tribus Trochæis, uel Spondeo ultimo, ſic

S ōlŭĭtŭr –∪∪ ācrĭs hȳ –∪∪ ēms grā – – tā ŭĭcĕ –∪∪
ūĕrĭs –∪ ēt fā –∪ ūōnī – –

S ecundus uero quiſq; eſt Archilochius, conſtans ex Pēthemimere Iambico, ideſt ex Iambo, uel Spondeo, Iambo, & ſyllaba. Deinde è tribus Trochæis, uel Spondeo ultimo, ſic

T răhūnt ∪– quē ſīc – – cās – māchĭ –∪ næ că –∪
rī nās – –

–∪∪ –∪∪ – – –∪∪ –∪ –∪ – –
∪– ∪– – –∪ –∪ – –

O luitur acris Hyems grata uice Veris,
S & Fauoni:
T rahuntq; ſiccas machinæ carinas:
A c neq; iam ſtabulis gaudet pecus, aut arator igni:
Nec prata canis albicant pruinis.
I am Cytherea choros ducit Venus imminente Luna:
Iunctæq; Nymphis Gratiæ decentes

A lterno terram quatiunt pede: dum graueis Cyclopū
Vulcanus ardens urit officinas.
N unc decet aut uiridi nitidū caput impedire myrto,
Aut flore, terræ quem ferunt solutæ.
N unc & in umbrosis Fauno decet immolare lucis,
Seu poscat agna, siue malit hœdo.
P allida mors æquo pulsat pede pauperum tabernas,
Regumq́; turreis. ó beate Sesti.
V itæ summa breuis spem nos uetat inchoare longam.
Iam te premet nox, fabulæq́; manes,
E t domus exilis plutonia. quo simul mearis:
Nec regna uini sortiere talis:
N ec tenerum Lycidam mirabere: quo calet iuuentus
Nunc omnis: & mox uirgines tepebunt.

AD PYRRHAM.

O de. V. Tricolos tetrastrophos. Primi quiq; duo uersus sunt Asclepiadei, qualis ille, Mecœnas atauis edite regibus. Scanduntur enim sic.

Quīs mūl – – tā grăcĭlĭs – ∪ ∪ – tē pŭĕr īn – ∪ ∪ – rŏsā ∪ –

P ērfū – – sūs līquĭdīs – ∪ ∪ – ūrgĕt ŏdō – ∪ ∪ – rĭbŭs ∪ ∪

T ertius autem quisq; est Pherecratius Heroicus Trimeter Acatalecticus, constans è Spondeo, Dactylo, et Spondeo, sic.

G rātō – – Pȳrrhă sŭb – ∪ ∪ āntrō – –

Quartus uero quisq; est Gliconius, qualis ille, Sic te diua potens Cypri. Scanditur enim hoc modo.

C ūi flā - - uām rĕlĭgās - ∪ ∪ - cōmăm ∪ ∪

-- -∪∪- -∪∪- ∪-
-- -∪∪- -∪∪- ∪∪
-- -∪∪ ∪∪-
-- -∪∪- ∪∪

Vis multa gracilis te puer in rosa
q Perfusus liquidis urget odoribus
Grato Pyrrha sub antro?
C ui flauam religas comam
S implex munditijs? heu quoties fidem,
Mutatosq; deos flebit: & aspera
Nigris æquora uentis
Emirabitur insolens:
Qui nunc te fruitur credulus aurea:
Qui semper uacuam, semper amabilem
Sperat, nescius auræ
Fallacis. miseri quibus
I ntentata nites. me tabula sacer
Votiua paries indicat humida
Suspendisse potenti
V estimenta maris deo.

AD AGRIPPAM.

O de·VI·Dicolos tetrastrophos·Primi quiq; tres uersus sunt Asclepiadei, qualis ille, Mecœnas atauis edite regibus·Scanduntur enim hoc modo.

S crĭbē - - rĭs uărĭō - ∪ ∪ - fōrtĭs ĕt hō - ∪ ∪ - stĭŭm ∪ ∪

V ĭctōr - - Mæŏnĭī - ∪ ∪ - cărmĭnĭs ā - ∪ ∪ - lĭtĕ ∪ ∪

Quā̄m rē̄m -- cū̄nquĕ fĕrō̄x -⏑⏑- nāuĭbŭs,
aūt -⏑⏑- ĕquīs ⏑ -
Quartus autem Gliconius, qualis, Sic te diua potens
Cypri. Scanditur autem sic,
M īlēs -- tē dŭcĕ gēs -⏑⏑- sĕrĭt ⏑⏑
-- -⏑⏑- -⏑⏑- ⏑⏑
-- -⏑⏑- -⏑⏑- ⏑⏑
-- -⏑⏑- -⏑⏑- ⏑-
-- -⏑⏑- ⏑⏑

Criberis Vario fortis, & hostium
ſ Victor, mæonij carminis alite,
Quā rem cunq; ferox nauibus, aut equis
Miles te duce gesserit.
N os Agrippa, neq; hæc dicere, nec grauem
Peleidæ stomachum cedere nescij,
Nec cursus duplices per mare Vlyßei,
Nec sæuam Pelopis domum,
C onamur, tenues grandia: dum pudor,
Imbellisq; lyræ musa potens uetat
Laudes egregij Cæsaris, & tuas
Culpa deterere ingeni.
Quis Martem tunica tectum adamantina
Digne scripserit? aut puluere troico
Nigrum Merionen? aut ope Palladis
Tydiden superis parem?
N os conuiuia, nos prælia uirginum
Sectis in iuuenes unguibus acrium
Cantamus uacui, siue quid urimur
Non præter solitum leues.

AD NVMATIVM PLANCVM.

O de. V I I. Dicolos Distrophos. Primus quisq; uersus est Heroicus Hexameter Catalecticus in duas sylla=bas, constans sex pedib. Dactylo, & Spondeo indif=ferenter in omnibus locis, quanquam in qnto aliquã do Spondeus ponitur, & in sexto Dactylus, ubi etiã sæpe pro Spondeo Trochæus admittitur, Sed de uer su Heroico multa diximus in institutionibus nostris grammaticis. Scanditur autem sic,

L audā -- būnt ălĭ - ∪ ∪ ī clā -- rām Rhŏdōn -∪∪ aūt Mĭtȳ -∪∪ lēnēn --

S ecundus autem quisq; est Dactylicus Alcmanius Te trameter Catalecticus, habens quatuor ultimos pe-des heroici uersus, sic,

A ūt ĕphē -∪∪ sūm bĭmă -∪∪ rĭs uĕ Cō-∪∪ rīnthī --

-- -∪∪ -- -∪∪ -∪∪ --
-∪∪ -∪∪ -∪∪ --

L audabunt alij claram Rhodon, aut Mi-tylenen
Aut Ephesum, bimaris'ue Corinthi
M œnia, uel Baccho Thebas, uel Apolline Delphos
Insigneis, aut Thessala tempe.
S unt quibus unum opus est intactæ Palladis urbem
Carmine perpetuo celebrare, et
V ndiq; decerptam fronti præponere oliuam.
Plurimus in Iunosni honorem

A ptum dicit equis Argos, ditesq; Mycenas.
Me nec tam patiens Lacedæmon,
N ec tam Larißæ percußit campus opimæ:
Quam domus Albuneæ resonantis,
E t præceps Anio, & Tyburti lucus, & uda
Mobilibus pomaria riuis.
A lbus ut obscuro deterget nubila cœlo
Sæpe notus: neq; parturit imbreis
P erpetuo: sic tu sapiens finire memento
Tristitiam, uitæq; labores
M olli Plance mero: seu te fulgentia signis
Castra tenent: seu densa tenebit
T yburis umbra tui. Teucer Salamina, patremq;
Cum fugeret: tamen uda lyæo
T empora populea fertur uinxisse corona,
Sic tristeis affatus amicos.
Q uo nos cunq; feret melior fortuna parente
Ibimus o socij, comitesq;.
N il desperandum Teucro duce, & auspice Teucro.
Certus enim promisit Apollo
A mbiguam tellure noua Salamina futuram.
O fortes, peioraq; passi
M ecum sæpe uiri, nunc uino pellite curas:
Cras ingens iter abimus æquor.

AD LYDIAM.

O de. VIII. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus Aristophanius Dimeter Acatalecticus, constans è Choriambo, & Bacchio, siue Amphimacro, hoc modo.

Lydia dic – ∪ ∪ – per omneis ∪ – –

S ecundus autem q̄sq; est choriābicus Alcaicus tetrameter Acatalecticus, cōstās ex Epitrito secūdo, duob. choriābis et bacchio, siue Amphibracho, hoc modo

T ē dĕos ō – ∪ – – rō Sȳbărīm – ∪ ∪ – cūr prŏpĕrēs – ∪ ∪ – ămāndō ∪ – –

– ∪ ∪ – ∪ – –

– ∪ – – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ – –

Y dia dic per omneis
Te deos oro: Sybarim cur propes amādo
Perdere: cur apricum
Oderit campum patiens pulueris, atq; solis.
C ur neq; militaris
Inter æquales equitet: gallica nec lupatis
T emperet ora frenis.
Cur timet flauum Tyberim tangere: cur oliuum
S anguine uiperino
Cautius uitat: neq; iam liuida gestat armis
B rachia, sæpe disco,
Sæpe trans finem iaculo nobilis expedito.
Quid latet, ut marinæ
Filium dicunt Thetidis sub lachrymosa Troiæ
F unera: ne uirilis
Cultus in cædem, & lycias proriperet cateruas.

AD THALIARCHVM.

O de. IX. Tricolos tetrastrophos. Prima quique duo uersus sunt Dactylici Alcmanij Acatalectici, qui cō–

stant penthemimere Iambica, idest ex Iābo uel Spō deo. Iambo, & syllaba, quæ dicitur cæsura, deinde duobus Dactylis, uel ultimo Amphimacro, hoc mō.

V ĭdēs ∪ – ŭt ăl ∪ – tā – stēt nĭuĕ – ∪ ∪ cān- dĭdŭm – ∪ ∪

S ōră ∪ – ctĕ, nĕc ∪ – iām – sūstĭnĕ – ∪ ∪ ānt ōnŭs – ∪ ∪

T ertius autem quisq; est Iambicus Archilochius Dimeter Hypercatalectus, cōstās quatuor pedibus. primo & tertio, Iambo uel Spondeo. secundo & quarto, Iābo duntaxat, deinde superest syllaba, hoc mō.

S ylvæ – – lăbō ∪ – rāntēs – – gĕlū ∪ – quĕ ∪

Quartus uero quisq; est Dactylicus Alcmanius Acatalectus, constans ex Dimetro Heroico, & Dimetro Trochaico, idest è duob. Dactylis, & duobus Trochæis, ultimo spondeo, hoc modo.

F lūmĭnă – ∪ ∪ cōnstĭtĕ – ∪ ∪ rīnt ā ∪ – cūtō – –

∪ – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪

∪ – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪

– – ∪ – – – ∪ – ∪

– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ – –

Ides ut alta stet niue candidum
Soracte: nec iam sustineant onus
Syluæ laborantes: geluq;
Flumina constiterint acuto.
D issolue frigus, ligna super foco
Large reponens: atq; benignius
Deprome quadrimum sabina
O Thaliarche merum dyotæ.
P ermitte diuis cætera. qui simul

Strauere uentos æquore feruido
Deprælianteis:nec cupressi,
Nec ueteres agitantur orni.
Quid sit futurum cras fuge, quærere:et
Quem sors dierum cunque dabit,lucro
Appone:nec dulceis amores
Sperne puer:neque tu choreas:
Donec uirenti canities abest
Morosa.nunc & campus,& areæ,
Lenesq; sub noctem susurri,
Composita repetantur hora.
Nunc & latentis proditor intimo
Gratus puellæ risus ab angulo:
Pignusq; direptum lacertis,
Aut digito male pertinaci.

IN MERCVRIVM.

Ode.X. Dicolos tetrastrophos,ut Iam satis terris.

–∪ –– –∪∪ –∪ –∪
–∪ –– –∪∪ –∪ –∪
–∪ –– –∪∪ –∪ –∪
–∪∪ ––

m Ercuri facunde nepos Atlantis,
Qui feros cultus hominum recentum
Voce formasti catus,& decoræ
More palæstræ:
Te canam magni Iouis,& deorum,
Nuntium,curuæq; lyræ parentem,
Callidum quidquid placuit iocoso

Condere furto.
T e, boues olim nisi reddidisses
P er dolum amotas, puerum minaci
V oce dum terret: uiduus pharetra,
Risit Apollo.
Quin & Atreidas duce te superbos
I lio diues Priamus relicto,
T hessalosq; igneis, & iniqua Troiae
Castra fefellit.
T u pias laetis animas reponis
S edibus: uirgaq; leuem coerces
A urea turbam, superis deorum
Gratus, & imis.

AD LEVCONOEN.

O de. XI. Monocolos. Sunt enim omnes uersus choriambici Alcaici Pentametri Acatalectici, qui constant Spondeo, tribus Choriambis, & Pyrrhichio, uel Iambo, hoc modo.

T ŭnē – – quæsĭĕrĭs – ∪ ∪ – scīrĕ nĕfās
– ∪ ∪ – quēm mĭhĭ quēm – ∪ ∪ – tibi ∪ ∪
Fīnēm – – dī dĕdĕrīnt – ∪ ∪ – Leūcŏthŏē
– ∪ ∪ – nēc băbȳlō – ∪ ∪ – nĭōs ∪ –
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –

T u ne quæsieris (scire nefas) quē mihi, quē tibi
Finem di dederint Leuconoe: nec Babylonios
T entaris numeros. ut melius quidquid erit pati:
Seu plures

Seu plures Hyemes, seu tribuit Iuppiter ultimam:
Quæ nunc oppositis debilitat pumicibus mare
Tyrrhenum. sapias: uina liques: & spacio breui
Spem longam reseces. dum loquimur, diffugit inuida
Aetas. carpe diem, quam minimum credula postero.

Ode. XII. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris.

u– –– –uu –u ––
–u –– –uu –u ––
–u –– –uu –u –u
–uu ––

Vem uirum, aut héroa, lyra, uel acri
Tibia sumes celebrare Clyo?
Quem deum? cuius recinet iocosa
Nomen imago,
Aut in umbrosis Heliconis oris,
Aut super Pindo, gelidóue in Hæmo?
Vnde uocalem temere insecutæ
Orphéa syluæ,
Arte materna rapidos morantem
Fluminum lapsus, celeresq; uentos,
Blandum & auritas fidibus canoris
Ducere quercus.
Quid prius dicam solitis parentum
Laudibus? qui res hominum, ac deorum,
Qui mare, & terras, uarijsq; mundum
Temperat horis?
Vnde nil maius generatur ipso:

N ec uiget quidquam simile, aut secundum.
P roximos illi tamen occupauit
Pallás honores.
P rælijs audax neq; te silebo
L iber? & sæuis inimica uirgo
B elluis? nec te metuende certa
Phœbe sagitta?
D icam & Alciden, puerosq; Ledæ,
H unc equis, illum superare pugnis
N obilem? quorum simul alba nautis
Stella refulsit:
D efluit saxis agitatus humor:
C oncidunt uenti: fugiuntq; nubes:
E t minax, quod sic uoluere, ponto
Vnda recumbit.
R omulum post hos prius, an quietum
P ompili regnum memorem, an superbos
T arquini fasces, dubito, an Catonis
Nobile letum.
R egulum, & Scauros, animæq; magnæ
P rodigum Paulum superante Pœno,
G ratus insigni referam camœna,
Fabriciumq;.
H unc, & incompti s Curium capillis
V tilem bello tulit' & Camillum
S æua paupertas, & auitus apto
Cum lare fundus.
C rescit occulto uelut arbor æuo
F ama Marcelli: micat inter omneis
I ulium sydus, uelut inter igneis

Luna minores.

G entis humanæ pater, atq; custos
O rte Saturno, tibi cura magni
C æsaris fatis data: tu secundo
Cæsare regnes.
I lle seu Parthos latio imminenteis
E gerit iusto domitos triumpho:
S iue subiectos orientis oræ
Seras, & Indos:
T e minor lætum reget æquus orbem:
T u graui curru quaties olympum:
T u parum castis inimica mittes
Fulmina lucis.

AD LYDIAM.

O de. XIII. Dicolos distrophos, ut, Sic te diua potens Cypri.

-- -uu- u-
-- -uu- -uu- u-

C Vm tu Lydia Telephi
Ceruicem roseam, & cerea Telephi
Laudas brachia: uæ, meum
Feruens difficili bile tumet iecur.
T unc nec mens mihi, nec color
Certa sede manet: humor & ingenas
F urtim labitur, arguens,
Quam lentis penitus macerer ignibus.

V ror, seu tibi candidos
Turparunt humeros immodicæ mero
R ixæ: siue puer furens
Impressit memorem dente labris notam.
N on, si me satis audias:
Speres perpetuum dulcia barbare
L ædentem oscula: quæ Venus
Quinta parte sui nectaris imbuit.
F elices ter & amplius:
Quos irrupta tenet copula: nec malis
D iuulsus querimonijs,
Suprema citius soluet amor die.

IN BRVTVM BELLVM CIVILE REPARANTEM.

O de. XIIII. Tricolos tetrastrophos, ut,
Quis multa gracilis te puer in rosa.

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – ∪
– – – ∪ ∪ – ∪ ∪

Nauis referent in mare te noui
O Fluctus. ó quid agis, fortiter occupa
Portum. non'ne uides, ut
Nudum remigio latus?
E t malus celeri saucius Africo,
Antennæq; gemant? ac sine funibus
Vix durare carinæ
Possint. imperiosius

Aequor. non tibi sunt integra lintea:
Non di: quos iterum pressa uoces malo.
Quamuis pontica pinus
Syluae filia nobilis
Iactes & genus, & nomen inutile,
Nil pictis timidus nauita puppibus
Fidit. tu nisi uentis
Debes ludibrium, caue.
Nuper sollicitum, quae mihi taedium,
Nunc desyderium, curaq; non leuis
Interfusa nitentes
Vites aequora cycladas.

NEREI VATICINIVM.

O de. XV. Dicolos tetrastrophos, ut Scriberis Vario fortis & hostium.

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – ∪ ∪

p Astor cum traheret per freta nauibus
Idaeis Helenen perfidus hospitam:
Ingrato celeres obruit otio
Ventos: ut caneret fera
N ereus fata. Mala ducis aui domum:
Quam multo repetet Graecia milite
Coniurata tuas rumpere nuptias,
Et regnum Priami uetus.
Heu quantus equis, quantus adest uiris

Sudor: quanta moues funera dardanæ
Genti. iam galeam Pallas, & ægida,
Currusq́; & rabiem parat.
N equidquam Veneris præsidio ferox
Pectes cæsariem: grataq́; fœminis
Imbelli cithara carmina diuides.
Nequidquam thalamo graueis
H astas, & calami spicula gnosij
Vitabis, strepitumq́; & celerem sequi
Aiacem. tamen heu serus adulteros
Crineis puluere collines.
N on Laertiaden exitium tuæ
Gentis, non Pylium Nestora respicis?
Vrgent impauidi te Salaminius,
Teucerq́; & Sthelenus sciens
P ugnæ: siue opus est imperitare equis,
Non auriga piger. Merionen quoq;
Nosces. ecce furit te reperire atrox
Tydides melior patre.
Quem tu, ceruus uti uallis in altera
Visum parte lupum graminis immemor,
Sublimi fugies mollis anhelitu
Non hoc pollicitus tuæ.
I racunda diem proferet Ilio,
Matronisq́; Phrygum classis Achillei.
Post certas hyemes uret Achaicus
Ignis Iliacas domos.

PALINODIA AD TYN-
DARIDEM.

Ode XVI. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- u- - -uu -uu
-- u- - -uu -uu
-- u- -- u- -
-uu -uu -- --

Matre pulchra filia pulchrior,
O Quem criminosis cunq; uoles modum
Pones iambis: siue flamma,
Siue mari libet Adriano.
Non Dindymene, non adytis quatit
Mentem sacerdotum incola Pythius,
Non liber æquæ: non acuta
Sic geminant corybantes æra:
Tristes ut iræ: quas neq; noricus
Deteret ensis, nec mare naufragum,
Nec sæuus ignis, nec tremendo
Iuppiter ipse ruens tumultu.
Fertur Prometeus addere principi
Limo coactus particulam undiq;
Desectam: & insani leonis
Vim stomacho apposuisse nostro.
Iræ Thyesten exitio graui
Strauere: & altis urbibus ultimæ
Stetere causæ: cur perirent
Funditus: imprimeretq; muris
Hostile aratrum exercitus insolens.
Compesce mentem. me quoq; pectoris
Tentauit in dulci iuuenta

Feruor: & in celeres iambos
M isit furentem nunc ego mitibus
Mutare quæro tristia: dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobrijs: animumq; reddas.

AD TYNDARIDEM.

O de. XVII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – ∪ – – – ∪ – –
– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ – –

Velox amœnum sæpe Lucretilem
Mutat Lycæo, Faunus: & igneam
Defendit æstatem capellis
Vsq; meis, pluuiosq; uentos.
I mpune tutum per nemus arbutos,
Quærunt latenteis, & thyma deuiæ
Olentis uxores mariti:
Nec uirideis metuunt colubros,
N ec martialeis hædilia lupos:
Vtcunque dulci Tyndari fistula
Valles, & Vsticæ cubantis
Leuia personuere saxa,
D i me tuentur: dis pietas mea,
Et musa cordi est. hinc tibi copia
Manabit ad plenum benigno

Ruris honorum opulenta cornu.
Hic in reducta ualle, caniculæ
Vitabis æstus: & fide Teia
Dices laborantes in uno
Penelopen, uitreamq; Circen.
Hic innocentis pocula Lesbij
Duces sub umbra: nec Semeleius
Cum Marte confundet Thyoneus
Prælia: nec metues proteruum
Suspecta Cyrum: ne male dispari
Incontinentes iniiciat manus:
Et scindat hærentem coronam
Crinibus, immeritamq; uestem.

AD VARVM.

O de. XVIII. Monocolos, ut, Tu ne quæsieris scire nefas, quem mihi, quem tibi.

-- -uu- -uu- -uu- uu

Vllam Vare sacra uite prius seueris arborem
n Circa mite solum Tyburis, et mœnia Catili.
Siccis omnia nam dura Deus proposuit: neq;
Mordaces aliter diffugiunt solicitudines.
Quis post uina grauē militiā, aut pauperiē increpet?
Quis non te potius Bacche pater, teq; decens Venus?
At nequis modici transiliat munera liberi
Centaurea monet cum Lapithis rixa super mero
Debellata: monet Sithonijs non leuis Euius:
Cum fas, atq; nefas exiguo fine libidinum

Discernunt auidi. non ego te candide Bassareu
Inuitum quatiam: nec uarijs obsita frondibus
Sub diuum rapiam. sæua tene cum Berecyntio
Cornu tympana: quæ subsequitur cæcus amor sui
Attollens uacuum plus nimio gloria uerticem,
Arcaniq; fides prodiga perlucidior uitro.

DE GLYCERA.

O de. XIX. Dicolos distrophos, ut, Sic te diua potens Cypri.

-- -υυ- υυ

-- -υυ- -υυ- υυ

Mater sæua cupidinum,
Thebanæq; iubet me Semeles puer
Et lasciua licentia
Finitis animum reddere amoribus.
Vrit me Glyceræ nitor
Splendentis pario marmore purius:
Vrit grata proteruitas,
Et uultus nimium lubricus aspici
In me tota ruens Venus,
Cyprum deseruit: nec patitur Scythas,
Et uersis animosum equis
Parthum dicere, nec quæ nihil attinent.
Hic uiuum mihi cæspitem, hic
Verbenas pueri ponite, thuraq;
Bimi cum patera meri:
Mactata ueniet lenior hostia.

AD MECOENATEM.

O de.XX.Dicolos tetrastrophos,ut,Iam satis terris niuis,atq; diræ.

-u -- -uu -u -u
-u -- -uu -u --
-u -- -uu -u --
-uu -u

Ile potabis modicis sabinum
Cantharis: græca quod ego ipse testa
Conditum leui: datus in theatro
Cum tibi plausus
C are Mecœnas eques: ut paterni
F luminis ripæ simul & iocosa
R edderet laudes tibi Vaticani
Montis imago.
C æcubum, & prælo domitam Calœno
T u bibes uuam. mea nec Falernæ
T emperant uites, neq; Formiani
Pocula colles.

IN DIANAM ET APOLLINEM.

O de.XXI.Tricolos tetrastrophos,ut,Quis multa gracilis te puer in rosa.

-- -uu- -uu- u-
-- -uu- -uu- uu
-- -uu --
-- -uu- u-

Ianam teneræ dicite Virgines:
d Intonsum pueri dicite Cynthium,
Latonamq́; supremo
Dilectam penitus Ioui.
Vos lætam fluuijs,& nemorum coma
Quæcunq; aut gelido prominet Algido,
Nigris aut Erymanthi
Syluis,aut uiridis Gragi.
Vos tempe totidem tollite laudibus,
Natalemq́; mares Delon Apollinis,
Insignemq́; pharētra,
Fraternaq́; humerum lyra.
Hic bellum lachrymosum,hic miseram famem,
Pestemq́;,à populo,& principe Cæsare in
Persas,atq; Britānos
Vestra motus aget prece.

AD ARISTIVM.

Ode.XXII.Dicolos tetrastrophos,ut,Iam satis terris niuis,atq; diræ.

–∪ –– –∪∪ –∪ –∪
–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪∪ ––

i Nteger uitæ,scelerisq́; purus
Non eget mauris iaculis,neq; arcu.
Nec uenenatis grauida sagittis
Fusce pharētra:

S iue per syrteis iter æstuosas,
S iue facturus per inhospitalem
C aucasum: uel quæ loca fabulosus
Lambit hydaspes.
N amq; me sylua lupus in sabina,
D um meam canto Lalagen: & ultra
T erminum curis uagor expeditus:
Fugit inermem.
Q uale portentum neq; militaris
D aunia in latis alit Aesculetis:
N ec Iubæ tellus generat, leonum
Arida nutrix.
P one me pigris ubi nulla campis
A rbor æstiua recreatur aura:
Q uod latus mundi nebulæ, malusq;
Iuppiter urget:
P one sub curru nimium propinqui
S olis in terra domibus negata:
D ulce ridentem Lalagen amabo,
Dulce loquentem.

AD CHLOEN.

O de. XXIII. Tricolos tetrastrophos, ut, Quis multa gracilis te puer in rosa.

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – –
– – – ∪ ∪ – ∪ –

CARM.

u Itas hinnuleo me similis Chloe,
Quærenti pauidam montibus auijs
Matrem, non sine uano
Aurarum, & syluæ metu.
Nam seu mobilibus ueris inhorruit
Aduentus folijs: seu uirides rubum
Dimouere lacertæ:
Et corde, & genibus tremit.
Atqui non ego te tigris ut aspera,
Getûlus'ue leo frangere persequor.
Tandem desine matrem
Tempestiua sequi uiro.

AD VIRGILIVM.

O de.XXIIII. Dicolos tetrastrophos, ut, Scriberis Vario fortis & hostium.

-- -UU- -UU- UU
-- -UU- -UU- U-
-- -UU- -UU- UU
-- -UU- UU

q Vis desyderio sit pudor, aut modus
Tam cari capitis, præcipe lugubres
Cantus Melpomene: cui liquidam pater
Vocem cum cithara dedit.
Ergo Quintilium perpetuus sopor
Vrget? cui pudor, & iustitiæ soror
Incorrupta fides, nudaq; ueritas,
Quando ullum inuenient parem?

Multis ille bonis flebilis occidit:
Nulli flebilior, quam tibi Vergili.
Tu frustra pius, heu, non ita creditum,
Poscis Quintilium deos.
Quod si Threicio blandius Orpheo
Auditam moderere arboribus fidem:
Non uanæ redeat sanguis imagini:
Quam uirga semel horrida
Non lenis precibus fata recludere,
Nigro compulerit Mercurius gregi.
Durum, sed leuius fit patientia,
Quidquid corrigere est nefas.

AD LYDIAM.

Ode. XXV. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪ –– –∪∪ –∪ –∪
–∪∪ –∪

Parcius iunctas quatiunt fenestras
Iactibus crebris iuuenes proterui:
Nec tibi somnos adimunt: amatq;
Ianua limen:
Quæ prius multum faciles mouebat
Cardines. audis minus, & minus iam.
Me tuo longas pereunte noctes
Lydia dormis.
Inuicem mœchos anus arrogantes

F lebis, in solo leuis angiportu,
T hracio bacchante magis sub inter=
lunia uento:
C um tibi flagrans amor, & libido,
Quæ solet matres furiare equorum:
S æuiet circa iecur ulcerosum,
Non sine questu,
L æta quod pubes edera uirenti
G audeat: pulla magis atq; myrto,
A ridas frondeis hyemis sodali
Dedicet Hebro.

DE AELIO LAMIA.

O de. XXVI. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- -- ∪- -
-∪∪ -∪∪ -∪ --

m Vsis amicus, tristitiam, & metus
Tradam proteruis in mare Cre-
ticum
P ortare uentis, qui sub arcto
R ex gelidæ metuatur oræ:
Quid Tyridatem terreat: unice
S ecurus. ó quæ fontibus integris
G audes, apricos necte flores:
N ecte meo Lamiæ coronam

Pimplea dulcis.nil sine te mei
Prosunt honores.hunc fidibus nouis,
Hunc lesbio sacrare plectro,
Teq́;,tuasq́; decet sorores.

O de.XXVII.Tricolos tetrastrophos,ut,Vides ut alta stet niue candidum.

– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ –
– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – ∪ – – – ∪ – ∪
– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ – –

Atis in usum lætitiæ scyphis
n Pugnare,Thracum est.tollite barbarum
Morem:uerecundumq́; bacchum
Sanguineis prohibete rixis.
V ino,& lucernis medus Acinaces
Immane quantum discrepat.impium
Lenite clamorem sodales:
Et cubito remanete presso.
V ultis seueri me quoq; sumere
Partem Falerni?dicat opuntiæ
Frater Megillæ,quo beatus
Vulnere:qua pereat sagitta.
C essat uoluptas:non alia bibam
Mercede.quæ te cunq; domat Venus:
Non erubescendis adurit
Ignibus:ingenuoq́; semper
A more peccas.quidquid habes,age
Depone tutis auribus.ah miser

Quanta laboras in Charybdi,
Digne puer meliore flamma.
Quæ saga, quis te soluere Thessalis
Magus uenenis, quis poterit deus?
Vix illigatum te triformi
Pegasus expediet Chimæræ.

Ode. XXVIII. Dicolos distrophos, ut, Laudabunt
Alij claram Rhodon, aut Mitylenen.

– ∪ ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ ∪ – –
– – – ∪ ∪ – – – –

Te maris & terræ, numeroq; carentis
arenæ
Mensorem cohibent Archita
Pulueris exigui propè littus parua matinum
Munera: nec quidquam tibi prodest
Aerias tentasse domos, animoq; rotundum
Percurrisse polum morituro.
Occidit & Pelopis genitor conuiua deorum:
Tithonusq; remotus in auras:
Et Iouis arcanis Minos admissus: habentq;
Tartara Panthoiden iterum Orco
Demissum: quamuis Clypeo Troiana refixo
Tempora testatus, nihil ultra
Neruos, atq; cutem morti concesserat atræ,
Iudice te, non sordidus autor
Naturæ, uerîq;. Sed omnes una manet nox:
Et calcanda semel uia leti.

D ant alios Furiæ toruo spectacula Marti.
Exitio est auidis mare nautis.
M ista senum, ac iuuenum densantur funera. nullum
Sæua caput Proserpina fugit.
M e quoq; deuexi rapidus comes Orionis
Illyricis Notus obruit undis:
A t tu nauta uagæ ne parce malignus arenæ
Ossibus, & capiti inhumato
P articulam dare. sic quodcunq; minabitur Eurus,
Fluctibus Hesperijs: Venusinæ
P lectantur syluæ te sospite: multaq; merces,
Vnde potest, tibi defluat æquo
A b Ioue, Neptunoq; sacri custode Tarenti.
Negligis, immeritis nocituram
P ostmodo te natis fraudem committere. fors &
Debita iura, uicesq; superbæ
T e maneant ipsum. precibus non linquar inultis:
Teq; piacula nulla resoluent.
Quanquam festinas: non est mora longa: licebit
Iniecto ter puluere curras.

AD ICCIVM.

O de. XXIX. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- υ- - -υυ -υ-
-- υ- - -υυ -υ-
-- υ- -- υ- -
-υυ -υυ -υ --

Cci beatis nunc Arabum inuides
i Gazis: & acrem militiam paras:
Non ante deuictis Sabeæ
Regibus, horribiliq; Medo
N ectis cathenas. quæ tibi uirginum
Sponso necato Barbara seruiet?
Puer quis ex aula capillis
Ad cyathum statuetur unctis,
D octus sagittas tendere sericas
Arcu paterno? quis neget arduis
Pronos relabi posse riuos
Montibus? & Tyberim reuerti?
C um tu coemptos undiq; nobileis
Libros Panæti, Socraticam, & domum
Mutare Loricis Hiberis
Pollicitus meliora tendis?

AD VENEREM.

O de. XXX. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

-u -- -uu -u -u
-u -- -uu -u -u
-u -- -uu -u -u
-uu -u

Venus regina Gnidi, Paphiq;,
o Sperne dilectam Cypron: & uocantis
Thure te multo Glyceræ decoram
Transfer in ædem.

Feruidus tecum puer, & solutis
Gratiæ zonis, properentq; Nymphæ,
Et parum comis sine te iuuentas,
Mercuriusq;.

O de. XXXI. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- u- - -uu -uu
-- u- - -uu -uu
-- u- -- u- -
-uu -uu -u --

Q vid dedicatum poscit Apollinem
Vates? quid orat de patera nouum
Fundens liquorem? non opimæ
Sardiniæ segetes feraces:
Non æstuosæ grata Calabriæ
Armenta: non aurum, aut ebur Indicum:
Non rura, quæ Lyris quieta
Mordet aqua taciturnus amnis.
Premant calœna falce, quibus dedit
Fortuna uitem: diues & aureis
Mercator exsiccet culullis
Vina syra reparata merce,
Dis carus ipsis: quippe ter & quater
Anno reuisens æquor Atlanticum
Impune. me pascunt oliuæ:
Me cicorea, leuesq; maluæ.
Frui paratis & ualido mihi
Latoe dones, at precor integra

Cum mente, nec turpem senectam
Degere, nec Cithara carentem.

Ode. XXXII. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

—u —— —uu —u ——
—u —— —uu —u —u
—u —— —uu —u —u
—uu —u

Poscimus, siquid uacui sub umbra,
Lusimus tecum: quod & hunc in annum
Viuat, & plureis: age dic Latinum
Barbite carmen,
Lesbio primum modulate ciui:
Qui ferox bello, tamen inter arma,
Siue iactatam religarat udo
Littore nauim:
Liberum, & musas, ueneremq́;, & illi
Semper hærentem puerum canebat:
Et Lycum nigris oculis, nigroq́;
Crine decorum.
O decus Phœbi, & dapibus supremi
Grata testudo Iouis, ó laborum
Dulce lenimen, mihi cunq; salue
Rite uocanti.

AD ALBIVM TIBVLLVM.

O de. XXXIII. Dicolos tetrastrophos, ut, Scriberis Vario fortis, & hostium.

-- -uu- -uu- uu
-- -uu- -uu- u-
-- -uu- -uu- uu
-- -uu- uu

Lbi ne doleas plus nimio memor
a Immitis Glyceræ: neu miserabiles
Decantes elegos: cur tibi iunior
Læsa præniteat fide.
I nsignem tenui fronte Lycorida,
Cyri torret amor: Cyrus in asperam
Declinat Pholoen. sed prius appulis
Iungentur capreæ lupis:
Quàm turpi Pholoe peccet adultero.
Sic uisum Veneri: cui placet impares
Formas, atq; animos, sub iuga ahenea
Sæuo mittere cum ioco.
I psum me melior cum peteret Venus:
Grata detinuit compede Myrtale
Libertina, fretis acrior Adriæ
Curuantis calabros sinus.

O de. XXXIIII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- -u - --u -u-
-- u- - -uu -u-
-- u- -- u- u
-uu -uu -u --

P Arcus Deorum cultor, & infrequens,
Insanientis dum sapientiæ
Consultus erro: nunc retrorsum
Vela dare: atq; iterare cursus
Cogor relictos. nanq; diespiter
Igni corusco nubila diuidens,
Plerunq; per purum tonantes
Egit equos, uolucremq; currum:
Quo bruta tellus, & uaga flumina,
Quo styx, & inuisi horrida tænari
Sedes, atlanteusq; finis
Concutitur. ualet ima summis
Mutare: & insignem attenuat deus
Obscura promens. hinc apicem rapax
Fortuna cum stridore acuto
Sustulit: hic posuisse gaudet.

AD FORTVNAM.

Ode. XXXV. Tricolos tetrastrophos, ut præcedens.

-- ᴗ- - -ᴗᴗ -ᴗᴗ
-- ᴗ- - -ᴗᴗ -ᴗ-
-- ᴗ- -- ᴗ- -
-ᴗᴗ -ᴗᴗ -ᴗ --

O Diua, gratum quæ regis Antium:
Præsens uel imo tollere de gradu
Mortale corpus: uel superbos
Vertere funeribus triumphos:
Te pauper ambit sollicita prece

Ruris colonus: te dominam æquoris,
Quicunq; bithyna lacessit
Carpathium pelagus carina.
Te Dacus asper, te profugi scythæ,
Vrbesq́;, gentesq́;, & latium ferox,
Regumq; matres barbarorum, &
Purpurei metuunt Tyranni:
Iniurioso ne pede proruas
Stantem columnam: neu populus frequens
Ad arma cessanteis ad arma
Concitet: imperiumq́; frangat.
Te semper anteit sæua necessitas,
Clauos trabaleis, & cuneos manu
Gestans ahena: nec seuerus
Vncus abest, liquidumq́; plumbum.
Te spes, & albo rara, fides colit
Velata panno: nec comitem abnegat:
Vtcunq; mutata potenteis
Veste domos inimica linquis.
At uulgus infidum, & meretrix retro
Periura cedit. diffugiunt cadis
Cum fece siccatis amici,
Ferre iugum pariter dolosi.
Serues iturum Cæsarem in ultimos
Orbis Britãnos, & iuuenum recens
Examen eois timendum
Partibus, oceanoq́; rubro.
Eheu cicatricum, & sceleris pudet,
Fratrumq́;. quid nos dura refugimus
Aetas? quid intactum nefasti

Liquimus? unde manus iuuentus
M etu deorum continuit? quibus
Pepercit aris? ó utinam noua
Incude diffingas retusum in
Massagetas, Arabasq; ferrum.

O de. XXXVI. Dicolos distrophos, ut, Sic te diua potens Cypri.

-- -uu- uu
-- -uu- -uu- u-

T thure, & fidibus iuuat
e Placare, & uituli sanguine debito
Custodes Numidæ deos:
Qui nunc Hesperia sospes ab ultima
C aris multa sodalibus,
Nulli plura tamen diuidit oscula:
Quam dulci Lamiæ, memor
Actæ non alio rege pueritiæ,
M utatæq; simul togæ.
Cressa ne careat pulchra dies nota:
N ec prompte modus amphoræ,
Nec morem in salium sit requies pedum:
N ec multi Damalis meri
Bassum Threicia uincat Amysthide:
N eu desint epulis rosæ:
Neu uiuax apium, neu breue lilium.
O mnes in Damalim putres
Deponent oculos: nec Damalis nouo
D iuelletur adultero,
Lasciuis ederis ambitiosior.

O de. XXXVII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- u- - -uu -u-
-- u- - -uu -uu
-- u- -- u- n
-uu -uu -u --

n Vnc est bibendum: nunc pede libero
Pulsanda tellus: nunc saliaribus
Ornare puluinar deorum
Tempus erat dapibus sodales.
A ntehac nefas depromere cæcubum
Cellis auitis: dum Capitolio
Regina dementeis ruinas,
Funus & imperio parabat,
C ontaminato cum grege turpium
Morbo uirorum quodlibet impotens
Sperare, fortunaq; dulci
Ebria. sed minuit furorem
V ix una sospes nauis ab ignibus:
Mentemq; lymphatam mareotico
Redegit in ueros timores
Cæsar ab Italia uolantem
R emis adurgens: accipiter uelut
Molleis columbas, aut leporem citus,
Venator in campis niualis
Hemoniæ: daret ut cathenis
F atale monstrum. quæ generosius
Perire quærens, nec muliebriter

Cleopatra

Expauit enſem: nec latenteis
Claſſe cita reparauit oras.
A uſa & iacentem uiſere regiam
Vultu ſereno fortis, & aſperas
Tractare ſerpenteis: ut atrum
Corpore combiberet uenenum:
D eliberata morte ferocior
Sæuis Liburnis, ſcilicet inuidens
Priuata deduci ſuperbo
Non humilis mulier triumpho.

AD PVERVM.

O de. XXXVIII. Dicolos tetraſtrophos, ut, Iam ſatis terris niuis atq; diræ.

–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪ –– –∪∪ –∪ –∪
–∪∪ –∪

P Erſicos odi puer apparatus:
Diſplicent nexæ Philyra coronæ:
Mitte ſectari roſa quo locorum
Sera moretur.
Simplici myrto nihil allabores
Sedulus curo. neq; te miniſtrum
Dedecet myrtus, neq; me ſub arcta
Vite bibentem.

Q. HORATII FLACCI CARMI-NVM LIBER SECVNDVS.

AD ASINIVM POLLIONEM.

Ode. I. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- -- ∪- ∪
-∪∪ -∪∪ -∪ -∪

Motum ex Metello Consule ciui-
cum,
Belliq; causas, & uitia, &
modos,
Ludumq; Fortunæ, grauesq;
Principum amicitias, & arma
Nondum expiatis uncta cruoribus,
Periculosæ plenum opus aleæ,
Tractas: & incedis per igneis
Suppositos cineri doloso.
Paulum seueræ musa tragœdiæ
Desit theatris: mox, ubi publicas
Res ordinaris: grande munus
Cecropio repetes cothurno,
Insigne mœstis præsidium reis,
Et consulenti Pollio curiæ:

Acquiescite

Cui laurus æternos honores
Dalmatico peperit triumpho.
I am nunc minaci murmure cornuum
Perstringis aureis: iam litui strepunt:
Iam fulgor armorum fugaces
Terret equos, equitumq; uultus.
A udire magnos iam uideor duces
Non indecoro puluere sordidos:
Et cuncta terrarum subacta,
Præter atrocem animum Catonis.
I uno, & Deorum quisquis amicior
Afris inulta cesserat impotens
Tellure: uictorum nepotes
Rettulit inferias Iugurthæ.
Q uis non latino sanguine pinguior
Campus sepulchris impia prælia
Testatur? auditumq; Medis
Hesperiæ sonitum ruinæ?
Q ui gurges? aut quæ flumina lugubris
Ignara belli? quod mare Dauniæ
Non decolauere cædes?
Q uæ caret ora cruore nostro?
S ed ne relictis musa procax iocis
Cææ retractes munera neniæ:
Mecum dionæo sub antro
Q uære modos leuiore plectro.

AD CRISPVM SALLVSTIVM.

O de. II. Dicolos tetrastrophos, ut, I am satis terris niuis, atq; diræ.

-υ -- -υυ -υ --
-υ -- -υυ -υ --
-υ -- -υυ -υ --
-υυ --

n Vllus argento color est auaris
Abdito terris inimice lamnæ
Crispe Sallusti: nisi temperato
Splendeat usu.
Viuet extento Proculeius æuo,
N otus in fratres animi paterni.
I llum aget penna metuente solui
Fama superstes.
L atius regnes auidum domando
S piritum: quam si Libyam remotis
G adibus iungas: et uterq; pœnus
Seruiat uni.
C rescit indulgens sibi dirus hydrops:
N ec sitim pellit: nisi causa morbi
F ugerit uenis, & aquosus albo
Corpore langor.
R edditum Cyri solio phraotem
D issidens plebi, numero beatorum
E ximit uirtus: populumq; falsis
Dedocet uti

Vocibus, regnum, & diadema tutum
Deferens uni, propriamq; laurum:
Quisquis ingenteis oculo irretorto
Spectat aceruos.

AD QV. DELIVM.

O de. III. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

u– u– – –uu –u–
u– u– – –uu –u–
–– u– –– u– u
–uu –uu –u ––

Equam memento rebus in arduis
Seruare mentem: non secus in bonis
Ab insolenti temperatam
Lætitia, moriture Deli,
Seu mœstus omni tempore uixeris:
Seu te in remoto gramine per dies
Festos reclinatum bearis
Interiore nota Falerni:
Quo pinus ingens, albáq; populus
Vmbram hospitalem consociare amant
Ramis: quo obliquo laborat
Lympha fugax trepidare riuo.
Huc uina, & unguenta, & nimium breues
Flores amœnæ ferre iube rosæ:
Dum res, & ætas, & sororum
Fila trium patiuntur atra.

Cedes coemptis saltibus, & domo,
Villáq; flauus quam Tyberis lauit:
Cedes: & extructis in altum
Diuitijs potietur hæres.
Diues ne prisco natus ab Inacho
Nil interest: an pauper, & infima
De gente sub dio moreris,
Victima nil miserantis Orci.
Omnes eodem cogimur: omnium
Versatur urnā: serius, ocyus
Sors exitura: & nos in æternum
Exilium impositura cymbæ.

AD XANTHIAM PHOCEVM.

Ode. IIII Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

–u –– –uu –u ––
–u –– –uu –u –u
–u –– –uu –u –u
–uu –u

Ne sit ancillæ tibi amor pudori
Xanthia Phoceú. prius insolentem
Serua Briseis niueo colore
Mouit Achillem.
Mouit Aiacem Telamone natum
Forma captiuæ dominum Tecmeßæ.
Arsit Atreides medio in triumpho
Virgine rapta:

B arbaræ postquam cecidere turmæ
T hessalo uictore:& ademptus Hector,
T radidit fessis leuiora tolli
Pergama graiis.
N escias an te generum beati
P hyllidis flauæ decorent parentes.
R egum certe genus,& penateis
Mœret iniquos.
C rede non illam tibi de scelesta
P lebe delectam:neq; sic fidelem,
S ic lucro aduersam potuisse nasci
Matre pudenda.
B rachia,& uultum,teretesq; suras
I nteger laudo.fuge suspicari,
C uius octauum trepidauit ætas,
Claudere lustrum.

REVOCANDAM ESSE MENTEM
à desyderio Virginis immaturæ.

O de.V.Tricolos tetrastrophos,ut,Vides
ut alta stet niue candidum.

– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – ∪ – – – ∪ – ∪
– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ – ∪

n Ondum subacta ferre iugum ualet
Ceruice:nondum munia comparis

Aequare: nec tauri ruentis
In Venerem tolerare pondus.
Circa uirenteis est animus tuæ
Campos iuuencæ, nunc fluuijs grauem
Solantis æstum, nunc in udo
Ludere cum uitulis salicto
Prægestientis. tolle cupidinem
Immitis uuæ: iam tibi liuidos
Distinguet autumnus racemos
Purpureo uarius colore.
Iam te sequetur. currit enim ferox
Aetas: & illi, quos tibi dempserit,
Apponet annos. iam proterua
Fronte petet Lalage maritum
Dilecta, quantum non Pholoe fugax,
Non Chloris, albo sic humero nitens,
Vt pura nocturno renidet
Luna mari, gnidius'ue Gyges:
Quem si puellarum insereres choro:
Mire sagaceis falleret hospites,
Discrimen obscurum, solutis
Crinibus, ambiguoq; uultu.

AD SEPTIMIVM.

Ode. VI. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

–υ –– –υυ –υ –υ
–υ –– –υυ –υ –υ
–υ –– –υυ –υ –υ
–υυ –υ

Septimi Gades aditure mecum et
Cantabrum indoctum iuga ferre nostra &

Barbaras syrteis, ubi Maura semper
Aestuat unda:
Tybur Argeo positum colono
Sit meæ sedes utinam senectæ:
Sit modus lasso maris, & uiarum,
Militiæq;.
Unde si parcæ prohibent iniquæ:
Dulce pellitis ouibus Galesi
Flumen, & regnata petam Laconi
Rura Phalanto.
Ille terrarum mihi præter omneis
Angulus ridet: ubi non Hymetto
Mella decedunt: uiridiq; certat
Bacca Venafro:
Ver ubi longum, tepidasq; præbet
Iuppiter brumas: & amicus Aulon,
Fertili Baccho minimum Falernis
Inuidet uuis.
Ille te mecum locus, & beatæ
Postulant arces: ibi tu calentem
Debita sparges lacryma fauillam
Vatis amici.

AD POMPEIVM VARVM.

Ode. VII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – ∪ – – – ∪ – ∪
– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ – –

Sæpe mecum tempus in ultimum
O Deducte Bruto militiæ duce,
Quis te redonauit quiritem
Dis patrijs, italoq; cœlo,
P ompei meorum prime sodalium?
Cum quo morantem sæpe diem mero
Fregi, coronatus nitenteis
Malobathro Syrio capillos.
T ecum Philippos, & celerem fugam
Sensi relicta non bene parmula:
Cum fracta uirtus: & minaces
Turpe solum tetigere mento.
S ed me per hosteis Mercurius celer
Denso pauentem sustulit aere:
Te rursus in bellum resorbens
Vnda fretis tulit æstuosis.
E rgo obligatam redde Ioui dapem:
Longáq; fessum militia latus
Depone sub lauru mea: nec
Parce cadis tibi destinatis.
O bliuioso leuia massico
Ciboria exple: funde capacibus
Vnguenta de conchis. quis udo
Deproperare apio coronas,
C urat'ue myrto? quem Venus arbitrum
Dicet bibendi? non ego sanius
Bacchabor Edonis. recepto
Dulce mihi furere est amico.

IN BARINEN.

O de.VIII. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪ –– –∪∪ –∪ –∪
–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪∪ ––

Lla si iuris tibi peierati
u Pœna Barine nocuisset unquam:
Dente si nigro fieres, uel uno
Turpior ungui:
C rederem. sed tu, simul obligasti
P erfidum uotis caput: enitescis
P ulchrior multo: iuuenumq; prodis
Publica cura.
E xpedit matris cineres opertos
F allere, & toto taciturna noctis
S igna cum cœlo, gelidaq; diuos
Morte carentes.
R idet hoc inquam Venus ipsa: rident
S implices nymphæ, ferus & Cupido
S emper ardentes acuens sagittas
Cote cruenta.
A dde quod pubes tibi crescit omnis:
S eruitus crescit noua. nec priores
I mpiæ tectum dominæ relinquunt
Sæpe minati.
T e suis matres metuunt iuuencis:
T e senex parci, miseræq; nuper
V irgines nuptæ: tua ne retardet
Aura maritos.

AD VALGIVM.

O de. IX. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

—— ᴗ— — —ᴗᴗ —ᴗ—
—ᴗ ᴗ— — —ᴗᴗ —ᴗᴗ
—— ᴗ— —— —ᴗ —
—ᴗᴗ —ᴗᴗ —ᴗ —ᴗ

On semper imbres nubibus hispidos
n Manant in agros: aut mare Caspium
Vexant inæquales procellæ
Vsq;: nec Armenijs in oris
A mice Valgi stat glacies iners
Menseis per omneis: aut Aquilonibus
Querceta Gargãni laborant:
Et folijs uiduantur Orni.
T u semper urges flebilibus modis
Mysten ademptum: nec tibi uespero
Surgente, decedunt amores,
Nec rapidum fugiente solem.
At non ter æuo functus amabilem
Plorauit omneis Antilochum senex
Annos: nec impubem parentes
Troilon, aut Phrygiæ sorores
F leuere semper. desine mollium
Tandem querelarum: & potius noua
Cantemus Augusti trophæa
Cæsaris: & rigidum Niphaten,

M edumq; flumen gentibus additum
Victis, minores uoluere uertices:
Intraq; præscriptum Gelonos
Exiguis equitare campis.

AD LICINIVM.

O de. X. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam
satis terris niuis, atq; diræ.

–u –– –uu –u –u
–u –– –uu –u ––
–u –– –uu –u ––
–uu –u

Ectius uiues Lycini, neq; altum
r Semper urgendo: neq;, dum procellas
Cautus horrescis: nimium premendo
Littus iniquum.
Auream quisquis mediocritatem
D iligit: tutus caret obsoleti
S ordibus tecti: caret inuidenda
Sobrius aula.
S æpius uentis agitatur ingens
P inus: & celsæ grauiore casu
D ecidunt turres: feriuntq; summos
Fulmina montes.
S perat infestis, metuit secundis
A lteram sortem bene præparatum
P ectus. informeis Hyemes reducit
Iuppiter: idem

Summouet. non, si male nunc: & olim
Sic erit. quondam cithara tacentem
Suscitat musam, neq; semper arcum
Tendit Apollo.
Rebus angustis animosus, atq;
Fortis appare: sapienter idem
Contrahes uento nimium secundo
Turgida uela.

AD Q. HYRPINVM.

O de. XI. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- υ- - -υυ -υ-
-- υ- - -υυ -υ-
-- υ- -- -υ -
-υυ -υυ -υ -υ

Quid bellicosus Cantaber, & Scythes
q Hyrpine quinti cogitet Adria
Diuisus obiecto, remittas
Quærere: nec trepides in usum
Poscentis æui pauca fugit retro
Leuis iuuentas, & decor, arida
Pellente lasciuos amores
Canitie, facilemq; somnum.
Non semper idem floribus est honos
Vernis: neq; uno Luna rubens nitet
Vultu. quid æternis minorem
Consilijs animum fatigas?

CARM.

Cur non sub alta uel platano, uel hac
Pinu iacentes sic temere, & rosa
Canos odorati capillos,
Dum licet, assyriaq; nardo,
Potamus uncti? dissipat Euhyus
Curas edaceis. quis puer ocyus
Restinguet ardentis falerni
Pocula prætereunte lympha?
Quis deuium scortum eliciet domo
Lyden? eburna dic age cum lyra
Maturet incomptum lacænæ
More comam religata nodum.

AD MECOENATEM.

Ode. XII. Dicolos tetrastrophos, ut, Scriberis Vario fortis, & hostium.

-- -uu- -uu- u-
-- -uu- -uu- uu
-- -uu- -uu- uu
-- uu -u

olis longa feræ bella Numantiæ,
n Nec dirum Hannibalem, nec siculum mare
Pœno purpureum sanguine mollibus
Aptari citharæ modis:
Nec sæuos Lapithas, & nimium mero
Hylæum, domitosq; Herculea manu
Telluris iuuenes, unde periculum
Fulgens contremuit domus

S aturni ueteris: Tuq; pedestribus
Dices historijs prælia Cæsaris
Mecœnas melius, ductaq; per uias
Regum colla minancium.
M e dulcis dominæ musa Lyciniæ
Cantus, me uoluit dicere lucidum
Fulgentes oculos, & bene mutuis
Fidum pectus amoribus:
Q uam nec ferre pedem dedecuit choris:
Nec certare ioco: nec dare brachia
Ludentem nitidis uirginibus, sacro
Dianæ celebris die.
N um tu, quæ tenuit diues Achemenes,
Aut pinguis phrygiæ mygdonias opes,
Permutare uelis crine Lyciniæ?
Plenas aut arabum domos?
D um flagrantia detorquet ad oscula
Ceruicem: aut facili sæuitia negat,
Q uæ poscente magis gaudeat eripi:
Interdum rapere occupet.

IN ARBOREM, CVIVS CASV

in agro sabino penè oppressus est.

O de. XIII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ –
– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ –
– – ∪ – – – ∪ – –
– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ – –

Lle & nefasto te posuit die,
i Quicunq; primum: & sacrilega manu
Produxit arbos, in nepotum
Perniciem, opprobriumq́; Pagi.
I llum & parentis crediderim sui
Fregisse ceruicem: & penetralia
Sparsisse nocturno cruore
Hospitis: ille uenena colchica,
E t quidquid usquam concipitur, nefas
Tractauit: agro qui statuit meo
Te triste lignum, te caducum
In domini caput immerentis.
Quid quisq; uitet, nunquam homini satis
Cautum est in horas. nauita bosphorum
Poenus perhorrescit: neq; ultra
Caeca timet aliunde fata.
M iles sagittas, & celerem fugam
Parthi: cathenas Parthus, & italum
Robur. sed improuisa leti
Vis rapuit, rapietq́; genteis.
Quàm penè furuae regna Proserpinae,
Et iudicantem uidimus Aeacum,
Sedesq́; discretas piorum, &
Aeolijs fidibus querentem
Sapho puellis de popularibus,
Et te sonantem plenius aureo
Alcaee Plectro dura nauis,
Dura fugae mala, dura belli.
V trunq; sacro digna silentio
Mirantur umbrae dicere: sed magis

Pugnas & exactos Tyrannos
Densum humeris bibit aure uulgus.
Quid mirum? ubi illis carminibus stupens
Demittit atras bellua centiceps
Aureis: & intorti capillis
Eumenidum recreantur angues.
Quin & Prometeus, & Pelopis parens
Dulci laborum decipitur sono:
Nec curat Orion leones,
Aut timidos agitare lyncas.

AD POSTHVMVM.

Ode. XIIII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

– – ⏑ – – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑
– – ⏑ – – – ⏑ ⏑ – ⏑
– – ⏑ – – – ⏑ – –
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – –

e Heu fugaces Posthume Posthume
Labuntur anni: nec pietas moram
Rugis, & instanti senectae
Afferet, indomitaeq; morti.
Non si tricenis, quotquot eunt dies,
Amice places illacrymabilem
Plutona tauris: qui ter amplum
Geryonen, Tityonq; tristi
Compescit unda, scilicet omnibus,
Quicunque terrae munere uescimur,

Enauiganda, siue reges,
Siue inopes erimus coloni.
F rustra cruento marte carebimus,
Fractisq; rauci fluctibus Adriæ.
Frustra per autumnos nocentem
Corporibus metuemus austrum.
V isendus ater flumine languido
Cocytus errans, & Danai genus
Infame, damnatusq; longi
Sisyphus Aeolides laboris.
L inquenda tellus, & domus, & placens
V xor: neq; harum, quas colis arborum
Te præter inuisas cupressos
Vlla breuem dominum sequetur.
A bsumet hæres cæcuba dignior
Seruata centum clauibus: & mero
Tinguet pauimentum superbo
Pontificum potiore cœnis.

IN SVI SAECVLI LVXVRIAM.

O de. XV. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪ - - -∪∪ -∪-
-- ∪ - - -∪∪ -∪-
-- ∪ - -- ∪ - ∪
-∪∪ -∪∪ -∪ --

i Am paucæ aratro iugera regiæ
Moles relinquent: undiq; latius
Extenta uisentur lucrino
Stagna lacu: platanusq; cœlebs
Euincet ulmos. tum uiolaria, &
Myrtus, & omnis copia narium
Spargent oliuetis odorem
Fertilibus domino priori.
Tum spissa ramis laurea feruidos
Excludet ictus. non ita Romuli
Præscriptum, & intonsi Catonis
Auspicijs, ueterumq; norma.
Priuatus illis census erat breuis:
Commune magnum: nulla decēmpedis
Metata priuatis, opacam
Porticus excipiebat Arcton:
Nec fortuitum spernere cæspitem
Leges sinebant, oppida publico
Sumptu iubentes, & deorum
Templa nouo decorare saxo.

AD GROSPHVM.

N de. XVI. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

– ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ – –
– ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ – –
– ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ – –
– ∪ ∪ – –

Tium diuos rogat in patenti
Prensus Aegæo: simul atra nubes
Condidit Lunam: neq; certa fulgent
Sydera nautis.
O tium bello furiosa Thrace,
O tium Medi pharetra decori,
G rosphe non gemmis, neq; purpura ue=
nale, nec auro.
N on enim gazæ, neq; consularis
S ummouet lictor miseros tumultus
M entis, & curas laqueata circum
Tecta uolanteis.
V iuitur paruo bene: cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum:
N ec leueis somnos timor, aut cupido
Sordidus aufert.
Quid breui fortes iaculamur æuo
M ulta? quid terras alio calentes
S ole mutamus? patriæ quis exul
Se quoq; fugit?
S candit æratas uitiosa naueis
C ura: nec turmas equitum relinquit,
O cyor ceruis, & agente nimbos
Ocyor euro.
L ætus in præsens animus, quod ultra est,
O derit curare: & amara lento
Temperet risu. nihil est ab omni
Parte beatum.
A bstulit clarum cita mors Achillem:
L onga Tithonum minuit senectus:

E t mihi forsan, tibi quod negarit,
Porriget hora.
T e greges centum, siculæq; circùm
M ugiunt uaccæ: tibi tollit hinnitum
A pta quadrigis equa: te bis afro
Murice tinctæ
V estiunt lanæ. mihi parua rura, et
S piritum graiæ tenuem camoenæ,
P arca non mendax dedit: & malignum
Spernere uulgus.

AD MECOENATEM AEGROTVM.

O de. XVII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ᴗ- - -ᴗᴗ -ᴗᴗ
-- ᴗ- - -ᴗᴗ -ᴗᴗ
ᴗ- ᴗ- -- -ᴗ -
-ᴗᴗ -ᴗᴗ -ᴗ --

Vr me querelis exanimas tuis?
c Nec dis amicum est, nec mihi: te prius
Obire Mecœnas, mearum
Grande decus, columenq; rerum.
A h te meæ si partem animæ rapit
Maturior uis: quid moror altera?
Nec carus æque, nec superstes
Integer. ille dies utranq;

D ucet ruinam: non ego perfidum
Dixi sacramentum: ibimus, ibimus,
Vtcunq; præcedes, supremum
Carpere iter comites parati.
M e nec chimæræ spiritus igneæ,
Nec si resurgat centimanus Gyges,
Diuellet unquam. sic potenti
Iustitiæ, placitumq; parcis.
S eu Libra, seu me Scorpius aspicit
Formidolosus, pars uiolentior
Natalis horæ, seu Tyrannus
Hesperiæ Capricornus undæ:
V trunq; nostrum incredibili modo
Consentit astrum. te Iouis impio
Tutela Saturno refulgens
Eripuit: uolucrisq; fati
T ardauit alas: cum populus frequens
Lætum theatris ter crepuit sonum.
Me truncus illapsus cerebro
Sustulerat: nisi Faunus ictum.
D extra leuasset mercurialium
Custos uirorum. reddere uictimas,
Aedemq; uotiuam memento.
Nos humilem feriemus agnam.

O de. XVIII. Dicolos distrophos. Primus q est Iambicus Archilochius dimeter Acatalectus constans Amphimacro & duobus Iambis, uel ultimo Pyrrhichio, hoc modo.

N ōn ĕbūr – ∪ – nĕque aū ∪ – rĕūm ∪ ∪

S ecundus quisq; uersus est Iambicus Archilochius Dimeter Acatalectus constans e quinq; iambis & syllaba, recepto tamen in locis imparibus etiam spondeo, hoc modo.

M ĕā ∪ – rĕnī ∪ – dĕt īn ∪ – dŏmō ∪ – lăcū ∪ – năr

– ∪ – ∪ – ∪ ∪

∪ – ∪ – ∪ – ∪ – ∪ – ∪

On ebur, neq; aureum
n Mea renidet in domo lacunar:
Non trabes Hymettiæ
Premunt columnas ultima recisas
A fricæ: neq; Attali
Ignotus hæres regiam occupaui.
N ec laconicas mihi
Trahunt honestæ purpuras clientes.
A t fides, & ingeni
Benigna uena est: pauperem'q; diues
M e petit. nihil supra
Deos lacesso: nec potentem amicum
L argiora flagito,
Satis beatus unicis Sabinis.
T ruditur dies die:
Nouæq; pergunt interire Lunæ.
T u secanda marmora
Locas sub ipsum funus: & sepulchri
I mmemor, struis domos:
Marisq; Baijs obstrepentis urges
S ummouere littora,

Parum locuples continente ripa.
Quid? quod usq; proximos
Reuellis agri terminos? & ultra
L imites clientium
Salis auarus? pellitur paternos
I n sinu ferens deos
Et uxor, & uir, sordidosq; natos.
N ulla certior tamen
Rapacis orci fine destinata
A ula diuitem manet
Herum. quid ultra tendis? æqua tellus
P auperi recluditur,
Regumq; pueris: nec satelles orci
C allidum Promethea
Reuexit auro captus. hic superbum
T antalum, atq; Tantali
Genus coercet. hic leuare functum
P auperem laboribus,
Vocatus, atq; non uocatus audit.

IN BACCHVM.

O de. XIX. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- -- ∪- -
-∪∪ -∪∪ -∪ --

Acchum in remotis carmina rupibus
b Vidi docentem: credite posteri:
Nymphasq; discentes, & aures
Capripedum Satyrorum acutas.
E uœ recenti mens trepidat metu:
Plenoq; Bacchi pectore turbidum
Lætatur. euœ parce Liber,
Parce graui metuende Thyrso.
F as peruicaces est mihi Thyadas,
Viniq; fontem, lactis & uberes
Cantare riuos: atq; truncis
Lapsa cauis iterare mella.
F as & beatæ coniugis additum
Stellis honorem, tectaq; Penthei
Disiecta non leui ruina,
Thracis & exitium Lycurgi.
T u flectis amnes, tu mare barbarum:
Tu separatis uuidus in iugis
Nodo coerces uiperino
Bistonidum sine fraude crines:
T u cum parentis regna per arduum
Cohors gigantum scanderet impia:
Rhetum retorsisti leonis
Vnguibus, horribiliq; mala:
Quanquam choreis aptior, & iocis,
Ludoq; dictus, non sat idoneus
Pugnæ ferebaris: sed idem
Pacis eras, mediusq; belli.
T e uidit insons Cerberus aureo
Cornu decorum, leniter atterens

Caudam, & recedentis trilingui
Ore pedes, tetigitq; crura.

AD MECOENATEM.

O de. XX. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides u alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- -- ∪- ∪
-∪∪ -∪∪ -∪ -∪

On usitata, nec tenui ferar
n Penna biformis per liquidum æthéra
Vates: neq; in terris morabor
Longius: inuidiaq; maior
V rbeis relinquam. non ego pauperum
Sanguis parentum, non ego, quem uocas,
Dilecte Mecœnas obibo:
Nec Stigya cohibebor unda.
I am iam residunt cruribus asperæ
Pelles: & album mutor in alitem
Superne: nascunturq; leues
Per digitos, humerosq; plumæ.
I am Dædaleo ocyor Icaro,
Visam gementis littora Bosphori,
Syrtesq; Getūlas canorus
Ales, Hyperboreosq; campos.
M e Colchus, & qui dissimulat metum
Marsæ cohortis Dacus, & ultimi

Noscent Geloni. me peritus
Discet Iber, Rhodaniq; potor.
A bsint inani funere Neniæ,
Luctusq; turpes, & querimoniæ.
Compesce clamorem: ac sepulchri
Mitte superuacuos honores.

Q. HORATII FLACCI CARMI NVM LIBER TERTIVS.

O de. I. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides
ut alta stet niue candidum.
-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- -- ∪- -
-∪∪ -∪∪ -∪ --

Di profanum uulgus:
& arceo.
O Fauete linguis. carmina
non prius
Audita Musarum Sa-
cerdos
Virginibus, puerisq; canto.
R egum timendorum in proprios greges,
Reges in ipsos imperium est Iouis,
Clari giganteo triumpho,
Cuncta supercilio mouentis.

E st, ut uiro uir latius ordinet
Arbusta sulcis: hic generosior
Descendat in campum petitor:
Moribus hic, meliorq; fama
C ontendat: illi turba clientium
Sit maior. æqua lege necessitas
Sortitur insigneis, & imos:
Omne capax mouet urna nomen.
D istrictus ensis cui super impia
Ceruice pendet, non siculæ dapes
Dulcem elaborarunt saporem:
Non auium, citharæq; cantus
S omnum reducent. somnus agrestium
Lenis uirorum non humileis domos
Fastidit, umbrosamq; ripam,
Non Zephyris agitata tempe.
D esyderantem quod satis est, neq;
Tumultuosum sollicitat mare,
Nec sæuus arcturi cadentis
Impetus, aut orientis hœdi,
N on uerberatæ grandine uineæ,
Fundusq; mendax, arbore nunc aquas
Culpante, nunc torrentia agros
Sydera, nunc hyemes iniquas.
C ontracta pisces æquora sentiunt
Iactis in altum molibus. huc frequens
Cementa demittit redemptor
Cum famulis, dominusq; terræ
F astidiosus. sed timor, & minæ
Scandunt eodem, quo dominus: neque

Decedit ærata triremi: et
Post equitem sedet atra cura.
Quod si dolentem nec phrygius lapis,
Nec purpurarum sydere clarior
Delinit usus, nec falernæ
Vitis, Achæmeniumq́; costum:
C ur inuidendis postibus, & nouo
sublime ritu moliar atrium?
Cur ualle permutem Sabina
Diuitias operosiores?

O de. II. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- -- ∪- -
-∪∪ -∪∪ -∪ --

a Ngustam amice pauperiem
pati
Robustus acri militia puer
Condiscat: & parthos feroces
Vexet eques metuendus hasta:
V itamq́; sub dio, & trepidis agat
In rebus. illum ex mœnibus hosticis
Matrona bellantis tyranni
Prospiciens, & adulta uirgo
S uspiret: eheu ne rudis agminum
Sponsus lacessat regius asperum

Tactu leonem: quem cruenta
Per medias rapit ira cædeis.
D ulce, & decorum est pro patria mori
Mors & fugacem persequitur ui
Nec parcit imbellis iuuentæ
Poplitibus, timidoq; tergo.
V irtus repulsæ nescia sordidæ
Intaminatis fulget honoribus:
Nec sumit, aut ponit secures
Arbitrio popularis auræ.
V irtus recludens immeritis mori
Cœlum, negata tentat iter uia:
Cætusq; uulgareis, & udam
Spernit humum fugiente penna.
E st & fideli tuta silentio
Merces. uetabo, qui Cereris sacrum
Vulgarit arcanæ: sub isdem
Sit trabibus: fragilemq; mecum
S oluat phaselum sæpe Diespiter
Neglectus, incesto addidit integrum.
Raro antecedentem scelestum
Deseruit pede pœna claudo.

O de. III. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ᴗ- - -ᴗᴗ -ᴗᴗ
-- ᴗ- - -ᴗᴗ -ᴗᴗ
-- ᴗ- -- ᴗ- -
-ᴗᴗ -ᴗᴗ -ᴗ -ᴗ

I ustum, & tenacem propositi uirum,
Non ciuium ardor praua iubentium,
Non uultus instantis tyranni
Mente quatit solida: neq; Auster

D ux inquieti turbidus Adriæ,
Nec fulminantis magna Iouis manus.
Si fractus illabatur orbis:
Impauidum ferient ruinæ.

H ac arte Pollux, & uagus Hercules
Innixus, arces attigit igneas.
Quos inter augustus recumbens
Purpureo bibit ore nectar.

H ac te merentem Bacche pater tuæ
Vexere tigres indocili iugum
Collo trahentes. hac Quirinus
Martis equis Achéronta fugit,

G ratum elocuta consiliantibus
Iunone diuis. Ilion, Ilion
Fatalis, incestusq; iudex,
Et mulier peregrina uertit

I n puluerem, ex quo destituit deos
Mercede pacta Laomedon: mihi
Castæq; damnatum Mineruæ
Cum populo, & duce fraudulento.

I am nec lacænæ splendet adulteræ,
Famosus hospes: nec Priami domus
Periura, pugnaces Achiuos
Hectoreis opibus refringit:

N ostris'q; ductum seditionibus
Bellum resedit. protinus & graueis
Iras, & inuisum nepotem,
Troica quem peperit sacerdos;
M arti redonabo. illum ego lucidas
Inire sedeis, ducere nectaris
Succos, & adscribi quietis
Ordinibus patiar deorum.
D um longus inter sæuiat Ilion,
Romam'q; pontus: qualibet exules
In parte regnanto beati.
Dum Priami, Paridis'q; busto
I nsultet armentum: & catulos feræ
Celent inultæ: stet Capitolium
Fulgens: triumphatis'q; possit
Roma ferox dare iura Medis.
H orrenda late nomen in ultimas
Extendat oras: qua medius liquor
Secernit Europen ab Afro:
Qua tumidus rigat arua Nilus:
A urum irrepertum, & sic melius situm,
Cum terra cœlat, spernere fortior,
Quam cogere humanos in usus,
Omne sacrum rapiente dextra.
Quicunq; mundo terminus extitit
Hunc tangat armis, uisere gestiens,
Qua parte debacchentur ignes:
Qua nebulæ, pluuij'q; rores.
S ed bellicosis fata Quiritibus
Hac lege dico: ne nimium pij,

Rebusq; fidentes, auitæ
Tecta uelint reparare Troiæ.
Troiæ renaſcens alite lugubri
Fortuna triſti clade iterabitur,
Ducente uictriceis cateruas
Coniuge me Iouis, & ſorore.
Ter ſi reſurgat murus aheneus
Autore Phœbo: ter pereat meis
Exciſus argiuis: ter uxor
Capta uirum, pueroſq; ploret.
Non hoc iocoſæ conueniet lyræ.
Quo Muſa tendis? deſine peruicax
Referre ſermones deorum: &
Magna modis tenuare paruis.

AD CALLIOPEN.

Ode. IIII. Tricolos tetraſtrophos, ut, Vides ut alta ſtet niue candidum:

-- υ- - -υυ -υυ
-- υ- - -υυ -υυ
-- υ- -- υ- -
-υυ -υυ -υ --

Eſcende cœlo, & dic age tibia
Regina longum Calliope melos,
Seu uoce nunc mauis acuta,
Seu fidibus, citharaúe Phœbi.

A uditis? an me ludit amabilis
Insania? audire, & uideor pios
Errare per lucos: amœnæ,
Quos & aquæ subeunt, & auræ.
M e fabulosæ Vulture in appulo,
Altricis extra limen Apuliæ,
Ludo, fatigatum'q; somno,
Fronde noua puerum palumbes
T exere: mirum quod foret omnibus:
Quicunq; celsæ nidum Acherontiæ,
Saltus'q; Batinos, & aruum
Pingue tenent humilis Ferenti,
V t tuto ab atris corpore Viperis
Dormirem, & Vrsis: ut premerer sacra
Lauro'q;, collata'q; myrto,
Non sine dis animosus infans.
V ester Camœnæ, uester, in arduos
Tollor Sabinos: seu mihi frigidum
Præneste, seu Tybur supinum,
Seu liquidæ placuere Baiæ.
V estris amicum fontibus, & choris,
Non me Philippis uersa acies retro,
Deuota non extinxit arbos,
Nec sicula Palinurus unda.
V tcunq; mecum uos eritis: libens
Insanientem nauita Bosphorum
Tentabo, & arentes arenas
Littoris Assyrij uiator.
V isam Britãnos hospitibus feros,
Et lætum equino sanguine Concanum.

Visam pharetratos Gelonos,
Et scythicum inuiolatus amnem.
V os Cæsarem altum, militia simul
Fessas cohorteis abdidit oppidis:
Finire quærentem labores
Pierio recreatis antro.
V os lene consilium & datis: & dato
Gaudetis almæ. scimus ut impios
Titanas, immanemq; turmam
Fulmine sustulerit caduco,
Qui terram inertem, qui mare temperat
Ventosum, & urbeis, regnaq; tristia:
Diuosq; mortaleisq; turmas
Imperio regit unus æquo.
M agnum illa terrorem intulerat Ioui
Fidens iuuentus, horrida brachijs,
Fratresq; tendentes opaco
Pelion imposuisse olimpo.
S ed quid Typhoeus, & ualidus Minas,
Aut quid minaci Porphyrion statu,
Quid rhœtus, euulsisq; truncis
Enceladus iaculator audax,
C ontra sonantem Palladis Aegida
Possent ruentes? hinc auidus stetit
Vulcanus: hinc matrona Iuno, et
Nunquam humeris positurus arcum,
Qui rore puro Castaliæ lauit
Crineis solutos: qui Lyciæ tenet
Dumeta, natalemq; syluam,
Delius, & Patareus Apollo.

V is consili expers mole ruit sua:
Vim temperatam di quoq; prouehunt
In maius: ijdem odêre uires
Omne nefas animo mouentes.
T estis mearum centimanus gyges
Sententiarum notus, & integræ
Tentator Orion Dianæ
Virginea domitus sagitta.
I niecta monstris terra dolet suis:
Mœretq; partus fulmine luridum
Missos ad orcum: nec perêdit
Impositam celer ignis Aetnam:
I ncontinentis nec Tityi iecur
Relinquit ales, nequitiæ additus
Custos: amatorem trecentæ
Pirithoum cohibent cathenæ.

AVGVSTI LAVDES.

O de. V. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides
ut alta stet niue candidum.

−− ∪− − −∪− −∪∪
−− ∪− − −∪∪ −∪∪
−− ∪− −− ∪− −
−∪∪ −∪∪ −∪ −−

C Oelo tonantem credidimus Iouem
Regnare. præsens diuus habebitur
Augustus, adiectis Britãnis
Imperio, grauibusq; Persis.

Miles'ne

M ile's ne Craſſi coniuge barbara
Turpis maritus uixit?et hoſtium
(Pro curia,inuerſiq; mores)
Conſenuit ſocerorum in armis,
S ub rege Medo,Marſus,et Appulus
Anciliorum,nominis,et togæ,
Oblitus,æternæq; Veſtæ,
Incolumi Ioue,et urbe Roma?
H oc cauerat mens prouida Reguli
Diſſentientis conditionibus
Fœdis,et exemplo trahentis
Perniciem ueniens in æuum:
S i non periret immiſerabilis
Captiua pubes. Signa ego punicis
Affixa delubris,et arma
Militibus ſine cæde dixit
D irepta uidi.uidi ego ciuium
Retorta tergo brachia libero,
Portaſq; non clauſas,et arua
Marte coli populata noſtro.
A uro repenſus ſcilicet acrior
Miles redibit?flagitio additis
Damnum.neq; amiſſos colores
Lana refert medicata fuco:
N ec uera uirtus,cum ſemel excidit:
Curat reponi deterioribus.
Sic pugnat extricata denſis
Cerua plagis:erit ille fortis,
Qui perfidis ſe credidit hoſtibus:
Et Marte Pœnos proteret altero:

Qui lora restrictis lacertis
Sensit iners:timuitq; mortem.
Hic unde uitam sumeret inscius,
Pacem duello miscuit. O pudor,
O magna Carthago probrosis
Altior Italiæ ruinis.
Fertur pudicæ coniugis osculum,
Paruosq; natos, ut capitis minor,
A se remouisse, & uirilem
Toruus humi posuisse uultum,
Donec labanteis consilio patres
Firmaret autor nunquam aliâs dato,
Interq; merenteis amicos
Egregius properaret exul.
Atqui sciebat, quæ sibi barbarus
Tortor pararet. non aliter tamen
Dimouit obstanteis propinquos,
Et populum reditus morantem,
Quàm si clientum longa negocia
Diiudicata lite relinqueret,
Tendens Venafranos in agros,
Aut Lacedæmonium Tarentum.

Ode. VI. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides tu alta stet niue candidum.

-- u- - -uu --
-- u- - -uu -uu
-- u- -- -u u
-uu -uu -u --

Elicta maiorum immeritus lues
d Romane: donec templa refeceris,
Aedes'q; labenteis deorum, et
Fœda nigro simulachra fumo.
D is te minorem quod geris: imperas.
Hinc omne principium: huc refer exitum.
Di multa neglecti dederunt
Hesperiæ mala luctuosæ.
I am bis Monæses, & Pachori manus
Non auspicatos contudit impetus
Nostros: & adiecisse prædam
Torquibus exiguis renidet.
P ene occupatam seditionibus
Deleuit urbem Dacus, & Aethiops,
Hic classe formidatus, ille
Missilibus melior sagittis.
F œcunda culpæ secula, nuptias
Primum inquinauere, & genus, & domos.
Hoc fonte deriuata clades,
In patriam, populum'q; fluxit.
M otus doceri gaudet ionicos
Matura uirgo: & fingitur artubus
Iam nunc: & incastos amores
De tenero meditatur ungui.
M ox iuniores quærit adulteros
Inter mariti uina: neq; eligit,
Cui donet impermissa raptim
Gaudia luminibus remotis.
S ed iussa coràm non sine conscio
Surgit marito: seu uocat institor:

Seu nauis hispanæ magister
Dedecorum pretiosus emptor.
Non his iuuentus orta parentibus
Infecit æquor sanguine punico:
Pyrrhumq; & ingentem cecidit
Antiochum, Hannibalemq; dirum,
Sed rusticorum mascula militum
Proles, sabellis docta ligonibus
Versare glebas: & seueræ
Matris ad arbitrium recisos
Portare fusteis: sol ubi montium
Mutaret umbras: & iuga demeret
Bobus fatigatis, amicum
Tempus agens abeunte curru.
Damnosa quid non imminuit dies?
Aetas parentum peior auis, tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem uitiosiorem.

AD ASTERIEN.

Ode. VII. Tricolos tetrastrophos, ut, Quis multa gracilis te puer in rosa.

– – –∪∪– –∪∪– ∪–
– – –∪∪– –∪∪– ∪–
– – –∪∪ –∪
– – –∪∪– ∪–

Vid fles Asterie, quem tibi candidi
q Primo restituent uere fauonij
Thyna merce beatum
Constantis iuuenem fide
G ygen? ille notis actus ad Oricum
Post insana capræ sydera frigidas
Noctes, non sine multis
Insomnis lacrymis agit.
A tqui sollicitæ nuntius hospitæ
Suspirare Chloen, & miseram tuis
Dicens ignibus uri,
Tentat mille uafer modis.
V t Prœtum mulier perfida credulum
Falsis impulerit criminibus, nimis
Casto Bellerophonti
Maturare necem refert.
N arrat penè datum peléa Tartaro:
Magnessam Hippolyten dum fugit abstinens:
Et peccare docentes
Fallax historias monet,
F rustra. nam scopulis surdior Icari
Voces audit adhuc integer. at tibi,
Ne uicinus Enipeüs
Plus iusto placeat, caue.
Q uanuis non alius flectere equum sciens
Aeque conspicitur gramine Martio:
Nec quisquam citus æque
Thusco denatat alueo.
P rima nocte domum claude: neq; in uias
Sub cantu querulæ despice tibiæ:

Et te sæpe uocanti
Duram, difficilis mane.

AD MECOENATEM.

Ode. VIII. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

-u -- -uu -u --
-u -- -uu -u -u
-u -- -uu -u -u
-uu --

Artijs cœlebs quid agam Calendis:
Quid uelint flores, & acerra thuris
Plena, miraris, positusq; carbo in
Cespite uiuo,
Docte sermonis utriusq; linguæ.
Voueram dulceis epulas, & album
Libero caprum propè funeratus
Arboris ictu.
Hic dies, anno redeunte festus
Corticem astrictum pice dimouebit
Amphoræ fumum bibere institutæ
Consule Tullo.
Sume Mecœnas cyathos amici
Sospitis centum: & uigileis lucernas
Perfer in lucem: procul omnis esto
Clamor, & ira:

Mitte ciuileis super urbe curas.
O ccidit Daci Cotisonis agmen:
M edus infestus sibi luctuosis
Dissidet armis:
S eruit Hispanæ uetus hostis oræ
C antaber sera domitus cathena:
I am Scythæ laxo meditantur arcu
Cedere campis.
N egligens, nequa populus laboret:
P arce priuatus nimium cauere: &
D ona præsentis cape lætus horæ: ac
Linque seuera.

O de. IX. Dicolos distrophos, ut, Sic te diua potens Cypri.

– – – ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –

Ho. Onec gratus eram tibi:
d Nec quisquam potior brachia
candidæ
C eruici iuuenis dabat:
Persarum uigui rege beatior.
Ly. Donec non alia magis
Arsisti: neq; erat Lydia post Chloen:
M ulti Lydia nominis
Romana uigui clarior Ilia.
Ho. Me nunc Thressa Chloe regit
Dulceis docta modos, & citharæ sciens:

P ro qua non metuam mori:
Si parcent animæ fata superstiti.
Ly. Me torret face mutua
Thurini Calais filius Ornithi:
P ro quo bis patiar mori:
Si parcent puero fata superstiti.
Ho. Q uid si prisca redit uenus?
Diductosq; iugo cogit aheneo?
S i flaua excutitur Chloe?
Reiectæq; patet ianua Lydiæ?
Ly. Q uanquam sydere pulchrior
Ille est: tu leuior cortice, & improbo
I racundior Adria:
Tecum uiuere amem: tecum obeam libens.

AD LYCEN.

O de. X. Dicolos tetrastrophos, ut, Scriberis uario fortis, & hostium.

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ ∪ ∪

Xtremum Tanaim si biberes Lyce
e Sæuo nupta uiro: me tamen asperas
Porrectum ante fores obijcere incolis
Plorares aquilonibus.
A udis quo strepitu ianua, quo nemus
Inter pulchra situm tecta remugiat

Ventis? & poſitas ut glaciet niueis
Puro numine Iuppiter?
Ingratam Veneri pone ſuperbiam:
Ne currente retro funis eat rota.
Non te Penelopen difficilem procis
Tyrrhenus genuit parens.
O, quamuis neq; te munera, nec preces,
Nec tinctus uiola pallor amantium,
Nec uir pieria pellice ſaucius
Curuat: ſupplicibus tuis
Parcas, nec rigida mollior æſculo,
Nec mauris animum mitior anguibus.
Non hoc ſemper erit liminis, aut aquæ
Cœleſtis patiens latus.

AD MERCVRIVM.

Ode. XI. Dicolos tetraſtrophos, ut, Iam ſatis terris niuis, atq; diræ.

-u -- -uu -u --
-u -- -uu -u --
-u -- -uu -u -u
-uu --

m Ercuri, nam te docilis magiſtro
Mouit Amphion lapides canendo:
Tuq; teſtudo reſonare ſeptem
Callida neruis,
Nec loquax olim, neq; grata, nunc &

Diuitum mensis, & amica templis,
Dic modos: Lyde quibus obstinatas
Applicet aureis.
Quæ uelut latis equa trima campis,
Ludit exultim: metuitq; tangi,
Nuptiarum expers, & adhuc proteruo
Cruda marito.
Tu potes tigreis, comitesq; syluas
Ducere: & riuos celereis morari.
Cessit immanis tibi blandienti
Ianitor aulæ
Cerberus: quamuis furiale centum
Muniant angues caput eius: atq;
Spiritus teter, saniesq; manet
Ore trilingui.
Quin & Ixion, Tityosq; uultu
Risit inuito. stetit urna paulum
Sicca: dum grato Danai puellas
Carmine mulces.
Audiat Lidæ scelus, atq; notas
Virginum pœnas, & inane Lymphæ
Dolium fundo pereuntis imo,
Seraq; fata.
Quæ manent culpas etiam sub orco.
Impiæ: nam quid potuere maius?
Impiæ sponsos potuere duro
Perdere ferro.
Vna de multis face nuptiali
Digna, periurum fuit in parentem
Splendide mendax: & in omne uirgo

Nobilis æuum.

S urge quæ dixit iuueni marito:
S urge: ne longus tibi ſomnus, unde
N on times, detur: ſocerum, & ſceleſtas
Falle ſorores.
Q uæ, uelut nactæ uitulos Leænæ
S ingulos eheu lacerant. ego illis
M ollior, nec te feriam: nec intra
Clauſtra tenebo.
M e pater ſæuis oneret catheniſ:
Q uod uiro clemens miſero peperci:
M e uel extremos numidarum in agros
Claſſe relêget:
I, pedes, quo te rapiunt, & auræ:
D um fauet nox, & uenus: i ſecundo
O mine: & noſtri memorem ſepulchro
Scalpe querelam.

AD NEOBVLEN.

O de. XII. Dicolos triſtrophos. Primi quiq; duo uerſus ſunt Ionici à minore Saphici Trimetri Acatalecti, qui conſtant è iribus Ionicis à minore, uel ultimo Pæonæ tertio, hoc modo.

M ĭsĕrārum ēſt ◡ ◡ - - nĕque ămōrī ◡ ◡ - - dăre lū
dŭm ◡ ◡ - ◡
N ĕquĕ dūlcī ◡ ◡ - - mălă uīnō ◡ ◡ - - lăuĕre aūt
ēx ◡ ◡ - -
T ertius item uerſus eſt Ionicus à minore Sapphicus

Acatalectus, ſed tetrameter conſtans è quatuor Ionicis à minore, hoc modo.

ănĭmārī ∪∪-- mĕtŭēntēs ∪∪-- pătrŭæ uĕr ∪∪--
bĕră lĭnguæ ∪∪--

∪∪-- ∪∪-- ∪∪-∪
∪∪-- ∪∪-- ∪∪--
∪∪-- ∪∪-- ∪∪-- ∪∪--

Iſerarum eſt neq; amori dare ludum:
m Neq; dulci mala uino lauere: aut exanimari
metuenteis patruæ uerbera linguæ.

T ibi qualum cithereæ puer ales,
Tibi telas, operoſæq; mineruæ
Studium, aufert Neobule liparæi nitor Hebri.

E ques ipſo melior Bellerophonte,
Neq; pugno, neq; ſegni pede uictus,
Simul unctos Tyberinis humeros lauit in undis:

C atus idem per apertum fugienteis
Agitato grege ceruos iaculari: &
Celer alto latitantem fruticeto excipere aprum.

AD FONTEM. BLANDVSIAM.

O de. XIII. Tricolos tetraſtrophos, ut, Quis multa gracili te puer in roſa.

-- -∪∪- -∪∪- ∪-
-- -∪∪- -∪∪- ∪∪
-- -∪∪ --
-- -∪∪- ∪∪

Fons Blandusiæ splendidior uitro
o Dulci digne mero, non sine floribus,
Cras donaberis hœdo:
Cui frons turgida cornibus
P rimis, & Venerem, & prælia destinat
Frustra: nam gelidos inficiet tibi
Rubro sanguine riuos,
Lasciui soboles gregis.
T e flagrantis atrox hora caniculæ
Nescit tangere: tu frigus amabile
Fessis uomere tauris
Præbes, & pecori uago.
F ies nobilium tu quoq; fontium:
Me dicente cauis impositam ilicem
Saxis: unde loquaces
Lymphæ desiliunt tuæ.

AVGVSTI LAVDES.

O de. XIIII. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪ –– –∪∪ –∪ –∪
–∪ –– –∪∪ –∪ ––
–∪∪ ––

Erculis ritu modo dictus ó plebs
h Morte uenalem petiisse laurum,

CARM.

Cæsar, hispana repetit penates

Victor ab ora.

V nico gaudens mulier marito

P rodeat iustis operata diuis:

E t soror cari ducis, & decoræ

Supplicæ uitta

V irginum matres, iuuenumq́; nuper

S ospitum. uos ó pueri, & puellæ

I am uirum expertæ, male ominatis

Parcite uerbis.

H ic dies uere mihi festus atras

E ximet curas: ego nec tumultum,

N ec mori per uim metuam, tenente

Cæsare terras.

I, pete unguentum puer, & coronas,

E t cadum marsi memorem duelli:

S partacum siqua potuit uagantem

Fallere testa.

D ic & argutæ properet Neæræ

M yrrheum nodo cohibere crinem:

S i per inuisum mora ianitorem

Fiet: abito.

L enit albescens animos capillus

L itium, & rixæ cupidos proteruæ.

N on ego hoc ferrem calidus iuuenta

Consule Planco.

IN CHLORIM.

O de. XV. Dicolos distrophos, ut, Sic te diua potens Cypri.

-- -UU- U-
-- -UU- -UU- U-

u Xor pauperis Ibici,
Tandem nequitiæ pone modum tuæ,
Famosisq; laboribus.
Maturo propior desine funeri
Inter ludere uirgnes:
Et stellis nebulam spargere candidis.
Non, siquid Pholoen satis,
Et te Chlori decet. filia rectius
Expugnat iuuenum domos:
Pulso thyas uti concita tympano.
Illam cogit amor Nothi
Lasciuæ similem ludere capreæ.
Te lanæ propè nobilem
Tonsæ Luceriam, non citharæ decent,
Nec flos purpureus rosæ,
Nec poti uetulam fece tenus cadi.

AD MECOENATEM.

O de. XVI. Dicolos tetrastrophos, ut, Scriberis uario fortis, & hostium.

-- -UU- -UU- UU
-- -UU- -UU- UU
-- -UU- -UU- UU
-- -UU- U-

Ncluſam Danaen turris Ahenea,
i Robuſtæq; fores, & uigilum canum
Triſtes excubiæ, munierant ſatis
Nocturnis ab adulteris:
S i non Acriſium uirginis abditæ
Cuſtodem pauidum, Iuppiter, & Venus
Riſiſſent: fore enim tutum iter, & patens
Conuerſo in pretium deo.
A urum per medios ire ſatellites,
Et perrumpere amat ſaxa, potentius
Ictu fulmineo. concidit auguris
Argiui domus ob lucrum
D emerſa excidio. diffidit urbium
Portas uir macedo: & ſubruit æmulos
Reges muneribus. munera nauium
Sæuos illaqueant duces.
C reſcentem ſequitur cura pecuniam,
Maiorumq; fames. iure perhorrui
Late conſpicuum tollere uerticem
Mecœnas equitum decus.
Q uanto quiſq; ſibi plura negauerit,
A Dis plura feret. nil cupientium
Nudus caſtra peto: & transfuga, diuitum
Partes linquere geſtio
C ontemptæ dominus ſplendidior rei:
Q uàm, ſi quidquid arat non piger Appúlus,
Occultare meis dicerer horreis,
Magnas inter opes inops.
P uræ riuus aquæ, ſyluaq; iugerum
Paucorum, & ſegetis certa fides meæ,

Fulgentem

Fulgentem imperio fertilis Africæ
Fallit sorte beatior.
Quanquam nec calabræ mella ferunt apes:
Nec læstrigonia bacchus in amphora
Languescit mihi: nec pinguia gallicis
Crescunt uellera pascuis:
Importuna tamen pauperies abest:
Nec, si plura uelim, tu dare deneges.
Contracto melius parua cupidine
Vectigalia porrigam:
Quàm si mygdonijs regnum Alyattici
Campis continuem. multa petentibus,
Desunt multa. bene est, cui deus obtulit
Parca, quod satis est, manu.

AD AELIVM LAMIAM.

O de. XVII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- -- ∪- ∪
-∪∪ -∪∪ -∪ --

Eli uetusto nobilis ab Lamo,
Quando & priores hinc Lamias ferunt
Denominatos, & nepotum
Per memores genus omne fastos:

A utore ab illo ducis originem:
Qui Formiarum mœnia dicitur
Princeps, & innantem Maricæ
Littoribus tenuisse Lyrim
L ate tyrannus. cras folijs nemus
Multis, & alga littus inutili
Demissa tempestas ab euro
Sternet: aquæ nisi fallit augur
A nnosa cornix. dum potes, aridum,
Compone lignum: cras genium mero
Curabis, & porco bimestri,
Cum famulis operum solutis.

AD FAVNVM.

O de. XVIII. Tricolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

–u –– –uu –u –u
–u –– –uu –u –u
–u –– –uu –u ––
–uu ––

f Aune Nympharum fugientum amator,
Per meos fineis, & aprica rura
Lenis incedas: abeasq; paruis
Aequus alumnis:
S i tener pleno cadit hœdus anno:
L arga nec desunt Veneris sodali
V ina cratere: uetus ara multo
Fumat odore:

L udit herboso pecus omne campo:
C um tibi nonæ redeunt decembres:
F estus in pratis uacat ocioso
Cum boue pagus:
I nter audaceis lupus errat agnos:
S pargit agresteis tibi sylua frondeis.
G audet inuisam pepulisse fossor
Ter pede terram.

AD TELEPHVM.

O de.XIX.Dicolos distrophos,ut,Sic te diua potens Cypri.

-- -υυ- υ-
-- -υυ- -υυ- υ-

q Vantum distet ab Inacho
Codrus,pro patria non timidus mori
Narras,& genus Aeaci,
Et pugnata sacro bella sub Ilio.
Quo chium pretio cadum
Mercemur:quis aquam temperet ignibus:
Quo præbente domum,& quota
Pelignis caream frigoribus:taces.
D a lunæ propere nouæ,
Da noctis mediæ,da puer auguris
M urenæ.tribus,aut nouem
Miscentur cyathis pocula commodis.
Qui musas amat impareis,

Ternos ter cyathos attonitus petet
V ates. treis prohibet supra
Rixarum metuens, tangere gratia
N udis iuncta sororibus.
Insanire iuuat. cur Berecyntiæ
C essant flamina tibiæ?
C ur pendet tacita fistula cum lyra?
P arcenteis ego dexteras
Odi: sparge rosas. audiat inuidus
D ementem strepitum Lycus:
Et uicina seni non habilis Lyco.
S pissa te nitidum coma,
Puro te similem Telephe uespero,
T empestiua petit Chloe:
Me lentus Glyceræ torret amor meæ.

AD PYRRHVM.

O de. XX. Tricolos tetrastrophos, ut, Iam satis ter=
ris niuis, atq; diræ.

-u -- -uu -u --
-u -- -uu -u --
-u -- -uu -u --
-uu -u

n On uides quanto moueas periclo
Pyrrhe getulæ catulos leænæ:
Dura post paulo fugies inaudax
Prælia raptor:
C um per obstanteis iuuenum cateruas

Ibit insignem repetens Nearcum:
Grande certamen, tibi præda cedat
Maior, an illi.
I nterim dum tu celeres sagittas
Promis: hæc denteis acuit timendos:
Arbiter pugnæ posuisse nudo
Sub pede palmam
F ertur: & leni recreare uento
Sparsum odoratis humerum capillis:
Q ualis aut Nireus fuit, aut aquosa
Raptus ab Ida.

O de. XXI. Dicolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- u- - -uu -u-
-- u- - -uu -u-
-- u- -- u- -
-uu -uu -u -u

Natæ mecum consule Man-
ó lio,
Seu tu querelas, siue ge=
ris iocos,
Seu rixam, & insanos amores,
Seu facilem pia Testa somnum:
Q uocunq; lectum nomine massicum
Seruas: moueri digna bono die:
Descende, Coruino iubente,
Promere languidiora uina.

CARM.

N on ille, quanquam Socraticis madet
Sermonibus: te negliget horridus:
Narratur & prisci Catonis
Sæpe mero caluisse uirtus.
T u lene tormentum ingenio admoues
Plerunq; duro: tu sapientium
Curas, & arcanum iocoso
Consilium retegis lyæo:
T u spem reducis mentibus anxijs,
Vireis'q; & addis cornua pauperi,
Post te neq; iratos trementi
Regum apices, neq; militum arma.
T e, Liber, & si læta aderit Venus,
Segnes'q; nodum soluere Gratiæ,
Viuæq; producent lucernæ:
Dum rediens fugat astra Phœbus.

IN DIANAM.

O de. XXII. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

–u –– –uu –u –u
–u –– –uu –u ––
–u –– –uu –u ––
–uu –u

Ontium custos, nemorum'q; uirgo,
m Quæ laborantens utero puellas
Ter uocata audis: adimis'q; leto
Diua triformis:

I mminens uillæ tua pinus esto:
Quàm per exactos ego lætus annos,
V erris obliquum meditantis ictum
Sanguine donem.

AD PHIDILEN, SVADENS DEOS puris manibus, & bona conscientia colendos esse.

O de. XXIII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- υ- - -υυ- -υ-
-- υ- - -υυ -υ-
-- υ- -- υ- -
-υυ -υυ -υ --

c Oelo supinas si tuleris manus
Nascente luna rustica Phidile:
Si thure placaris, & horna
Fruge lareis, auidáq; porca:
N ec pestilentem sentiet africum
Fœcunda uitis, nec sterilem seges
Rubiginem, aut dulces alumni
Pomifero graue tempus anno.
N am quæ niuali pascitur algido
Deuota, quercus inter, & ilices:
Aut crescit Albanis in herbis
Victima: pontificum secureis
C eruice tinget. te nihil attinet
Tentare multa cæde bidentium

Paruos coronantem marino
Rore deos, fragiliq; myrto.
Immunis aram si tetigit manus:
Non sumptuosa blandior hostia,
Mollibit auersos penates
Farre pio, & saliente mica.

IN AVAROS.

Ode.XXIIII. Dicolos distrophos, ut, Sic te diua potens Cypri.

-- -uu- uu
-- -uu- uu -uu- u-

Intactis opulentior
Thesauris arabum, & diuitis indiæ,
Cæmentis licet occupes
Tyrrhenum omne tuis, & mare ponticum:
Si figit adamantinos
Summis uerticibus dira necessitas
Clauos: non animum metu,
Non mortis laqueis expedies caput.
Campestres melius Scythæ,
Quorum plaustra uagas rite trahunt domos:
Viuunt: & rigidi Getæ:
Immetata quibus iugera liberas
Fruges, & cererem ferunt:
Nec cultura placet longior annua:
Defunctumq; laboribus

Aequali recreat sorte uicarius.
Illic matre carentibus
Priuignis mulier temperat innocens:
Nec dotata regit uirum
Coniux: nec nitido fidit adultero.
Dos est magna, parentium
Virtus, & metuens alterius uiri
Certo fœdere castitas.
Et peccare nefas, aut pretium est mori.
O' quisquis uolet impias
Cædes, aut rabiem tollere ciuicam:
Si quæret pater urbium
Subscribi statuis: indomitam audeat
Refrenare licentiam,
Clarus post genitis. quatenus, heu nefas,
Virtutem incolumem odimus:
Sublatam ex oculis quærimus inuidi.
Quid tristes querimoniæ?
Si non supplicio culpa reciditur:
Quid leges sine moribus
Vanæ proficiunt? si, neq; feruidis
Pars inclusa caloribus
Mundi, nec boreæ finitimum latus,
Durataeq; solo niues
Mercatorem abigunt. horrida callidi
Vincunt æquora nauitæ?
Magnum pauperies opprobrium, iubet
Quid uis & facere, & pati:
Virtutisq; uiam deserit arduæ.
Vel nos in Capitolium,

Quo clamor uocat, & turba fauentium:
Vel nos in mare proximum
Gemmas, & lapides, aurum & inutile,
Summi materiam mali,
Mittamus. scelerum si bene pœnitet:
Eradenda cupidinis
Praui sunt elementa: & teneræ nimis
Mentes asperioribus
Formandæ studijs. nescit equo rudis
Hærere ingenuus puer:
Venariq; timet, ludere doctior,
Seu græco iubeas trocho:
Seu malis, uetita legibus alea.
Cum periura patris fides
Consortem socium fallat, & hospitem
Indignoq; pecuniam
Hæredi properet. scilicet improbæ
Crescunt diuitiæ: tamen
Curtæ nescio quid semper abest rei.

AD BACCHVM.

O de. XXV. Dicolos distrophos, ut, Sic te diua potens Cypri.

-- -UU- U-

-- -UU- -U- U-

Vo me Bacche rapis tui
Plenum? quæ nemora, & quos agor
in specus

V elox mente noua? quibus
Antris egregij Cæsaris audiar
A eternum meditans decus
Stellis inserere, & concilio Iouis?
D icam insigne recens, adhuc
Indictum ore alio. non secus in iugis
E x somnis stupet Euhyas,
Hebrum prospiciens, & niue candidam
T hracen, ac pede barbaro
Lustratam Rhodopen. ut mihi deuio
R ipas, & uacuum nemus
Mirari libet. ó Naiadum potens,
B accharumq; ualentium
Procéras manibus uertere fraxinos,
N il paruum, aut humili modo,
Nil mortale loquar. dulce periculum est
O Lenæe sequi deum
Cingentem uiridi tempora pampino.

O de. XXVI. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- -- ∪- -
-∪∪ -∪∪ -∪ -∪

Ixi puellis nuper idoneus:
u Et militaui non sine gloria:
Nunc arma, defunctumq; bello
Barbiton hic paries habebit:
L euum marinæ qui Veneris latus
Custodit. hic hic ponite lucida
Funalia, & uectes, & arcus
Oppositis foribus minaceis.
O, quæ beatam diua regis Cyprum, &
Memphim carentem Sythonia niue
Regina, sublimi flagello
Tange Chloen semel, arrogantem.

AD GALATEAM nauigaturam.

O de. XXVII. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

-u -- -uu -u -u
-u -- -uu -u --
-u -- -uu -u --
-uu --

Mpios parræ recinentis omen
i Ducat, & prægnans canis, aut ab agro
Raua decurrens lupa Lanuuino,
Fœtaq; vulpes:
R umpat & serpens iter institutum:
S i per obliquum similis sagittæ
T erruit mannos. ego cui timebo,
Prouidus auspex,

A nte quam stanteis repetat paludeis
I mbrium diuina auis imminentum:
O scinem coruum prece suscitabo
Solis ab ortu.
S is licet felix ubicunq; mauis:
E t memor nostri Galatea uiuas:
T eq; nec leuus uetet ire picus,
Nec uaga cornix:
S ed uides quanto trepidet tumultu
P ronus Orion?ego quid sit ater
A driæ noui sinus:& quid albus
Peccet Iapyx.
H ostium uxores,puerìq; cæcos
S entiant motus orientis Austri,&
A equoris nigri fremitum,& trementeis
Verbere ripas.
S ic & Europæ niueum doloso
C redidit tauro latus:& scatentem
B elluis pontum,mediasq; fraudes
Palluit audax.
N uper in pratis studiosa florum,&
D ebitæ nymphis opifex coronæ
N octe sublustri nihil,astra præter
Vidit & undas.
Quæ simul centum tetigit potentem
O ppidis Creten:pater ó relictum
F iliæ nomen,pietasq; dixit
Victa furore,
V nde?quo ueni?leuis una mors est
V irginum culpæ.uigilans'ne ploro

Turpe commissum? an uitijs carentem
Ludit imago
Vana? quæ porta fugiens eburna
Somnium ducit? melius'ne fluctus
Ire per longos fuit? an recenteis
Carpere flores?
Si quis infamem mihi nunc iuuencum
Dedat iratæ: lacerare ferro, &
Frangere enitar modo multum amati
Cornua tauri.
Impudens liqui patrios penateis:
Impudens orcum moror. O' Deorum
Siquis hæc audis: utinam inter errem
Nuda leones.
Ante, quam turpis macies decenteis
Occupet malas: teneræq; succus
Defluat prædæ: speciosa quæro
Pascere tigreis.
Vilis Europe, pater urget absens:
Quid mori cessas? potes hac ab orno
Pendulum zona bene te secuta,
Lædere collum.
Siue te rupes, & acuta leto
Saxa delectant: age te procellæ
Crede ueloci: nisi herile mauis
Carpere pensum
Regius sanguis: dominæq; tradi
Barbaræ pellex. aderat querenti
Perfidum ridens Venus, & remisso
Filius arcu.

M ox ubi lusit ſatis: abſtineto
D ixit irarum, calidæq; rixæ:
C um tibi inuiſus laceranda reddet
Cornua taurus.
V xor inuicti Iouis eſſe neſcis?
M itte ſingultus: bene ferre magnam
D iſce fortunam: tua ſectus orbis
Nomina ducet.

AD LYDEN.

O de. XXVIII. Dicolos diſtrophos, Sic te diua potens Cypri.

— — — ∪ ∪ — ∪ —
— — — ∪ ∪ — — ∪ ∪ — ∪ ∪

f Eſto quid potius die
Neptuni faciam? prome reconditum
L yde ſtrenua cæcubum:
Munitæq; adhibe uim ſapientiæ.
I nclinare meridiem
Sentis: ac ueluti ſtet uolucris dies:
P arcis diripere horreo
Ceſſantem Bibuli conſulis amphoram.
N os cantabimus inuicem
Neptunum, & uirideis Nereidum comas:
T u curua recines lyra
Latonam, & celeris ſpicula Cynthiæ:
S ummo carmine, quæ Cnidon

Fulgenteis'q; tenet Cyclădas: & Paphon
I unctis uisit oloribus.
Dicetur merita nox quoq; Nenia.

AD MECOENATEM.

O de. XXIX. Dicolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- -- ∪- ∪
-∪∪ -∪∪ -∪ --

Yrrhena regum progenies, tibi
t Non ante uerso lene merum cado
Cum flore Mecœnas rosarum, &
Pressa tuis balanus capillis
I andudum apud me est. eripe te moræ.
Ne semper udum Tybur, & Esulæ
Decliue contempleris aruum, &
Telegoni iuga parricidæ.
F astidiosam desere copiam, &
Molem propinquam nubibus arduis:
O' mitte mirari beatæ
Fumum, & opes, strepitum'q; Romæ.
P lerunq; gratæ diuitibus uices,
Mundæq; paruo sub lare pauperum
Cœnæ, sine aulæis, & ostro
Sollicitam explicuere frontem.
I am clarus occultum Andromedes pater
Ostendit

Oſtendit ignem: iam Procyon furit:
Et ſtella ueſani leonis,
Sole dies referente ſiccos.
I am paſtor umbras cum grege languido,
Riuumq́; feſſus quærit, & horridi
Dumeta Syluani: caretq́;
Ripa uagis taciturna uentis.
T u ciuitatem quis deceat ſtatus,
Curas: & urbi ſollicitus times,
Quid Seres, & regnata Cyro
Bactra parent, Tanaisq́; diſcors.
P rudens futuri temporis exitum
Caliginoſa nocte premit Deus:
Ridetq́; ſi mortalis ultra
Fas trepidat. quod adeſt. memento
C omponere æquus. cætera fluminis,
Ritu feruntur, nunc medio alueo
Cum pace delabentis hetruſcum
In mare: nunc lapides adeſos,
S tirpeisq́; raptas, & pecus, & domos
Voluentis unà, non ſine montium
Clamore, uicinæq́; ſyluæ,
Cum fera diluuies quietos
I rritat amneis. ille potens ſui,
Lætusq́; deget: cui licet in diem
Dixiſſe uixi: cras uel atra
Nube polum pater occupato,
V el ſole puro: non tamen irritum
Quodcunq; retro eſt, efficiet: neq;
Diffinget, infectumq́; reddet,

Quod fugiens semel hora uexit.
F ortuna saeuo laeta negocio, &
Ludum insolentem ludere pertinax,
Transmutat incertos honores,
Nunc mihi, nunc alij benigna.
L audo manentem. si celeres quatit
Pennas: resigno quae dedit: & mea
Virtute me inuoluo: probamq;
Pauperiem sine dote quaero.
N on est meum, si mugiat africis
Malus procellis: ad miseras preces
Decurrere: & uotis pacisci
Ne cypriae, tyriaeq; merces
A ddant auaro diuitias mari.
Tunc me biremis praesidio scaphae,
Tutum per aegaeos tumultus
Aura feret, geminusq; Pollux.

O de. XXX. Monocolos, ut, Mecoenas atauis edite regibus.

-- -UU- -UU- UU

Oui. li. xv. Meth. in fine

e Xegi monimentum aere perennius,
Regaliq; situ Pyramidum altius:
Quod non imber edax, non Aquilo impotens
Possit diruere, aut innumerabilis
Annorum series, & fuga temporum.
Non omnis moriar: multaq; pars mei

Vitabit Libitinam. usq; ego postera
Crescam laude recens: dum capitolium
Scandet cum tacita uirgine pontifex.
Dicar, qua uiolens obstrepit Aufidus:
Et qua pauper aquæ Daunus agrestium
Regnator populorum: ex humili potens
Princeps æolium carmen ad italos
Deduxisse modos. sume superbiam
Quæsitam meritis: & mihi delphica
Lauro cinge uolens Melpomene comam.

Q. HORATII FLACCI CARMINVM LIBER QVARTVS.

O de. I. Dicolos distrophos, ut, Sic te diua potens Cypri.

-- -UU- U-
-- -UU- -UU- UU

Ntermissa Venus diu
Rursus bella moues. parce precor, precor:
Non sum qualis eram bonæ
Sub regno Cynaræ: desine dulcium
Mater sæua cupidinum

Circa lustra decem flectere mollibus
I am durum imperijs. abi
Quo blandæ iuuenum te reuocant preces.
T empestiuius in domo
Pauli purpureis ales oloribus
C ommessabere Maximi:
Si torrere iecur quæris idoneum.
N anq; & nobilis, & decens,
Et pro sollicitis non tacitus reis,
E t centum puer artium,
Late signa feret militiæ tuæ.
E t quandoq; potentior
Largis muneribus riserit æmuli:
A lbanos prope te lacus
Ponet marmoream sub trabe cypria.
I llic plurima naribus
Duces thura: lyræq;, & berecyntiæ
D electabere tibiæ
Mistis carminibus non sine fistula.
I llic bis pueri die
Numen cum teneris uirginibus tuum
L audantes, pede candido
In morem nisi salium, ter quatient humum.
M e nec fœmina, nec puer,
Iam nec spes animi credula mutui,
N ec certare iuuat mero:
Nec uincire nouis tempora floribus.
S ed cur heu ligurine, cur
Manat rara meas lacryma per genas?
C ur facunda parum decoro

Inter uerba cadit lingua silentio?
Nocturnis ego somnijs
Iam captum teneo: iam uolucrem sequor
Te per gramina Martij
Campi, te per aquas dure uolubiles.

Ode. II. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

-υ -- -υυ -υ --
-υ -- -υυ -υ --
-υ -- -υυ -υ -υ
-υυ --

Pindarum quisquis studet æmulari
Iule: ceratis ope dædalea
Nititur pennis, uitreo daturus
Nomina ponto.
Monte decurrens uelut amnis, imbres
Quem super notas aluere ripas:
Feruet: immensusq; ruit profundo
Pindarus ore,
Laurea donandus apollinari,
Seu per audaces noua dithyrambos
Verba deuoluit: numerisq; fertur
Lege solutis:
Seu deos, regesq; canit, deorum
Sanguinem: per quos cecidere iusta
Morte centauri: cecidit tremendæ

Flamma chimæræ:
S iue, quos elea domum reducit
P alma cœlesteis: pugilem'ue, equum'ue
D icit: & centum potiore signis
Munere donat:
F lebili sponsæ iuuenem'ue raptum
P lorat: & uireis, animum'q;, mores'q;,
A ureos deducit in astra: nigro'q;
Inuidet orco.
M ulta dircæum leuat aura cycnum:
T endit Antoni quoties in altos
N ubium tractus. ego apis matinæ
More, modo'q;
G rata carpentis thyma per laborem
P lurimum, circa nemus, uuidi'q;
Tyburis ripas, operosa paruus
Carmina fingo.
C oncines maiore poeta plectro
C æsarem: quando'q; trahet feroceis
P er sacrum cliuum merita decorus
Fronde Sicambros,
Q uo nihil maius, melius'ue terris
F acta donauere, boni'q; diui:
N ec dabunt: quamuis redeant in aurum
Tempora priscum.
C oncines lætos'q; dies, & urbis
P ublicum ludum, super impetrato
F ortis Augusti reditu, forum'q;
Litibus orbum.
T um meæ, siquid loquar audiendum:

V ocis accedet bona pars: & ó Sol
P ulcher, ó laudande, canam recepto
Cæsare felix.
T uq; dum procedis: Iò triumphe,
N on semel dicemus, Iò triumphe
C iuitas omnis: dabimusq; diuis
Thura benignis.
T e decem tauri, totidemq; uaccæ,
M e tener soluet uitulus relicta
M atre, qui largis iuuenescit herbis
In mea uota,
F ronte curuatos imitatus igneis
T ertium Lunæ referentis ortum,
Q ua notam duxit niueus uideri,
Cætera fuluus.

AD MELPOMENEN.

O de. III. Dicolos distrophos, ut, Sic te diua potens Cypri.

-- -∪∪- ∪∪
-- -∪∪- -∪∪- ∪∪

q Vem tu Melpomene semel
Nascentem placido lumine uideris:
I llum non labor isthmius
Clarabit pugilem: non equus impiger
C urru ducet achaico
Victorem: neq; res bellica delijs

O rnatum folijs ducem,
Quod regum tumidas contuderit minas:
O stendet capitolio.
Sed quæ Tybur aquæ fertile perfluunt,
E t spissæ nemorum comæ,
Fingent æolio carmine nobilem.
R omæ principis urbium
Dignatur soboles inter amabiles
V atum ponere me choros:
Et iam dente minus mordeor inuido.
O' testudinis aureæ
Dulcem quæ strepitum Pieri temperas:
O' mutis quoq; piscibus
Donatura Cycni, si libeat, sonum,
T otum muneris hoc tui est.
Quod monstror digito prætereuntium
R omanæ fidicen lyræ:
Quod spiro: & placeo: si placeo: tuum est.

DRVSI LAVDES.

O de. IIII. Tricolos tetrastrophos, ut, vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- -∪ ∪- ∪
-∪∪ -∪∪ -∪ --

Qualem ministrum fulminis alitem,
Cui rex deorum regnum in aueis uagas

Permisit, expertus fidelem
Iuppiter in Ganymede flauo:
O lim iuuentas, & patrius uigor
Nido laborum propulit inscium:
Vernique; iam nimbis remotis,
Insolitos docuere nisus
V enti pauentem: mox in ouilia
D emisit hostem uiuidus impetus:
Nunc in reluctanteis dracones
Egit amor dapis, atque pugnæ:
Qualem' ue lætis caprea pascuis
Intenta, fuluæ matris ab ubere
Iam lacte depulsum leonem,
Dente nouo peritura uidit:
V idere Rhæti bella sub alpibus
Drusum gerentem Vindelici: quibus
Mos unde deductus per omne
Tempus Amazonia securi
D extras obarmet, quærere distuli:
Nec scire fas est omnia: Sed diu,
Lateque; uictrices cateruæ
Consilijs iuuenis reuictæ
S ensere, quid mens rite, quid indoles
Nutrita faustis sub penetralibus
Posset, quid Augusti paternus
In pueros animus Nerones.
F ortes creantur fortibus: & bonis
Est in iuuencis, est in equis patrum
Virtus: nec imbellem feroces
Progenerant aquilæ columbam.

naturale

Doctrina sed uim promouet insitam:
Rectiq; cultus pectora roborant:
Vtcunq; defecere mores,
Dedecorant bene nata culpæ.
Quid debeas ó Roma Neronibus
Testis Metaurum flumen,& Hasdrubal
Deuictus,& pulcher fugatis
Ille dies latio tenébris,
Qui primus alma risit adorea:
Dirus per urbeis afer ut italas,
Ceu flamma per tedas,uel Eurus
Per Siculas equitauit undas.
Post hoc secundis usq; laboribus
Romana pubes creuit:& impio
Vastata Pœnorum tumultu
Fana deos habuere rectos:
Dixitq; tandem perfidus Hannibal,
Cerui luporum præda rapacium
Sectamur ultro,quos opimus
Fallere,& effugere est triumphus.
Gens,quæ cremato fortis ab Ilio
Iactata thuscis æquoribus sacra,
Natosq;,maturosq; patres
Pertulit ausonias ad urbeis:
Duris ut ilex tonsa bipennibus
Nigræ feraci frondis in algido
Per damna,per cædeis,ab ipso
Ducit opes,animumq; ferro.
Non Hydra secto corpore firmior
Vinci dolentem creuit in Herculem:

Monstrum'ue summisere Colchi
Maius, echioniæ'ue Thebæ.
M erses profundo: pulchrior euenit.
Luctè re: multa proruet integrum
Cum laude uictorem: geretq;
Prælia coniugibus loquenda.
C arthagini iam non ego nuntios
Mittam superbos: occidit, occidit
Spes omnis, & fortuna nostri
Nominis, Hasdrubale interempto.
N il Claudiæ non perficient manus:
Quas & benigno numine Iuppiter
Defendit: & curæ sagaces
Expediunt per acuta bella.

AD AVGVSTVM.

O de. V. Dicolos tetrastrophos, ut, Scriberis uario fortis, & hostium.

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – – ∪ ∪ – ∪ –

Diuis orte bonis, optime romulæ
Custos gentis, abes iam nimium diu:
Maturum reditum pollicitus patrum
Sancto concilio redi.
L ucem redde tuæ dux bone patriæ.
I nstar ueris enim uultus ubi tuus

A ffulsit: populo gratior it dies.
Et soles melius nitent.
V t mater iuuenem, quem notus inuido
F latu carpathij trans maris æquora
C unctantem spacio longius annuo
Dulci detinet à domo:
V otis ominibus hunc, & precibus uocat:
C uruo nec faciem littore dimouet:
S ic desyderijs icta fidelibus
Quærit patria Cæsarem.
T utus bos etenim rura perambulat:
N utrit rura Ceres, almaq; faustitas:
P acatum uolitant per mare nauitæ:
Culpari metuit fides:
N ullis polluitur casta domus stupris:
M os, & lex maculosum edomuit nefas:
L audantur simili prole puerperæ:
Culpam pœna premit comes.
Quis parthum paueat? quis gelidum scythen?
Quis, germania quos horrida parturit,
F œtus incolumi Cæsare? quis feræ
Bellum curet Iberiæ?
C ondit quisq; diem collibus in suis:
E t uitem uiduas ducit ad arbores:
H inc ad uina redit lætus: & alteris
Te mensis adhibet Deum.
T e multa prece, te prosequitur mero
D iffuso pateris: & laribus tuum
M iscet numen, uti Græcia Castoris,
Et magni memor Herculis.

L ongas ó utinam dux bone ferias
P ræstes hesperiæ, dicimus integro
S icci mane die: dicimus uuidi
Cum sol Oceano subest.

AD APOLLINEM ET IN DIA-
nam carmen sæculare.

O de. VI. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

-υ -- -υυ -υ --
-υ -- -υυ -υ -υ
-υ -- -υυ -υ --
-υυ --

Diue, quem proles niobæa magnæ
Vindicem linguæ, Tityosq; raptor
Sensit, & troiæ propè uictor altæ
Phthius Achilles,
C æteris maior, tibi miles impar:
F ilius quamuis Thetidos marinæ
D ardanas turreis quateret tremenda
Cuspide pugnax.
I lle mordaci uelut icta ferro
P inus, aut impulsa cupressus euro,
P rocidit late: posuitq; collum
Puluere teucro.
I lle non inclusus equo Mineruæ
S acra mentito, male feriatos
T roas, & lætam Priami choreis

Falleret aulam:
S ed palàm captis grauis, heu nefas, heu,
N escios fari pueros achiuis
V reret flammis, etiam latenteis
Matris in aluo:
N i tuis uictus, Venerisq; gratæ
V ocibus, diuûm pater annuisset
R ebus Aeneæ potiore ductos
Alite muros.
D octor argutæ fidicen thaliæ
P hœbe, qui Xantho lauis amne crineis:
D auniæ defende decus camœnæ
Leuis Agyleu'.
S piritum Phœbus mihi, Phœbus artem
C arminis, nomenq; dedit poetæ.
V irginum primæ, puerique claris
Patribus orti,
D eliæ tutela deæ, fugaceis
L yncas, & ceruos cohibentis arcu,
L esbium seruate pedem, meiq;
Pollicis ictum,
R ite Latonæ puerum canentes,
R ite crescentem face noctilucam,
P rosperam frugum, celeremq; pronos
Voluere menseis.
N upta iam dices, ego dis amicum,
S eculo festas referente luces,
R eddidi carmen docilis modorum
Vatis Horati.

AD TORQVATVM.

O de. VII. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Heroicus hexameter catalecticus, Qualis, Laudabunt alij claram Rhodon, aut Mitylenen, hoc modo.

D iffū - - gērĕ nĭ - ∪ ∪ uēs rĕdĕ - ∪ ∪ ūnt īam - - grāmĭnă - ∪ ∪ cāmpīs - -

S ecundus quisq; est Dactylicus Archilochius dimeter Hypercatalectus, constans duobus dactylis, & syllaba, hoc modo.

ārbŏrĭ - ∪ ∪ būsquĕ cŏ - ∪ ∪ mæ -

-- -∪∪ -∪∪ -- -∪∪ --

-∪∪ -∪∪ -

d Iffugere niues: redeunt iam gramina campis,
Arboribusq; comæ.
Mutat terra uices: & decrescentia ripas
Flumina prætereunt.
G ratia cum nymphis, geminisq; sororibus audet
Ducere nuda choros.
I mmortalia ne speres monet annus, & almum,
Quæ rapit hora diem.
F rigora mitescunt Zephyris: uer proterit æstas
Interitura, simul
P omifer autumnus fruges effuderit: & mox
Bruma recurrit iners.
D amna tamen celeres reparant cœlestia Lunæ:

Nos ubi decidimus,
Quo pius Aeneas, quo Tullus diues, & Ancus.
Puluis, & umbra sumus.
Quis scit an adijciant hodiernæ crastina summæ
Tempora Di superi?
C uncta manus auidas fugient hæredis, amico
Quæ dederis animo.
C um semel occideris: & de te splendida Minos
Fecerit arbitria:
N on Torquate genus, non te facundia, non te
Restituet pietas.
I nfernis neq; enim ténebris Diana pudicum
Liberat Hippolytum:
N ec lethæa ualet Theseus abrumpere caro
Vincula Perithoo.

AD MARTIVM Censorinum.

O de. V I I I. Monocolos, ut, Mecœnas atauis edite regibus.

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –

d Onarem pateras, grataq; commodus
Censorine meis æra sodalibus:
Donarem tripodas, præmia fortium
Graiorum: neq; tu pessima munerum
Ferres: diuite me scilicet artium,
Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopas,
Hic saxo, liquidis ille coloribus,

Solers

Solers nunc hominem ponere, nunc deum.
Sed non hæc mihi uis: non tibi talium
Res est, aut animus delitiarum egens.
Gaudes carminibus: carmina possumus
Donare: & pretium dicere muneri.
Non incisa notis marmora publicis,
Per quæ spiritus, & uita redit bonis
Post mortem ducibus: non celeres fugæ,
Reiectæq; retrorsum Hannibalis minæ,
Non incendia Carthaginis impiæ,
Eius, qui domita nomen ab africa
Lucratus rediit: clarius indicant
Laudes, quam calabræ Pierides: neq;
Si chartæ sileant: quod benefeceris,
Mercedem tuleris. quid foret Iliæ,
Mauortisq; puer? si taciturnitas
Obstaret meritis inuida Romuli?
Ereptum stygiis fluctibus Aeacum
Virtus, & fauor, & lingua potentium
Vatum diuitibus consecrat insulis.
Dignum laude uirum musa uetat mori:
Cœlo Musa beat. sic Iouis interest
Optatis epulis impiger Hercules.
Clarum Tyndaridæ sydus ab infimis
Quassas eripiunt æquoribus rates.
Ornatus uiridi tempora pampino
Liber uota bonos ducit ad exitus.

AD MARCVM LOLLIVM.

O de. IX. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- - -∪∪ -∪∪
-- ∪- -- ∪- -
-∪∪ -∪∪ -∪ --

E forte credas interitura, quæ
n Longe sonantem natus ad Aufidum,
Non ante uulgatas per arteis
Verba loquor socianda chordis.
N on, si priores mæonius tenet
Sedeis Homerus: Pindaricæ latent,
Cææq;, & Alcæi minaces,
Stesichoriq; graues camœnæ.
N ec, siquid olim lusit Anacréon,
Deleuit ætas. spirat adhuc amor:
Viuuntq; commissi calores
Aeoliæ fidibus puellæ.
N on sola comptos arsit adulteri
Crineis, & aurum uestibus illitum
Mirata, regaleisq; cultus,
Et comites, Heléne lacæna:
P rimus'ue Teucer tela Cydonio
Direxit arcu: non semel Ilios
Vexata: non pugnauit ingens
Idomeneus, Sthenelus'ue solus
D icenda musis prælia: non ferox
Hector, uel acer Deiphobus graueis

Excepit ictus pro pudicis
Coniugibus, pueris'q; primus.
V ixere fortes ante agamemnona
Multi. sed omnes illacrymabiles
Vrgentur, ignoti'q; longa
Nocte: carent quia uate sacro.
P aulum sepultæ distat inertiæ
Cælata uirtus. non ego te meis
Chartis inornatum sileri,
Tot'ue tuos patiar labores
I mpune Lolli carpere liuidas
Obliuiones. est animus tibi,
Rerum'q; prudens, & secundis
Temporibus, dubijs'q; rectus
V index auaræ fraudis, & abstinens
Ducentis ad se cuncta pecuniæ,
Consul'q; non unius anni,
Sed quoties bonus, atq; fidus
I udex honestum prætulit utili: &
Reiecit alto dona nocentium
Vultu: & per obstanteis cateruas
Explicuit sua uictor arma.
N on possidentem multa, uocaueris
Recte beatum: rectius occupat
Nomen beati, qui deorum
Muneribus sapienter uti,
D uram'q; callet pauperiem pati:
Peius'q; leto flagitium timet:
N on ille pro caris amicis,
Aut patria timidus perire.

AD LIGVRINVM.

O de. X. Monocolos, ut, Tu ne quæsieris scire nefas quem mihi: quem tibi.

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –

O Crudelis adhuc, & Veneris muneri-
bus potens,
Insperata tuæ cum ueniet pluma su=
perbiæ:
Et quæ nunc humeris inuolitant, deciderint comæ:
Nunc & qui color est puniceæ flore prior rosæ:
Mutatus Ligurinum in faciem uerterit hispidam:
Dices, heu (quoties te speculo uideris alterum)
Quæ mens est hodie, cur eadem non puero fuit?
Vel cur his animis incolumes non redeunt genæ?

AD PHYLLIDEM.

O de. XI. Dicolos tetrastrophos, ut, Iam satis terris niuis, atq; diræ.

– ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ – ∪

– ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ – –

– ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ – –

– ∪ ∪ – –

e St mihi nonum superantis annum
Plenus Albani cadus: est in horto
Phylli nectendis apium coronis:

Eſt ederæ uis
M ulta: qua crines religata fulges:
R idet argento domus: ara caſtis
V incta uerbenis, auet immolato
ſpargier agno:
C uncta feſtinat manus: huc, & illuc
C urſitant miſtæ pueris puellæ:
S ordidum flammæ trepidant rotantes
Vertice fumum.
V t tamen noris, quibus aduoceris
G audijs: idus tibi ſunt agendæ,
Qui dies menſem Veneris marinæ
Findit Aprilem:
I ure ſolennis mihi, ſanctiorq́;
P ene natali proprio: quod ex hac
L uce Mecœnas meus affluentes
Ordinat annos.
T elephum, quem tu petis: occupauit
N on tuæ ſortis iuuenem puella
D iues, & laſciua: tenetq́; grata
Compede uinctum.
T erret ambuſtus Phaëthon auaras
S pes: & exemplum graue præbet ales
P egaſus, terrenum equitem grauatus
Bellerophontem:
S emper ut te digna ſequare: & ultra
Quàm licet, ſperare, nefas putando,
D iſparem uites. age iam meorum
Finis amorum,
(Non enim poſthac alia calebo

F œmina) condiſce modos, amanda
V oce quos reddas. minuentur atræ
Carmine curæ.

AD VIRGILIVM.

O de. XII. Dicolos tetraſtrophos, ut, Scriberis uario fortis, & hoſtium.

-- -uu- -uu- u-
-- -uu- -uu- u-
-- -uu- -uu- u-
-- -uu- --

i Am ueris comites, quæ mare tem-
perant:
Impellunt animæ lintea Thraciæ:
I am nec prata rigent: nec fluuij ſtrepunt
Hyberna niue turgidi.
N idum ponit, Itym flebiliter gemens
Infelix auis, & cecropiæ domus
Aeternum opprobrium quod male barbaras
Regum eſt ulta libidines.
D icunt in tenero gramine pinguium
C uſtodes ouium carmina fiſtula:
D electantq; deum, cui pecus, & nigri
Colles arcadiæ placent.
A dduxere ſitim tempora Virgili.
S ed preſſum calibus ducere liberum
S i geſtis, iuuenum nobilium cliens:
Nardo uina merebere.

N ardi paruus onyx eliciet cadum:
Qui nunc Sulpitijs accubat horreis,
S pes donare nouas largus, amaráq;
Curarum eluere efficax.
A d quæ si properas gaudia: cum tua
V elox merce ueni. non ego te meis
I mmunem meditor tinguere poculis:
Plena diues ut in domo.
V erum pone moras, & studium lucri:
N igrorumq; memor, dum licet, ignium
M isce stultitiam consilijs breuem.
Dulce est desipere in loco.

IN LYCEN.

O de XIII. Tricolos tetrastrophos, ut, Quis multa gracilis te puer in rosa.

– – – –∪∪– –∪∪– ∪–
– – –∪∪– –∪∪– ∪∪
– – –∪∪ – –
– – –∪∪– ∪–

Vdiuere Lyce di mea uota: di
a Audiuere Lyce: fit anus: & tamen
Vis formosa uideri:
Ludisq;: & bibis impudens:
E t cantu tremulo pota cupidinem
Lentum sollicitas. ille uirentis, et
Doctæ psallere Chiæ,
Pulchris excubat in genis.

Importunus enim transuolat aridas
Quercus: & refugit te, quia luridi
Dentes, te quia rugæ
Turpant, & capitis niues.
Nec coæ referunt iam tibi purpuræ,
Nec clari lapides tempora: quæ semel
Notis condita fastis,
Inclusit uolucris dies.
Quo fugit uenus heu? quo'ue color decens?
Quo motus? quid habes illius? illius?
Quæ spirabat amores:
Quæ me surpuerat mihi,
Felix post Cynaram, notaq́;, & artium
Gratarum facies: sed Cynaræ breueis
Annos fata dederunt:
Seruatura diu parem
Cornicis uetulæ temporibus Lycen:
Possent ut iuuenes uisere feruidi
Multo non sine risu,
Dilapsam in cineres facem.

AD AVGVSTVM.

Ode. XIIII. Tricolos tetrastrophos, ut, Vides ut alta stet niue candidum.

-- υ- - -υυ -υυ
-- υ- - -υυ -υ-
-- υ- -- υ- υ
-υυ -υυ -υ --

Væ cura patrum, quæ'ue quiritiū
q Plenis honorum muneribus, tuas
Auguste uirtutes in æuum
Per titulos, memoresq; fastos
A eternet? ó qua sol habitabiles
Illustrat oras maxime principum,
Quem legis expertes latinæ
Vindelici didicere nuper,
Quid marte posses. milite nam tuo
Drusus Genaunos, implacidum genus,
Brennosq; ueloces, & arces
Alpibus impositas tremendis,
D eiecit acer, plus uice simplici.
Maior Neronum mox graue prælium
Commisit: immanesq; Rhætos
Auspicijs pepulit secundis,
S pectandus in certamine martio:
Deuota morti pectora liberæ
Quantis fatigaret ruinis:
Indomitas prope qualis undas
E xercet auster pleiadum choro
Scindente nubes: impiger hostium
Vexare turmas: & frementem
Mittere equum medios per ignes.
S ic tauri formis uoluitur Aufidus:
Qui regna Dauni præfluit appuli:
Cum sæuit: horrendamq; cultis
Diluuiem meditatur agris:
V t barbarorum Claudius agmina
Ferrata uasto diruit impetu.

Primosq́;,& extremos metendo
Strauit humi sine clade uictor:
Te copias,te consilium,& tuos
Præbente diuos.nam tibi,quo die
Portus Alexandrea supplex,
Et uacuam patefecit aulam:
Fortuna lustro prospera tertio
Belli secundos reddidit exitus:
Laudemq́;,& optatum per actis
Imperijs decus arrogauit.
Te Cantaber non ante domabilis,
Medusq́;,& Indus,te profugus Scythes
Miratur,ó tutela præsens
Italiæ,dominæq́; Romæ:
Te fontium qui celat origines
Nilusq́;,& Ister,te rapidus Tigris,
Te belluosus qui remotis
Obstrepit Oceanus Britãnis,
Te non pauentis funera Galliæ,
Duræq́; tellus audit Iberiæ.
Te cæde gaudentes Sicambri,
Compositis uenerantur armis.

AVGVSTI LAVDES.

Ode.XV.Tricolos tetrastrophos,ut,Vides ut alta stet niue candidum.

-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- - -∪∪ -∪-
-- ∪- -- ∪- ∪
-∪∪ -∪∪ -∪ --

P Hœbus uolentem prælia me loqui,
Victas & urbes, increpuit lyra:
Ne parua tyrrhenum per æquor
Vela darem. tua Cæsar ætas
F ruges & agris rettulit uberes:
Et signa nostro restituit Ioui,
Direpta Parthorum superbis
Postibus: & uacuum duellis
I anum Quirini clausit: & ordinem
Rectum, & uaganti frena licentiæ
Iniecit: amouitq; culpas:
Et ueteres reuocauit artes:
P er quas latinum nomen, & italæ
Creuere uires: famaq;, & imperi
Porrecta maiestas ad ortum
Solis, ab Hesperio cubili.
C ustode rerum Cæsare, non furor
Ciuilis, aut uis eximet otium:
Non ira, quæ procudit enses:
Et miseras inimicat urbes.
N on qui profundum Danubium bibunt,
Edicta rumpent Iulia: non Getæ,
Non Seres, infidi'ue Persæ,
Non Tanaim propè flumen orti.
N osq; & profestis lucibus, & sacris
Inter iocosi munera liberi
Cum prole, matronisq; nostris,
Rite deos prius apprecati,
V irtute functos more patrum duces,
Lydis remisto carmine tibijs,

Troiamq;,& Anchisen,& alma
Progeniem Veneris canemus.

Q. HORATII FLACCI EPODON LIBER.

AD MECOENATEM.

O de. I. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Iambicus Hipponactius Trimeter Acatalectus, constans è sex Iambis, recepto tamen in locis imparibus etiam Spondeo, hoc modo.

I bīs -- lĭbūr ⏑- nīs īn -- tĕr āl ⏑- tăna ⏑-
uĭŭm ⏑⏑

S ecundus quisq; est Iambicus Archilochius Dimeter Acatalectus constans quatuor Iambis, recepto tamen in locis imparibus etiam Spondeo, hoc modo.

A mī ⏑- cĕ prō ⏑- pūgnā -- cŭlă ⏑⏑
-- ⏑- -- ⏑- ⏑- ⏑⏑
⏑- ⏑- -- ⏑⏑

Bis liburnis inter alta nauium
Amice propugnacula,
Paratus omne Cæsaris periculum
Subire Mecœnas tuo.
Quid nos? quibus te uita si superstite:
Iucunda: si contra: grauis:
Vtrum'ne iussi persequemur otium
Non dulce, ni tecum simul?

A n hunc laborem mente laturi, decet
Qua ferre non molles uiros:
F eremus? & te uel per alpium iuga,
Inhospitalem & caucasum,
V el occidentis usq; ad ultimum sinum,
Forti sequemur pectore?
R oges, laborem quid tuum iuuem meo
Imbellis, ac firmus parum.
C omes minore sum futurus in metu:
Qui maior absentes habet.
V t assidens implumibus pullis auis
Serpentum allapsus timet
M agis relictis: non, ut adsit, auxili
Latura plus præsentibus.
L ibenter hoc, & omne militabitur
Bellum in tuæ spem gratiæ:
N on ut iuuencis illigata pluribus
Aratra nitantur meis:
P ecus'ue calabris ante sydus feruidum
Lucana mutet pascua:
N ec ut superni uilla candens thusculi
Circæa tangat mœnia.
S atis superq; me benignitas tua
Ditauit. haud parauero,
Quod, aut auarus, ut chremes, terra premam:
Discinctus aut perdam ut nepos.

VITAE RVSTICAE

LAVDES.

Ode II. Dicolos distrophos, ut, Ibis liburnis inter alta nauium.

υ– υ– υ– υ– υ– υ–
–– υ– –– υυ

Eatus ille, qui procul negocijs,
b Vt prisca gens mortalium,
Paterna rura bobus exercet suis,
Solutus omni fœnore:
Nec excitatur classico miles truci:
Nec horret iratum mare:
Forumq; uitat, & superba ciuium
Potentiorum limina.
Ergo aut adulta uitium propagine
Altas maritat populos:
Aut in reducta ualle mugientium
Prospectat erranteis greges:
Inutileisq; falce ramos amputans,
Feliciores inserit:
Aut pressa puris mella condit amphoris:
Aut tondet infirmas oueis:
Vel cum decorum mitibus pomis caput
Autumnus aruis extulit:
Vt gaudet insitiua decerpens pyra,
Certantem & uuam purpuræ:
Qua muneretur te Priape, & te pater
Syluane tutor finium.
Libet iacere modo sub antiqua ilice:
Modo in tenaci gramine.
Labuntur altis interim ripis aquæ:
Quæruntur in syluis aues:

F ontesq; lymphis obstrepunt manantibus:
Somnos quod inuitet leueis.
A t cum tonantis annus hybernus Iouis
Imbreis, niueisq; comparat:
A ut trudit acreis hinc & hinc multa cane
Apros in obstanteis plagas:
A ut amite leui rara tendit retia,
Turdis edacibus dolos:
P auidumq; leporem, & aduenam laqueo gruem
Iucunda captat præmia.
Quis non malorum, quas amor curas habet,
Hæc inter obliuiscitur?
Quod si pudica mulier in partem iuuet
Domum, atq; dulceis liberos:
S abina qualis, aut perusta solibus
Pernicis uxor appuli:
S acrum uetustis extruat lignis focum
Lassi sub aduentum uiri:
C laudensq; textis cratibus lætum pecus,
Distenta siccet ubera:
E t horna dulci uina promens dolio
Dapes inemptas apparet:
N on me lucrina iuuerint conchylia,
Magis'ue rhombus, aut scari:
S i quos eois intonata fluctibus
Hyems ad hoc uertat mare:
N on afra auis descendat in uentrem meum,
Non attagen ionicus
I ucundior: quàm lecta de pinguissimis
Oliua ramis arborum

A ut herba lapathi prata amantis, & graui
Maluæ salubres corpori,
V el agna festis cæsa terminalibus,
Vel hœdus ereptus lupo.
H as inter epulas, ut iuuat pastas oues
Videre properantes domum:
V idere fessos uomerem inuersum boues
Collo trahentes languido:
P ositosq; uernas, ditis examen domus,
Circum renidentes lares.
H æc ubi locutus: fœnerator Alphius,
Iam iam futurus rusticus,
O mnem relegit idibus pecuniam:
Quærit calendis ponere.

AD MECOENATEM
allium detestans.

O de. III. Dicolos distrophos, ut, Ibis liburnis inter alta nauium.

u– u– –– u– u– u–
u– u– –– uu

P Arentis olim siquis impia manu
Senile guttur fregerit:
Edat cicutis allium nocentius.
O' dura messorum ilia.
Quid hoc ueneni sæuit in præcordijs?
Num uiperinus his cruor
I ncoctus herbis me fefellit? an malas
Canidia tractauit dapes?

Vt Argonautas

V t Argonautas præter omneis candidum
Medea miratæ est ducem:
I gnota tauris illigaturum iuga,
Perunxit hoc Iasonem:
H oc delibutis ulta donis pellicem,
Serpente fugit alite.
N ec tantus unquam syderum insedit uapor
Siticulosæ Apuliæ:
N ec munus humeris efficacis Herculis
Inarsit æstuosius.
A t siquid unquam tale concupiueris
Iocose Mecœnas: precor
M anum puella suauio opponat tuo:
Extrema & in sponda cubet.

IN MENAM LIBERTVM
Pompeij Magni.

O de.IIII.Dicolos distrophos, ut, Ibis liburnis inter alta nauium.

⏑– ⏑– –– ⏑– –– ⏑⏑
–– ⏑– –– ⏑⏑

l Vpis & agnis quanta sortito
obtigit:
Tecum mihi discordia est,
I bericis peruste funibus latus,
Et crura dura compede.
L icet superbus ambules pecunia:
Fortuna non mutat genus.

V ides'ne sacram metiente te uiam
Cum bis ter ulnarum toga:
V t ora uertat huc, & huc euntium
Liberrima indignatio?
S ectus flagellis hic triumuiralibus
Præconis ad fastidium,
A rat Falerni mille fundi iugera:
Et Appiam mannis terit:
S edilibusq; magnus in primis eques
Othone contempto sedet.
Quid attinet tot ora nauium graui
Rostrata duci pondere
C ontra latrones, atq; seruilem manum,
Hoc hoc tribuno militum?

IN CANIDIAM Veneficam.

O de. V. Dicolos distrophos, ut, Ibis liburnis inter alta nauium.

∪– ∪– –– ∪– –– ∪∪
–– ∪– –– ∪∪

T ó deorum quisquis in cœlo regis
a Terras, & humanum genus:
Quid iste fert tumultus? aut quid omnium
Vultus in unum me truces?
P er liberos te, si uocata partubus
Lucina ueris affuit:
P er hoc inane purpuræ decus precor,
Per improbaturum hæc Iouem,

Quid ut nouerca me intueris? aut uti
Petita ferro bellua?
V t hæc trementi questus ore, constitit
Insignibus raptis puer,
I mpube corpus: quale posset impia
Mollire Thracum pectora:
C anidia breuibus implicata uiperis
Crineis, & incomptum caput,
I ubet sepulchris caprificos erutas,
Iubet cupressus funebreis,
E t uncta turpis oua ranæ sanguine,
Plumamq; nocturnæ strigis,
H erbasq;, quas & colchos, atq; Iberia
Mittit uenenorum ferax,
E t ossa ab ore rapta ieiunæ canis,
Flamis aduri colchicis.
A t expedita Sagana per totam domum
Spargens auernaleis aquas,
H orret capillis, ut marinus, asperis
Echinus, aut currens aper:
A bacta nulla Veia conscientia,
Ligonibus duris humum
E xhauriebat, ingemens laboribus:
Quo posset infossus puer
L ongo die bis, tér ue mutatæ dapis
I nemori spectaculo:
C um promineret ore, quantum extant aqua
Suspensa mento corpora:
E xerta uti medulla, et aridum iecur,
Amoris esset poculum:

Interminato cum ſemel fixe cibo
Intabuiſſent pupulæ.
Non defuiſſe maſculæ libidinis
Ariminenſem Foliam
Et otioſa credidit Neapolis,
Et omne uicinum oppidum:
Quæ ſydera excantata uoce theſſala,
Lunamq́; cœlo deripit.
Hic irreſectum ſæua dente liuido
Canidia rodens pollicem,
Quid dixit? aut quid tacuit? ó rebus meis
Non infideles arbitræ
Nox, & Diana, quæ ſilentium regis:
Arcana cum fiunt ſacra:
Nunc nunc adeſte: nunc in hoſtiles domos
Iram, atq; numen uertite.
Formidoloſis dum latent ſyluis feræ
Dulci ſopore languidæ:
Senem, quod omnes rideant, adulterum
Latrent ſuburranæ canes,
Nardo perunctum: quale non perfectius
Meæ laborarunt manus.
Quid accidit? cur dira barbaræ minus
Venena Medeæ ualent?
Quibus ſuperba fugit ulta pellicem
Magni Creontis filiam:
Cum Palla, tabo munus imbutum, nouam
Incendio nuptam abſtulit.
Atqui nec herba, nec latens in aſperis
Radix fefellit me locis.

I ndormit unctis omnium cubilibus
Obliuione pellicum.
A h, ah, solutus ambulat ueneficæ
Scientioris carmine.
N on usitatis Vare potionibus
O' multa fleturum caput,
A d me recurres: nec uocata mens tua
Marsis redibit uocibus.
M aius parabo: maius infundam tibi
Fastidienti poculum:
P riusq; cœlum sidet inferius mari
Tellure porrecta super:
Q uàm non amore sic meo flagres: uti
Bitumen atris ignibus.
S ub hæc puer, iam non, ut ante, mollibus
Lenire uerbis impias:
S ed dubius unde rumperet silentium,
Misit thyesteas preces.
V enena, magnum fas, nefasq;, non ualent
Conuertere humanam uicem.
D iris agam uos: dira detestatio
Nulla expiatur uictima.
Q uin, ubi perire iussus expirauero:
Nocturnus occurram furor:
P etamq; uultus umbra curuis unguibus:
Quæ uis deorum est manium:
E t inquietis assidens præcordijs,
Pauore somnos auferam.
V os turba uicatim hinc, & hinc saxis petens
Contundet obscœnas anus.

P ost insepulta membra different lupi,
Et exquilinæ alites.
N eq; hoc, parentes heu mihi superstites,
Effugerit spectaculum.

IN MALEDICVM.

O de. VI. Dicolos distrophos, ut, Ibis liburnis inter alta nauium.

υ– υ– –– υ– –– υυ
–– υ– –– υ–

q Vid immerentes hospites uexas canis
Ignauus aduersum lupos?
Q uin huc inanes, si potes, uertis minas:
Et me remorsurum petis.
N am qualis aut molossus, aut fuluus Lacon,
Amica uis pastoribus,
A gam per altas aure sublata niues,
Q uæcunq; præcedet fera.
T u cum timenda uoce complesti nemus:
Proiectum odoraris cibum.
C aue: caue: nanq; in malos asperrimus
Parata tollo cornua.
Q ualis Lycambæ spretus infido gener,
Aut acer hostis Bubalo.
A n siquis atro dente me petiuerit,
Inultus ut flebo puer?

IN BELLVM CIVILE GESTVM contra Brutum, & Cassium.

O de.VII. Dicolos distrophos, ut, Ibis liburnis inter alta nauium.

-- ∪- -∪∪ ∪- -- ∪-

-- ∪- --∪-

Quo quo scelesti ruitis? aut cur dexteris
Aptantur enses conditi?
Parum ne campis, atq; neptuno super
Fusum est latini sanguinis?
Non ut superbas inuidæ Carthaginis
Romanus arces ureret:
Intactus aut Britãnus ut descenderet
Sacra cathenatus uia:
Sed ut secundum uota Parthorum, sua
Vrbs hæc periret dextera.
Neq; hic lupis mos, nec fuit leonibus
Vnquam, nisi indispar feris.
Furor'ne cæcus, an rapit uis acrior?
An culpa? responsum date.
Tacent: & ora pallor albus inficit:
Mentes'q; perculsæ stupent.
Sic est. acerba fata romanos agunt,
Scelus'q; fraternæ necis:
Vt immerentis fluxit in terram Remi
Sacer nepotibus cruor.

IN ANVM LIBIDINOSAM.

O de.VIII.Dicolos distrophos,ut,Ibis liburnis inter alta nauium.

∪– ∪– –– ∪– –– ∪–
–– ∪– –– ∪–

Ogare longo putidam te seculo,
r Vires quid eneruet meas:
Cum sit tibi dens ater:& rugis uetus
Frontem senectus éxaret:
H ietq; turpis inter aridas nates
Podex,uelut crudæ bouis.
S ed incitat me pectus,& mammæ putres,
Equina quales ubera,
V enterq; mollis,& femur tumentibus
Exile suris additum.
E sto beata:funus,atq; imagines
Ducant triumphales tuum:
N ec sit marita,quæ rotundioribus
Onusta bacis ambulet.
Quid?quod libelli stoici inter sericos
Iacere puluillos amant?
I lliterati num minus nerui rigent?
Minus'ue languet fascinum?
Quod ut superbo prouoces ab inguine:
Ore allaborandum est tibi.

O de.IX.Dicolos distrophos,ut,Ibis liburnis inter alta nauium.

–– ∪– –– ∪– –– ∪–
–– ∪– –– ∪∪

q Vando repostum cæcubum ad festas dapes
Victore lætus Cæsare,
Tecum sub alta (sic Ioui gratum) domo
Beate Mecœnas bibam,
S onante mistum tibijs carmen lyra,
Hac Dorium, illis Barbarum?
V t nuper: actus cum freto Neptunius
Dux fugit ustis nauibus,
M inatus Vrbi uincla, quæ detraxerat
Seruis amicus perfidis.
R omanus, (eheu posteri negabitis,)
Emancipatus fœminæ
F ert uallum, & arma miles: & spadonibus
Seruire rugosis potest:
I nterq; signa turpe militaria
Sol aspicit conopeum.
A d hunc frementeis uerterunt bis mille equos
Galli canentes Cæsarem:
H ostiliumq; nauium portu latent
Puppes sinistrorsum citæ.
I ò triumphe, tu moraris aureos
Currus, & intactas boues.
I ò triumphe, nec Iugurthino parem
Bello reportasti ducem,
N eq; Africano: cui super Carthaginem
Virtus sepulchrum condidit.
T erra, mariq; uictus hostis, punico
Lugubre mutauit sagum:
A ut ille centum nobilem Cretam urbibus
Ventis iturus non suis,

Exercitatas aut petit syrteis noto:
Aut fertur incerto mari.
Capaciores affer huc puer scyphos,
Et chia uina, aut lesbia:
Vel quod fluentem nauseam coerceat:
Metire nobis cæcubum.
Curam, metumq; Cæsaris rerum, iuuat
Dulci lyæo soluere.

IN MEVIVM.

Ode. X. Dicolos distrophos, ut, Ibis liburnis
inter alta nauium.

υ– υ– υ– υ– υ– υυ
υ– υ– –– υυ

Mala soluta nauis exit alite
Ferens olentem Meuium.
Vt horridis utrunq; uerberes latus,
Auster memento fluctibus.
Niger rudentes Eurus inuerso mari,
Fractosq; remos differat.
Insurgat Aquilo, quantus altis montibus
Frangit trementeis ilices.
Nec Sydus atra nocte amicum appareat:
Qua tristis Orion cadit.
Quietiore nec feratur æquore
Quàm graia uictorum manus:
Cum Pallàs usto uertit iram ab Ilio
In impiam Aiacis ratem.

O' quantus instat nauitis sudor tuis,
Tibiq; pallor luteus,
E t illa non uirilis eiulatio,
Preces & auersum ad Iouem:
I onius udo cum remugiens sinus,
Noto carinam ruperit.
O pima quod si præda curuo littore
Porrecta mergos iuuerit:
L ibidinosus immolabitur caper,
Et agna tempestatibus.

AD PECTIVM.

O de. XI. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Iambicus Hipponactius Trimeter Acatalectus Qualis ille, Ibis liburnis inter alta nauium, hoc modo.

P ēctī - - nĭhīl ∪ - mē sī - - cŭt ān ∪ - tĕā ∪ - ĭu= ŭat ∪ ∪

S ecundus uero quisq; est Saphicus constans Penthemimere Heroica, & Dimetro Iambico idest è duobus Dactylis, & syllaba, deinde è quatuor Iambis, recepto tamen in locis imparibus etiam Spondeo, hoc modo.

S crībĕrĕ - ∪ ∪ uĕrsĭcŭ - ∪ ∪ lōs - ămō ∪ - rĕpēr ∪ - cūlsūm - - grăuī ∪ -

- - ∪ - - - ∪ - ∪ - ∪ -

- ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - - ∪ -

Ecti, nihil me, sicut antea, iuuat
P Scribere uersiculos, amore perculsum graui:
A more, qui me præter omneis, expetit
Mollibus in pueris, aut in puellis urere.
H ic tertius december, ex quo destiti
Inachia furere: syluis honorem decutit.
H eu me per urbem (nam pudet tanti mali)
Fabula quanta fui: conuiuiorum & pœnitet:
I n quis amantem & languor, & silentium
Arguit, & latĕre petitus imo spiritus.
C ontráq; lucrum nil ualere candidum
Pauperis ingenium querebar applorans tibi:
S imul calentis inuerecundus deus
Feruidiora mero arcana promorat loco.
Quod si meis inæstuat præcordijs
Libera bilis: ut hæc ingrata uentis diuidat
F omenta, uulnus nil malum leuantia:
Desinet imparibus certare summotus pudor.
V bi hæc seuerus te palàm laudaueram:
Iussus abire domum, ferebar incerto pede
A d non amicos heu mihi posteis, & heu
Limina dura, quibus lumbos, & infregi latus.
N unc gloriantis quanlibet mulierculam
Vincere mollitia, amor Lycisci me tenet:
V nde expedire non amicorum queant
Libera consilia, nec contumeliæ graues:
S ed alius ardor, aut puellæ candidæ,
Aut teretis pueri longam renodantis comam.

AD MVLIERREM FOEDAM, & anum.

Ode. XII. Dicolos distrophos, ut, Laudabunt alij claram Rhodon aut Mitylenen.

– ∪ ∪ – ∪ ∪ – – – – – ∪ ∪ – –
– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ ∪ – –

Quid tibi uis mulier nigris dignissima barris?
Munera cur mihi, quid'ue tabellas
Mittis, nec firmo iuueni, nec naris obesæ?
Nanq; sagacius unus odoror:
Polypus, an grauis hirsutis cubet hircus in alis:
Quàm canis acer, ubi lateat sus.
Quis sudor uietis, et quam malus undiq; membris
Crescit odor: cum penè soluto
Indomitam properat rabiem sedare: nec illi
Iam manet humida creta, colorq;
Stercore fucatus crocodili: iamq; subando
Tenta cubilia, tectaq; rumpit,
Vel mea cum sæuis agitat fastidia uerbis,
Inachia langues minus, ac me.
Inachiam ter nocte potes: mihi semper ad unum
Mollis opus. pereat male, quæ te
Lesbia quærenti taurum monstrauit inertem:
Cum mihi chous adesset Amyntas:
Cuius in indomito constantior inguine neruus,
Quàm noua collibus arbor inhæret:
Muricibus Tyrijs iteratæ uellera lanæ,
Cui properabantur? tibi nempe.

N e foret equales inter conuiua magis, quem
Diligeret mulier sua, quàm te.
O' ego non felix, quam tu fugis: ut pauet acreis
Agna lupos, capreæq; leones.

AD AMICOS.

O de. XIII. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Heroicus Hexameter Catalecticus, qualis ille, Laudabunt alij claram Rhodon, aut Mitylenen, hoc modo.

H ōrrĭdă – ∪ ∪ tēmpē – – stās cœ̄ – – lūm cōn – –
trāxĭt ĕt – ∪ ∪ īmbrēis – –

S ecundus uero quisq; est Archilochius constans Dimetro Iambico, & Penthemimere Heroica, idest è quatuor Iambis, recepto tamen in locis imparibus etiam Spondeo. Deinde è duobus Dactylis, & syllaba, hoc modo.

N ĭuēs ∪ – quĕ dē ∪ – dūcūnt – – Iŏuēm ∪ – nūnc
mărĕ – ∪ ∪ nūnc sÿlŭ – ∪ ∪ ǣ –

– ∪ ∪   – –   – –   – –   – ∪ ∪   – –
∪ –   ∪ –   – –   ∪ –   – ∪ ∪   – ∪ ∪   –

h Orrida tempestas cœlum contraxit &
imbres,
Niuesq; deducunt Ioue nūc mare, nūc syluæ
T hreicio Aquilone sonant. rapiamus amici
Occasionem de die: dumq; uirent genua:
E t decet: obducta soluatur fronte senectus.
Tu uina Torquato moue consule pressa meo.

C ætera mitte loqui. deus hæc fortasse benigna
Reducet in sedem uice. nunc & Achæmenia
P erfundi nardo iuuat: & fide Cyllenéa
Leuare diris pectora sollicitudinibus
N obilis ut grandi cecinit Centaurus alumno,
Inuicte mortalis dea nate puer Thetide:
T e manet Assaraci tellus: quam frigida parui
Findunt Scamandri flumina, lubricus & Simoïs.
V nde tibi reditum certo sub tegmine parcæ
Rupêre: nec mater domum cœrula te reuehet.
I llic omne malum uino, cantúq; leuato
Deformis ægrimoniæ, dulcibus alloquijs.

AD MECOENATEM.

O de. XIIII. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est, qualis, Laudabunt alij claram Rhodon, aut Mitylenen.

M ōllĭs ĭn – ᴗ ᴗ ērtĭă – ᴗ ᴗ cūr tān – – tām dĭf – – fū
dĕrĭt – ᴗ ᴗ īmĭs – –

S ecundus autem quisq; est Iambicus Archilochius Dimeter Acatalectus, qualis ille, Amicæ propugnacula, hoc modo.

O blī – – uĭō ᴗ – nēm sēn – – sĭbŭs ᴗ ᴗ
– ᴗ ᴗ – ᴗ ᴗ – – – – – ᴗ ᴗ – –
– – ᴗ – – – ᴗ ᴗ

Ollis inertia cur tantum diffuderit imis
m Obliuionem sensibus
Pocula Lethæos ut si ducentia somnos

Arente fauce traxerim:
C andide Mecoenas occidis sæpe rogando.
Deus deus nam me uetat,
I ncœptos, olim promissum carmen, iambos
Ad umbilicum adducere.
N on aliter samio dicunt arsisse Batillo
Anacréonta teium:
Qui persæpe cava testudine fleuit amorem
Non elaboratum ad pedem.
V reris ipse miser. quod si non pulchrior ignis
Accendit obsessam Ilion,
G aude sorte tua. me Libertina neq; uno
Contenta Phryne macerat.

AD NEAERAM.

O de. XV. Dicolos distrophos, ut, Mollis inertia cur tantam diffuderit imis.

– ∪ ∪ – – – – – – – ∪ ∪ – –
– – ∪ – ∪ – ∪ ∪

Ox erat: & cœlo fulgebat luna sereno
n Inter minora sydera:
Cum tu magnorum numen læsura deorum
In uerba iurabas mea,
A rctius, atq; edera procéra astringitur ilex
Lentis adhærens brachijs:
D um pecori lupus, & nautis infestus Orion
Turbaret hybernum mare:
I ntonsosq; agitaret Apollinis aura capillos:

Fore hunc amorem mutuum.
O' dolitura mea multum uirtute Neæra.
Nam siquid in Flacco uiri est:
N on feret assiduas potiori te dare noctes:
Et quæret iratus parem.
N ec semel offensæ cedet constantia formæ:
Si certus intrarit dolor.
A t tu quicunq; es felicior: atq; meo nunc
Superbus incedis malo:
S is pecore, & multa diues tellure licebit:
Tibiq; Pactólus fluat:
N ec te Pythagoræ fallant arcana renati:
Formáq; uincas Niréa:
E heu translatos aliò mœrebis amores:
Ast ego uicissim risero.

QVERITVR BELLIS CIVILIBVS nullum imponi finem.

O de. XVI. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Heroicus Hexameter, hoc modo.

A ltĕră – ∪ ∪ iām tĕrĭ – ∪ ∪ tūrbēl – – līs cī – – uī lĭbŭs – ∪ ∪ ætās – –

S ecundus uero quisq; est Iambicus Hipponacteus Trimeter, qualis ille, Ibis Liburnis inter alta nauium.

Q uanquam in hac oda secundus quisq; uersus constat è solis Iambis, quod semel tantum legitur fecisse Horatius. Quam ob rem uersus ille, Eamus omnes execrata ciuitas, sic est legendus, Eamus omnis execrata ciuitas. Quod & Porphyrioni placet, ut sit figurata locutio, eamus omnis ciuitas execrata hæc, &

quæ poterunt reditus abscidere dulceis. Sunt enim omnes iambi, hoc modo.

S ŭĭs ⏑ – ĕt ĭp ⏑ – să Rō ⏑ – mă ui ⏑ – rĭbŭs ⏑ – rŭĭt ⏑ ⏑

– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – – – – ⏑ ⏑ – –

⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑

a Ltera iam teritur bellis ciuilibus ætas:
Suis & ipsa Roma uiribus ruit.
Quã neq; finitimi ualuerunt perdere Marsi,
Minacis aut etrusca Porsenæ manus,
Aemula nec uirtus Capuæ, nec Spartacus acer,
Nouisq; rebus infidelis Allobrox,
Nec fera cærulea domuit Germania pube,
Parentibusq; abominatus Hannibal:
Impia perdemus deuoti sanguinis ætas:
Ferisq; rursus occupabitur solum.
Barbarus heu cineres insistet uictor: & urbem
Eques sonante uerberabit ungula:
Quæq; carent uentis, & solibus, ossa Quirini,
Nefas uidere, dissipabit insolens.
Forte quid expediat, communiter, aut melior pars
Malis carere quæritis laboribus.
Nulla sit hac potior sententia: Phocæorum
Velut profugit execrata ciuitas:
Agros, atq; lareis proprios, habitandaq; fana
Apris reliquit, & rapacibus lupis:
Ire, pedes quocunq; ferunt: quocunq; per undas
Notus uocabit, aut proteruus Africus.
Sic placet? an melius quis habet suadere? secunda

Ratem occupare quid moramur alite?
S ed iuremus in hæc, simul imis saxa renarint
Vadis leuata: ne redire sit nefas:
N eu conuersa domum pigeat dare lintea: quando
Padus matina lauerit cacumina:
I n mare seu celsus procurrerit Apenninus:
Nouaq; monstra iunxerit libidine
M irus amor: iuuet ut tigres subsidere ceruis:
Adulteretur, & columba miluio:
C redula nec flauos timeant armenta leones:
Ametq; salsa leuis hircus æquora.
H æc, & quæ poterunt reditus abscindere dulces,
Eamus omnis execrata ciuitas,
A ut pars indocili melior grege mollis, & expes
Inominata perprimat cubilia.
V os quibus est uirtus, muliebrem tollite luctum:
Hetrusca præter & uolate littora.
N os manet Oceanus circumuagus arua: beata
Petamus arua, diuites & insulas:
R eddit ubi cererem tellus inarata quotannis:
Et imputata floret usq; uinea:
G erminat & nunquam fallentis termes oliuæ:
Suamq; pulla ficus ornat arborem:
M ella caua manant ex ilice: montibus altis
Leuis crepante lympha desilit pede.
I llic iniussæ ueniunt ad mulctra capellæ:
Refertq; tenta grex amicus ubera:
N ec uespertinus circungemit ursus ouile:
Nec intumescit alta uiperis humus:
P luraq; felices mirabimur: ut neq; largis

Aquosus Eurus arua radat imbribus:
P inguia nec siccis urantur semina glebis:
Vtrunq; rege temperante cœlitum.
N on huc argoo contendit remige pinus:
Neq; impudica colchis intulit pedem:
N on huc sydonij torserunt cornua nautæ:
Laboriosa nec cohors Vlyssei.
N ulla nocent pecori contagia: nullius astri
Gregem æstuosa torret impotentia.
I uppiter illa piæ secreuit littora genti:
Vt inquinauit ære tempus aureum.
A ere, dehinc ferro durauit secula quorum
Pijs secunda uate me datur fuga.

AD CANIDIAM.

O de. XVII. Monocolos. Sunt enim omnes uersus Iambi Hipponactei Trimetri Acatalecti, Qualis ille, Ibis Liburnis inter alta nauium, hoc modo.

I ām iam ēf - - fĭcā ᴗ - cī dō - - mănūs ᴗ -
scĭēn ᴗ - tĭæ ᴗ -
S ūpplēx - - ĕt ō ᴗ - rōrē - - gnă pēr ᴗ - Prō
sēr - - pĭnæ ᴗ -
- - ᴗ - - - ᴗ - ᴗ - ᴗ -
- - ᴗ - - - ᴗ - - - ᴗ -

Am iam efficaci do manus scientiæ
i Supplex: & oro regna per Proserpinæ,
Per & Dianæ non mouenda numina,
P er atq; libros carminum ualentium

R efixa cœlo deuocare sydera,
C anidia parce uocibus tandem sacris:
C (tumq; retro solue solue turbinem.
M ouit nepotem Telephus nereium:
I n quem superbus ordinarat agmina
M ysorum:& in quem tela acuta torserat.
V nxere matres Iliæ addictum feris
A litibus,atq; canibus homicidam Hectorem:
P ostquam relictis mœnibus rex procidit
H eu peruicacis ad pedes Achillei.
S etosa duris exuêre pellibus
L aboriosi remiges Vlyssei
V olente circe membra:tunc mens,& sonus
R elapsus,atq; notus in uultus honor.
D edi satis,superq;,pœnarum tibi
A mata nautis multum,& institoribus.
F ugit iuuentas,& uerecundus color
R eliquit ossa pelle amicta lurida:
T uis capillus albus est odoribus:
N ullum à labore me reclinat otium:
V rget diem nox,& dies noctem:neq; est
L euare tenta spiritu præcordia.
E rgo negatum uincor,ut credam miser
S abella pectus increpare carmina:
C aputq; marsa dissilire nenia.
Q uid amplius uis?ó mare,& terra,ardeo:
Q uantum neq; atro delibutus Hercules
N essi cruore:nec sicana feruida
V rens in Aetna flamma.tu,donec cinis
I niuriosis aridus uentis ferar:

C ales uenenis officina colchicis.
Quae finis? aut quod me manet stipendium?
E ffare. iussas cum fide poenas luam:
P aratus expiare, seu poposceris
C entum iuuencos: siue mendaci lyra
V oles sonari: tu pudica, tu proba,
P erambulabis astra sydus aureum.
I nfamis Helenae Castor offensus uicae,
F raterq; magni Castoris, uicti prece
A dempta uati reddidere lumina.
E t tu (potes nam) solue me dementia,
O nec paternis obsoleta sordibus,
N ec in sepulchris pauperum prudens anus
N ouendiales dissipare pulueres.
T ibi hospitale pectus: & purae manus:
T uusq; uenter Pactumeius: & tuo
C ruore rubros obstetrix pannos lauit.
V tcunq; fortis exilis puerpera.

CANIDIA.

Quid obseratis auribus fundis preces?
N on saxa nudis surdiora nauitis
N eptunus alto tundit Hybernus salo.
I nultus, ut tu riseris cotyttia
V ulgata sacrum liberi cupidinis?
E t exquilini pontifex uenefici
I mpune ut urbem nomine impleris meo?
Quid proderit ditasse pelignas anus?
V elociusue miscuisse toxicum?

S i tardiora fata te uotis manent?
I ngrata misero uita ducenda est in hoc:
N ouis ut usq; suppetas doloribus.
O ptat quietem Pelopis infidus pater
E gens benignæ Tantalus semper dapis:
O ptat Prometheus obligatus aliti
O ptat supremo collocare Sisyphus
I n monte saxum: sed uetant leges Iouis.
V oles modo altis desilire turribus:
M odo ense pectus norico recludere:
F rustráq; uincla gutturi innectes tuo,
F astidiosa tristis ægrimonia.
V ectabor humeris tunc ego inimicis eques:
M eæq; terra cedet insolentiæ.
A n quæ mouere cereas imagines,
V t ipse nosti curiosus, & polo
D eripere Lunam uocibus possum meis:
P ossum crematos excitare mortuos:
D esyderíq; temperare poculum:
P lorem artis in te nil habentis exitum?

Q. HORATII FLACCI CARMEN SECULARE.

Ode dicolos tetrastrophos, qualis ille, Iam satis terris, hoc modo.

–∪ –– –∪∪ –∪ –∪

–∪ –– –∪∪ –∪ ––

–∪ –– –∪∪ –∪ –∪

–∪∪ ––

Phœbe, syluarumq; potens Diana,
Lucidum cœli decus, ó colendi
Semper, & culti, date quæ precamur
Tempore sacro:
Quo Sibyllini monuere uersus,
Virgines lectas, puerosq; castos
Dis, quibus septem placuere colles:
Dicere carmen.
Alme Sol, curru nitido diem qui
Promis: & celas: aliusq;, & idem
Nasceris: possis nihil urbe Roma
Visere maius.
Rite maturos aperire partus
Lenis Ilithyia, tuere matres:
Siue tu Lucina probas uocari,
Seu genitalis.
Diua producas sobolem: patrumq;
Prosperes decreta super iugandis
Fœminis, prolisq; nouæ feraci
Lege marita:

C ertus ut denos decies per annos
O rbis, & cantus, referatq; ludos,
T er die claro, totiesq; grata
Nocte frequentes.
V osq; ueraces cecinisse parcæ,
Quod semel dictum est, stabilisq; rerum
T erminus seruat, bona iam peractis
Iungite fata.
F ertilis frugum, pecorisq; tellus
S picea donet Cererem corona:
N utriant fœtus & aquæ salubres,
Et Iouis auræ.
C ondito mitis, placidusq; telo
S upplices audi pueros Apollo:
S yderum regina bicornis audi
Luna puellas.
R oma si uestrum est opus: Iliæq;
L ittus Hetruscum tenuere turmæ,
I ussa pars mutare lares, & urbem
Sospite cursu:
C ui per ardentem sine fraude troiam
C astus Aeneas patriæ superstes
L iberum muniuit iter daturus
Plura relictis
D i probos mores docili iuuentæ,
D i senectuti placidæ quietem,
R omulæ genti date, remq;, prolemq;,
Et decus omne.
Quiq; uos bobus ueneratur albis
C larus Anchisæ, Venerisq; sanguis:

I mperet bellante prior, iacentem
Lenis in hostem.
I am mari, terráq; manus potentes
M edus, albanasq; timet secures:
I am Scythæ responsa petunt superbi
Nuper, & Indi:
I am fides, & pax, & honor, pudorq;
P riscus, & neglecta redire uirtus
A udet: apparetq; beata pleno
Copia cornu.
A ugur, & fulgente decorus arcu
P hœbus, acceptusq; nouem camœnis,
Q ui salutari leuat arte fessos
Corporis artus:
S i palatinas uidet æquus arces,
R emq; romanam, latiumq; felix:
A lterum in lustrum, meliusq; semper
Proroget æuum.
Quæq; Auentinum tenet, Algidumq;
Quindecim Diana preces uirorum
C uret: & uotis puerorum amicas,
Applicet aures.
H æc Iouem sentire, deosq; cunctos
S pem bonam, certamq; domum reporto
D octus, & Phœbi chorus, & Dianæ
Dicere laudes.

FINIS.

Q. HO. F. LIBER DE ARTE POETICA AD PISONES.

VMANO CAPITI CERVI
cem pictor equinam
Iungere si uelit, & uarias inducere plumas,
Vndiq; collatis mẽbris: ut turpiter atrũ
D esinat in piscem mulier formosa superne:
S pectatum admissi risum teneatis amici?
C redite Pisones isti tabulæ fore librum
P ersimilem: cuius uelut ægri somnia, uanæ
F ingentur species: ut nec pes, nec caput uni
R eddatur formæ. pictoribus, atq; poetis
Q uidlibet audendi semper fuit æqua potestas.
S cimus, & hanc ueniam petimusq;, damusq; uicissim.
S ed non ut placidis coeant immitia: non ut
S erpentes auibus geminentur, tigribus agni.
I nceptis grauibus plerunq;, & magna professis
P urpureus, late qui splendeat, unus, & alter
A ssuitur pannus: cum lucus, & ara Dianæ,
E t properantis aquæ per amœnos ambitus agros,
A ut flumen Rhenum, aut pluuius describitur arcus.
S ed nunc non erat his locus, & fortasse cupressum
S cis simulare. quid hoc? si fractis enatat expes
N auibus, ære dato qui pingitur? amphora cœpit
I nstitui: currente rota cur urceus exit?
D eniq; sit quod uis simplex duntaxat, & unum.
M axima pars uatum pater, & iuuenes patre digni
D ecipimur specie recti. breuis esse laboro,

Obscurus fio. sectantem leuia, nerui
Deficiunt, animiq; professus grandia turget:
Serpit humi, tutus nimium, timidusq; procellæ.
Qui uariare cupit rem prodigaliter unam:
Delphinum syluis appingit, fluctibus aprum.
In uitium ducit culpæ fuga: si caret arte.
Aemylium circa ludum faber imus & ungues
Exprimet: & molles imitabitur ære capillos:
Infelix operis summa: quia ponere totum,
Nesciet. hunc ego me, si quid componere curem:
Non magis esse uelim: quàm prauo uiuere naso
Spectandum nigris oculis, nigroq; capillo.
Sumite materiam uestris qui scribitis æquam
Viribus: & uersate diu, quid ferre recusent,
Quid ualeant humeri. cui lecta potenter erit res:
Nec facundia deseret hunc, nec lucidus ordo.
Ordinis hæc uirtus erit, & uenus: aut ego fallor:
Vt iam nunc dicat: iam nunc debentia dici
Pleraq; differat: & præsens in tempus omittat.
Hoc amet: hoc spernat promissi carminis autor.
In uerbis etiam tenuis, cautusq; serendis
Dixeris egregie: notum si callida uerbum
Reddiderit iunctura nouum. si forte necesse est
Indicijs monstrare recentibus abdita rerum:
Fingere cinctutis non exaudita Cethegis
Continget: dabiturq; licentia sumpta pudenter.
Et noua, fictaq; nuper habebunt uerba fidem: si
Græco fonte cadant parce detorta. quid autem
Cæcilio, Plautoq; dabit romanus, ademptum
Virgilio, Varioq;? ego, cur acquirere pauca

S i possum: inuideor? cum lingua Catonis, & Enni
S ermonem patrium ditauerit: & noua rerum
N omina protulerit? licuit, semperq; licebit,
S ignatum præsente nota procudere nomen.
V t syluæ folijs pronos mutantur in annos:
P rima cadunt: ita uerborum uetus interit ætas:
E t iuuenum ritu florent modo nata: uigentq;.
D ebemur morti nos, nostraq;: siue receptus
T erra Neptunus, classeis Aquilonibus arcet,
R egis opus: sterilis'ue diu palus, aptaq; remis
V icinas urbeis alit: & graue sentit aratrum:
S eu cursum mutauit: iniquum frugibus amnis
D octus iter melius. mortalia facta peribunt:
N edum sermonum stet honos, & gratia uiuax.
M ulta renascentur, quæ iam cecidere: cadentq;,
Q uæ nunc sunt in honore uocabula: si uolet usus:
Q uem penes arbitriū est, & uis, & norma loquēdi.
R es gestæ, regumq;, ducumq;, & tristia bella
Q uo scribi possent numero: monstauit Homerus.
V ersibus impariter iunctis querimonia primum,
P ost etiam inclusa est uoti sententia compos.
Q uis tamen exiguos elegos emiserit autor:
G rammatici certant: & adhuc sub iudice lis est.
A rchilochum proprio rabies armauit iambo.
H unc socci cepere pedem, grandesq; cothurni,
A lternis aptum sermonibus, & populareis
V incentem strepitus, & natum rebus agendis.
M usa dedit fidibus diuos, puerosq; deorum,
E t pugilem uictorem, & equum certamine primum,
E t iuuenum curas, & libera uina referre.

Descriptas seruare uices, operumq́; colores,
Cur ego, si nequeo: ignoroq́;: poeta salutor?
Cur nescire, pudens praue, quàm discere malo?
Versibus exponi tragicis res comica non uult.
Indignatur item priuatis, ac propè socco
Dignis carminibus narrari cœna Thyestæ.
Singula quæq; locum teneant sortita decenter.
Interdum tamen & uocem comœdia tollit:
Iratusq́; Chremes tumido delitigat ore.
Et tragicus plerunq; dolet sermone pedestri.
Telephus, & Peleus, cum pauper, & exul uterq;:
Proiicit ampullas, & sesquipedalia uerba.
Si curat cor spectantis tetigisse querela:
Non satis est pulchra esse poemata: dulcia sunto:
Et quocunq; uolent, animum auditoris agunto.
Vt ridentibus arrident: ita flentibus adsunt
Humani uultus. si uis me flere: dolendum est
Primum ipsi tibi: tunc tua me infortunia lædent,
Telephe, uel Peleu: male si mandata loqueris
Aut dormitabo, aut ridebo. tristia mœstum
Vultum uerba decent: iratum, plena minarum:
Ludentem, lasciua: seuerum, seria dictu.
Format enim natura prius nos intus ad omnem
Fortunarum habitum: iuuat: aut impellit ad iram:
Aut ad humum mœrore graui deducit: & angit.
Post effert animi motus interprete lingua.
Si dicentis erunt fortunis absona dicta:
Romani tollent equites, peditesq́; cachinnum.
Intererit multum Dauus ne loquatur, an Heros,
Maturus'ne Senex, an adhuc florente iuuenta

Feruidus, an matrona potens, an sedula nutrix,
Mercator'ne uagus, cultor'ne uirentis agelli,
Colchus, an Assyrius, Thebis nutritus, an Argis.
Aut famam sequere: aut sibi conuenientia finge
Scriptor. honoratum si forte reponis Achillem:
Impiger, iracundus, inexorabilis, acer,
Iura neget sibi nata: nihil non arroget armis.
Sit Medea ferox, inuictáq; flebilis Inó.
Perfidus Ixion: Iò uaga: tristis Orestes.
Siquid inexpertum scænæ committis: & audes
Personam formare nouam: seruetur ad imum,
Qualis ab incepto processerit: & sibi constet.
Difficile est proprie communia dicere: tuq;
Rectius Illiacum carmen deducis in actus:
Quàm si proferres ignota, indictáq; primus.
Publica materies priuati iuris erit: si
Nec circa uilem, patulumq; moraberis orbem.
Nec uerbum uerbo curabis reddere fidus
Interpres: nec desilies imitator in arctum:
Vnde pedem proferre pudor uetet, aut operis lex.
Nec sic incipies, ut scriptor Cyclicus olim,
Fortunam Priami cantabo, & nobile bellum.
Quid dignum tanto feret hic promissor hiatu?
Parturient montes: nascetur ridiculus mus.
Quanto rectius hic, qui nil molitur inepte.
Dic mihi musa uirum: captæ post tempora Troiæ,
Qui mores hominum multorum uidit, & urbes.
Non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem
Cogitat: ut speciosa dehinc miracula promat,
Antiphaten, Scyllamq;, et cum Cyclope Carybdim.

N ec reditum Diomedis ab interitu Meleagri,
N ec gemino bellum Troianum orditur ab ouo.
S emper ad euentum feſtinat: & in medias res
N on ſecus, ac notas auditorem rapit: & quæ
D eſperat tractata niteſcere poſſe, relinquit.
A tq; ita mentitur: ſic ueris falſa remiſcet:
P rimo ne medium, medio ne diſcrepet imum.
T u quid ego, & populus mecum deſyderet, audi.
S i plauſoris eges aulæa manentis, & uſq;
S eſſuri, donec cantor, uos plaudite, dicat:
A etatis cuiuſq; notandi ſunt tibi mores:
M obilibuſq; decor naturis dandus, & annis.
R eddere qui uoces iam ſcit puer: & pede certo
S ignat humum: geſtit paribus colludere: & iram
C olligit: ac ponit temere: & mutatur in horas.
I mberbis iuuenis tandem cuſtode remoto
G audet equis, canibuſq;, & aprici gramine campi,
C ereus in uitium flecti, monitoribus aſper,
V tilium tardus prouiſor, prodigus æris,
S ublimis, cupiduſq;, & amata relinquere pernix.
C onuerſis ſtudijs ætas, animuſq; uirilis
Q uærit opes, & amicitias: inſeruit honori:
C ommiſiſſe cauet, quod mox mutare laboret.
M ulta ſenem circumueniunt incommoda: uel quod
Q uærit: & inuentis miſer abſtinet: ac timet uti:
V el quod res omnes timide, gelideq; miniſtrat,
D ilator, ſpe longus, iners, auiduſq; futuri,
D ifficilis, querulus, laudator temporis acti
S e puero, cenſor, caſtigatorq; minorum.
M ulta ferunt anni uenientes commoda ſecum:

M ulta recedentes adimunt. ne forte seniles
M andentur iuueni partes, pueroq; uiriles:
S emper in adiunctis, æuoq; morabimur aptis.
A ut agitur res in scenis: aut acta refertur.
S egnius irritant animos demissa per aurem:
Q uàm quæ sunt oculis subiecta fidelibus: & quæ
I pse sibi tradit spectator. non tamen intus
D igna geri, promes in scenam: multaq; tolles
E x oculis: quæ mox narret facundia præsens.
N ec pueros coràm populo Medea trucidet:
A ut humana palàm coquat exta nefarius Atreus:
A ut in auem Progne uertatur: Cadmus in anguem.
Q uodcunq; ostendis mihi sic, incredulus odi.
N eue minor, neu sit quinto productior actu
F abula: quæ posci uult: & spectata reponi.
N ec deus intersit: nisi dignus uindice nodus
I nciderit: nec quarta loqui persona laboret.
A ctoris partes chorus, officiumq; uirile
D efendat: neu quid medios intercinat actus:
Q uod non proposito conducat: & hæreat apte.
I lle bonis faueatq;: & consilietur amicis:
E t regat iratos: & amet peccare timentes.
I lle dapes laudet mensæ breuis: ille salubrem
I ustitiam, legesq;, & apertis otia portis.
I lle tegat commissa: deosq; precetur: & oret:
V t redeat miseris, abeat fortuna superbis.
T ibia non ut nunc orichalco uincta, tubæq;
A emula, sed tenuis, simplexq; foramine pauco
A spirare, & adesse choris erat utilis: atq;
N on dum spissa nimis complere sedilia flatu.

Quo sanè populus numerabilis, utpote paruus,
Et frugi, castusq;, uerecundusq; coibat.
Postquam cœpit agros extendere uictor: & urbem
Latior amplecti murus: uinoq; diurno
Placari Genius festis impune diebus:
Accessit numerisq;, modisq;, licentia maior.
Indoctus quid enim saperet, liberq; laborum,
Rusticus, urbano confusus, turpis honesto?
Sic priscæ motumq; & luxuriam addidit arti
Tibicen: traxitq; uagus per pulpita uestem.
Sic etiam fidibus uoces creuere seueris:
Et tulit eloquium insolitum facundia præces:
Vtiliumq; sagax rerum, & diuina futuri
Sortilegis non discrepuit sententia delphis.
Carmine qui tragico uilem certauit ob hircum,
Mox etiam agrestes Satyros nudauit: & asper
Incolumi grauitate iocum tentauit: eò quod
Illecebris erat, & grata nouitate morandus
Spectator, functusq; sacris, & potus, & ex lex.
Verum ita risores, ita commendare dicaces
Conueniet satyros: ita uertere seria ludo:
Ne, quicunq; deus, quicunq; adhibebitur heros,
Regali conspectus in auro nuper, & ostro,
Migret in obscuras humili sermone tabernas:
Aut dum uitat humum, nubes, & inania captet.
Effutire leues indigna tragœdia uersus:
Vt festis matrona moueri iussa diebus:
Intererit satyris paulum pudibunda proteruis.
Non ego inornata, & dominantia nomina solum,
Verbaq; Pisones satyrorum scriptor amabo:

N ec sic enitar tragico differre colori:
V t nihil intersit dauus'ne loquatur: an audax
P ithias emuncto lucrata Simone talentum:
A n custos, famulusq; dei silenus alumni.
E x noto fictum carmen sequar: ut sibi quiuis
S peret idem: sudet multum, frustraq; laboret
A usus idem. tantum series, iuncturaq; pollet:
T antum de medio sumptis accedit honoris.
S yluis deducti caueant me iudice Fauni:
N e uelut innati triuijs, ac penè forenses,
A ut nimium teneris iuuenentur uersibus unquam:
A ut immunda crepent, ignominiosaq; dicta.
O ffenduntur enim, quibus est equus, & pater, & res:
N ec, siquid fricti ciceris probat, & nucis emptor:
A equis accipiunt animis: donant'ue corona.
S yllaba longa breui subiecta, uocatur Iambus,
P es citus: unde etiam trimetris accrescere iussit
N omen iambeis: cum senos redderet ictus,
P rimus ad extremum similis sibi. non ita pridem,
T ardior ut paulo' grauiorq; ueniret ad aures:
S pondeos stabiles in iura paterna recepit
C ommodus, & patiens: non ut de sede secunda
C ederet, aut quarta socialiter. hic & in Acci
N obilibus trimetris apparet rarus, & Enni.
I n scenam missos magno cum pondere uersus,
A ut operæ celeris nimium, curaq; carentis,
A ut ignoratæ premit artis crimine turpi,
N on quiuis uidet immodulata poemata: iudex:
E t data romanis uenia est indigna poetis.
I ccirco'ne uager? scribamq; licenter? an omnes

V isuros peccata putem mea? tutus, & intra
S pem ueniæ cautus; uitaui deniq; culpam:
N on laudem merui. uos exemplaria græca
N octurna uersate manu: uersate diurna.
A t nostri proaui plautinos & numeros, &
L audauere sales, nimium patienter utrunq;,
N e dicam stulte, mirati: si modo ego, & uos
S cimus inurbanum lepido seponere dicto:
L egitimumq; sonum digitis callemus, & aure.
I gnotum tragicæ genus inuenisse camœnæ
D icitur: & plaustris uexisse poemata Thespis:
Quæ canerent: agerentq; peruncti fæcibus ora.
P ost hunc personæ, pallæq; repertor honestæ
A eschylus & modicis instrauit pulpita tignis:
E t docuit, magnumq; loqui, nitiq; cothurno.
S uccessit uetus his comœdia, non sine multa
L aude: sed in uitium libertas excidit, & uim
D ignam lege regi, lex est accepta: chorusq;
T urpiter obticuit sublato iure nocendi.
N il intentatum nostri liquere poetæ:
N ec minimum meruere decus, uestigia græca
A usi deserere, & celebrare domestica facta:
V el qui prætextas, uel qui docuere togatas.
N ec uirtute foret, clarisue potentius armis,
Quàm lingua latium: si non offenderet unum
Quenq; poetarum limæ labor, & mora. uos ó
P ompilius sanguis carmen reprehendite: quod non
M ulta dies, & multa litura coercuit: atq;
P erfectum decies non castigauit ad unguem.
I ngenium misera quia fortunatius arte

Credit: & excludit sanos helicone poetas
Democritus: bona pars non ungues ponere curat,
Non barbam: secreta petit loca: balnea uitat.
Nanciscetur enim pretium, nomenq́; poetæ:
Si tribus anticyris caput insanabile nunquam
Tonsori lycino commiserit. O' ego leuus,
Qui purgor bilem sub uerni temporis horam.
Non alius faceret meliora poemata. uerum
Nil tanti est. ergo fungar uice cotis: acutum
Reddere quæ ferrum ualet ex sors ipsa secandi.
Munus, & officium nil scribens ipse docebo:
Vnde parentur opes: quid alat, formetq́; poetam:
Quid deceat: quid non: quo uirtus, quo ferat error.
Scribendi recte, sapere est & principium, & fons.
Rem tibi socraticæ poterunt ostendere chartæ:
Verbaq́; prouisam rem non inuita sequentur.
Qui didicit patriæ quid debeat: & quid amicis:
Quo sit amore parens, quo frater amandus, & hospes:
Quod sit conscripti, quod iudicis officium: quæ
Partes in bellum missi ducis: ille profecto
Reddere personæ scit conuenientia cuique.
Respicere exemplar uitæ, morumq́; iubebo
Doctum imitatorem: & ueras hinc ducere uoces.
Interdum speciosa iocis, morataq́; recte,
Fabula nullius ueneris, sine pondere, & arte,
Valdius oblectat populum: meliusq́; moratur:
Quàm uersus inopes rerum, nugæq́; canoræ.
Graijs ingenium, Graijs dedit ore rotundo
Musa loqui, præter laudem nullius auaris.
Romani pueri longis rationibus assem

D iscunt in parteis centum diducere. dicat
F ilius Albini, si de quincunce remota est
V ncia: quid superat? poteras dixisse triens. heu
R em poteris seruare tuam. redit uncia: quid fit?
S emis. ad hæc animos erugo, & cura peculi,
C um semel imbuerit: speramus carmina fingi
P osse linenda cedro, & leui seruanda cupresso?
A ut prodesse uolunt, aut delectare poetæ:
A ut simul & iucunda, & idonea dicere uitæ.
Q uidquid præcipies, esto breuis: ut cito dicta
P ercipiant animi dociles: teneantq; fideles.
O mne superuacuum pleno de pectore manat.
F icta uoluptatis caussa, sint proxima ueris.
N ec quodcunq; uolet, poscat sibi fabula credi:
N eu pransæ Lamiæ uiuum puerum extrahat aluo.
C enturiæ seniorum agitant expertia frugis:
C elsi prætereunt austera poemata Rhamnes.
O mne tulit punctum, qui miscuit utile dulci,
L ectorem delectando, pariterq; monendo.
H ic meret æra liber Sosijs: hic & mare transit:
E t longum noto scriptori prorogat æuum.
S unt delicta tamen, quibus ignouisse uelimus.
N ã neq; chorda sonũ reddit, quẽ uult manus, & mens:
P oscentiq; grauem persæpe remittit acutum:
N ec semper feriet quodcunq; minabitur arcus.
V erum ubi plura nitent in carmine: non ego paucis
O ffendar maculis: quas aut incuria fudit:
A ut humana parum cauit natura. quid ergo?
V t scriptor si peccat idem librarius usq;,
Q uamuis est monitus: uenia caret: & citharœdus

Ridetur: chorda qui ſemper oberrat eadem.
Sic mihi qui multum ceſſat, fit Cherilus ille:
Quem bis, terq́; bonum, cum riſu miror: & idem
Indignor: quandoq́; bonus dormitat Homerus.
Verum opere in longo fas eſt obrepere ſomnum,
Vt pictura poeſis erit: quæ, ſi propius ſtes,
Te capiet magis: & quædam ſi longius abſtes.
Hæc amat obſcurum: uolet hæc ſub luce uideri,
Iudicis argutum quæ non formidat acumen.
Hæc placuit ſemel: hæc decies repetita placebit.
O' maior iuuenum, quanuis & uoce paterna
Fingeris ad rectum: & per te ſapis: hoc tibi dictum
Tolle memor: certis medium, & tollerabile rebus
Recte concedi. conſultus iuris, & actor
Cauſarum mediocris, abeſt uirtute diſerti
Meſſalæ: nec ſcit quantum Caſellius Aulus:
Sed tamen in pretio eſt. mediocribus eſſe Poetis
Non homines, non di, non conceſſere columnæ.
Vt gratas inter menſas ſymphonia diſcors,
Et craſſum unguentum, & ſardo cum melle papauer,
Offendunt: poterat duci quia cœna ſine iſtis.
Sic animis natum, inuentumq́; poema iuuandis,
Si paulum ſummo diſceſſit: uergit ad imum.
Ludere qui neſcit, campeſtribus abſtinet armis:
Indoctusq́; pilæ, diſci'ue trochi'ue quieſcit:
Ne ſpiſſæ riſum tollant impune coronæ.
Qui neſcit, uerſus tamen audet fingere. quid ni?
Liber & ingenuus, præſertim cenſus equeſtrem
Summam nummorum, uitioq́; remotus ab omni.
Tu nihil inuita dices, faciesq́; minerua:

I d tibi iudicium eſt: ea mens. ſiquid tamen olim
S cripſeris: in metij deſcendat iudicis aures,
E t patris, & noſtras: nonumq́; prematur in annum.
M embranis intus poſitis delere licebit,
Q uod non edideris. neſcit uox miſſa reuerti.
S yluestres homines ſacer, interpresq́; deorum
C ædibus, & uictu fœdo deterruit Orpheus.
D ictus ob hoc lenire tigres, rapidosq́; leones.
D ictus & Amphion thebanæ conditor arcis
S axa mouere ſono teſtudinis, & prece blanda
D ucere quo uellet. fuit hæc ſapientia quondam:
P ublica priuatis ſecernere, ſacra profanis:
C oncubitu prohibere uago: dare iura maritis:
O ppida moliri: leges incidere ligno.
S ic honor, & nomen diuinis uatibus, atq;
C arminibus uenit. poſt hos inſignis Homerus:
T yrtæusq́; mares animos in martia bella
V erſibus exacuit. dictæ per carmina ſortes:
E t uitæ monſtrata uia eſt: & gratia regum
P ierijs tentata modis: ludusq́; repertus:
E t longorum operum finis: ne forte pudori
S it tibi muſa lyræ ſolers, & cantor Apollo.
N atura fieret laudabile carmen, an arte
Q uæſitum eſt. ego nec ſtudium ſine diuite uena,
N ec rude quid proſit uideo ingenium: alterius ſic
A ltera poſcit opem res: & coniurat amice.
Q ui ſtudet optatam curſu contingere metam:
M ulta tulit, fecitq́; puer: ſudauit: & alſit:
A bſtinuit uenere, & uino: qui Pythia cantat,
T ibicen: didicit prius: extimuitq́; magiſtrum.

N unc satis est dixisse, ego mira poemata pango.
O ccupet extremum scabies. mihi turpe relinqui est:
E t quod non didici, sane nescire fateri.
V t praeco ad merces turbam qui cogit emendas:
A ssentatores iubet ad lucrum ire poeta
D iues agris, diues positis in foenore nummis.
S i uero est, unctum qui recte ponere possit:
E t spondere leui pro paupere: & eripere atris
L itibus implicitum: mirabor si sciet inter
N oscere mendacem, uerumq; beatus amicum.
T u seu donaris, seu quid donare uoles cui:
N olito aduersus tibi factos ducere plenum
L aetitiae. clamabit enim pulchre bene, recte:
P allescet super his: etiam stillabit amicis
E x oculis rorem: saliet: tundet pede terram.
V t qui conducti plorant in funere, dicunt,
E t faciunt propè plura dolentibus ex animo: sic
D erisor uero plus laudatore mouetur.
R eges dicuntur multis urgere culullis,
E t torquere mero, quem perspexisse laborent:
A n sit amicitia dignus. si carmina condes:
N unquam te fallant animi sub uulpe latentes.
Q uintilio si quid recitares, corrige sodes
H oc aiebat, & hoc. melius te posse negares:
B is, terq; expertum frustra, delere iubebat:
E t male tornatos incudi reddere uersus.
S i defendere delictum, quàm uertere malles:
N ullum ultra uerbum, aut operam sumebat inanem:
Q uin sine riuali teq; & tua solus amares.
V ir bonus, & prudens uersus reprehendet inertes:
C ulpabit duros: incomptis allinet atrum

T ransuerso calamo signum: ambitiosa recidet
O rnamenta: parum claris lucem dare coget:
A rguet ambigue dictum: mutanda notabit:
F iet Aristarchus: nec dicet, cur ego amicum
O ffendam in nugis? hæ nugæ seria ducent
I n mala derisum semel, exceptumq; sinistre.
V t mala quem scabies, aut morbus regius urget,
A ut Phanaticus error, & iracunda Diana:
V esanum tetigisse timent, fugiuntq; poetam,
Qui sapiunt: agitant pueri: incautiq; sequuntur.
H ic, dum sublimeis uersus ructatur, & errat:
S i ueluti merulis intentus decidit auceps
I n puteum, foueam'ue: licet succurrite longum
C lamat Iò ciues: non sit, qui tollere curet.
S iquis curet opem ferre, & demittere funem:
Qui scis, an prudens huc se deiecerit? atq;
S eruari nolit? dicam, siculiq; poetæ
N arrabo interitum. deus immortalis haberi
D um cupit Empedocles: ardentem frigidus Aetnam
I nsiluit. sit ius, liceatq; perire poetis.
I nuitum qui seruat, idem facit occidenti.
N ec semel hoc fecit: nec si retractus erit: iam
F iet homo: & ponet famosæ mortis amorem.
N ec satis apparet, cur uersus factitet: utrum
M inxerit in patrios cineres: an triste bidental
M ouerit incestus: certe furit: ac uelut ursus
O biectos caueæ ualuit si frangere clathros:
I ndoctum, doctumq; fugat recitator acerbus.
Quem uero arripuit, tenet, occiditq; legendo,
N on missura cutem nisi plena cruoris irudo.

Q. HORATII FLACCI EPISTOLARVM LIBER PRIMVS.

AD MECOENATEM. epi. I.

P Rima dicte mihi, summa dicende camœna
Spectatum satis, & donatum iam rude, quæris
Mecœnas iterum antiquo me includere ludo.
Non eadem est ætas, non mens. Veianius armis
Herculis ad postem fixis latet abditus agro:
Ne populum extrema toties exoret arena.
Est mihi, purgatam crebro qui personet aurem:
Solue senescentem mature sanus equum: ne
Peccet ad extremum ridendus: & ilia ducat.
Nunc itaq; & uersus, & cætera ludicra pono:
Quid uerũ, atq; decens, curo: et rogo: et oĩs in hoc sum:
Condo, & compono, quæ mox depromere possim.
Ac ne forte roges, quo me duce, quo lare tuter:
Nullius addictus iurare in uerba magistri,
Quo me cunq; rapit tempestas deferor Hospes.
Nunc agilis fio: & mersor ciuilibus undis
Virtutis ueræ custos, rigidusq; satelles,
Nunc in Aristippi furtim præcepta relabor:
Et mihi res, non me rebus submittere conor.
Vt nox longa, quibus mentitur amica: diesq;,
Longa uidetur opus debentibus: ut piger annus
Pupillis, quos dura premit custodia matrum:

Sic mihi tarda fluunt, ingrataq; tempora: quæ spem,
Consiliumq; morantur agendi gnauiter id, quod
Aeque pauperibus prodest: locupletibus æque:
Aeque neglectum pueris, senibusq; nocebit.
Restat ut his ego me ipse regam, solerq; elementis.
Non possis oculo quantum contendere Lynceus:
Non tamen idcirco contemnas lippus inungi:
Nec quia desperes inuicti membra Glyconis:
Nodosa corpus nolis prohibere chiragra.
Est quodam prodire tenus: si non datur ultra.
Feruet auaritia, miseraq; cupidine pectus.
Sunt uerba, & uoces, quibus hunc lenire dolorem
Possis: & magnam morbi deponere partem.
Laudis amore tumes. sunt certa piacula: quæ te
Ter pure lecto poterunt recreare libello.
Inuidus, iracundus, iners, uinosus, amator,
Nemo adeo ferus est: ut non mitescere possit:
Si modo culturæ patientem commodet aurem.
Virtus est uitium fugere: & sapientia prima
Stultitia caruisse. uides, quæ maxima credis
Esse mala, exiguum censum, turpemq; repulsam,
Quanto deuites animi, capitisq; labore.
Impiger extremos curris mercator ad indos,
Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes.
Ne cures ea, quæ stulte miraris: & optas:
Discere, & audire, & meliori credere non uis.
Quis circùm pagos, & circum compita pugnax,
Magna coronari contemnat olympia, cui spes,
Cui sit conditio dulcis sine puluere palmæ?
Vilius argentum est auro: uirtutibus aurum.

O' ciues ciues, quærenda pecunia primum est:
V irtus post nummos. hæc Ianus summus ab imo
P erdocet: hæc recinunt iuuenes dictata, senesq;
L æuo suspensi loculos, tabulamq; lacerto.
S i quadringentis sex septem millia desunt:
E st animus tibi: sunt mores, & lingua, fidesq;:
P lebs eris. at pueri ludentes, rex eris, aiunt:
S i recte facies. hic murus aheneus esto:
N il conscire sibi: nulla pallescere culpa.
R oscia, dic sodes, melior lex, an puerorum
N enia? quæ regnum recte facientibus offert,
E t maribus curijs, & decantata camillis?
I s'ne tibi melius suadet? qui rem facias: rem
S i possis recte: si non, quocunq; modo rem?
V t propius spectes lacrymosa poemata Puppi?
A n qui fortunæ te responsare superbæ
L iberum, & erectum præsens hortatur? & optat?
Quod si me populus Romanus forte roget: cur
N on ut porticibus, sic iudicijs fruar isdem:
N ec sequar, ac fugiam, quæ diligit ipse, uel odit:
O lim quod uulpes ægroto cauta leoni
R espondit, referam: quia me uestigia terrent
O mnia te aduersum spectantia, nulla retrorsum.
B ellua multorum es capitum. nã quid sequar? aut quem?
P ars hominum gestit conducere publica: sunt qui
F rustis, & pomis uiduas uenentur auaras:
E xcipiantq; senes, quos in uiuaria mittant.
M ultis occulto crescit res fœnore. uerum
E sto alijs alios rebus, studijsq; teneri:
I dem eadem possunt horam durare probantes?

N ullus in orbe sinus Baijs prælucet amœnis,
S i dixit diues: lacus, & mare sentit amorem
F estinantis heri. cui si uitiosa libido
F ecerit auspicium: cras ferramenta Theanum
T olletis fabri. lectus genialis in aula est:
N il ait esse prius, melius nil cœlibe uita.
S i non est: iurat bene solis esse maritis.
Quo teneam uultus mutantem Protéa nodo?
Quid pauper? ride: mutat cœnacula, lectos,
B alnea, tonsores: conducto nauigio æque
N auseat, ac locuples: quem ducit priua triremis.
S i curatus inæquali tonsore capillos
O ccurri: rides: si forte subucula pexæ
T rita subest tunicæ: uel si toga dissidet impar:
R ides. quid, mea cum pugnat sententia secum?
Quod petijt, spernit: repetit, quod nuper omisit:
A estuat: & uitæ disconuenit ordine toto:
D iruit: ædificat: mutat quadrata rotundis:
I nsanire putas solennia me: neq; rides:
N ec medici credis, nec curatoris egere
A` prætore dati: rerum tutela mearum
C um sis: & praue sectum stomacheris ob unguem
D e te pendentis, te respicientis amici.
A d summam sapiens uno minor est Ioue, diues,
L iber, honoratus, pulcher, rex deniq; regum,
P ræcipue sanus, nisi cum pituita molesta est.

AD LOLLIVM.

t Roiani belli scriptorem, maxime Lolli,
Dum tu declamas Romæ: Præneste relegi:

Qui quid sit pulchrum, q̄d turpe, q̄d utile, quid non,
Plenius, ac melius Chrysippo, & Crantore dicit.
Cur ita crediderim, nisi quid te detinet, audi.
Fabula, qua Paridis propter narratur amorem,
Græcia barbariæ lento collisa duello:
Stultorum regum, & populorum continet æstus.
Antenor censet belli præcidere caussam.
Quid Paris? ut saluus regnet: uiuatq́; beatus:
Cogi posse negat. Nestor componere lites
Inter Peliden festinat, & inter Atriden.
Hunc amor, ira quidem communiter urit utrunq;.
Quidquid delirant reges, plectuntur Achiui.
Seditione, dolis, scelere, atq; libidine, & ira,
Iliacos intra muros peccatur, & extra.
Rursus quid uirtus, & quid sapientia possit:
Vtile proposuit nobis exemplar Vlyssem:
Qui domitor Troïæ, multorum prouidus, urbes,
Et mores hominum inspexit: latumq́; per æquor,
Dum sibi, dum socijs reditum parat: aspera multa
Pertulit, aduersis rerum immersabilis undis.
Sirenum uoces, & Circes pocula nosti:
Quæ si cum socijs stultus, cupidusq́; bibisset:
Sub domina meretrice fuisset turpis, & excors:
Vixisset canis immundus, uel amica luto, sus.
Nos numerus sumus, & fruges consumere nati,
Sponsi Penelopes, nebulones, Alcinoiq́;,
In cute curanda plus æquo operata iuuentus:
Cui pulchrum fuit in medios dormire dies: &
Ad strepitum citharæ cessatum ducere curam.
Vt iugulent homines surgunt de nocte latrones:

Vt teipſum ſerues, non expergiſceris? atqui
Si nolis ſanus, curres hydropicus. & ni
Poſces ante diem librum cum lumine: ſi non
Intendes animum ſtudijs, & rebus honeſtis:
Inuidia, uel amore uigil torquebere. nam cur
Quæ lædunt oculos feſtinas demere: ſi quid
Eſt animum: differs curandi tempus in annum?
Dimidium facti, qui cœpit habet. ſapere, aude:
Incipe. qui recte uiuendi prorogat horam:
Ruſticus expectat dum defluat amnis: at ille
Labitur: & labetur in omne uolubilis æuum.
Quæritur argentum, puerisq; beata creandis
Vxor: & incultæ pacantur uomere ſyluæ.
Quod ſatis eſt, cui contingit, nihil amplius optet.
Non domus, & fundus, non æris aceruus, & auri
Aegroto domini deduxit corpore febres:
Non animo curas. ualeat poſſeſſor oportet:
Si comportatis rebus bene cogitat uti.
Qui cupit, aut metuit, iuuat illum ſic domus, aut res:
Vt lippum pictæ tabulæ, fomenta podagram,
Auriculas citharæ collecta ſorde dolentes.
Sincerum eſt niſi uas: quodcunq; infundis, aceſcit.
Sperne uoluptates. nocet empta dolore uoluptas.
Semper auarus eget. certum uoto pete finem.
Inuidus alterius macreſcit rebus opimis.
Inuidia Siculi non inuenere tyranni
Maius tormentum. qui non moderabitur iræ:
Infectum uolet eſſe, dolor quod ſuaſerit, & mens:
Dum pœnas odio per uim feſtinat inulto.
Ira furor breuis eſt. animum rege: qui niſi paret,

Imperat

I mperat: hunc frenis, hunc tu compesce cathena.
F ingit equum tenera docilem ceruice magister:
I re uiam, quam monstrat eques. uenaticus ex quo
T empore ceruinam pellem latrauit in aula,
M ilitat in syluis catulus. nunc adhibe puro
P ectore uerba puer: nunc te melioribus offer.
Q uo semel est imbuta recens, seruabit odorem
T esta diu. quod si cessas: aut strenuus anteis:
N ec tardum opperior: nec præcedentibus insto.

AD IVLIVM FLORVM. ep. III.

i Vli Flore, quibus terrarum militet oris
Claudius Augusti priuignus, scire laboro.
Thraca'ne uos, Hebrusq; niuali cōpede uinctus,
A n freta uicinas inter currentia turreis,
A n pingues Asiæ campi, collesq; morantur?
Q uid studiosa cohors operum struit? hæc quoq; curo.
Q uis sibi res gestas Augusti scribere sumit?
B ella quis, & paces longum diffundit in æuum?
Q uid Tityus romana breui uenturus in ora:
P indarici fontis qui non expalluit haustus,
F astidire lacus, & riuos ausus apertos:
V t ualet? ut meminit nostri? fidibus'ne latinis
T hebanos aptare modos studet auspice musa?
A n tragica desæuit, & ampullatur in arte?
Q uid mihi Celsus agit monitus, multumq; monendus
P riuatas ut quærat opes: & tangere uitet
S cripta, palatinus quæcunq; recepit Apollo.
N e, si forte suas repetitum uenerit olim

Grex auium plumas: moueat cornicula riſum
Furtiuis nudata coloribus. ipſe quid audes?
Quæ circumuolitas agilis thyma? non tibi paruum
Ingenium, non incultum eſt, nec turpiter hirtum.
Seu linguam cauſſis acuis: ſeu ciuica iura
Reſpondere paras: ſeu condis amabile carmen:
Prima feres ederæ uictricis præmia: quod ſi
Frigida curarum fomenta relinquere poſſes:
Quo te cœleſtis ſapientia duceret, ires.
Hoc opus, hoc ſtudium parui properemus, & ampli:
Si patriæ uolumus, ſi nobis uiuere cari.
Debes hoc etiam reſcribere: ſi tibi curæ,
Quantæ conueniat, Numatius: an male ſarta
Gratia nequicquam coit? & reſcinditur? at uos
Seu calidus ſanguis, ſeu rerum inſcitia uexat,
Indomita ceruice feros: ubicunq; locorum
Viuitis, indigni fraternum rumpere fœdus:
Paſcitur in ueſtrum reditum uotina iuuenca.

AD ALBIVM TIBVLLVM. epi. IIII.

a Lbi noſtrorum ſermonum candide iudex,
Quid nunc te dicam facere in regione pedana?
Scribere quod Caſſi parmenſis opuſcula uincat?
An tacitum ſyluas inter reptare ſalubres,
Curantem quidquid dignum ſapiente, bonoq; eſt?
Non tu corpus eras ſine pectore. di tibi formam,
Di tibi diuitias dederant, artemq; fruendi.
Quid uoueat dulci nutricula maius alumno?
Quàm ſapere, & fari poſſit, quæ ſentiat: & cui

Gratia, fama, ualetudo contingat abunde,
Et mundus uictus non deficiente crumena?
Inter spem, curamq; timores inter, & iras
Omnem crede diem tibi diluxisse supremum.
Grata superueniet, quæ non sperabitur, hora.
Me pinguem, & nitidum bene curata cute uises:
Cum ridere uoles Epicuri de grege porcum.

AD TORQVATVM. epi. V.

Si potes Archiacis conuiua recumbere lectis:
Nec modica cœnare times olus omne patella:
Supremo te sole domi Torquate manebo.
Vina bibes iterum Tauro diffusa, palustres
Inter Minturnas, Sinuesanumq; Petrinum.
Si melius quid habes, arcesse: uel imperium fer.
Iandudum splendet focus, & tibi munda suppellex.
Mitte leues spes, & certamina diuitiarum,
Et Moschi caussam. cras nato Cæsare festus
Dat ueniam, somnumq; dies. impune licebit
Aestiuam sermone benigno tendere noctem.
Quo mihi Fortuna? si non conceditur uti.
Parcus ob hæredis curam, nimiumq; seuerus
Assidet insano, potare, & spargere flores,
Incipiam: patiarq; uel inconsultus haberi.
Quid non ebrietas designat? operta recludit:
Spes iubet esse ratas: in prælia trudit inermem:
Sollicitis animis onus eximit: addocet artes.
Foecundi calices, quem non fecere disertum?
Contracta quem non in paupertate solutum?

Hæc ego procurare, & idoneus imperor, & non
Inuitus: ne turpe toral, ne sordida mappa
Corruget nareis: ne non & cantharus, & lanx
Ostendat tibi te: ne fidos inter amicos
Sit, qui dicta foras eliminet. ut coeat par,
Iungaturq; pari: Brutum tibi, Septiciumq;,
Et nisi cœna prior, potiorq; puella Sabinum
Detinet: assumam. locus est & pluribus umbris:
Sed nimis arcta premunt olidæ conuiuia capræ.
Tu quotus esse uelis, rescribe: & rebus omissis
Atria seruantem postico falle clientem.

AD NVMICIVM. epi. VI.

Il admirari, propè res est una Numici,
n Solaq;: quæ possit facere, & seruare beatum.
Hunc solem, & stellas, & decedentia certis
Tempora momentis, sunt qui formidine nulla
Imbuti spectent. quid censes munera terræ?
Quid maris extremos Arabas ditantis, & indos?
Ludicra quid, plausus, & amici dona Quiritis?
Quo spectanda modo, quo sensu credis, & ore?
Qui timet, his aduersa ferè miratur eodem,
Quo cupiens, pacto. pauor est utriq; molestus:
Improuisa simul species exterret utrunq;.
Gaudeat, an doleat, cupiat, metuat'ue, quid ad rem?
Si quidquid uidit melius, peius'ue sua spe:
Defixis oculis, animoq;, & corpore torpet.
Insani sapiens nomen ferat: æquus iniqui:
Vltra, quàm satis est, uirtutem si petat ipsam.

I nunc argentum, & marmor uetus, æraq́; , & arteis
S uſpice: cum gemmis tyrios mirare colores:
G aude quod ſpectant oculi te mille loquentem:
G nauus mane forum, & ueſpertinus pete tectum:
N e plus frumenti dotalibus emetat agris
M utius, indignum quod ſit peioribus ortus,
H ic tibi ſit potius, quàm tu mirabilis illi.
Q uidquid ſub terra eſt, in apricum proferet ætas:
D efodiet, condetq́; nitentia. cum bene notum
P orticus Agrippæ, & uia te conſpexerit Appi:
I re tamen reſtat, Numa quo deuênit, & Ancus.
S i latus, aut renes morbo tentantur acuto:
Q uære fugam morbi. uis recte uiuere? quis non?
S i uirtus hæc una poteſt dare: fortis omiſſis
H oc age delitijs. uirtutem uerba putas, ut
L ucum ligna. caue ne portus occupet alter:
N e Cybiratica, ne Bythina negocia perdas.
M ille talenta rotundentur: totidem altera porro:
T ertia ſuccedant: & quæ pars quadret aceruum.
S cilicet uxorem cum dote, fidemq́; , & amicos,
E t genus, & formam regina pecunia donat:
A c bene nummatum decorat ſuadela, Venusq́; .
M ancipijs locuples, eget æris Cappadocum rex.
N e fueris hic tu. chlamydes Lucullus, ut aiunt,
S i poſſet centum ſcenæ præbere rogatus,
Q ui poſſum tot? ait: tamen & quæram: & quod habebo
M ittam. poſt paulo ſcribit, ſibi millia quinque
E ſſe domi chlamydum: partem, uel tolleret omneis.
E xilis domus eſt: ubi non & multa ſuperſunt.
E t dominum fallunt: & proſunt furibus. ergo

S i res sola potest facere, & seruare beatum:
H oc primus repetas opus: hoc postremus omittas.
S i fortunatum species, & gratia praestat:
M ercemur seruum, qui dictet nomina: laeuum
Qui fodiat latus: & cogat trans pondera dextram
P orrigere. hic multum in Fabia ualet: ille Velina:
C uilibet hic fasces dabit: eripietq; curule
C ui uolet importunus ebur. frater, pater, adde,
V t cuiq; est aetas, ita quenq; facetus adopta.
S i bene qui coenat, bene uiuit: lucet: eamus,
Quo ducit gula: piscemur: uenemur: ut olim
G argilius, qui mane plagas, uenabula, seruos,
D iffertum transire forum, populumq; iubebat:
V nus ut è multis populo spectante referret
E mptum mulus aprum. crudi, tumidiq; lauemur
Quid deceat, quid non obliti, cerite cera
D igni, remigium uitiosum ithacensis Vlyßei:
C ui potior patria fuit interdicta uoluptas.
S i, Mimermnus uti censet, sine amore, iocisq;
N il est iucundum: uiuas in amore, iocisq;.
V iue: uale. siquid nouisti rectius istis:
C andidus imperti, si non, his utere mecum.

AD MECOENATEM. epi. VII.

Vinque dies tibi pollicitus me rure futurum,
q Sextilem totum mendax desyderor. atqui
Si me uiuere uis sanum, recteq; ualentem:
Quàm mihi das aegro, dabis aegrotare timenti
M ecoenas ueniam: dum ficus prima, calorq;

D esignatorem decorat lictoribus atris:
D um pueris omnis pater, & matercula pallet:
O fficiosáq; sedulitas, & opella forensis
A dducit febreis: & testamenta resignat.
Quod si bruma niueis albanis illinet agris:
A d mare descendet uates tuus: & sibi parcet:
C ontractusq; leget. te dulcis amice reuiset
C um Zephyris, si concedes, & hirundine prima.
N on quo more pyris uesci calaber iubet hospes:
T u me fecisti locupletem. uescere sodes.
I am satis est. at tu quantumuis tolle benigne:
N on inuisa feres pueris munuscula paruis.
T am teneor dono: quàm si dimittar onustus.
V t libet: hæc porcis hodie comedenda relinques.
P rodigus, & stultus donat quæ spernit, & odit.
H æc seges ingratos tulit, & feret omnibus annis.
V ir bonus, & sapiens dignis ait esse paratum:
N ec tamen ignorat, quid distent æra lupinis.
D ignum præstabo me etiam pro laude merentis,
Quod si me nolles usquam discedere: reddes
F orte latus, nigros angusta fronte capillos:
R eddes dulce loqui: reddes ridere decorum, &
I nter uina fugam Cynaræ mœrere proteruæ.
F orte per angustam tenuis uulpecula rimam
R epserat in cumeram frumenti: pastáq; rursus
I re foras pleno tendebat corpore frustra.
C ui mustella procul, si uis ait effugere istinc:
M acra cauum repetes arctum, quem macra subisti.
H ac ego si compellar imagine: cuncta resigno.
N ec somnum plebis laudo satur altilium: nec

Otia diuitijs Arabum liberrima muto.
Saepe uerecundum laudasti:rexq́;,paterq́;,
Audisti coràm:nec uerbo parcius absens.
Inspice,si possum donata reponere laetus.
Haud male Telemachus proles patientis Vlysses,
Non est aptus equis ithacae locus:ut neq; planis
Porrectus spatijs nec multae prodigus herbae.
Atride magis apta tibi tua dona relinquam.
Paruum parua decent.mihi iam non regia Roma,
Sed uacuum Tybur placet,aut imbelle Tarentum.
Strenuus,& fortis,caussisq́; Philippus agendis
Clarus,ab officijs octauam circiter horam
Dum redit:atq; foro nimium distare carinas
Iam grandis natu queritur:conspexit,ut aiunt,
Adrasum quendam uacua tonsoris in umbra,
Cultello proprios purgantem leniter ungueis.
Demetri(puer hic non leue iussa Philippi
Accipiebat)abi:quaere,& refer,unde domo,quis,
Cuius fortunae,quo sit patre,quoúe patrono.
It:redit:& narrat Vulteium nomine Menam,
Praeconem tenui censu,sine crimine notum,
Et properare loco,& cessare,& quaerere,& uti,
Gaudentem paruisq́; sodalibus,& lare certo,
Et ludis,& post decisa negocia,campo.
Scitari libet ex ipso,quocunq; refers.dic
Ad coenam ueniat.non sane credere Mena:
Mirari secum tacitus.quid multa?benigne
Respondet.neget ille mihi?neget improbus,& te
Negligit:aut horret.Vulteium mane Philippus
Vilia uendentem tunicato scruta popello,

O ccupat: & saluere iubet prior. ille Philippo
E xcusare laborem, & mercenaria uincla:
Q uod non mane domum uenisset: deniq;, quod non
P rouidisset eum. sic ignouisse putato
M e tibi: si cœnas hodie mecum. ut libet. ergo
P ost nonam uenies. nunc i: rem strenuus auge.
V t uentum ad cœnam est: dicenda, tacenda locutus,
T andem dormitum dimittitur. hic ubi sæpe
O ccultum uisus decurrere piscis ad hamum,
M ane cliens, etiam certus conuiua: iubetur
R ura suburbana indictis comes ire Latinis.
I mpositus mannis, aruum, cœlumq; sabinum
N on cessat laudare. uidet, ridetq; Philippus:
E t si dum requiem, dum risus undiq; quærit:
D um septem donat sextertia: mutua septem
P romittit: persuadet uti mercetur agellum.
M ercatur. ne te longis ambagibus ultra,
Q uàm satis est, morer: ex nitido fit rusticus: atq;
S ulcos, & uineta crepat mera: præparat ulmos:
I mmoritur studijs: & amore senescit habendi.
V erum ubi oues furto, morbo periere capellæ:
S pem mentita seges: bos est enectus arando:
O ffensus damnis, media de nocte caballum
A rripit: iratusq; Philippi tendit ad ædes.
Q uem simul aspexit scabrum, intonsumq; Philippus:
D urus ait Vultei nimis, attentusq; uideris
E sse mihi. pol me miserum patrone uocares:
S i uelles, inquit, uerum mihi dicere nomen.
Q uod te per genium, dextramq;, deosq; penateis
O bsecro: & obtestor: uitæ me redde priori.

Qui simul aspexit, quantum dimissa petitis
Præstent: mature redeat: repetatq; relicta.
Metiri se quenq; suo modulo, ac pede, uerum est.

Epi. AD CELSVM ALBINOVANVM. VIII.

c Elso gaudere, et bene rem gerere Albinouano
Musa rogata refer comiti, scribæq; Neronis.
Si quæret quid agam: dic multa, & pulchra minantem,
Viuere, nec recte, nec suauiter: haud quia grando
Contuderit uiteis: oleamq; momorderit æstus:
Nec quia longinquis armentum ægrotet in aruis.
Sed quia mente minus ualidus, quàm corpore toto,
Nil audire uelim: nil discere: quod leuet ægrum:
Fidis offendar medicis: irascar amicis:
Cur me funesto properent arcere ueterno:
Quæ nocuere sequar: fugiam quæ profore credam:
Romæ Tybur amem uentosus: Tybure Romam.
Post hæc ut ualeat: quo pacto rem gerat, & se:
Vt placeat iuueni percontare, atq; cohorti.
Si dicet recte. primum gaudere, subinde
Præceptum auriculis hoc instillare memento:
Vt tu fortunam, si nos te Celse feremus.

AD CLAVDIVM NERONEM. Epi. IX.

S Eptimius Claudi nimirum intelligit unus,
Quanti me facias. nam cum rogat: et prece cogit:
Scilicet ut tibi se laudare, & tradere coner,
Dignum mente, domoq; legentis honesta Neronis:
Munere cum fungi propioris censet amici:

Q uid possim uidet: ac nouit me ualdius ipso.
M ulta quidem dixi, cur excusatus abirem:
S ed timui, mea ne finxisse minora putarer,
D issimulator opis propriæ: mihi commodus uni.
S ic ego maioris fugiens obprobria culpæ,
F rontis ad urbanæ descendi præmia: quod si
D epositum laudas ob amici iussa pudorem:
S cribe tui gregis hunc: & fortem crede, bonumq́;.

AD FVSCVM ARISTIVM. Epi. X.

Rbis amatorem Fuscum saluere iubemus
u Ruris amatores, hac in re scilicet una
Multum dissimiles, ad cætera pene gemelli.
F raternis animis quidquid negat alter, & alter:
A nnuimus pariter uetuli, notiq; columbi.
T u nidum seruas: ego laudo ruris amœni
R iuos, & musco circumlita saxa, nemusq́;.
Q uid quæris? uiuo: & regno: simul ista reliqui:
Q uæ uos ad cœlum effertis rumore secundo.
V tq; sacerdotis fugitiuus, liba recuso:
P ane egeo, iam mellitis potiore placentis.
V iuere naturæ si conuenienter oportet:
P onendæq; domo quærenda est area primum:
N ouisti'ne locum potiorem rure beato?
E st ubi plus tepeant hyemes? ubi gratior aura
L eniat & rabiem canis, & momenta leonis?
C um semel accepit solem furibundus acutum.
E st ubi diuellat somnos minus inuida cura?
D eterius libycis olet, aut nitet herba lapillis?
P urior in uicis aqua tendit rumpere plumbum?

Quam, quæ p pronum trepidat cum murmure riuum?
Nempe inter uarias nutritur sylua columnas:
Laudaturq; domus, longos quæ prospiciat agros.
Naturam expellas furca: tamen usq; recurret:
Et mala perrumpet furtim fastidia uictrix.
Non qui sidonio contendere callidus ostro
Nescit aquinatem potentia uellera fucum:
Certius accipiet damnum, propius'ue medullis:
Quàm qui non poterit uero distinguere falsum.
Quem res plus nimio delectauere secundæ:
Mutatæ quatient. siquid mirabere, pones
Inuitus. fuge magna: licet sub paupere tecto
Reges, & regum uita præcurrere amicos.
Ceruus equum pugna melior communibus herbis
Pellebat: donec minor in certamine longo
Implorauit opes hominis: frenumq; recepit.
Sed postquam uictor uiolens discessit ab hoste:
Non equitem dorso, non frenum depulit ore.
Sic qui pauperiem ueritus, potiore metallis
Libertate caret: dominum uehet improbus: atq;
Seruiet æternum: quia paruo nesciet uti:
Cui non conueniet sua res: ut calceus olim,
Si pede maior erit, subuertet, si minor, uret.
Lætus sorte tua uiues sapienter Aristi.
Nec me dimittes incastigatum: ubi plura
Cogere, quam satis est: ac non cessare uidebor.
Imperat, ulat seruit collecta pecunia cuiq;,
Tortum digna sequi potius, quàm ducere funem.
Hæc tibi dictabam post fanum putre Vacunæ,
Excepto quod non simul esses, cætera lætus.

AD BVLLATIVM. epi. XI.

q Vid tibi uisa Chios Bullati, notaq; Lesbos?
Quid concinna Samos? qd Crœsi regia Sardis?
Smyrna, qd, & colophõ? maiora, miora'ne fama?
C uncta'ne præ campo, & Tyberino flumine sordent?
A n uenit in uotum attalicis ex urbibus una?
A n Lebedum laudas odio maris, atq; uiarum?
S cis Lebedus quàm sit Gabijs desertior, atq;
F idenis uicus: tamen ille uiuere uellem,
O blitusq; meorum, obliuiscendus & illis:
N eptunum procul è terra spectare furentem.
S ed neq;, qui Capua Romam petit imbre, lutoq;
A spersus, uolet in caupona uiuere: nec qui
F rigus collegit, furnos & balnea laudat,
V t fortunatam plene præstantia uitam.
N ec si te ualidus iactauerit auster in alto:
I circo nauem trans Aegeum mare uendas.
I ncolumi Rhodos, & Mitylene pulchra facit: quod
P enula solstitio, Campestre niualibus auris,
P er brumam Tyberis, sextili mense Caminus.
D um licet: & uultum seruat fortuna benignum:
R omæ laudetur Samos, & Chios, & Rhodos absens.
T u quacunq; deus tibi fortunauerit horam
G rata sume manu: nec dulcia differ in annum:
V t quocunq; loco fueris uixisse libenter
T e dicas. nam si ratio, & prudentia curas,
N on locus effusi late maris arbiter aufert:
C œlum, non animum mutant, q trans mare currunt.
S trenua nos exercet inertia: nauibus, atq;

Quadrigis petimus bene uiuere. quod petis, hic est:
Est Vlubris: animus si te non deficit æquus.

AD ICCIVM. epi. XII.

f Ructibus Agrippæ siculis, quos colligis, Icci
Si recte frueris: non est ut copia maior
Ab Ioue donari possit tibi. tolle querelas.
Pauper enim non est: cui rerum suppetit usus.
Si uentri bene, si lateri est, pedibusq; tuis: nil
Diuitiæ poterunt regales addere maius.
Si forte in medio positorum abstemius herbis
Viuis, & urtica: sic uiues, protinus ut te
Confestim liquidus fortunæ riuus in auret.
Vel quia naturam mutare pecunia nescit:
Vel quia cuncta putas una uirtute minora.
Miramur si Democriti pecus edit agellos,
Cultaq;: dum peregre est animus sine corpore uelox:
Cum tu inter scabiem tantam, & contagia lucri,
Nil paruum sapias: & adhuc sublimia cures:
Quæ mare compescant caussæ: quid temperet annum:
Stellæ sponte sua iussæ'ne uagentur, & errent:
Quid premat obscurum Lunæ, quid proferat orbem:
Quid uelit, & possit rerum concordia discors:
Empedocles, an Stertinij deliret acumen.
Verum seu pisces, seu porrum, & cepe trucidas:
Vtere Pompeio Grospho: & siquid petet, ultro
Defer: nil Grosphus nisi uerum orabit, & æquum.
Vilis amicorum est annona bonis, ubi quid deest.
Ne tamen ignores quo sit Romana loco res:
Cantaber Agrippæ, Claudi uirtute Neronis

A rmenius cecidit. ius, imperiumq; Phraates
C æsaris accepit genibus minor. aurea fruges
I taliæ pleno diffudit copia cornu.

AD VINNIVM ASELLAM. epi. XIII.

T proficiscentem docui te sæpe, diuq;:
u Augusto reddes signata uolumina Vinni:
Si ualidus, si lætus erit: si deniq; poscet:
N e studio nostri pecces: odiumq; libellis
S edulus importes, opera uehemente minister.
S i te forte meæ grauis uret sarcina chartæ:
A bijcito potius: quàm quo perferre iuberis
C litellas ferus impingas: Asinæq; paternum
C ognomen, uertas in risum: & fabula fias.
V iribus uteris per cliuos, flumina, lamas.
V ictor propositi simulac perueneris illuc:
S ic positum seruabis onus: ne forte sub ala
F asciculum portes librorum: ut rusticus agnum:
V t uinosa globos furtiuæ Pyrrhia lanæ:
V t cum pilleolo soleas, conuiua tribulis:
N e uulgo narres te sudauisse ferendo
C armina: quæ possunt oculos, aureisq; morari
C æsaris. oratus multa prece nitere porró.
V ade, uale, caue ne titubes: mandataq; frangas.

AD VILLICVM SVVM. epi. XIIII.

u Illice syluarum, et mihi me reddentis agelli,
Quem tu fastidis habitatum quinq; focis, &
Quinq; bonos solitum Bariam dimittere patres:
C ertemus, spinas animo'ne ego fortius, an tu

E uellas agro: & melior sit Horatius, an res.
M e quamuis Lamiæ pietas, & cura moratur
F ratrem mœrentis, rapto de fratre dolentis
I nsolabiliter: tamen istuc mens, animusq́;
F ert: & amat spatijs obstantia rumpere claustra.
R ure ego uiuentem, tu dicis in urbe beatum.
C ui placet alterius, sua nimirum est odio, sors.
S tultus uterq; locum immeritum causatur inique.
I n culpa est animus: qui se non effugit unquam.
T u mediastynus tacita prece rura petebas:
N unc urbem, & ludos, & balnea uillicus optas.
M e constare mihi scis: & discedere tristem:
Q uandocunq; trahunt inuisa negocia Romam.
N on eadem miramur: eò disconuenit inter,
M éq;, & te. nam quæ deserta, & inhospita, tesqua
C redis, amœna uocat, mecum qui sentit: & odit,
Q uæ tu pulchra uocas. fornix tibi, & uncta popina
I ncutiunt urbis desyderium uideo: & quod
A ngulus iste feret piper, & thus ocyus uua:
N ec uicina subest, uinum præbere taberna
Q uæ possit tibi: nec meretrix tibicina, cuius
A d strepitum salias terræ grauis. & tamen urges
I ampridem non tacta ligonibus arua: bouemq́;
D isiunctum curas: & strictis frondibus exples.
A ddit opus pigro riuus, si decidit imber:
M ulta mole docendus aprico parcere prato.
N unc age quid nostrum concentum diuidat, audi.
Q uem tenues decuere togæ, nitidiq; capilli:
Q uem scis immunem Cynaræ placuisse rapaci:
Q uem bibulum liquidi media de luce falerni:

Cœna

C œna breuis iuuat, et propè riuum somnus in herba.
N ec lusisse pudet: sed non incidere ludum.
N on istic obliquo oculo mea commoda quisquam
L imat: non odio obscuro, morsuq; uenenat.
R ident uicini glebas, & saxa mouentem.
C um seruis urbana diaria rodere mauis.
H orum tu in numerum uoto ruis. inuidet usum
L ignorum, & pecoris tibi calo argutus, & horti.
O ptat Ephippia bos piger: optat arare caballus.
Q uam scit uterq;, libens censebo exerceat artem.

AD VALLAM. epi. XV.

q Væ sit hyems Veliæ, quod cœlum Valla Salerni
Quorũ hoĩum regio, et qualis uia: nã mihi Baias
M usa superuacuas Antonius, & tamen illis
M e facit inuisum: gelida cum perluor unda
P er medium frigus. sanè myrteta relinqui,
D ictaq; cessantem neruis elidere morbum
S ulfura contemni, uicus gemit, inuidus ægris
Q ui caput, & stomachum supponere fontibus audent
C lusinis: Gabiosq; petunt, & frigida rura.
M utandus locus est: & diuersoria nota
P ræter agendus aquus. quo tendis? non mihi Cumas
E st iter, aut Baias, leua stomachosus habena
D icet eques. sed equi frenato est auris in ore.
M aior utrum populum frumenti copia pascat:
C ollectos'ne bibant imbreis, puteos'ne perenneis
I ugis aquæ: nam uina nihil moror illius oræ.
R ure meo possum quid uis perferre, patiq;.

A d mare cum ueni: generosum, & lene requiro:
Q uod curas abigat: quod cum spe diuite manet
I n uenas, animumq́; meum: quod uerba ministret:
Q uod me lucanæ iuuenem commendet amicæ:
T ractus uter plureis lepores, uter educet apros:
V tra magis pisces, & echinos æquora cælent:
P inguis ut inde domum possim, Phæaxq́; reuerti:
S cribere te nobis, tibi nos ac credere par est.
M enius, ut rebus, maternis, atq; paternis
F ortiter absumptis, urbanus cœpit haberi
S curra uagus, non qui certum præsepe teneret:
I mpransus non qui ciuem dignosceret hoste:
Q uælibet in quemuis obprobria fingere sæuus,
P erniciés, & tempestas, barathrumq́; macelli,
Q uidquid quæsierat, uentri donabat auaro.
H ic ubi nequitiæ fautoribus, & tumidis nil,
A ut paulum abstulerat: patinas cœnabat omasi
V ilis & agnini, tribus ursis quod satis esset.
S cilicet ut uentres lamna candente nepotum
D iceret urendos correctus. menius idem
Q uidquid erat nactus prædæ maioris, ubi omne
V erterat in fumum, & cinerem: non hercule miror
A iebat, siqui comedunt bene: cum sit obeso
N il melius turdo: nil uulua pulchrius ampla.
N imirum hic ego sum: nam tuta, & paruula laudo:
C um res deficiunt satis inter uilia fortis.
V erum ubi quid melius contingit, & unctius: idem
V os sapere, & solos aio bene uiuere: quorum
C onspicitur nitidis fundata pecunia uillis.

AD QVINTIVM. epi. XVI.

n E percontaris fundus meus optime Quinti,
Aruo pascat herum: an bacis opulentet oliuæ:
Pomis'ne, & pratis: an amicta uitibus ulmo:
Scribetur tibi forma loquaciter, & situs agri.
Continui montes, nisi dissocientur opaca
Valle: sed ut ueniens dextrum latus aspiciat Sol:
Leuum discedens curru fugiente uaporet.
Temperiem laudes. quid? si rubicunda benigne
Corna uepres, & pruna ferant? si quercus, & ilex,
Multa fruge pecus, multa dominum iuuet umbra?
Dicas adductum propius frondere Tarentum?
Fons etiam riuo dare nomen idoneus, ut nec
Frigidior thracam, nec purior ambiat Ebrus:
Infirmo capiti fluit utilis, utilis aluo.
Hæ latebræ dulces, etiam (si credis) amœnæ
Incolumem tibi me præstant septembribus horis.
Tu recte uiuis, si curas esse, quod audis.
Iactamus iampridem omnis te Roma beatum.
Sed uereor ne cui de te plus, quàm tibi credas:
Ne'ue putes alium sapiente, bono'q; beatum,
Neu si te populus sanum, recte'q; ualentem
Dictitet: occultam febrem sub tempus edendi
Dissimules: donec manibus tremor incidat unctis.
Stultorum incurata pudor malus ulcera celat.
Siquis bella tibi terra pugnata, mariq;
Dicat: & his uerbis uacuas permulceat aures:
Te'ne magis saluum populus uelit, an populum tu:
Seruet in ambiguo qui consulit, & tibi, & urbi,

Iuppiter: Augusti laudes agnoscere possis?
Cum pateris sapiens, emendatusq; uocari:
Respondes'ne tuo dic sodes nomine? nempe
Vir bonus, & prudens dici delector ego, ac tu.
Qui dedit hoc hodie, cras, si uolet, auferet: ut si
Detulerit fasces indigno: detrahet idem.
Pone: meum est, inquit: pono: tristisq; recedo.
Idem si clamet furem: neget esse pudicum:
Contendat laqueo collum pressisse paternum:
Mordear opprobrijs falsis? mutemq; colores?
Falsus honor iuuat, & mendax infamia terret,
Quem, nisi mendosum, & mendacem? uir bonus est quis?
Qui consulta patrum, qui leges, iuraq; seruat:
Quo multæ, magnæq; secantur iudice lites:
Quo responsore, & quo caussæ teste tenentur.
Sed uidet hunc omnis domus, & uicinia tota
Introrsum turpem, speciosum pelle decora.
Nec furtum feci, nec fugi, si mihi dicat
Seruus: habes pretium: loris non ureris, aio.
Non hominem occidi. non pasces in cruce coruos.
Sum bonus, & frugi. renuit, negat atq; Sabellus.
Cautus enim metuit foueam lupus: accipiterq;
Suspectos laqueos: & opertum miluius hamum.
Oderunt peccare boni uirtutis amore.
Tu nihil admittes in te, formidine pœnæ.
Sit spes fallendi: miscebis sacra profanis.
Nam de mille fabæ modijs, cum surripis unum:
Damnum est, non facinus mihi pacto lenius isto.
Vir bonus, omne forum, quem spectat, & oẽ tribunal:
Quandocunq; deos uel porco, uel boue placat:

I ane pater clare, clare cum dixit Apollo:
L abra mouet metuens audiri: pulchra Lauerna
D a mihi fallere: da iustum, sanctumq; uideri:
N octem peccatis, et fraudibus obijce nubem.
Quo melior seruo, quo liberior sit auarus:
I n triuijs fixum cum se demittit ob assem:
N on uideo. nam qui cupiet, metuet quoq; porro:
Qui metuens uiuit, liber mihi non erit unquam.
P erdidit arma: locum uirtutis deseruit: qui
S emper in augenda festinat, & obruitur re.
V endere cum possis, captiuum occidere noli.
S eruiet utiliter. sine pascat durus: aretq;:
N auiget: ac medijs hyemet mercator in undis:
A nnonæ prosit: portet frumenta, penusq;.
V ir bonus, & sapiens audebit dicere, Pentheu
R ector thebarum, quid me perferre, patiq;
I ndignum coges? adimam bona. nempe pecus, rem
L ectos, argentum, tollas licet. in manicis, &
C ompedibus sæuo te sub custode tenebo.
I pse deus, simul atque uolam, me soluet opinor.
H oc sentit, moriar. mors ultima linea rerum est.

AD SAEVAM. epi. XVII.

Vamuis Sæua satis per te tibi consulis: et scis,
Quo tandem pacto deceat maioribus uti:
Disce docendus adhuc, quæ censet amiculus: ut
C æcus iter monstrare uelit: tamen aspice, siquid,
E t nos, quod cures proprium fecisse, loquamur.
S i te grata quies, & primam somnus in horam
D electat: si te puluis, strepitusq; rotarum,

Si lædit caupona:Ferentinum ire iubebo.
Nam neq; diuitibus contingunt gaudia solis:
Nec uixit male,qui natus,moriensq; fefellit.
Si prodesse tuis,pauloq; benignius ipsum
Te tractare uoles:accedes siccus ad unctum.
Si pranderet olus patienter:regibus uti
Nollet Aristippus,si sciret regibus uti:
Fastidiret olus,qui me notat.utrius horum
Verba probes & facta,doce:uel iunior,audi,
Cur sit Aristippi potior sententia nanque
Mordacem Cynicum sic eludebat,(ut aiunt)
Scurror ego ipse mihi:populo tu,rectius hoc,&
Splendidius multo est.equus ut me portet:alat rex:
Officium facio.tu poscis uilia:uerum es
Dante minor:quamuis fers te nullius egentem.
Omnis Aristippum decuit color,& status,& res:
Tentantem maiora,ferè præsentibus æquum.
Contra,quem duplici panno patientia uelat:
Mirabor uitæ uia si conuersa decebit.
Alter purpureum non expectabit amictum:
Quidlibet indutus celeberrima per loca uadet:
Personamq; feret non inconcinnus utranq;.
Alter Mileti textam cane peius & angui
Vitabit chlamydem:morietur frigore,si non
Rettuleris pannum.refer:& sine uiuat ineptus
Res gerere:& captos ostendere ciuibus hostes:
Attingit solium Iouis:& cœlestia tentat
Principibus placuisse uiris,non ultima laus est.
Non cuiuis homini contingit adire Corinthum.
Sedit,qui timuit,ne non succederet:esto.

Quid? qui peruenit, fecit'ne uiriliter? atqui
Hic est, aut nusquam, quod querimus. hic onus horret,
Vt paruis animis, & paruo corpore maius:
Hic subit: & perfert. aut uirtus nomen inane est:
Aut decus, & precium recte petit experiens uir.
Coràm Rege suo de paupertate tacentes
Plus poscente ferent. distat, sumas'ne pudenter:
An rapias. atqui rerum caput hoc erat, hic fons.
Indotata mihi soror est, paupercula mater,
Et fundus nec uendibilis, nec pascere firmus,
Quid dicit: clamat uictum date. succinit alter:
Et mihi diuiduo findetur munere quadra.
Sed tacitus pasci si posset coruus: haberet
Plus dapis, & rixæ multo minus, inuidiæq;.
Brundusium comes, aut Surrentum ductus amœnum,
Qui queritur salebras, & acerbum frigus, & imbreis:
Aut cistam effractum, & subducta uiatica plorat:
Nota refert meretricis acumina, sæpe catellam,
Sæpe periscelidem raptam sibi flentis: uti mox
Nulla fides damnis, uerisq; doloribus adsit.
Nec semel irrisus triuijs attollere curat
Fracto crure planum: licet illi plurima manet
Lacryma: per sanctum iuratus dicat Osirim:
Credite: non ludo: crudeles tollite claudum.
Quære peregrinum uicinia rauca reclamat.

AD LOLLIVM. XVIII.

Si bene te noui, metues liberrime Lolli
Scurrantis speciem præbere, professus amicum.
Vt matrona meretrici, dispar erit, atq;

Discolor infido scurræ distabit amicus.
Est huic diuersum uitio uitium prope maius
Asperitas agrestis, & inconcinna, grauisq;:
Quæ se commendat tonsa cute dentibus atris:
Dum uult libertas mera dici, ueraq; uirtus.
Virtus est medium uitiorum, & utrinq; reductum.
Alter in obsequium plus æquo pronus, & imi
Derisor lecti, sic nutum diuitis horret:
Sic iterat uoces: & uerba cadentia tollit:
Vt puerum sæuo credas dictata magistro
Reddere: uel parteis mimum tractare secundas.
Alter rixatur de lana sæpe caprina:
Propugnat nugis armatus: scilicet ut non
Sit mihi prima fides: & uere quod placet, ut non
Acriter elatrem: pretium ætas altera sordet.
Ambigitur quid enim? Castor sciat, an Docilis plus:
Brundusium Numici melius uia ducat, an Appi.
Quem damnosa Venus, quem præceps alea nudat:
Gloria quem supra uireis, & uestit, & ungit:
Quem tenet argenti sitis importuna, famesq;:
Quem paupertatis pudor, & fuga: diues amicus
Sæpe decem uitijs instructior, odit, & horret.
Aut si non odit, regit: ac ueluti pia mater
Plus quam se sapere, & uirtutibus esse priorem
Vult: & ait prope uera. meæ, contendere noli:
Stultitiam patiuntur opes. tibi paruula res est.
Arcta decet sanum comitem toga. desine mecum
Certare. Eutrapelus cuicunq; nocere uolebat:
Vestimenta dabat pretiosa. beatus enim iam
Cum pulchris tunicis sumet noua consilia, & spes:

D ormiet in lucem: scorto postponet honestum
O ffi ium: nummos alienos pascet: ad imum
T hrax erit: aut olitoris aget mercede caballum.
A rcanum neq; tu scrutaberis nllius unquam:
C ommissumq; teges, & uino tortus, & ira.
N ec tua laudabis studia: aut aliena reprendes:
N ec cum uenari uolet ille: poemata panges.
G ratia sic fratrum geminorum Amphionis, atq;
Z ethi dissiluit: donec suspecta seuero
C onticuit lyra. fraternis cessisse putatur
M oribus Amphión. tu cede potentis amici
L enibus imperijs: quotiesq; educet in agros
A etolis onerata plagis iumenta, canesq;:
S urge: & inhumanæ senium depone camœnæ:
C œnes ut pariter pulmenta laboribus empta.
R omanis solenne uiris opus, utile famæ,
V itæq;, & membris: præsertim cum ualeas: &
V el cursu superare canem, uel uiribus aprum
P ossis. adde, uirilia quod speciosus arma
N on est qui tractet. scis quo clamore coronæ
P rælia sustineas campestria, deniq; sæuam
M ilitiam puer, & cantabrica bella tulisti
S ub duce: qui templis parthorum signa refixit:
E t nunc, si quid abest Italis adiudicat armis.
A c ne te retrahas: & inexcusabilis absis:
Q uanuis nil extra numerum fecisse, modumq;
C uras: interdum nugaris rure paterno.
P artitur lintres exercitus: actia pugna
T e duce per pueros hostili more refertur.
A duersarius est frater, lacus, adria: donec

Alterutrum uelox uictoria fronde coronet.
Consentire suis studijs qui crediderit te:
Fautor utroq; tuum laudabit pollice ludum.
Protinus ut moneam, si quid monitoris eges tu:
Quid de quoq; uiro, & cui dicas saepe uideto.
Percontatorem fugito: nam garrulus idem est:
Nec retinent patulae commissa fideliter aures.
Et semel emissum uolat irreuocabile uerbum.
Non ancilla tuum iecur ulceret ulla, puer'ue
Intra marmoreum uenerandi limen amici:
Ne dominus pueri pulchri, carae'ue puellae
Munere te paruo beet: aut incommodus angat,
Qualem commendes etiam atq; etiam aspice: ne mox
Incutiant aliena tibi peccata pudorem.
Fallimur: & quondam, non dignum tradimus: ergo
Quem sua culpa premet, deceptus omitte tueri:
Vt penitus notum si tentent crimina serues,
Tuteris'q; tuo fidentem praesidio, qui
Dente theonino cum circum roditur: ecquid
At te post paulo uentura pericula sentis?
Nam tua res agitur: paries cum proximus ardet:
Et neglecta solent incendia sumere uires.
Dulcis inexpertis cultura potentis amici.
Expertus metuit. tu dum tua nauis in alto est:
Hoc age: ne mutata, retrorsum te ferat aura.
Oderunt hilarem tristes, tristem'q; iocosi,
Sedatum celeres, agilem gnauum'q; remissi:
Potores bibuli media de nocte falerni
Oderunt porrecta negantem pocula: quamuis
Nocturnos iures te formidare uapores.

D eme supercilio nubem.plerunq; modestus
O ccupat obscuri speciem,taciturnus acerbi.
I nter cuncta leges,& percunctabere doctos:
Q ua ratione queas traducere leniter æuum:
N e te semper inops agitet,uexetq; cupido,
N e pauor,& rerum mediocriter utilium spes.
V irtutem doctrina paret:natura'ne donet:
Q uid minuat curas:quid te tibi reddat amicum:
Q uid pure tranquillet:honos,an dulce lucellum,
A n secretum iter,& fallentis semita uitæ.
M e quoties reficit gelidus Digentia riuus:
Q uem Mandela bibit rugosus frigore pagus:
Q uid sentire putas?quid credis amice precari?
S it mihi,quod nunc est,etiam minus ut mihi uiuam
Q uod superest æui:si quid superesse uolunt di.
S it bona librorum,& prouisæ frugis in annum
C opia:neu fluitem dubiæ spe pendulus horæ.
H æc satis est orare Iouem,qui donat:& aufert:
D et uitam:det opes:æquum mi animum ipse parabo.

AD MECOENATEM. epi. XIX.

P Risco si credis Mecœnas docte Cratino:
Nulla placere diu,nec uiuere carmina possunt:
Q uæ scribuntur aquæ potoribus:ut male sanos
A dscribit Liber Satyris,Faunisq; poetas.
V ina ferè dulces oluerunt mane camœnæ:
L audibus arguitur uini uinosus Homerus.
E nnius ipse pater nunquam nisi potus ad arma
P rosiluit dicenda:forum,putealq; Libonis
M andabo siccis:adimam cantare seueris.

Hoc simul edixit: non cessauere poetæ
Nocturno certare mero: putere diurno.
Quid? si quis uultu toruo ferus, et pede nudo,
Exiguæq; togæ simul et textore Catonem:
Virtutem ne repræsentet, moresq; Catonis?
Rupit Hyarbitam Timagenis æmula lingua:
Dum studet urbanus, tenditq; disertus haberi.
Decipit exemplar uitijs imitabile. quod si
Pallerem casu: biberent exangue cuminum.
O' imitatores seruum pecus, ut mihi sæpe
Bilem, sæpe iocum uestri mouere tumultus.
Libera per uacuum posui uestigia princeps.
Non aliena meo pressi pede. qui sibi fidit
Dux, regit examen. parios ego primus iambos
Ostendi latio numeros, animosq; secutus
Archilochi, non res, et agentia uerba Lycambem.
At ne me folijs ideo breuioribus ornes:
Quod timui mutare modos, et carminis artem:
Temperat Archilochi musam pede mascula Saphon:
Temperat Alcæus: sed rebus, et ordine dispar.
Nec socerum quærit: quem uersibus oblinat atris:
Nec sponsæ laqueum famoso carmine nectit.
Hunc ego non alio dictum prius ore, latinis
Vulgaui fidicen. iuuat immemorata ferentem
Ingenijs, oculisq; legi, manibusq; teneri.
Scire uelis mea cur ingratus opuscula lector
Laudet: ametq; domi: premat extra limen iniquus.
Non ego uentosæ plebis suffragia uenor
Impensis cœnarum, et tritæ munere uestis.
Non ego nobilium scriptorum auditor, et ultor,

G rammaticas ambire tribus, et pulpita dignor.
H inc illæ lacrymæ. spissis indigna theatris
S cripta pudet recitare: & nugis addere pondus:
S i dixi: rides ait: et Iouis auribus ista
S eruas. fidis enim manare poetica mella
T e solum, tibi pulcher. ad hæc ego naribus uti
F ormido: et luctantis acuto ne secer ungui:
D isplicet iste locus clamo: et diludia posco.
L udus enim genuit trepidum certamen, et iram:
I ra truces inimicitias, et funebre bellum.

AD LIBRVM SVVM. epi. xx.

Ertumnum, Ianumq; liber spectare uideris:
u Scilicet ut prostes Sosiorum pumice mundus.
Odisti claueis, & grata sigilla pudico:
P aucis ostendi gemis: & communia laudas,
N on ita nutritus. fuge, quo discedere gestis:
N on erit emisso reditus tibi. quid miser egi?
Q uid uolui? dices: ubi quis te læserit. & scis
I n breue te cogi: cum plenus languet amator.
Q uod si non odio peccantis desipit augur:
C arus eris Romæ: donec te deserat ætas.
C ontrectatus ubi manibus sordescere uulgi
C œperis: aut tineas pasces taciturnus inerteis:
A ut fugies Vticam: aut unctus mitteris Ilerdam.
R idebit monitor non exauditus: ut ille
Q ui male parentem in rupeis detrusit asellum
I ratus. quis enim inuitum seruare laboret?
H oc quoq; te manet: ut pueros elementa docentem
O ccupet extremis in uicis balba senectus.

C um tibi sol tepidus plures admouerit aures:
M e libertino natum patre, & in tenui re
M aiores pennas nido extendisse loqueris:
V t quantum generi demas: uirtutibus addas.
M e primis urbis belli placuisse, domiq;,
C orporis exigui, præcanum, solibus aptum,
I rasci celerem, tamen ut placabilis essem.
F orte meum siquis te percontabitur æuum:
M e quater undenos sciat impleuisse decembres:
C ollegam Lepidum quo duxit Lollius anno.

Q. HORATII FLACCI EPISTOLARVM LIBER SECVNDVS.

AD AVGVSTVM. Ep. I.

C
Vm tot sustineas, et tanta negocia solus:
Res italas armis tuteris: moribus ornes:
Legibus emendes: in publica commoda peccem:
S i longo sermone morer tua tempora Cæsar.
R omulus, & Liber pater, & cum Castore Pollux
P ost ingentia facta, deorum in templa recepti,
D um terras, hominumq; colunt genus: aspera bella
C omponunt: agros assignant: oppida condunt:
P lorauere suis non respondere fauorem
S peratum meritis. diram qui contudit hydram:
N otaq; fatali portenta labore subegit:
C omperit inuidiam supremo fine domari.

V rit, enim fulgore suo qui prægrauat arteis
I nfra se positas: extinctus amabitur idem.
P ræsenti tibi maturos largimur honores:
I urandasq; tuum per nomen ponimus aras,
N il oriturum aliâs, nil ortum tale fatentes.
S ed tuus hic populus sapiens, & iustus, in uno
T e nostris ducibus, te graijs anteferendo,
C ætera nequaquam simili ratione, modóq;
A estimat: & nisi quæ terris semota, suisq;
T emporibus defuncta uidet: fastidit, & odit,
S ic fautor ueterum: ut tabulas peccare uetanteis,
Quas bis quinq; uiri sanxerunt, fœdera regum
V el Gabijs, uel cum rigidis æquata Sabinis,
P ontificum libros, annosa uolumina uatum,
D ictitet albano musas in monte locutas.
S i, quia græcorum sunt antiquissima quæque
S cripta, uel optima: romani pensantur eadem
S criptores trutina: non est quod multa loquamur.
N il intra est oleam, nil extra est in nuce duri.
V enimus ad summum fortunæ. pingimus: atque
P sallimus: & luctamur Achiuis doctius unctis.
S i meliora dies, & uina, poemata reddit:
S cire uelim pretium chartis quotus arroget annus.
S criptor ab hinc annos centum qui decidit, inter
P erfectos, ueteresq; referri debet? an inter
V iles, atq; nouos? excludat iurgia finis.
E st uetus, atq; probus centum qui perficit annos.
Quid? qui deperijt minor uno mense, uel anno:
I nter quos referendus erit? ueteres'ne poetas?
A n quos & præsens, & postera respuet ætas

Iste quidem ueteres inter ponetur honeste:
Qui uel mense breui, uel toto est iunior anno.
Vtor permisso, caudæq; pilos, ut equinæ
Paulatim uello: & demo unum: demo etiam unum:
Dum cadat elusus ratione ruentis acerui,
Qui redit ad fastos, & uirtutem æstimat annis:
Miraturq; nihil, nisi quod Libitina sacrauit.
Ennius & sapiens, & fortis, & alter Homerus,
Vt critici dicunt, leuiter curare uidetur,
Quo promissa cadant, & somnia Pythagorea.
Neuius in manibus non est: & mentibus hæret
Penè recens: adeo sanctum est uetus omne poema.
Ambigitur quoties uter utro sit prior: aufert
Pacuuius docti famam senis: Accius alti:
Dicitur Afrani toga conuenisse Menandro:
Plautus ad exemplar siculi properare Epicarmi:
Vincere Cecilius grauitate: Terentius arte.
Hos ediscit: & hos arcto stypata theatro
Spectat Roma potens: habet hos, numeratq; poetas
Ad nostrum tempus Liui scriptoris ab æuo.
Interdum uulgus rectum uidet: est ubi peccat.
Si ueteres ita miratur, laudatq; poetas:
Vt nihil anteferat: nihil illis comparet: errat.
Si quædam nimis antique, si pleraq; dure
Dicere credat eos: ignaue multa, fatetur:
Et sapit: & mecum facit: & Ioue iudicat æquo.
Non equidem insector: delendaq; carmina Liui
Esse reor: memini quæ plagosum mihi paruo
Orbilium dictare: sed emendata uideri,
Pulchraq;, & exactis minimum distantia, miror.

I nter quæ uerbum emicuit si forte decorum, &
S i uersus paulo concinnior unus, & alter:
I niuste totum ducit, uenditq; poëma.
I ndignor quidquam reprehendi: non quia crasse
C ompositum, illepide'ue putetur: sed quia nuper:
N ec ueniam antiquis, sed honorem, & præmia posci.
R ecte nec'ne crocum, floresq; per ambulet Atte
F abula, si dubitem: clament periisse pudorem
C uncti penè patres: ea cum reprehendere coner:
Quæ grauis Aesopus, quæ doctus Roscius egit:
V el quia nil rectum, nisi quod placuit sibi, ducunt:
Vel quia turpe putant parere minoribus: & quæ
I mberbes didicere, senes perpenda fateri.
I am saliare Numæ carmen, qui laudat: & illud,
Quod mecum ignorat, solus uult scire uideri:
I ngeniis non ille fauet, plauditq; sepultis:
N ostra sed impugnat: nos, nostraq; liuidus odit.
Quod si tam græcis nouitas inuisa fuisset:
Quàm nobis: quid nunc esset uetus? aut quid haberet,
Quod legeret, tereretq; uiritim publicus usus?
V t primum positis nugari Græcia bellis
C œpit: & in uitium fortuna labier æqua:
N unc Athletarum studiis, nunc arsit equorum:
M armoris, aut eboris fabros, aut æris amauit:
S uspendit picta uultum, mentemq; tabella:
N unc tibicinibus, nunc est gauisa tragœdis:
S ub nutrice puella, uelut si luderet infans:
Quod cupide petiit, mature plena reliquit.
Quid placet aut odio est, quod non mutabile credas?
H oc paces habuere bonæ, uentiq; secundi.

R omæ dulce diu fuit, & solenne: reclusa
M ane domo uigilare: clienti promere iura:
C autos nominibus certis expendere nummos:
M aiores audire: minori dicere, per quæ
C rescere res posset: minui damnosa libido.
M utauit mentem populus leuis: & calet uno
S cribendi studio. pueri, patresq; seueri
F ronde comas uincti cœnant: & carmina dictant.
I pse ego, qui nullos me affirmo scribere uersus:
I nuenior Parthis mendacior: & prius orto
S ole, uigil calamum, & chartas, & scrinia posco.
N auem agere ignarus nauis timet: abrotanum ægro
N on audet, nisi qui didicit, dare. quod medicorum est,
P romittunt medici. tractant fabrilia fabri.
S cribimus indocti, doctiq; poëmata passim.
H ic error tamen, & leuis hæc insania, quantas
V irtutes habeat, sic collige. uatis auarus
N on temere est animus: uersus amat: hoc studet unum:
D etrimenta, fugas seruorum, incendia ridet:
N on fraudem socio, puero non cogitat ullam
P upillo: uiuit siliquis, & pane secundo:
M ilitiæ quanquam piger, & malus, utilis urbi.
S i das hoc, paruis quoq; rebus magna iuuari:
O s tenerum pueri, balbumq; poëta figurat:
T orquet ab obscœnis iam nunc sermonibus aurem:
M ox etiam pectus præceptis format amicis,
A speritatis, & inuidiæ corrector, & iræ.
R ecte facta refert: orientia tempora notis
I nstruit exemplis: inopem solatur, & ægrum.
C astis cum pueris ignara puella mariti

D iſceret unde preces?uatem ni muſa dediſſet.
P oſcit opem chorus:& præſentia numina ſentit:
C œleſtes implorat aquas docta prece blandus:
A uertit morbos:metuenda pericula pellit:
I mpetrat & pacem,& locupletem frugibus annum.
C armine di ſuperi placantur,carmine manes.
A gricolæ priſci,fortes,paruoq́; beati
C ondita poſt frumenta,leuantes tempore feſto
C orpus,& ipſum animum ſpe finis dura ferentem,
C um ſocijs operum,& pueris,& coniuge fida
T ellurem porco, Syluanum lacte piabant,
F loribus & uino Genium memorem breuis æui.
F eſcenina per hunc inuenta licentia morem
V erſibus alternis obprobria ruſtica fudit:
L ibertaſq́; recurrentes accepta per annos
L uſit amabiliter:donec iam ſæuus apertam
I n rabiem uerti cœpit iocus:& per honeſtas
I re domos impune minax.doluere cruento
D ente laceſſiti.fuit intactis quoq; cura
C onditione ſuper communi.quin etiam lex,
P œnaq́; lata malo:quæ nollet carmine quenquam
D eſcribi.uertêre modum formidine fuſtis
A d benedicendum,delectandumq́; redacti.
G ræcia capta,ferum uictorem cepit:& artes
I ntulit agreſti latio.ſic horridus ille
D efluxit numerus ſaturnius:& graue uirus
M unditiæ pepulere.ſed in longum tamen æuum
M anſerunt,hodieq́; manent ueſtigia ruris.
S erus enim græcis admouit acumina chartis:
E t poſt punica bella quietus,quærere cœpit:

Quid Sophocles, & Tespis, & Aeschylus utile ferrent.
T entauit quoq; rem si digne uertere posset:
E t placuit sibi natura sublimis, & acer.
N am spirat tragicum satis: & feliciter audet:
S ed turpem putat in scriptis, metuitq; lituram.
C reditur, ex medio quia res accessit: habere
S udoris minimum, sed habet Comœdia tanto
P lus oneris: quanto ueniæ minus. aspice Plautus
Quo pacto partes tutetur amantis ephœbi:
V t patris attenti, lenonis ut insidiosi,
Quantus sit Dorsennus edacibus in parasitis:
Quàm non adstricto pecurrat pulpita socco.
G estit enim nummum in loculos dimittere, post hac
S ecurus cadat, an recto stet fabula talo.
Quem tulit ad Scœnam uentoso gloria curru,
E xaminat lentus spectator: sedulus inflat.
S ic leue: sic paruum est: animum quod laudis auarum
S ubruit: aut reficit. ualeat res ludicra: si me
P alma negata, macrum, donata reducit opimum.
S æpe etiam audacem fugat hoc, terretq; poëtam:
Quod numero plures, uirtute & honore minores,
I ndocti, stolidiq;, & depugnare parati,
S i discordet eques: media inter carmina poscunt,
A ut ursum, aut pugiles. his nam plebecula gaudet.
V erum equitis quoq; iam migrauit ab aure uoluptas
O mnis, ad incertos oculos, & gaudia uana.
Quattuor aut plureis aulæa premuntur in horas:
D um fugiunt equitum turmæ, peditumq; cateruæ.
M ox trahitur manibus regum fortuna retortis.
E sseda festinant, pilenta, petorita, naues:

Captiuum portatu ebur, captiua Corinthus.
Si foret in terris, rideret Democritus: seu
Diuersum confusa genus panthera camelo,
Siue elephas albus uulgi conuerteret ora:
Spectaret populum ludis attentius ipsis,
Vt sibi praebentem mimo spectacula plura.
Scriptores autem narrare putaret asello
Fabellam surdo. nam quae peruincere uoces
Eualuere sonum, referunt quem nostra theatra?
Garganum mugire putes nemus, aut mare Thuscum:
Tanto cum strepitu ludi spectantur, & artes,
Diuitiaeq; peregrinae. quibus oblitus actor
Cum stetit in scoena: concurrit dextera leuae.
Dixit adhuc aliquid? nil sanè. quid placet ergo?
Lana tarentino uiolas immitata ueneno.
Ac ne forte putes me, quae facere ipse recusem,
Cum recte tractent alij: laudare maligne:
Ille per extentum funem mihi posse uidetur
Ire poëta: meum qui pectus inaniter angit:
Irritat: mulcet: falsis terroribus implet:
Vt magus: & modo me Thebis, modo ponit Athenis.
Verum age, & his, qui se lectori credere malunt:
Quàm spectatoris fastidia ferre superbi:
Curam redde breuem: si munus Apolline dignum
Vis complere libris: & uatibus addere calcar:
Vt studio maiore petant Helicona uirentem.
Multa quidem nobis facimus mala saepe poëtae:
Vt uineta egomet caedam mea: cum tibi librum
Sollicito damus, aut fesso: cum laedimur: unum
Siquis amicorum est ausus reprendere uersum:

C um loca iam recitata reuoluimus irreuocati:
C um lamentamur, non apparere labores
N ostros, & tenui deducta poëmata filo:
C um speramus eò rem uenturam: ut simulatq;
C armina rescieris nos fingere: commodus ultro
A ccersas: & egere uetes: & scribere cogas.
S ed tamen est operæpretium cognoscere, quales
A edit uos habeat belli spectata, domiq;
V irtus, indigno non committenda poëtæ.
G ratus Alexandro regi Magno fuit ille
C herilus: incultis qui uersibus, & male natis
R ettulit, acceptos, regale numisma, philippos.
S ed ueluti tractata notam, labemq; remittunt
A tramenta: ferè scriptores carmine fœdo
S plendida facta linunt. idem rex ille, poëma
Q ui tam ridiculum, tam care prodigus emit:
E dicto uetuit, nequis se, præter Apellem
P ingeret: aut alius Lysippo duceret æra
F ortis Alexandri uultum simulantia. quod si
I udicium subtile uidendis artibus illud
A t libros, & ad hæc musarum dona uocares:
B œotum in crasso iurares aere natum.
A t neq; dedecorant tua de se iudicia, atq;
M unera: quæ multa dantis cum laude tulerunt:
D ilecti tibi Vergilius, Variusq; poëtæ.
N ec magis expressi uultus per ahenea signa,
Q uàm per uatis opus mores, animiq; uirorum
C larorum, apparent. nec sermones ego mallem
R epentes per humum, quàm res componere gestas:
T errarumq; situs, & flumina dicere, & arces

Montibus impositas, & barbara regna, tuis'q;
Auspicijs totum confecta duella per orbem,
Claustra'q; custodem pacis cohibentia Ianum,
Et formidatam Parthis te principe Romam:
Si quantum cuperem, possem quoq;. sed neq; paruum
Carmen maiestas recipit tua: nec meus audet
Rem tentare pudor: quàm uires ferre recusent.
Sedulitas autem, stulte quem diligit, urget:
Præcipue cum se numeris commendat, & arte.
Discit enim citius, meminit'q; libentius illud,
Quod quis deridet: quàm quod probat, & ueneratur.
Nil moror officium, quod me grauat: ac neq; ficto
In peius uultu proponi cereus usquam,
Nec praue factis decorari uersibus opto:
Ne rubeam pingui donatus munere: & unà
Cum scriptore meo capsa porrectus aperta
Deferar in uicum uendentem thus, & odores,
Et piper, & quidquid chartis amicitur ineptis.

AD IVLIVM FLORVM. epi. II.

f Lore bono, claro'q; fidelis amice Neroni,
Siquis forte uelit puerum tibi uendere natum
Tybure, uel Gabijs: & tecum sic agat: hic &
Candidus, & talos à uertice pulcher ad imos,
Fiet, erit'q; tuus, nummorum millibus octo,
Verna minister ijs ad nutus aptus heriles,
Litterulis græcis imbutus, idoneus arti
Cuilibet: argilla quid uis imitabitur uda.
Quin etiam canet indoctum, sed dulce bibenti.
Multa fidem promissa leuant: ubi plenius æquo

L audat uenales, qui uult extrudere, merces.
R es urget me nulla: meo sum pauper in ære.
N emo hoc mangonum faceret tibi. non temere à me
Qui uis ferret idem: semel hic cessauit: &, ut fit,
I n scalis latuit metuens pendentis habenæ.
D es nummos: excepta nihil te si fuga lædat.
I lle ferat pretium pœnæ securus opinor.
P rudens emisti uitiosum: dicta tibi est lex.
I nsequeris tamen hunc: & lite moraris iniqua.
D ixi me pigrum proficiscenti tibi: dixi
T alibus officijs prope mancum: ne mea sæuus
I urgares ad te quod epistola nulla ueniret.
Quid tum profeci? mecum facientia iura
S i tamen attentas? quæreris super hoc etiam: quod
E xpectata tibi non mittam carmina mendax.
L uculli miles collecta uiatica multis
E rumnis, lassus dum noctu stertit: ad assem
P erdiderat: post hoc uehemens lupus; & sibi, & hosti
I ratus pariter, ieiunis dentibus acer,
P ræsidium regale loco deiecit, ut aiunt,
S umme munito, & multarum diuite rerum.
C larus ob id factum, donis ornatur honestis:
A ccipit & bis dena super sestertia nummum.
F orte sub hoc tempus castellum euertere prætor
N escio quod cupiens, hortari cœpit eundem
V erbis: quæ timido quoq; possent addere mentem.
I bone, quo uirtus tua te uocat: i pede fausto
G randia laturus meritorum præmia. quid stas?
P ost hæc ille catus, quantum uis rusticus ibit:
I bit eò, quo uis, qui zonam perdidit, inquit.

R omæ nutriri mihi contingit: atq; doceri,
I ratus graijs quantum nocuisset Achilles.
A diecere bonæ paulò plus artis Athenæ:
S cilicet ut possem curuo dignoscere rectum:
A tq; inter syluas academi quærere uerum.
D ura sed amouere loco me tempora grato:
C iuilis'q; rudem belli tulit æstus in arma,
C æsaris Augusti non responsura lacertis.
V nde simul primum me dimisere Philippi
D ecisis humilem pennis, inopem'q; paterni
E t laris, & fundi: paupertas impulit audax:
V t uersus facerem. sed, quod non desit, habentem,
Q uæ poterunt unquam satis expurgare cicutæ:
N i melius dormire putem: quàm scribere uersus:
S ingula de nobis anni prædantur euntes:
E ripuere iocos, uenerem, conuiuia, ludum:
T endunt extorquere poëmata. quid faciam uis?
D eniq; non omnes eadem mirantur: amant'q;.
C armine tu gaudes: hic delectatur iambis:
I lle Bioneis sermonibus, & sale nigro.
T res mihi conuiuæ propè dissentire uidentur
P oscentes uario multum diuersa palato.
Q uid dem? quid non dem? renuis tu, quod iubet alter.
Q uod petis, id sanè est inuisum, acidum'q; duobus.
P ræter cætera, Romæ me'ne poemata censes
S cribere posse, inter tot curas, tot'q; labores?
H ic sponsum uocat: hic auditum scripta, relictis
O mnibus officijs: cubat hic in colle Quirini:
H ic extremo in Auentino: uisendus uterq;.
I nterualla uides humane commoda. uerum

Plures sunt plateæ: nihil ut meditantibus obstet.
Festinat calidus mulis, gerulisq; redemptor:
Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum:
Tristia robustis luctantur funera plaustris:
Hac rabiosa fugit canis: hac lutulenta ruit sus.
I nunc, & uersus tecum meditare canoros.
Scriptorum chorus omnis amat nemus: & fugit urbes
Rite cliens Bacchi somno gaudentis, & umbra.
Tu me inter strepitus nocturnos, atq; diurnos
Vis canere: & contracta sequi uestigia uatum.
Ingenium, sibi quod uacuas desumpsit Athenas:
Et studijs annos septem dedit: insenuitq;
Libris, & curis: statua taciturnius exit
Plerunq;: & risu populum quatit. hic ego rerum
Fluctibus in medijs, & tempestatibus urbis
Verba lyræ motura sonum connectere digner?
Frater erat Romæ consulti Rhetor: ut alter
Alterius sermone meros audiret honores:
Gracchus ut hic illi foret, hic ut Mutius illi.
Qui minus argutos uexat furor iste poetas?
Carmina compono: hic elegos: mirabile uisu,
Cælatumq; nouem musis opus. aspice primum,
Quanto cum fastu, quanto molimine circum
Spectemus uacuam romanis uatibus ædem.
Mox etiam, si forte uacat: sequere: & procul audi:
Quid ferat: & quare sibi nectat uterq; coronam,
Cædimur: & totidem plagis consumimus hostem
Lento Samnites ad lumina prima duello.
Discedo Alcæus puncto illius: ille meo quis?
Quis? nisi Callimachus? si plus ad poscere uisus;

F it Mimermnus:& optiuo cognomine crescit.
M ulta fero:ut placem genus irritabile uatum:
C um scribo:& supplex populi suffragia capto.
I dem finitis studijs,& mente recepta,
O bturem patulas impune legentibus aures.
R identur,mala qui componunt carmina:uerum
G audent scribentes:& se uenerantur:& ultro
S i taceas,laudant,quidquid scripsere,beati.
A t qui legitimum cupiet fecisse poëma:
C um tabulis animum censoris sumet honesti.
A udebit quæcunq; parum splendoris habebunt:
E t sine pondere erunt:& honore indigna ferentur:
V erba mouere loco.quamuis inuita recedant:
E t uersentur adhuc intra penetralia Vestæ:
O bscurata diu populo,bonus eruet:atq;
P roferet in lucem speciosa uocabula rerum:
Q uæ priscis memorata Catonibus,atq; Cethegis,
N unc situs informis premit,& deserta uetustas.
A dsciſſet noua:quæ genitor produxerit usus:
V ehemens,& liquidus,puroq; simillimus amni,
F undet opes:latiumq; beabit diuite lingua.
L uxuriantia compescet:nimis aspera sano
L euabit cultu:uirtute carentia tollet:
L udentis speciem dabit:& torquebitur:ut qui
N unc satyrum,nunc agrestem Cyclopa mouetur.
P rætulerim scriptor delirus,inersq; uideri:
D um mea delectent mala me:uel deniq; fallant:
Q uàm sapere,& ringi. fuit,haud ignobilis Argis:
Q ui se credebat miros audire tragœdos
I n uacuo lætus sessor,plausorq; theatro.

C ætera qui uitæ seruaret munia recto
M ore: bonus sanè uicinus, amabilis hospes,
C omis in uxorem, posset qui ignoscere seruis:
E t signo læso non insanire lagenæ:
P osset qui rupem, & puteum uitare patentem.
H ic ubi cognatorum opibus, curisq; refectus,
E xpulit helleboro morbum, bilemq; meraco:
E t redit ad sese: pol me occidistis amici:
N on seruastis ait: cui sic extorta uoluptas:
E t demptus per uim mentis gratissimus error.
N imirum sapere est abiectis utile nugis:
E t tempestiuum pueris concedere ludum:
A c non uerba sequi fidibus modulanda latinis:
S ed uere numerosq;, modosq; ediscere uitæ.
Quo circa mecum loquor hæc: tacitusq; recordor:
S i tibi nulla sitim finiret copia lymphæ:
N arrares medicis: quod quanto plura parasti:
T anto plura cupis: nulli'ne faterier audes?
S i uulnus tibi, monstrata radice, uel herba
N on fieret leuius: fugeres radice, uel herba
P roficiente nihil curarier. audieras cui
R em di donarent, illi decedere prauam
S tultitiam: & cum sis nihilo sapientior, ex quo
P lenior es: tamen uteris monitoribus isdem.
A t si diuitiæ prudentem reddere possent:
S i cupidum, timidumq; minus te: nempe ruberes:
V iueret in terris te siquis auarior uno.
S i proprium est, quod quis libra mercatur, & ære:
Quædam (si credis consultis) mancipat usus.
Qui te pascit ager tuus est: & uillicus Orbi

C um segetes occat, tibi mox frumenta daturus:
T e dominum sentit. das nummos: accipis uuam,
P ullos, oua, cadum temeti: nempe modo isto
P aulatim mercaris agrum, fortasse trecentis,
A ut etiam supra nummorum millibus emptum.
Q uid refert uiuas numerato nuper, an olim?
E mptor Aricini quondam, ueientis & arui,
E mptum cœnat olus: quamuis aliter putat: emptis
S ub noctem gelidam lignis calefactat ahenum.
S ed uocat usq; suum: qua populus adsita certis
L imitibus uicina refugit iurgia: tanquam
S it proprium cuiquam: puncto quod mobilis horæ,
N unc prece, nunc pretio, nunc ui, nunc sorte suprema,
P ermutet dominos: & cedat in altera iura.
S ic quia perpetuus nulli datur usus: & hæres
H æredem alterius, uelut unda superuenit undam:
Q uid uici prosunt? aut horrea? quid'ue calábris
S altibus adiecti lucani? si metit horcus
G randia cum paruis non exorabilis auro?
G emmas, marmor, ebur, tyrrhena sigilla, tabellas,
A rgentum, uestes getulo murice tinctas,
S unt qui non habeant: est qui non curat habere.
C ur alter fratrum cessare, & ludere, & ungi
P ræferat Herodis palmetis pinguibus: alter
D iues, & importunus, ad umbram lucis ab ortu,
S yluestrem flammis, & ferro mitiget agrum:
S cit genius: natale comes qui temperat astrum:
N aturæ deus humanæ, mortalis in unum
Q uod'q; caput, uultu mutabilis, albus, & ater.
V tar: & ex modico, quantum res poscet, aceruo

T ollam: nec metuam, quid de me iudicet hæres:
Q uod non plura datis inuenerit. & tamen idem
S cire uolam: quantum simplex, hilarisq; nepoti
D iscrepet: & quantum discordet parcus auaro.
D istat enim spargas tua prodigus: an neq; sumptum
I nuitus facias: neq; plura parare labores.
A c potius, puer ut festis quinquatribus, olim
E xiguo, gratoq; fruaris tempore raptim.
P auperies immunda domus procul absit. ego, utrum
N aue ferar magna, an parua, ferar unus, & idem.
N on agimur tumidis uelis Aquilone secundo:
N on tamen aduersis ætatem ducimus austris.
V iribus, ingenio, specie, uirtute, loco, re,
E xtremi primorum, extremis usq; priores.
N on es auarus: abi. quid cætera? num simul isto
C um uitio fugêre? caret tibi pectus inani
A mbitione? caret mortis formidine, & ira?
S omnia, terrores magicos, miracula, sagas,
N octurnos lemures, portentaq; thessalla rides?
N atales grate numeras? ignoscis amicis?
L enior, & melior fis accedente senecta?
Q uid te exempta iuuat spinis de pluribus una?
V iuere si recte nescis: decede peritis.
L usisti satis: edisti satis: atq; bibisti:
T empus abire tibi est: ne potum largius æquo
R ideat, & pulset lasciua decentius ætas.

Q. HORATII FLACCI SERMONVM LIBER PRIMVS.

SATYRA PRIMA.

q

Vi fit Mecœnas? ut nemo, quàm sibi sortem,
Seu ratio dederit: seu fors obiecerit: illa
Contentus uiuat? laudet diuersa sequentes?
O' fortunati mercatores, grauis annis
M iles ait, multo iam fractus membra labore.
C ontra mercator, nauim iactantibus austris,
M ilitia est potior. quid enim? concurritur: horæ
M omento cita mors uenit: aut uictoria læta.
A gricolam laudat iuris, legumq; peritus:
S ub galli cantum consultor ubi hostia pulsat.
I lle datis uadibus, qui rure extractus in urbem est:
S olos felices uiuentes clamat in urbe.
C ætera de genere hoc (adeo sunt multa) loquacem
D elassare ualent fabium. ne te morer: audi,
Quo rem deducam. si quis deus, en ego, dicat,
I am faciam, quod uultis: eris tu, qui modo miles,
M ercator: tu consultu modo, rusticus. hinc uos,
V os hinc mutatis discedite partibus. eia
Quid statis? nolunt. atqui licet esse beatis.
Quid caussæ est? merito quin illis Iuppiter ambas
I ratus buccas inflet? neq; se fore posthac
T am facilem dicat: uotis ut præbeat aurem?

Praeterea, ne sic, ut qui iocularia, ridens
Percurram: quanquam ridentem dicere uerum
Quid uetat? ut pueris olim dant crustula blandi
Doctores. elementa uelint ut discere prima.
Sed tamen amoto quaeramus seria ludo.
Ille grauem duro terram, qui uertit aratro:
Perfidus hic caupo, miles, nautaeq;, per omne
Audaces mare qui currunt: hac mente laborem
Sese ferre, senes ut in otia tuta recedant:
Aiunt: cum sibi sint congesta cibaria: sicut
Paruula, nam exemplo est magni formica laboris,
Ore trahit quodcunq; potest: atq; addit aceruo:
Quem struit haud ignara, ac non incauta futuri.
Quae, simul inuersum contristat aquarius annum:
Non usquam prorepit: & illis utitur ante
Quaesitis patiens. cum te neq; feruidus aestus
Dimoueat lucro: neq; hyems, ignis, mare, ferrum:
Nil obstet tibi: dum ne sit te ditior alter.
Quid iuuat immensum te argenti pondus, & auri
Furtim defossa timidum deponere terra?
Quod si comminuas, uilem redigatur ad assem.
At ni id fit, quid habet pulchri constructus aceruus?
Milia frumenti tua triuerit area centum:
Non tuus hoc capiet uenter plus, quàm meus: ut si
Reticulum panis uenales inter honusto
Forte uehas humero: nihilo plus accipias, quàm
Qui nil portarit. uel dic, quid referat intra
Naturae fines uiuenti, iugera centum, an
Mille aret? at suaue est ex magno tollere aceruo.
Dum ex paruo nobis tantumdem haurire relinquas:
Cur tua

Cur tua plus laudes cumeris granaria nostris?
Ut tibi si sit opus liquidi non amplius urna,
Vel cyatho: & dicas magno de flumine mallem,
Quàm ex hoc fonticulo tantundem sumere. eo fit,
Plenior ut si quos delectet copia iusto:
Cum ripa simul auulsos ferat Aufidus acer.
At qui tantuli eget, quanto est opus: is neq; lim-
Turbatam haurit aquã: neq; uitam amittit in undis.
At bona pars hominum decepta cupidine falsò,
Nil satis est, inquit: quia tanti, quantum habeas, sis.
Quid facias illi? iubeas miserum esse libenter:
Quatenus id facit. ut quidam memoratur Athenis
Sordidus, ac diues, populi contemnere uoces
Sic solitus: populus me sibilat: at mihi plaudo
Ipse domi: simul ac nummos contemplor in arca.
Tantalus à labris sitiens fugientia captat
Flumina. quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. congestis undiq; saccis
Indormis inhians: & tanquam parcere sacris
Cogeris: aut pictis tanquam gaudere tabellis.
Nescis quid ualeat nummus: quem præbeat usum.
Panis ematur, olus, uini sextarius: adde,
Quis humana sibi doleat natura negatis.
An uigilare metu exanimem: noctésq;, diésq;
Formidare malos fures, incendia, seruos,
Ne te compilent, fugientes: hoc iuuat? horum
Semper ego optarim pauperrimus esse bonorum.
At si condoluit tentatum frigore corpus:
Aut alius casus lecto te affixit: habes qui
Assideat: fomenta paret: medicum roget: ut te

Suscitet:ac reddat natis,carisq; propinquis?
Non uxor saluum te uult,non filius:omnes
Vicini oderunt:noti,pueri,atq; puellæ.
Miraris,cum tu argento post omnia ponas:
Si nemo præstet,quem non merearis,amorem?
At si cognatos,nullo natura labore
Quos tibi dat:retinere uelis:seruareq; amicos:
Infelix operam perdas:ut siquis asellum
In campum doceat parentem currere frenis.
Deniq; sit finis quærendi:cumq; habeas plus:
Pauperiem metuas minus:& finire laborem
Incipias,parto quod auebas:nec facias,quod
Vmidius quidam (non longa est fabula) diues,
Vt metiretur nummos:ita sordidus,ut se
Non unquam seruo melius uestiret:ad usq;
Supremum tempus ne se penuria uictus
Opprimeret,metuebat.at hunc liberta securi
Diuisit medium fortissima Tyndaridarum.
Quid mi igitur suades?ut uiuam Neuius?aut sic,
Vt Nomentanus?pergis pugnantia secum
Frontibus aduersis componere.non ego auarum
Cum ueto te fieri:uappam iubeo,ac nebulonem.
Est inter Tanaim quiddam,socerumq; Viselli.
Est modus in rebus:sunt certi deniq; fines:
Quos ultra,citraq; nequit consistere rectum.
Illuc,unde abij,redeo:nemon ut auarus
Se probet:ac potius laudet diuersa sequentes:
Quodq; aliena capella gerat distentius uber,
Tabescat:neq; se maiori pauperiorum
Turbæ comparet:hunc,atq; hunc superare laboret.

S ic festinanti semper, locupletior obstat:
V t cum carceribus missos rapit ungula currus:
I nstat equis auriga, suos uincentibus, illum
P ræteritum temnens extremos inter euntem.
I nde fit: ut raro, qui se uixisse beatum
D icat: & exacto contentus tempore uitæ
C edat, uti conuiua satur: reperire queamus.
I am satis est: ne me Crispini scrinia Lippi
C ompilasse putes, uerbum non amplius addam.

SATYRA. II.

Mbubaiarum collegia, pharmacopolæ,
a Mendici, mimæ, balatrones, hoc genus omne
Mœstum, ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.
Quippe benignus erat. contra, hic ne prodigus esse
D icatur metuens, inopi dare nolit amico:
F rigus quo, duram'q; famem depellere possit.
H unc si percunteris, aui cur, atq; parentis
P ræclaram ingrata stringat malus ingluuie rem,
O mnia conductis coemens obsonia nummis:
S ordidus, atq; animi quod parui nollit haberi:
R espondet. laudatur ab his: culpatur ab illis.
F usidius uappæ famam timet, ac nebulonis,
D iues agris, diues positis in fœnore nummis.
Quinas hic capiti mercedes exigit: atq;
Quanto perditior quisq; est, tanto acrius urget.
N omina sectatur modo sumpta ueste uirili
S ub patribus duris tronum. maxime quis non
I uppiter exclamet: simulatq; audiuit: at ipse
P ro quæstu sumptum facit. hic uix credere possis,

Quàm sibi non sit amicus: ita ut pater ille, Tarenti
F abula quem miserum gnato uixisse fugato
I nducit: non se peius cruciauerit, atq; hic.
S iquis nunc quærat, quo res hæc pertinet. illuc.
D um uitant stulti uitia: in contraria currunt.
M alchinus tunicis demissis ambulat: est qui
I nguen ad obscœnum subductis usq; facetus.
P astillos Rufillus olet: Gorgonius hircum.
N il medium est. sunt qui nolint tetigisse, nisi illas:
Q uarum subsuta talos tegat instita ueste.
C ontra, alius nullam, nisi olenti in fornice stantem.
Q uidam notus homo, cum exiret fornice, macte
V irtute esto inquit sententia dia Catonis.
N am simulac uenas inflauit tetra libido:
H uc iuuenes æquum est descendere: non alienas
P ermolere uxores. nolim laudarier, inquit,
S ic me, mirator cunni Cupennius albi.
A udire est operæpretium, procedere recte
Qui mœchis non uultus: ut omni parte loborent:
V tq; illis multo corrupta dolore uoluptas:
A tq; hæc rara cadat dura inter sæpe pericla.
H ic se præcipitem tecto dedit: ille flagellis
A d mortem cæsus: fugiens hic decidit acrem
P rædonũ in turbam: dedit hic pro corpore nummos:
H unc perminxerunt calones. quin etiam illud
A ccidit: ut quidam testes, caudamq; salacem
D emeteret ferro. iure omnes: Galba negabat.
T utior at quanto merx est in classe secunda:
L ibertinarum dico: Sallustius in quas
N on minus insanit quàm qui mœchatur. at hic si,

Qua res,qua ratio suadere:quáq; modeste
Munificum esse licet:uellet bonus,atq; benignus
Esse:daret quantum satis esset:nec sibi damno,
Dedecoriq; foret:uerum hoc se amplectitur uno:
Hoc amat:& laudat:matronam nullam ego tango.
Vt quondam Marsæus amator Originis,ille
Qui patrium mimæ donat: fundumq́;,laremq́;:
Nil fuerit mi,inquit,cum uxoribus unquam alienis.
Verum est cum mimis,est cum meretricibus.unde
Fama malum grauius,quàm res,trahit.an tibi abunde
Personam satis est,non illud,quidquid ubiq;
Officit,euitare.bonam deperdere famam,
Rem patris oblimare malum est ubicunq;.quid inter-
Est in matrona,ancilla,peccesue togata?
Villius in Fausta Syllæ gener,hoc miser uno
Nomine deceptus,pœnas deditusq́;,superq́;,
Quàm satis est,pugnis cæsus,ferroq́; petitus,
Exclusus fore,cum Longarenus foret intus.
Huic si Mutonis uerbis mala tanta uidentis
Diceret hæc animus:quid uis tibi?nunquid ego à te
Magno prognatum deposco consule cunnum,
Velatumq́; stola,mea cum conferbuit ira?
Quid responderet?magno patre nata puella est.
At quanto meliora monet,pugnantiáq; istis
Diues opis natura suæ.tu si modo recte
Dispensare uelis:ac non fugienda petendis
Immiscere.tuo uitio,rerum ne labores,
Nil referre putas?quare,ne pœniteat te,
Desine matronas sectarier:unde laboris
Plus haurire mali est:quàm ex re decerpere fructus.

Nec magis huic inter niueos, uiridesq́; lapillos,
Sit licet hoc Chærinte tuum, tenerum est femur, aut crus
Rectius: atq; etiam melius per sæpe togatæ.
Adde huc, quod mercem sine fucis gestat: aperte
Quod uenale habet, ostendit: nec, siquid honesti est,
Iactat: habetq́; palàm: quærit quo turpia cœlet.
Regibus hic mos est: ubi equos mercantur, opertos
Inspiciunt: ne, si facies (ut sæpe) decora
Molli fulta pede est: emptorem inducat hiantem:
Quod pulchræ clunes: breue quod caput, ardua ceruix.
Hoc illi recte: ne corporis optima lynceis
Contemplere oculis: Hypsea cæcior, illa,
Quæ mala sunt, spectes. ó crus, ó brachia: uerum
Depygis, nasuta, breui latere, ac pede longo est.
Matronæ, præter faciem, nil cernere possis,
Cætera, ni Catia est, demissa ueste tegentis.
Si interdicta petes, uallo circundata, (nam te
Hoc facit insanum) multæ tibi tum officient res:
Custodes, lecticæ, ciniflones, parasitæ,
Ad talos stola demissa, & circundata palla
Plurima: quæ inuideant pure apparere tibi rem.
Altera nil obstat: cois tibi, penè uidere est,
Vt nudam: ne crure malo, ne sit pede turpi:
Metiri possis oculo latus. an tibi mauis
Insidias fieri: pretiumq́; auellier: ante,
Quàm mercem ostendi? leporem uenator, ut alta
In niue sectatur: positum sic tangere nolit:
Cantat: & apponit: meus est amor huic similis: nam
Transuolat in medio posita: & fugientia captat.
Hiscine uersiculis speras tibi posse dolores,

Atq; æstus,curasq; graues è pectore pelli?
Nonne cupidinibus statuet natura modum quem:
Quid latura:sibi quid sit dolitura negatum:
Quærere plus prodest?& inane abscindere soldo?
Num,tibi cum fauces urit sitis:aurea quæris
Pocula?num esuriens fastidis omnia præter
Pauonem,rombumq;?tument tibi cum inguina:num,si
Ancilla,aut uerna est præsto puer:impetus in quem
Continuo fiat:malis tentigne rumpi?
Non ego:nanq; parabilem amo uenerem,facilemq;.
Illam post paulo,sed pluris,si exierit uir.
Gallis hanc Philodemus ait:sibi,quæ neq; magno
Stet pretio:neq; cunctetur,cum est iussa,uenire.
Candida,rectaq; sit,munda hactenus,ut neq; longa,
Nec magis alba uelit,quam det natura,uideri.
Hæc ubi supposuit dextro corpus mihi leuum:
Ilia,& Aegeria est:do nomen quodlibet illi.
Nec uereor ne,dum futuo,uir rure recurrat:
Ianua frangatur:latret canis:undiq; magno
Pulsa domus strepitu resonet:uel pallida lecto
Desiliat mulier:miseram se conscia clamet:
Cruribus,hæc metuat:doti,deprensa:egomet mi.
Discincta tunica fugiendum est,ac pede nudo:
Ne nummi pereant,aut pyga,aut deniq; fama.
Deprendi miserum est:Fabio uel iudice uincam.

SATYRA. III.

Omnibus hoc uitium est cantoribus:inter amicos
Vt nunquã inducant animum cantare,rogati:
Iniussi nunquam desistant.Sardus habebat

Ille Tigellius hoc. Cæsar, qui cogere posset:
Si peteret per amicitiam patris, atq; suam: non
Quidquam proficeret: si collibuisset: ab ouo
Vsq; ad mala citaret, Iò Bacche, modo summa
Voce, modo hac resonans, quæ chordis quattuor ima.
Nil æquale homini fuit illi: sæpe uelut qui
Currebat fugiens hostem: persæpe uelut qui
Iunonis sacra ferret. habebat sæpe ducentos,
Sæpe decem seruos. modo reges, atq; tetrarchas
Omnia magna loquens. modo sit mihi mensa tripes, &
Concha salis puri, & toga, quæ defendere frigus,
Quamuis crassa queat. decies centena dedisses
Huic parco paucis contento: quinq; diebus
Nil erat in loculis. noctes uigilabat ad ipsum
Mane: diem totum stertebat. nil fuit unquam
Sic impar sibi. nunc aliquis dicat mihi? quid tu,
Nulla'ne habes uitia? immo alia, haud fortasse minora.
Mænius absentem Neuium cum carperet: heus tu
Quidam ait, ignoras te? an ut ignotum dare nobis
Verba putas? egomet mi ignosco Mænius inquit.
Stultus, & improbus hic amor est, dignusq; notari.
Cum tua peruideas oculis mala lippus inunctis
Cur in amicorum uitijs tam cernis acutum:
Quã, ut aquila, aut serpens epidaurius? at tibi contra
Euenit: inquirant uitia ut tua rursus & illi.
Iracundior est paulo, minus aptus acutis
Naribus horum hominum: rideri possit, eo quod
Rusticius tonso toga defluit & male laxus
In pede calceus hæret, at est bonus: ut melior uir
Non alius quisquam: at tibi amicus: at ingenium ingens

Inculto latet hoc sub corpore. deniq; te ipsum
Concute: nunquã tibi uitiorum inseuerit olim
Natura, aut etiam consuetudo mala. nanq;
Neglectis urenda filix innascitur agris.
Illuc præuertamur: amatorem quod amicæ
Turpia decipiunt cæcum uitia: aut etiam ipsa hæc
Delectant: ueluti Balbinum pōlўpūs Agnæ.
Vellem in amicitia sic erraremus: & isti
Errori nomen uirtus posuisset honestum.
At pater ut gnati, sic nos debemus amici,
Si quod sit uitium: non fastidire. Strabonem
Appellat pætum pater: & pullum, male paruus
Si cui filius est: ut abortiuus fuit olim,
Sisyphus. hunc uarum distortis cruribus, illum
Balbutit scaurum prauis fultum male talis.
Parcius hic uiuit: frugi dicatur. ineptus
Et iactantior hic paulo est: concinnus amicis
Postulat, ut uideatur. at est truculentior, atq;
Plus æquo liber: simplex, fortisq; habeatur.
Caldior est: acres inter numeretur opinor.
Hæc res & iungit: iunctos & seruat amicos.
At nos uirtutes ipsas inuertimus: atq;
Sincerum cupimus uas incrustare. probus quis
Nobiscum uiuit, multum demissus homo: illi
Tardo cognomen pingui damus. hic fugit omneis
Insidias: nulliq; malo latus obdit apertum:
Cum genus hoc inter uitæ uersetur: ubi acris
Inuidia, atq; uigent ubi crimina. pro bene sano,
Ac non incauto, fictum, astutumq; uocamus.
Simplicior siquis: qualem me sæpe libenter

Obtulerim tibi Mecœnas:ut forte legentem,
Aut tacitum impellat,quouis sermone molestus:
Communi sensu planè caret,inquimus.eheu
Quàm temere in nosmet legem sancimus iniquam.
Nam uitijs nemo sine nascitur.optimus ille est,
Qui minimis urgetur.amicus dulcis,ut æquum est,
Cum mea compenset uitijs bona:pluribus hisce,
(Si modo plura mihi bona sunt)inclinet:amari
Si uolet.hac lege in trutina ponetur eadem.
Qui,ne tuberibus proprijs offendat amicum,
Postulat:ignoscat uerucis illius.æquum est
Peccatis ueniam poscentem,reddere rursus.
Deniq;,quatinus excidi penitus uitium iræ,
Cætera item nequeunt stultis hærentia:cur non
Ponderibus,modulisq; suis ratio utitur?ac res
Vt quæq; est,ita supplicijs delicta coercet?
Si quis eum seruum,patinam qui tollere iussus,
Semesos pisces,tepidumq; lygurierit ius:
In cruce suffigat:Labeone insanior,inter
Sanos dicatur.quanto hoc furiosius,atq;
Maius peccatum est?paulum deliquit amicus:
Quod nisi concedas,habeare insuauis:acerbus
Odisti:& fugis:ut Drusonem debitor æris:
Qui,nisi cum tristes misero uenēre Calendæ,
Mercedem,aut nummos unde unde extricat:amaras
Porrecto iugulo historias,captiuus ut,audit.
Comminxit lectum potus:mensâ'ue catillum
Euandri manibus tritum deiecit:ob hanc rem:
Aut positum ante mea quia pullum in parte catini
Sustulit esuriens:minus hoc iucundus amicus

Sit mihi? quid faciam? ſi furtum fecerit? aut ſi
Prodiderit commiſſa fide? ſponſum'ue negarit?
Quis patria eſſe ferè placuit peccata, laborant:
Cum uentum ad uerum eſt: ſenſus, moresq; repugnant,
Atq; ipſa utilitas iuſti prope marte, & æqui.
Cum prorepſerunt primis animalia terris:
Mutum, & turpe pecus, glande, atq; cubilia propter,
Vnguibus, & pugnis, dein fuſtibus, atq; ita porro
Pugnabant armis: quæ poſt fabricauerat uſus.
Donec uerba, quibus uoces, ſenſusq; notarent:
Nominaq; inuenere. dehinc abſiſtere bello:
Oppida cœperunt munire: & ponere leges:
Nequis fur eſſet, neu latro, neu quis adulter.
Nam fuit ante Helenam cunnus deterrima belli
Cauſſa: ſed ignotis perierunt mortibus illi:
Quos uenerem incertam rapientes more ferarum,
Viribus editior cædebat: ut in grege taurus.
Iura inuenta metu iniuſti fateare neceſſe eſt:
Tempora ſi, faſtosq; uelis euoluere mundi.
Nec natura poteſt iuſto ſecernere iniquum:
Diuidit ut bona diuerſis, fugienda petendis,
Nec uincet ratio hoc: tantundem ut peccet, idemq;:
Qui teneros caules alieni fregerit horti:
Et qui nocturnus diuûm ſacra legerit. adſit
Regula: peccatis quæ pœnas irroget æquas:
Ne ſcutica dignum, horribili ſectere flagello.
Nam ut ferula cædas meritum maiora ſubire
Verbera: non uereor: cum dicas eſſe pares res
Furta latrocinijs: & magnis parua, mineris
Falce recisurum ſimili te, ſi tibi regnum

Permittant homines. si diues, qui sapiens est,
Et sutor bonus, & solus formosus, & est Rex:
Cur optas, quod habes? non nosti quid pater, inquid,
Chrysippus dicat: sapiens crepidas sibi nunquam,
Nec soleas fecit: sutor tamen est sapiens quo?
Vt quamuis tacet Hermogenes: cantor tamen, atq;
Optimus est modulator: ut Alfenus uafer omni
Abiecto instrumento artis, clausáq; taberna,
Sutor erat: sapiens operis sic optimus omnis
Est opifex: sic rex solus. uellunt tibi barbam
Lasciui pueri: quos tu nisi fuste coerces:
Vrgeris turba circum te stante: miseŕq;
Rumperis: & latras magnorum maxime regum.
Ne longum faciam: dum tu quadrante lauatum
Rex ibis: neq; te quisquam stipator, ineptum
Præter Crispinum sectabitur: & mihi dulces
Ignoscent, siquid peccauero stultus, amici:
Inq; uicem illorum patiar delicta libenter:
Priuatusq; magis uiuam te Rege beatus.

SATYRA. IIII.

e Vpolis, atq; Cratinus, Aristophanesq; poëtæ,
Atq; alij, quorum comœdia prisca uirorum est:
Siquis erat dignus describi, quod malus, aut fur,
Quod mœchus foret, aut sicarius, aut alioqui
Famosus: multa cum libertate notabant.
Hinc omnis pendet Lucilius hosce secutus,
Mutatis tantum pedibus, numerisq; facetus,
Emunctæ naris durus componere uersus.
Nam fuit hoc uitiosus: in hora sæpe ducentos,

Vt magnum, uersus dictabat stans pede in uno.
Cum flueret lutulentus: erat, quod tollere uelles,
Garrulus, atq; piger scribendi ferre laborem:
Scribendi recte: nam ut multum, nil moror. ecce
Crispinus minimo me prouocat: accipe si uis,
Accipe iam tabulas. detur nobis locus, hora,
Custodes: uideamus uter plus scribere possit.
Di bene fecerunt: inopis me, quod'q; pusilli
Finxerunt animi, raro, & per pauca loquentis.
At tu conclusas hircinis follibus auras
Vsq; laborantes, dum ferrum molliat ignis:
Vt mauis imitare. beatus Fannius, ultro
Delatis capsis, & imagine: cum mea nemo
Scripta legat, uulgo recitare timentis, ob hanc rem:
Quod sunt, quos genus hoc minime iuuat: ut pote pluresi
Culpari dignos. quem uis media elige turba:
Aut ob auaritiam, aut misera ambitione laborat.
Hic nuptarum insanit amoribus: hic puerorum:
Hunc capit argenti splendor: stupet Albius aere:
Hic mutat merces surgente à sole ad eum, quo
Vespertina tepet regio: quin per mala praeceps
Fertur: uti puluis collectus turbine: nequid
Summa deperdat metuens: aut ampliet ut rem.
Omnes hi metuunt uersus: odere poëtas.
Foenum habet in cornu: longe fuge. dum modo risum
Excuciat sibi: non hic cuiquam parcet amico.
Et quodcunq; semel chartis illeuerit: omneis
Gestiet à furno redeunteis scire, lacuq;
Et pueros, & anus. age dum pauca accipe contra.
Primum ego me illorum, dederim quibus esse poëtas,

E xcerpam numero. neq; enin concludere uersum
D ixeris esse satis: neq; siquis scribat, uti nos,
S ermoni propiora: putes hunc esse poëtam.
I ngenium cui sit, cui mens diuinior, atq; os
M agna sonaturum: des nominis huius honorem.
I dcirco quidam Comœdia, nec ne Poëma
E sset, quæsiuere: quod acer spiritus, ac uis,
N ec uerbis, nec rebus inest: nisi quod pede certo
D iffert sermoni, sermo merus. at pater ardens
S æuit: quod meretrice nepos insanit amica
F ilius: uxorem grandi cum dote recuset:
E brius & magnum quod dedecus, ambulet ante
N octem cum facibus. nunquid Pomponius istis
A udiret leuiora: pater si uiueret? ergo
N on satis est puris uersum perscribere uerbis:
Q uem si dissoluas, quiuis stomachetur eodem,
Q uo personatus, pacto pater. his, ego quæ nunc,
O lim quæ scripsit Lucilius, eripias si
T empora certa, modosq;: & quod prius ordine uerbũ e
P osterius facias præponens ultima primis:
N on, ut si soluas, postquam discordia tetra
B elli ferratos postes, portasq; refregit:
I nuenias etiam disiecti membra poëtæ.
H actenus hæc: aliàs iustum sit necne, poëma.
N unc illud tantum quæram: merito ne tibi sit
S uspectum genus hoc scribendi. Sulcius acer
A mbulat, & Caprius, rauci male, cumq; libelli
M agnus uterq; timor latronibus: at bene siquis,
E t uiuat puris manibus: contemnat utrunq;.
V t sis tu similis Celi, Byriq; latronum:

Non ego sim Capri, neq; Sulci: cur metuas me?
Nulla taberna meos habeat, neq; pila libellos:
Quis manus insudet uulgi, Hermogenisq; Tigelli.
Non recito cuiquam, nisi amicis, idq; coactus.
Non ubi uis, coram'ue quibuslibet. in medio qui
Scripta foro recitent, sunt multi: quiq; lauantes:
Suaue locus uoci resonat conclusus. inanes
Hoc iuuat, haud illud quærentes, num sine sensu,
Tempore num faciant alieno. lædere gaudes
Inquis: & hoc studio prauus facis. unde petitum
Hoc in me iacis? est author quis deniq; eorum:
Vixi cum quibus? absentem qui rodit amicum:
Qui non defendit alio culpante: solutos
Qui captat risus hominum, famamq; dicacis:
Fingere qui non uisa potest: commissa tacere
Qui nequit: hic niger est: hunc tu Romane caueto.
Sæpe tribus lectis uideas cœnare quaternos:
E quibus unus auet, qua uis aspergere cunctos,
Præter eum, qui præbet aquam: post hunc quoq; potus:
Condita cum uerax aperit præcordia liber.
Hic tibi comis, & urbanus, liberq; uidetur
Infesto nigris. ego si risi, quod ineptus
Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum:
Liuidus, & mordax uideor tibi? mentio si qua
De capitolini furtis iniecta Petilli
Te coram fuerit: defendas, ut tuus est mos.
Me capitolinus conuictore usus, amicoq;
A puero est: caussaq; mea permulta rogatus
Fecit: & incolumis lætor quod uiuit in urbe.
Sed tamen admiror: quo pacto iudicium illud

Fugerit. hic nigræ ſuccus loliginis, hæc eſt
Ærugo mera: quod uitium procul abfore chartis,
Atq; animo prius, ut ſi quid promittere de me
Poſſum aliud: uere promitto. liberius ſi
Dixero quid, ſi forte iocoſius: hoc mihi iuris
Cum uenia dabis. inſueuit pater optimus hoc me,
Vt fugerem, exemplis uitiorum quæq; notando.
Cum me hortaretur parce, frugaliter, atq;
Viuerem uti contentus eo: quod mi ipſe paraſſet:
Non ne uides Albi ut male uiuat filius? utq́;
Barrus inops? magnum documentum, ne patriam rem
Perdere quis uelit. à turpi meretricis amore
Cum deterreret: Sectani diſſimilis ſis.
Ne ſequerer mœchas, conceſſa cum uenere uti
Poſſem: deprenſi non bella eſt fama Treboni,
Aiebat. ſapiens uitatu, quidq́; petitu
Sit melius, cauſſas reddet tibi: mi ſatis eſt: ſi
Traditum ab antiquis morem ſeruare, tuamq́;,
Dum cuſtodis eges, uitam famamq́; tueri
Incolumem poſſim. ſimulac durauerit ætas
Membra, animumq́; tuum: nabis ſine cortice. ſic me
Formabat puerum dictis: & ſiue iubebat
Vt facerem quid: habes authorem, quo facias hoc:
Vnum ex iudicibus ſelectis obijciebat.
Siue uetabat: an hoc inhoneſtum, & inutile factũ
Nec ne ſit, addubites? flagret rumore malo cum
Hic, atq; ille. auidos uicinum funus ut ægros
Exanimat: mortisq́; metu ſibi parcere cogit:
Sic teneros animos aliena obprobria ſæpe
Absterrent uitijs. ex hoc ego ſanus ab illis,

Perniciem

P erniciem quæcunq; ferunt: mediocribus, & quis
I gnoscas, uitijs teneor. fortassis & istinc
L argiter abstulerit longa ætas, liber amicus,
C onsilium proprium. neq; enim cum lectulus, aut me
P orticus excepit: desum mihi. rectius hoc est:
H oc faciens uiuam melius: sic dulcis amicis
O ccurram: hoc quidam non belle: nunquid ego illi
I mprudens olim faciam simile? hæc ego mecum
C ompressis agito labris. ubi quid datur oci:
I lludo chartis. hoc est mediocribus illis
E x uitijs unum: cui si concedere nolis:
M ulta poetarum ueniat manus: auxilio quæ
S ic mihi: nam multo plures sumus: ac ueluti te
I udæi cogemus in hanc concedere turbam.

SATYRA. V.

Gressum magna, me excepit aritia Roma
e Hospitia modico: rhetor comes Heliodorus
Græcorum longe doctissimus: inde forum Appi
D iffertum nautis, cauponibus atq; malignis.
H oc iter ignaui diuisimus, altius ac nos
P ræcinctis unum: minus est grauis Appia tardis.
H ic ego propter aquam, quod erat deterrima, uentri
I ndico bellum, cœnantes haud animo æquo
E xpectans comites. iam nox inducere terris
V mbras, & cœlo diffundere signa parabat.
T um pueri nautis, pueris conuitia nautæ
I ngerere. huc appelle: trecentos inseris: ohe
I am satis est. dum æs exigitur: dum mula ligatur:
T ota abit hora. mali culices, ranæq; palustres

Auertunt somnos. absentem cantat amicam
Multa prolutus uappa nauta, atq; uiator
Certatim. tandem fessus dormire uiator
Incipit: ac missæ pastum retinacula mulæ
Nauta piger saxo religat: stertitq; supinus.
Iamq; dies aderat: cum nil procedere lintrem
Sentimus: donec cerebrosus prosilit unus:
Ac mulæ, nautæq; caput, lumbosq; saligno
Fuste dolat. quarta uix demum exponimur hora.
Ora, manusq; tua lauimus Feronia lympha.
Milia tum pransi tria repsimus: atq; subimus
Impositum saxis late candentibus Anxur.
Huc uenturus erat Mecœnas optimus, atq;
Cocceius, missi magnus de rebus uterq;
Legati, auersos soliti componere amicos.
Hic oculis ego nigra meis collyria lippus
Illinere. interea Mecœnas aduenit, atq;
Cocceius, Capitoq; simul Fonteius ad unguem
Factus homo, Antoni, non ut magis alter, amicus.
Fundos Aufidio Lusco prætore libenter
Linquimus, insani ridentes præmia scribæ,
Prætextam, & latum clauum, prunæq; catillum.
In mamurrarum lassi deinde urbe manemus,
Murena præbente domum, Capitone culinam.
Postera lux oritur multo gratissima: nanq;
Plocius, & Varius Sinuessæ, Virgiliusq;
Occurrunt: animæ, quales neq; candidiores
Terra tulit: neq; quis me sit deuinctior alter.
O' qui complexus, & gaudia quanta fuerunt.
Nil ego contulerim iocundo sanus amico.

P roxima Campano ponti quæ uillula, tectum
P ræbuit: & Parochi quæ debent, ligna, salemq́;.
H inc muli Capuæ clitellas tempore ponunt.
L usum it Mecœnas: dormitum ego, Virgiliusq́;:
N amq; pila lippis inimicum, & ludere crudis.
H inc nos Cocceij recipit plenissima uilla:
Q uæ superest Caudi cauponas. nunc mihi paucis
S armenti scurræ pugnam, Messiq; Cicerri
M usa uelim memores: & quo patre natus uterq;
C ontulerit lites. Messi clarum genus Osci:
S armenti domina extat. ab his maioribus orti
A d pugnam uenêre: prior Sarmentus, equi te
E sse feri similem dico. ridemus, & ipse
M essius, accipio: caput & mouet. ó tua cornu
N i foret execto frons inquit: faceres? cum
S ic mutilus minitaris? at illi fœda cicatrix
S etosam leui frontem turpauerat oris.
C ampanum in morbum, in faciem permulta iocatus,
P astorem saltaret uti Cyclopa rogabat:
N il illi larua, aut tragicis opus esse cothurnis.
M ultas Cicerrus ad hæc: donasset iam ne cathenam
E x uoto laribus quærebat. scriba quod esset:
D eterius nihilo dominæ ius esse. rogabat
D eniq; cur nunquam fugisset: cui satis una
F arris libra foret, gracili sic, tamq́; pusillo.
P rorsus iocunde cœnam produximus illam.
T endimus hinc recta Beneuentum: ubi sedulus hospes
P enè macros arsit, dum turdos uersat in igne:
N am uaga per ueterem dilapso flamma culinam
V ulcano, summum properabat lambere tectum.

Conuiuas auidos cœnam, seruosq́; timenteis
Tum rapere, atq; omneis restinguere uelle uideres.
Incipit ex illo montes Apulia notos
Ostentare mihi: quos torret Atabulus: & quos
Nunquam erepsemus: nisi nos uicina Triuici
Villa recepisset lacrymoso non sine fumo,
Vdos cum folijs ramos urente camino.
Hic ego mendacem stultissimus usq; puellam
Ad mediam noctem expecto. somnus tamen aufert
Intentum ueneri. tum immundo somnia uisu
Nocturnam uestem maculant, uentremq́; supinum.
Quattuor hinc rapimur, uiginti & millia, redis,
Mansuri oppidulo, quod uersu dicere non est:
Signis perfacile est. uenit uilissima rerum
Hic aqua, sed panis longe pulcherrimus: ultro
Callidus ut soleat humeris portare uiator:
Nam Canusi lapidosus, aquæ non ditior urna,
Qui locus à forti Diomede est conditus olim.
Flentibus hinc Varius discedit mœstus amicis.
Inde Rubos fessi peruenimus: ut pote longum
Carpentes iter, & factum corruptius imbri.
Postera tempestas melior: uia peior, adusq;
Bari mœnia piscosi. dehinc Gnatia lymphis
Iratis extincta dedit risusq́;, iocosq́;:
Dum flamma sine, thura liquescere limine sacro
Persuadere cupit. credat iudæus apella:
Non ego. nanq; deos didici securum agere æuum:
Nec si quid miri faciat natura: deos id
Tristeis ex alto cœli dimittere tecto.
Brundusium longe finis chartæq;, uiæq;.

SATYRA. VI.

n On,quia Mecœnas Lydorũ quidquid Hetruscos
Incoluit fineis,nemo generosior est te:
Nec,quod auus tibi maternus fuit,atq; paternus
O lim qui magnis legionibus imperitarint:
V t pleriq; solent,naso suspendis adunco
I gnotos:ut me libertino patre natum.
C um referre negas,quali sit quisq; parente
N atus,dum ingenuus:persuades hoc tibi uere:
A nte potestatem Tulli,atq; ignobile regnum,
M ultos sæpe uiros nullis maioribus ortos,
E t uixisse probos,amplis & honoribus auctos.
C ontra Leuinum Valeri genus,unde superbus
T arquinus regno pulsus fuit:unius assis
N on unquam pretio pluris licuisse,notante
I udice,quem nosti,populo:qui stultus honores
S æpe dat indignis:& famæ seruit ineptus:
Qui stupet in titulis,& imaginibus.quid oportet
N os facere à uulgo longe,lateq; remotos?
N anq; esto,populus Leuino mallet honorem,
Quàm Decio mandare nouo:censorq; moueret
A ppius,ingenuo si non essem patre natus.
V el merito,quoniam in propria non pelle quiessem.
S ed fulgente trahit constrictos gloria curru
N on minus ignotos generosis.quo tibi Tulli
S umere depositum clauum?fieriq; tribunum?
I nuidia accreuit:priuato quæ minor esset.
N am ut quisq; insanus nigris medium impedijt crus
P ellibus:& latum dimisit pectore clauum:

A udit continuo, quis homo hic? aut quo patre natus?
V t si qui ægrotet, quo morbo Barrus: haberi
E t cupiat formosus: eat quacunq; puellis
I nijciat curam quærendi singula: quali
S it facie, sura quali, pede, dente, capillo.
S ic qui promittit, ciueis, urbem sibi curæ,
I mperium fore, & Italiam, & delubra deorum:
Quo patre sit natus, num ignota matre inhonestus,
O mneis mortaleis curare, & quærere cogit.
T u ne Syridamæ, aut Dionysi filius, audes
D eijcere è saxo ciueis? aut tradere Cadmo?
A t Nouius collega gradu post me sedet uno.
N anq; est ille, pater quod erat meus. hoc tibi Paulus,
E t Messala uideris. at hic si plostra ducenta,
C oncurrantq; foro tria funera: magna sonabit,
C ornua quod, uincatq; tubas. saltem tenet hoc nos.
N unc ad me redeo libertino patre natum:
Quem rodunt omnes libertino patre natum:
N unc quia Mecœnas tibi sim conuictor: at olim
Quod mihi pareret legio Romana tribuno.
D issimile hoc illi est: quia non ut forsan honorem
I ure mihi inuideat qui uis: ita te quoq; amicum:
P ræsertim cautum dignos assumere, praua
A mbitione procul, felicem dicere non hoc
M e possum casu: quod te sortitus amicum.
N ulla etenim mihi te fors obtulit optimus olim
V irgilius, post hunc Varius dixere, quid essem.
V t ueni coràm: singultim pauca locutus,
I nfans nanq; pudor prohibebat plura profari:
N on ego me claro natum patre, non ego circùm

Me satureiano uectari rura caballo,
Sed, quod eram, narro. respondes (ut tuus est mos)
Pauca: abeo: & reuocas nono post mense: iubes'q;
Esse in amicorum numero. magnum hoc ego duco:
Quod placui tibi, qui turpi secernis honestum:
Non patre præclaro, sed uita, & pectore puro.
Atqui si uitijs mediocribus, ac mea paucis
Mendosa est natura, alioqui recta: uelut si
Egregio inspersos reprendas corpore næuos:
Si neq; auaritiam, neq; sordeis, ac mala lustra
Obijciet uere quisquam mihi: purus, & insons,
(Vt me collaudem) si & uiuo carus amicis:
Caussa fuit pater his: qui macro pauper agello
Noluit in Flaui ludum me mittere magni:
Quo pueri magnis è centurionibus orti
Leuo suspensi loculos, tabulam'q; lacerto
Ibant octonis referentes idibus æra.
Sed puerum est ausus Romam portare docendum
Artes: quas doceat quiuis eques, atq; senator
Semet prognatos. uestem, seruos'q; sequenteis
In magno ut populo si quis uidisset: auita
Ex re, præberi sumptus mihi crederet illos.
Ipse mihi custos incorruptissimus omneis
Circum doctores aderat. quid multa? pudicum,
Qui primus uirtutis honos: seruauit ab omni
Non solum facto, uerum obprobrio quoq; turpi:
Nec timuit, sibi ne uitio quis uerteret, olim
Si præco paruas, aut, ut fuit ipse, coactor
Mercedes sequerer: neq; ego essem quæstus. ob hoc, nunc
Laus illi debetur, & à me gratia maior.

N il me pœniteat ſanum patris huius: eoq;
N on, ut magna dolo factum negat eſſe ſuo pars:
Q uod non ingenuos habeat, claroſq; parentes:
S ic me defendam. longe mea diſcrepat iſtis
E t uox, & ratio. nam ſi natura iuberet
A` certis annis æuum remeare per actum:
A tq; alios legere ad faſtum quoſcunq; parenteis:
O ptaret ſibi quiſq;: meis contentus honeſtos
F aſcibus, & ſellis, nolim mihi ſumere, demens
I udicio uulgi, ſanus fortaſſe tuo: quod
N ollem onus haud unquam ſolitus portare moleſtum.
N am mihi continuo maior quærenda foret res:
A tq; ſalutandi plures: ducendus & unus,
E t comes alter: uti ne ſolus, rus'ue, peregre'ue,
E xirem: plures calones, atq; caballi
P aſcendi: ducenda petorrita. nunc mihi curto
I re licet mulo, uel, ſi libet, uſq; Tarentum:
M antica cui lumbos onere ulceret, atq; eques armos.
O bijciet nemo ſordeis mihi: quas tibi Tulli:
C um Tyburte uia prætorem quinq; ſequuntur
T e pueri laſanum portantes, œnophorumq;.
H oc ego commodius, quàm tu præclare ſenator,
M ilibus atq; alijs uiuo. quacunq; libido eſt.
I ncedo ſolus: percunctor quanti olus, ac far:
F allacem circum, ueſpertinumq; pererro
S æpe forum: aſſiſto diuinis: inde domum me
A d porri, & ciceris refero, laganiq; catinum.
C œna miniſtratur pueris tribus: & lapis albus
P ocula cum cyatho duo ſuſtinet: aſtat echinus
V ilis: cum patera guttus, campana ſupellex.

D einde eo dormitum, non sollicitus, mihi quod cras
S urgendum sit mane: obeundus Marsia: qui se
V ultum ferre negat nouiorum posse minoris.
A d quartam iaceo: post hanc uagor: aut ego lecto,
A ut scripto, quod me tacitum iuuet ungor oliuo:
N on quo fraudatis immundus Natta lucernis.
A st ubi me fessum sol acrior ire lauatum
A dmonuit: fugio rabiosi tempora signi.
P ransus non auide, quantum interpellet inani
V entre diem durare: domesticus otior. hæc est
V ita solutorum misera ambitione, grauiq;:
H is me consolor uicturum suauius: ac si
Q uæstor auus, pater atq; meus, patruusq; fuissent.

SATYRA. VII.

p Roscripti regis Rupuli pus, atq; uenenum
Hybrida quo pacto sit Persius ultus, opinor
Omnibus & lippis notum, & tonsoribus esse.
P ersius hic permagna negocia diues habebat
C lazomenis: etiam lites cum Rege molestas
D urus homo, atq; odio qui posset uincere Regem:
C onfidens, tumidusq; adeo sermonis amari:
S isennas, Barros ut equus præcurreret albis.
A d Regem redeo. postquam nihil inter utrunq;
C onuenit. hoc etenim sunt omnes iure molesti,
Q uo fortes, quibus aduersum bellum incidit. inter
H ectora Priamiden, animosum atq; inter Achillem
I ra fuit capitalis: ut ultima diuideret mors:
N on aliam ob caussam, nisi quod uirtus in utroq;
S umma fuit. duo si discordia uexat inertes:

A ut ſi diſparibus bellum incidat: ut Diomedi
C um lycio Glauco: diſcedet pigrior ultro
M uneribus miſſis. Bruto prætore tenente
D item Aſiam, Rupili, & Perſi par pugnat: uti non
C ompoſitus melius cum Bitho Bacchius: in ius
A cres procurrunt, magnum ſpectaculum uterq;.
P erſius exponit cauſſam: ridetur ab omni
C onuentu: laudat Brutum: laudatq; cohortem.
S olem Aſiæ Brutum appellat: ſtellaſq; ſalubreis
A ppellat comites, excepto Rege: canem illum
I nuiſum agricolis ſydus ueniſſe: ruebat
F lumen ut hybernum, fertur quo rara ſecuris.
T um prænestinus ſalſo, multumq; fluenti
E xpreſſa arbuſto regerit conuitia, durus
V indemator, & inuictus, cui ſæpe uiator
C eſſiſſet, magna compellans uoce cucullum.
A t græcus, poſtquam eſt Italo perfuſus aceto,
P erſius: exclamat: per magnos Brute deos te
O ro: qui reges conſueris tollere: cur non
H unc Regem iugulas? operum hoc (mihi crede) tuorũ eſt.

SATYRA. VIII.

Lim truncus eram ficulnus, inutile lignum:
Cum faber incertus ſcamnũ, faceret'ne Priapũ:
Maluit eſſe deum: deus inde ego furum, auiumq;
M axima formido: nam fures dextra coercet,
O bſcœnoq; ruber porrectus ab inguine palus:
A ſt importunas uolucres in uertice arundo
T erret fixa: uetatq; nouis conſidere in hortis.
H uc prius anguſtis eiecta cadauera cellis

Conseruus uili portanda locabat in arca.
Hoc miseræ plebi stabat commune sepulchrum,
Pantalabo scurræ, Nomentanoq; nepoti:
Mille pedes in fronte, trecentos cippus in agrum
Hic dabat: hæredes monimentum ne sequerentur.
Nunc licet æsquilijs habitare salubribus: atq;
Aggere in aprico spaciari: quo modo tristes
Albis informen spectabant ossibus agrum.
Cum mihi non tantum furesq;, feræq; suetæ
Hunc uexare locum, curæ sunt, atq; labori:
Quantum, carminibus quæ uersant, atq; uenenis
Humanos animos. has nullo perdere possum,
Nec prohibere modo, simulac uaga Luna decorum
Protulit os: quin ossa legant, herbasq; nocenteis.
Vidi egomet nigra succinctam uadere palla
Canidiam pedibus nudis, passoq; capillo,
Cum Sagana maiore ululantem. pallor utrasq;
Fecerat horendas aspectu scalpere terram
Vnguibus, & pullam diuellere mordicus agnam
Cœperunt. cruor in fossam confusus: ut inde
Maneis elicerent animas responsa daturas.
Lanea & effigies erat, altera cerea: maior
Lanea, quæ pœnis compesceret inferiorem.
Cerea suppliciter stabat seruilibus, ut q;
Iam peritura, modis. hecaten uocat altera, sæuam
Altera Tisiphonem. serpentes, atq; uideres
Infernas errare canes: Lunamq; rubentem,
Ne foret his testis: post magna latere sepulchra.
Mentior at siquid: merdis caput inquiner albis
Coruorum: atq; in me ueniat mictum, atq; cacatum

I ulius, & fragilis Pedatia, furq́; Voranus.
S ingula quid memorem? quo pacto alterna loquentes
V mbræ cum Sagana resonarent triste, & acutum?
V tq́; lupi barbam uariæ cum dente colubræ
A bdiderint furtim terris? & imagine cerea
L argior arserit ignis? & ut non testis inultus
H orruerim uoces furiarum, & facta duarum?
N am, displosa sonat quantum uesica, pepedi
D iffisa nate ficus. at illæ currere in urbem.
C anidiæ denteis, altum Saganæ caliendrum
E xcidere, atq; herbas, atq; incantata lacertis
V incula, cum magno risúq́; iocóq́; uideres.

SATYRA. IX.

Bam forte uia sacra (sicut meus est mos)
i Nescio quid meditans nugarum, totus in illis.
Occurrit quidam notus mihi nomine tantum,
A rreptáq́; manu, quid agis dulcissime rerum?
S uauiter, ut nunc est, inquã: & cupio omnia, quæ uis.
C um assectaretur: nunquid uis occupo? at ille
N oris nos? inquit docti sumus. hic ego pluris
H oc inquam mihi eris. misere discedere quærens
I re modo ocyus: interdum consistere: in aurem
D icere nescio quid puero: cum sudor ad imos
M anaret talos, ó te Bollane cerebri
F elicem aiebam tacitus. cum quidlibet ille
G arriret: uicos, urbem laudaret: ut illi
N il respondebam: misere cupis inquit abire,
I andudum uideo: sed nil agis: usq; tenebo.
P ersequar hinc. quo nunc iter est tibi? nil opus est te

C ircumagi: quendam uolo uisere, non tibi notum:
T rans tyberim longe cubat is propè Cæsaris hortos.
N il habeo, quod agam: & non sum piger. usq; sequar te.
D emitto auriculas: ut iniquæ mentis asellus,
C um grauius dorso subyt onus. incipit ille.
S i bene me noui, non Viscum pluris amicum,
N on Varium facies. nam quis me scribere pluris,
A ut citius possit uersus? quis membra mouere
M ollius? inuideat quod & Hermogenes, ego canto.
I nterpellandi locus hic erat. est tibi mater?
C ognati? quis te saluo est opus? haud mihi quisquam.
O mnes composui felices. nunc ego resto.
C onfice. nanq; instat fatum mihi triste: Sabella
Q uod puero cecinit, diuina mota anus urna.
H unc neq; dira uenena nec hosticus auferet ensis,
N ec laterum dolor, aut tussis, nec tarda podagra.
G arrulus hunc quando consumet cunq;: loquaces
S i sapiat uitet: simulac adoleuerit ætas.
V entum erat ad Vestæ quarta iam parte diei
P ræterita: & casu tunc respondere uadato
D ebebat: quod ni fecisset: perdere litem.
S i me amas, inquit, paulum hic ades. inteream, si
A ut ualeo stare: aut noui ciuilia iura:
E t propero quo scis. dubius sum, quid faciam, inquit:
T e ne relinquam an rem. me sodes. non faciam ille.
E t præcedere cœpit. ego, ut contendere durum est:
C um uictore sequor. mecœnas quo modo tecum,
H inc repetit. paucorum hominum, & mentis bene sanæ?
N emo dexterius fortuna est usus. Haberes
M agnum adiutorem: posset qui ferre secundas:

Hunc hominem si uelles tradere. dispeream ni
Summosses omnes. non isto uiuimus illic,
Quo tu rere, modo. domus hac nec purior ulla est:
Nec magis his aliena malis. nil mi officit unquam:
Ditior hic, aut est quia doctior. est locus uni
Cuiq; suus. magnum narras, uix credibile. atqui
Sic habet. accendis, quare cupiam magis illi
Proximus esse. uelis tantummodo: quæ tua uirtus,
Expugnabis. & est qui uinci possit: eoq;
Difficiles aditus primos habet. haud mihi deero:
Muneribus seruos corrumpam: non, hodie si
Exclusus fuero, desistam: tempora quæram:
Occurram in triuijs: deducam. nil sine magno
Vita labore dedit mortalibus. hæc dum agit: ecce
Fuscus Aristius occurrit mihi carus: & illum
Qui pulchre nosset. consistimus: unde uenis? &
Quo tendis? rogat: & respondet. uellere cœpit:
Et prensare manu lentissima brachia, nutans,
Distorquens oculos: ut me eriperet. male salsus
Ridens dissimulare. meum iecur urere bilis.
Certe nescio quid secreto uelle loqui te
Aiebas mecum. memini bene: sed meliori
Tempore dicam: hodie tricæssima sabbata. uin tu
Curtis iudæis oppedere? nulla mihi inquam
Relligio est. At mi: sum paulo infirmior unus
Multorum: ignosces: aliâs loquor. huncine solem
Tam nigrum surrexe mihi. fugit improbus: ac me
Sub cultro linquit. casu uenit obuius illi
Aduersarius: & quo tu turpissime? magna
Exclamat uoce: & licet antestari? ego uero

O ppono auriculam. rapit in ius. clamor utrinq;
V ndiq; concursus: sic me seruauit Apollo.

SATYRA. X.

Empe incomposito dixi pede currere uersus
n Lucili. quis tam Lucili fautor inepte est?
Vt non hoc fateatur? at idem, quod sale multo
V rbem defricuit: charta laudatur eadem.
N ec tamen hoc tribuens, dederim quoq; cætera. nã sic
E t laberi mimos, ut pulchra poëmata, mirer.
E rgo non satis est risu diducere rictum
A uditoris: & est quædam tamen hic quoq; uirtus.
E st breuitate opus: ut currat sententia: neu se
I mpediat uerbis lassas onerantibus aures.
E t sermone opus est modo tristi, sæpe iocoso,
D efendente uicem modo rhetoris, atq; poëtæ,
I nterdum urbani parcentis uiribus, atq;
E xtenuantis eas consulto. ridiculum acri
F ortius, & melius magnas plerunq; secat res.
I lli, scripta quibus comœdia prisca uiris est:
H oc stabant: hoc sunt imitandi: quos neq; pulcher
H ermogenes unquam legit, neq; simius iste
N il præter Caluum & doctus cantare Catullum.
A t magnum fecit: quod uerbis græca latinis
M iscuit. o seri studiorum, quid ne putatis
D ifficile, & mirum, Rhodio quod Pitholeonti
C ontigit? at sermo lingua concinnus utraq;
S uauior: ut chio nota si commista falerni est.
C um uersus facias, teipsum percunctor: an & cum

D ura tibi per agenda rei sit caussa Petilli?
S cilicet oblitus patriæq; patrisq; latini
C um Pedius caussas exudet publicola, atq;
C oruinus: patrijs intermiscere petita
V erba foris malis, Canusini more bilinguis.
A tq; ego cum græcos facerem natus mare citra
V ersiculos: uetuit metali uoce Quirinus
P ost mediam noctem uisus, cum somnia uera:
I n syluam non ligna feras insanius: ac si
M agnas græcorum malis implere cateruas.
T urgidus Alpinus, iugulat dum Memnona: dumq;
D efingit Rheni luteum caput. hæc ego ludo:
Quæ nec in æde sonent certantia iudice Tarpa:
N ec redeant iterum, atq; iterum spectanda Theatris.
A rguta meretrice potes, Dauoq; Chremeta
E ludente senem, comis garrire libellos
V nus uiuorum Fundani. Polio regum
F acta canit. pede ter percusso. forte epos acer
V t nemo, Varius ducit. molle atq; facetum
V irgilio annuerunt gaudentes rure camœnæ.
H oc erat, experto frustra Varrone Atacino,
A tq; quibusdam alijs, melius quod scribere possem
I nuentore minor: neq; ego illi detrahere ausim
H ærentem capiti multa cum laude coronam.
A t dixi fluere hunc lutulentum, sæpe ferentem
P lura quidem tollenda relinquendis. age quæso,
T u nihil in magno doctus reprehendis Homero?
N il comis Tragici mutat Lucilius Acci?
N on ridet uersus Enni grauitate minores,
C um de se loquitur non ut maiore reprensis?

Quid uetat

Quid uetat, & nosmet Lucili scripta legentes
Quærere: num illius, num rerum dura negarit
Versiculos natura magis factos, & euntes
Mollius? at si quis pedibus quid claudere senis
Hoc tantum contentus, amet scripsisse ducentos
Ante cibum uersus: totidem cœnatus: Hetrusci
Quale fuit Cassi rapido feruentius amni
Ingenium: capsis quem fama est esse, librisq;
Ambustum proprijs. fuerit Lucilius inquam
Comis & urbanus: fuerit limatior idem,
Quàm rudis, & Græcis intacti carminis autor:
Quamq; poëtarum seniorum turba: sed ille
Si foret hoc nostrum fato dilatus in æuum:
Detereret sibi multa: recideret omne, quod ultra
Perfectum traheretur: & in uersu faciendo
Sæpe caput scaberet, uiuos & roderet ungues.
Sæpe stilum uertas, iterum, quæ digna legi sint,
Scripturus: neq; te ut miretur turba labores,
Contentus paucis lectoribus. an tua demens
Vilibus in ludis dictari carmina malis?
Non ego: nam satis est equitem mihi plaudere: ut audax
Contemptis alijs, explosa Arbuscula dixit.
Men moueat cimex Pantilius? aut cruciet? quod
Vellicet absentem Demetrius? aut quod ineptus
Fannius Hermogenis lædat conuiua Tigelli?
Plotius, & Varius, Mecœnas, Virgiliusq;,
Valgius, & probet hæc Octauius optimus, atq;
Fuscus: & hæc utinam Viscorum laudet uterq;.
Ambitione relegata te dicere possum
Pollio, te Messala tuo cum fratre, simulq;

s

Vos Bibuli, & Serui, simul his te candide Furni:
Complureis alios, doctos ego quos, & amicos
Prudens prætereo: quibus hæc, sint qualiacunque,
Arridere uelim, doliturus si placeant spe
Deterius nostra. Demetri, teq; Tigelli
Discipulorum inter iubeo plorare cathedras.
I puer, atq; meo citus hæc subscribe libello.

– ΤΕΛΩΣ die XXII. Junij. 1852 –

Q. HORATII FLACCI SERMONVM LIBER SECVNDVS.

SATYRA. PRIMA.

SVNT, QVIBVS IN SATYRA
uidear nimis acer: & ultra
Legem tendere opus. sine neruis
altera quidquid
Composui pars esse putat: similesq;
meorum
Mille die uersus deduci posse. Trebati,
Quid faciam, præscribe. quiescas. ne faciam, inquis,
Omnino uersus? aio. peream male, si non
Optimum erat: uerum nequeo dormire. ter uncti
Transnanto Tyberim, somno quibus est opus alto:
Irriguumq; mero sub noctem corpus habento.
Aut, si tantus amor scribendi te rapit: aude
Cæsaris inuicti res dicere, multa laborum
Præmia laturus. cupidum pater optime uires
Deficiunt: neq; enim quiuis horrentia pilis

A gmina, nec fracta pereuntes cuspide Gallos,
A ut labentis equo describet uulnera Parthi.
A ttamen & iustum poteras, & scribere fortem
S cipiadam, ut sapiens Lucilius. haud mihi deero,
C um res ipsa feret. nisi dextro tempore Flacci
V erba per attentam non ibunt Cæsaris aurem.
C ui male si palpere, recalcitrat undiq; tutus.
Quanto rectius hoc: quàm tristi ledere uersu
P antolabum scurram, Nomentanumq́; nepotem
C um sibi quisq; timet: quamquã est intactus: & odit.
Quid faciam? saltat Milonius: ut semel icto
A ccessit feruor capiti, numerusq; lucernis.
C astor gaudet equis: ouo prognatus eodem,
P ugnis. quot capitum uiuunt, totidem studiorum
M illia. me pedibus delectat claudere uerba
L ucili ritu, nostrum melioris utroque.
I lle uelut fidis arcana sodalibus olim
C redebat libris: neq;, si male gesserat unquam:
D ecurrens aliò: neq; si bene. quo fit: ut omnis
V otiua pateat ueluti descripta tabella,
V ita senis. sequor hunc Lucanus an Appulus, anceps:
N am Venusinus arat finem sub utrunq; colonus,
M issus ad hoc, pulsis (uetus est ut fama) Sabellis,
Quo ne per uacuum Romano incurreret hostis:
S iue quod Appula gens, seu quod Lucania bellum
I ncuteret uiolenta. sed hic stilus haud petet ultro
Quenquam animantem: & me ueluti custodiet ensis
V agina tectus quem cur distringere coner
T utus ab infestis latronibus? ó pater, & rex
I uppiter ut pereat positum rubigine telum

N ec quisquam noceat cupido mihi pacis. at ille,
Qui me commorit (melius non tangere clamo)
F lebit: & insignis tota cantabitur urbe.
C eruius iratus leges minitatur, & urnam:
C anidia Albuti, quibus est inimica, uenenum:
G rande malum Turius, siquis se iudice certet.
V t quo quisq; ualet suspectos terreat: utq;
I mperet hoc natura potens: sic collige mecum.
D ente lupus, cornu taurus petit. unde, nisi intus
M onstratum? scæuæ uiuacem crede nepoti
M atrem: nil faciet sceleris pia dextra. mirum:
V t neq; calce lupus quenquam, neq; dente petit bos.
S ed mala tollet anum uitiato melle cicuta.
N e longum faciam, seu me tranquilla senectus
E xpectat: seu mors atris circumuolat alis:
D iues, inops, Romæ, seu fors ita iusserit, exul,
Quisquis erit uitæ scribam color. ó puer, ut sis
V italis metuo, & maiorum nequis amicus
F rigore te feriat. quid cum est Lucilius ausus
P rimus in hunc operis componere carmina morem?
D etrahere & pellem, nitidus qua quisq; per ora
C ederet, introrsum turpis? num Lælius, aut qui
D uxit ab oppressa meritum Carthagine nomen
I ngenio offensi? aut læso doluere Metello?
F amosisq; Lupo cooperto uersibus? atqui
P rimores populi arripuit, populumq; tributim,
S cilicet uni æquus uirtuti, atq; eius amicis.
Quin, ubi se à uulgo, & scena in secreta remorant
V irtus Scipiadæ, & mitis sapientia Læli:
N ugari cum illo, & discincti ludere: donec

D ecoqueretur holus, soliti. quidquid sum ego, quamuis
I nfra Lucili censum, ingeniumq; tamen me
C um magnis uixisse inuita fatebitur usq;
I nuidia: & fragili quærens illidere dentem,
O ffendet solido. nisi quid tu docte Trebati
D issentis: equidem nihil huic diffingere possum.
S ed tamen ut monitus caueas, ne forte negoci
I ncutiat tibi quid sanctarum inscitia legum.
S i mala condiderit in quem quis carmina, ius est,
I udiciumq;. esto, siquis mala: sed bona siquis
I udice condiderit laudatur Cæsare: siquis
O bprobrijs dignum latrauerit integer ipse:
S oluentur risu tabulæ: tu missus abibis.

SATYRA. II.

Væ uirtus, & quanta boni sit uiuere paruo:
q Nec meus hic sermo est: sed quem præcepit Ofellus
R usticus, anormis, sapiens, crassaq; Minerua:
D iscite non inter lances, mensasq; nitentes:
C um stupet insanis acies fulgoribus: & cum
A cclinis falsis animus, meliora recusat:
V erum hic impransi mecum disquirite. cur hoc?
D icam si potero. male uerum examinat omnis
C orruptus iudex. leporem sectatus, equoue
L assus ob indomito, uel si Romana fatigat
M ilitia assuetum græcari: seu pila uelox,
M olliter austerum studio fallente laborem,
S eu te discus agit: pete cedentem aëra disco.
C um labor extuderit fastidia: siccus, inanis

Sperne cibum uilem: nisi hymettia mella falerno
Ne biberis diluta. foris est promus: & atrum
Defendens pisces hyemat mare. cum sale panis
Latrantem stomachum bene leniet unde putas? aut
Qui partum? non in caro nidore uoluptas
Summa, sed in te ipso est. tu pulmentaria quære
Sudando. pinguem uitijs, albumq́; nec ostrea,
Nec Scarus, aut poterit peregrina iuuare lagois.
Vix tamen eripiam posito pauone, uelis quin
Hoc potius, quàm gallina tergere palatum,
Corruptus uanis rerum: quia ueneat auro
Rara auis: & picta pandat spectacula cauda,
Tanquam ad rem attineat quidquam num uesceris ista,
Quàm laudas, pluma? cocto' num adest honor idem?
Carne tamen quamuis distat nihil hac magis illa:
Imparibus formis deceptum te patet. esto,
Vnde datum sentis, lupus hic tyberinus, an alto
Captus hiet, pontes ne inter iactatus, an amnis
Hostia sub tusci? laudas insane trilibem
Mulum: in singula quem minuas pulmenta necesse est.
Ducit te species uideo. quo pertinet ergo
Proceros odisse lupos? quia scilicet illis
Maiorem natura modum dedit: his breue pondus.
Ieiunus stomachus raro uulgaria temnit.
Porrectum magno magnum spectare catino
Vellem ait harpyis gula digna rapacibus. at uos
Præsentes austri coquite horum obsonia: quamuis
Putet aper, rhombusq́; recens: mala copia quando
Aegrum sollicitat stomachum: cum rapula plenus,
Atq; acidas mauult inulas. nec dum omnis abacta

Pauperies epulis regum. nam uilibus ouis,
Nigris'q; est oleis hodie locus. haud ita pridem
Galloni præconis erat acipensere mensa
Infamis. quid, tum rhombos minus æquora alebant?
Tutus erat rhombus, tutoq; ciconia nido:
Donec uos auctor docuit prætorius. ergo
Si quis nunc mergos suaueis edixerit assos:
Parebit praui docilis Romana iuuentus.
Sordidus à tenui uictu distabit Ofello
Iudice. nam frustra uitium uitaueris illud:
Si te aliò prauum detorseris. Auidienus,
Cui canis ex uero dictum cognomen adhæret:
Quinquenneis oleas est, & syluestria corna:
Ac nisi mutatum parcit diffundere uinum: &
Cuius odorem olei nequeas perferre: licebit
Ille repotia, natales, alios'ue dierum
Festos albatus celebret: cornu ipse bilibri
Caulibus instillat ueteris non parcus aceti.
Quali igitur uictu sapiens utetur? & horum
Vtrum imitabitur? hac urget lupus: hac canis angit.
Mundus erit, qui non offendat sordibus: atq;
In neutram partem cultus miser. hic neq; seruis
Albuti senis exemplo, dum munia didit:
Sæuus erit: nec sic ut simplex Neuius, unctam
Conuiuis præbebit aquam, uitium hoc quoq; magnum.
Accipe nunc uictus tenuis quæ quantaq; secum
Afferat: in primis ualeas bene: nam uariæ res
Vt noceant homini credas, memor illius escæ,
Quæ simplex olim tibi sederit. ad simul assis
Miscueris elixa: simul conchylia turdis:

D ulcia se in bilem uertent: stomacho'q; tumultum
L enta feret pituita. uides, ut pallidus omnis
C œna desurgat dubia? quin corpus honustum
A esternis uitijs animum quoq; prægrauat unà:
A tq; affigit humo diuinæ particulam auræ.
A lter, ubi dicto citius, curata sopori
M embra dedit: uegetus præscripta ad munia surgit.
H ic tamen ad melius poterit transcurrere quondam:
S iue diem festum rediens adduxerit annus:
S eu recreare uolet tenuatum corpus: ubiq;
A ccedent anni: & tractari mollius ætas
I mbecilla uolet. ubi quidnam accedet ad istam,
Quam puer & ualidus præsumis, mollitiem? seu
D ura ualetudo inciderit, seu tarda senectus?
R ancidum aprum antiqui laudabant: non quia nasus
I llis nullus erat: sed credo hac mente, quod hospes
T ardius adueniens, uitiatum commodius, quàm
I ntegrum edax dominus consumeret. hos utinam inter
H eroas natum tellus me prima tulisset.
D as aliquid famæ? quæ carmine gratior aurem
O ccupat humanam. grandes rhombi, patinæq;
G rande ferunt unà cum damno dedecus. adde
I ratum patruum, uicinos, te tibi iniquum,
E t frustra mortis cupidum, cum deerit egenti
A es, laquei pretium. iure inquit Trasius istis
I urgatur uerbis. ego uectigalia magna
D iuitiasq; habeo tribus amplas regibus. ergo
Quod superat, non est melius quo insumere possis?
C ur eget indignus quisquam te diuite? quare
T empla ruunt antiqua deûm? cur improbe caræ

Non aliquid patriæ tanto emetiris aceruo?
Vni nimirum tibi recte semper erunt res?
O' magnus post hac inimicis risus. uter nam
Ad casus dubios fidet sibi certius? hic, qui
Pluribus assuerit mentem, corpusq; superbum?
An, qui contentus paruo, metuensq; futuri,
In pace ut sapiens aptarit idonea bello?
Quo magis his credas: puer hunc ego paruus Ofellum
Integris opibus noui, non latius usum
Quàm nunc accisis. uideas metato in agello
Cum pecore, & gnatis fortem mercede colonum,
Non ego narrantem, temere edi in luce profesta
Quidquam præter holus fumosæ cum pede pernæ.
At mihi cum longum post tempus uenerat hospes:
Siue operum uacuo gratus conuiua per imbrem
Vicinus: bene erat, non piscibus urbe petitis,
Sed pullo, atq; hœdo: tum pensilis uua secundas,
Et nux ornabat mensas, cum duplice ficu.
Post hoc ludus erat culpa potare magistra:
Ac uenerata Ceres, ut culmo surgeret alto,
Explicuit uino contractæ seria frontis.
Sæuiat, atq; nouos moueat fortuna tumultus:
Quantum hinc imminuet? quanto aut ego parcius, aut uos
O' pueri nituistis? ut huc nouus incola uenit?
Nam propriæ telluris herum natura neq; illum,
Nec me, nec quenquam statuit. nos expulit ille:
Illum aut nequities, aut uafri inscitia iuris,
Postremum expellet certe uiuacior hæres.
Nunc ager Vmbreni sub nomine, nuper Ofelli
Dictus, erit nulli proprius: sed cedet in usum

N unc mihi, nunc alij. quo circa uiuite fortes:
F ortiaq; aduersis opponite pectora rebus.

SATYRA. III.

Ic raro scribis, ut toto non quater anno
S Membranã poscas, scriptorũ quæq; retexens,
Iratus tibi, quod uini, somniq; benignus
N il dignum sermone canas. quid fiet? ab ipsis
S aturnalibus huc fugisti. sobrius ergo
D ic aliquid dignum promissis: incipe: nil est:
C ulpantur frustra calami: immeritusq; laborat
I ratis natus paries Dijs, atq; poëtis.
A tqui uultus erat multa, & præclara minantis,
S i uacuum tepido cepisset uillula tecto.
Q uorsum pertinuit stypare Platona Menandro?
E upolin, Archilochum comites educere tantos?
I nuidiam placare paras uirtute relicta?
C ontemnere miser. uitanda est improba Siren
D esidia: aut quidquid uita meliore parasti,
P onendum æquo animo. di te Damasippe, deæq;
V erum ob consilium donent tonsore. sed unde
T am bene me nosti? postquam omnis res mea Ianum
A d medium fracta est: aliena negocia curo
E xcussus proprijs. olim nam quærere amabam
Q uo uafer ille pedes lauisset Sisyphus ære:
Q uid scalptum infabre, quid fusum durius esset.
C allidus huic signo ponebam millia centum:
H ortos, egregiasq; domos, mercarier unus
C um lucro noram. unde frequentia mercuriale
I mposuere mihi cognomen compita. noui:

E t morbi miror purgatum te illius. atqui
E' mouit ueterem mire nouus: ut solet, in cor
T raiecto lateris miseri, capitisq; dolore:
V t lethargicus hic cum fit pugil, & medicum urget.
D um nequid simile huic, esto ut libet. ó bone ne te
F rustrere: insanis & tu: stultiq; propè omnes:
S iquid Stertinius ueri crepat: unde ego mira
D escripsi docilis præcepta hæc, tempore, quo me
S olatus iussit sapientem pascere barbam:
A tq; à Fabricio non tristem ponte reuerti.
N am male re gesta cum uellem mittere operto
M e capite in flumen: dexter stetit: & caue faxis
T e quidquam indignum. pudor inquit te malus urget:
I nsanos qui inter uereare insanus haberi?
P rimum nam inquiram, q̃d sit furere: hoc si erit in te
S olo: nil uerbi, pereas quin fortiter, addam.
Quem mala stultitia, & quæcunq; inscitia ueri
C æcum agit: insanum Chrysippi porticus, & grex
A utumat. hæc populos. hæc magnos formula reges,
E xcepto sapiente, tenet. nunc accipe quare
D esipiant omnes, æque ac tu: qui tibi nomen
I nsano posuere. uelut syluis, ubi passim
P alanteis error certo de tramite pellit:
I lle sinistrorsum, hic dextrorsum abit. unus utriq;
E rror: sed uarijs illudit partibus. hoc te
C rede modo insanum: nihilo ut sapientior ille,
Qui te deridet, caudam trahat. est genus unum
S tultitiæ nihilum metuenda timentis: ut igneis,
V t rupeis, fluuiosq; in campo obstare queratur.
A lterum & huic uarium, & nihilo sapientius, igneis

Per medios fluuiosq; ruentis. clamet amicus,
Mater, honesta soror, cum cognatis, pater, uxor,
Hic fossa est ingens: hic rupes maxima: serua:
Non magis audierit: quàm Fusius ebrius olim,
Cum Ilionam edormit: Catienis mille ducentis
Mater te appello, clamantibus huic ego uulgum
Errori similem cunctum insanire docebo.
Insanit ueteres statuas Damasippus emendo.
Integer est mentis Damasippi creditor? esto:
Accipe, quod nunquam reddas mihi, si tibi dicam:
Tu'ne insanus eris, si acceperis? an magis excors
Reiecta præda. quam præsens Mercurius fert?
Scribe decem Nerio: non est satis: adde Cicutæ
Nodosi tabulas: centum, mille adde cathenas:
Effugiet tamen hæc sceleratus uincula Proteus.
Cum rapies in iura malis ridentem alienis:
Fiet aper: modo auis: modo saxum: & cũ uolet, arbor.
Si male rem gerere insani est: contra, bene sani:
Putidius multo cerebrum est (mihi crede) Perilli
Dictantis, quod tu nunquam rescribere possis.
Audire, atq; togam iubeo componere, quisquis
Ambitione mala, aut argenti pallet amore:
Quisquis luxuria, tristi'ue superstitione,
Aut alio mentis morbo calet: huc proprius me,
Dum doceo insanire omneis, uos ordine adite.
Danda est hellebori multo pars maxima auaris:
Nescio an anticyram ratio illis destinet omnem.
Hæredes Staberi summam incidere sepulchro.
Ni sic fecissent: gladiatorum dare centum
Damnati populo paria, atq; epulum, arbitrio Arri,

F rumenti quantum metit Africa. siue ego praue,
S eu recte, hoc uolui: ne sis patruus mihi. credo
H oc Staberi prudentem animum uidisse. quid ergo
S ensit cum summam patrimoni insculpere saxo
H æredes uoluit? quoad uixit, credidit ingens
P auperiem uitium: & cauit nihil acrius: ut si
F orte minus locuples uno quadrante periret:
I pse uideretur sibi nequior. omnis enim res,
V irtus, fama, decus, diuina, humanaq; pulchris
D iuitijs parent: quas qui construxerit, ille
C larus erit, fortis, iustus, sapiens, etiam & rex,
E t quidquid uolet. hoc ueluti uirtute paratum
S perauit magnæ laudi fore. quid simile isti
G ræcus Aristippus? qui seruos proijcere aurum
I n media iussit Libya: quia tardius irent
P ropter onus segnes. uter est insanior horum?
N il agit exemplum litem quod lite resoluit.
S iquis emat citharas, emptas comportet in unum,
N ec studio citharæ, nec musæ deditus ulli:
S i scalpra, & formas non sutor: nautica uela
A uersus mercaturis: delirus, & amens,
V ndiq; dicatur merito. quid discrepat istis,
Q ui nummos, aurumq; recondit, nescius uti
C ompositis, metuensq; uelut contingere sacrum?
S i quis ad ingentem frumenti semper aceruum,
P orrectus uigilet cum longo fuste: neq; illinc
A udeat esuriens dominus contingere granum:
A c potius folijs parcus uescatur amaris:
S i positis intus Chij, ueterisq; Falerni
M ille cadis, nihil est, tercentum millibus, acre

Potet acetum: age, si & stramentis incubet unde-
Octoginta annos natus, cui stragula uestis,
Blattarum, ac tinearum epulæ putrescat in arca:
Nimirum insanus paucis uideatur: eo quod
Maxima pars hominum morbo iactatur eodem.
Filius, aut etiam libertus ut ebibat hæres:
Dis inimice senex custodis? ne tibi desit?
Quantulum enim summæ curtabit quisq; dierum?
Vngere si caules oleo meliore, caputq;
Coeperis impexa fœdum porrigine? quare,
Siquid uis satis est: periuras, surripis, aufers
Vndiq;? tun sanus? populum si cædere saxis
Incipias, seruos'ue tuos, quos ære pararis:
Insanum te omnes pueri, clamentq; puellæ.
Cum laqueo uxorem interimis, matremq; ueneno:
Incolumi capite es? quid enim? neq; tu hoc facis Argis,
Nec ferro: ut demens genitricem occidit Orestes.
An tu reris eum occisa insanisse parente?
Ac non ante malis dementem actum furijs? quàm
In matris iugulo ferrum tepefecit acutum?
Quin ex quo est habitus male tutæ mentis Orestes:
Nil sane fecit, quod tu reprendere possis:
Non Pyladen ferro uiolare, ausus'ue sororem
Electram: tantum male dicit utriq; uocando
Hanc furiam, hunc aliud, iussit quod splendida bilis.
Pauper Opimius argenti positi intus, & auri,
Qui Veientanum festis potare diebus
Campana solitus Trulla, uappamq; profestis:
Quondam lethargo grandi est oppressus: ut hæres
Iam circum loculos, & claueis lætus, ouansq;

Curreret. hunc medicus multum celer, atq; fidelis
Excitat hoc pacto: mensam poni iubet: atq;
Effundi saccos nummorum: accedere plureis
Ad numerandum: hominem sic erigit. addit & illud,
Ni tua custodis: auidus iam hoc auferet hæres.
Men uiuo? ut uiuas igitur uigila. hoc age. quid uis?
Deficient inopem uenæ te: ni cibus, atq;
Ingens accedat stomacho fultura ruenti.
Tu cessas? age dum sume hoc Ptisanarium Orizæ.
Quanti emptæ? paruo. quanti ergo? octussibus. eheu
Quid refert morbo, an furtis, peream'ne rapinis?
Quisnam igitur sanus? qui non stultus. quid auarus?
Stultus & insanus. quid si quis non sit auarus:
Continuo sanus? minime. cur Stoice? dicam.
Non est cardiacus, Craterum dixisse putato,
Hic æger, recte est igitur? surgetq;? negabit:
Quod latus, aut renes morbo tententur acuto.
Non est periurus, neq; sordidus. immolet æquis
Hic porcum laribus. uerum ambitiosus, & audax.
Nauiget Anticyram. quid enim differt? barathro'ne
Dones quidquid habes? an unquam utare paratis?
Seruius Oppidius Canusi duo prædia diues
Antiquo censu, natis diuisse duobus
Fertur: & hoc moriens pueris dixisse uocatis.
Ad lectum: postquam te talos Aule, nucesq;
Ferre sinu laxo, donare, & ludere uidi:
Te Tyberi numerare: cauis abscondere tristem:
Extimui: ne uos ageret uesania discors:
Tu Nomentanum, tu ne sequerere Cicutam.
Quare per diuos oratus uterq; penateis,

T u cave ne minuas: tu ne maius facias id,
Q uo satis esse putat pater: & natura coercet.
P raeterea ne uos titillet gloria, iure
I urando obstringam ambos: uter aedilis fuerit, uel
V estrum praetor: is intestabilis, & sacer esto.
I n cicere, atq; faba, bona tu perdasq; lupinis,
L aetus ut in circo spaciere, aut aeneus ut stes,
N udus agris, nudus nummis insane paternis?
S cilicet ut plausus, quos fert Agrippa, feras tu
A stuta ingenuum uulpes imitata leonem?
N e quis humasse uelit Aiacem Atrida uetas cur?
R ex sum. nil ultra quaero plebeius: & aequam
R em imperito: ac si cui uideor non iustus, inulto
D icere, quae sentit, permitto. maxime regum
D i tibi dent capta classem deducere Troia:
E rgo consulere, & mox respondere licebit?
C onsule. cur Aiax heros ab Achille secundus
P utrescit, toties seruatis clarus Achiuis?
G audeat ut populus Priami, Priamusq; inhumato:
P er quem tot iuuenes patrio caruere sepulchro?
M ille ouium insanus morti dedit, inclytum Vlyssem,
E t Menelaum unà mecum se occidere clamans.
T u cum pro uitula statuis dulcem Aulide natam
A nte aras: spargisq; mola caput improbe salsa:
R ectum animi seruas? quorsum? insanus q̃d enim Aiax
F ecit, cum strauit ferro pecus? abstinuit uim
V xore, & gnato, mala multa precatus Atridis:
N on ille aut Teucrum, aut ipsum uiolauit Vlyssem.
V erum ego, ut haerentes aduerso littore naues
E riperem: prudens placaui sanguine diuos.

Nempe tuo

Nempe tuo furiose? meo, sed non furiosus.
Qui species alias ueri, scelerisq; tumultu
Permistas capiet, commotus habebitur: atq;
Stultitia ne erret, nihilum distabit, an ira.
Aiax immeritos dum occidit, desipit, agnos?
Cum prudens scelus ob titulos admittis inanes:
Stas animo? & purũ est uitio tibi, cum tumidum est cor?
Siquis lectica nitidam gestare amet Agnam:
Huic uestem ut gnatæ, paret ancillas: paret aurum:
Rufam, aut pusillam appellet: fortiq; marito
Destinet uxorem: interdicto huic omne adimat ius
Prætor: & ad sanos abeat tutela propinquos.
Quod siquis gnatam pro muta deuouet Agna:
Integer est animi? ne dixeris. ergo ubi praua
Stultitia: hic est summa insania. qui sceleratus,
Et furiosus erit: quem cepit uitrea fama,
Hunc circuntonuit gaudens Bellona cruentis.
Nunc age luxuriam, & Nomentanum arripe mecum.
Vincit enim stultos ratio insanire nepotes.
Hic simul accepit patrimoni mille talenta:
E`dicit, piscator uti, pomarius, auceps,
Vnguentarius, ac tusci turba impia uici,
Cum scurris fartor, cum uelabro omne macellum,
Mane domum ueniant. quid tum? uenêre frequentes.
Verba facit leno, quidquid mihi, quidquid & horum
Cuiq; domi est: id crede tuum: uel nunc pete, uel cras.
Accipe quid contra iuuenis responderit æquus.
In niue lucana dormis ocreatus: ut aprum
Coenem ego: tu pisces hiberno ex æquore uellis:
Segnis ego, indignus qui tantum possideam: aufer:

Sume tibi decies: tibi tantundem: tibi triplex,
Vnde uxor media currat de nocte uocata.
Filius Aesopi detractam ex aure Metellæ,
Scilicet ut decies solidum exorberet: aceto
Diluit insignem baccam: qui sanior, ac si
Illud idem in rapidum flumen, iaceret'ue cloacam.
Quinti progenies Arri, par nobile fratrum,
Nequitia & nugis, prauorum & amore Gemellum,
Luscinias soliti impenso prandere coemptas.
Quorsum abeant sani? creta an carbone notandi?
Aedificare casas, plostello adiungere mures,
Ludere par impar, equitare in arundine longa,
Si quem delectet barbatum amentia uerset.
Si puerilius his ratio esse euincet amare:
Nec quidquam differre: utrum'ne in puluere trimus
Quale prius ludas opus: an meretricis amore
Sollicitus plores. quæro facias'ne, quod olim
Mutatus Polemon? ponas insignia morbi,
Fasciolas, cubital, focalia: potus ut ille
Dicitur ex collo furtim carpsisse coronas:
Postquam est impransi correptus uoce magistri.
Porrigis irato puero cum poma: recusat.
Sume catelle: negat. si non des: optat. amator
Exclusus qui distat? ait ubi secum, eat, an non,
Quo rediturus erat non arcessitus: & hæret
Inuisis foribus. nec nunc cum me uocet ultro
Accedam? an potius mediter finire dolores?
Exclusit: reuocat, redeam? non si obsecret. ecce
Seruus non paulo sapientior, ó here, quæ res
Nec modum habet, neq; consilium, ratione, modóq;

Omnia hec sunt exprompta ex Tere: in eunucho Sce. p.

Tractari non uult. in amore hæc sunt mala, bellum,
Pax rursum. hæc si quis tempestatis propè ritu
Mobilia, & cæca fluitantia sorte, laboret
Reddere certa: sibi nihilo plus explicet: ac si
Insanire paret certa ratione, modoq;
Quid? cum picenis excerpens semina pomis
Gaudes: si cameram percusti forte: penes te es?
Quid cum balba feris annoso uerba palato?
Aedificante casas qui sanior? adde cruorem
Stultitiæ: atq; ignem gladio scrutare: modo inquam
Hellade percussa Marius cum præcipitat se:
Cerritus fuit? an commotæ crimine mentis
Absolues hominem, & sceleris damnabis eundem,
Ex more imponens cognata uocabula rebus?
Libertinus erat, qui circùm compita siccus
Lautis mane senex manibus currebat: & unum
Quoddam magnum addens, unum me surpite morti,
Dis etenim facile est, orabat sanus utrisq;
Auribus, atq; oculis, mentem, nisi litigiosus,
Exciperet dominus, cum uenderet. hoc quoq; uulgus
Chrysippus ponit fœcunda in gente Meneni.
Iuppiter ingentes qui das, adimisq; dolores:
Mater ait pueri menses iam quinq; cubantis,
Frigida si puerum quartana reliquerit: illo
Mane die, quo tu indicis ieiunia: nudus
In Tyberi stabit. casus, medicus'ue leuarit
Aegrum, ex præcipiti: mater delira necabit
In gelida fixum ripa: febrimq; reducet.
Quo'ne malo mentem concussa? timore deorum.
Hæc mihi Stertinius sapientum octauus amico

Arma dedit: posthac ne compellarer inultus.
Dixerit insanum qui me, totidem audiet: atq;
Respicere ignoto discet pendentia tergo.
Stoice post damnum sic uendas omnia pluris:
Qua me stultitia (quoniam non est genus unum)
Insanire putas? ego nam uideor mihi sanus.
Quid? caput abscissum demens cum portat Agaue
Gnati infelicis: sibi tum furiosa uidetur?
Stultum me fateor (liceat concedere ueris)
Atq; etiam insanum: tantum hoc edissere, quo me
Aegrotare putes animi uitio. accipe: primum
Aedificas: hoc est longos imitaris, ab imo
Ad summum totus moduli bipedalis: & idem
Corpore maiorem rides Turbonis in armis
Spiritum, & incessum: qui ridiculus minus illo?
An quodcunq; facit Mecoenas: te quoq; uerum est,
Tanto dissimilem, & tanto certare minorem?
Absentis ranae pullis uituli pede pressis,
Vnus ubi effugit: matri denarrat: ut ingens
Bellua cognatos eliserit. illa rogare,
Quantáne? num tandem, se inflans, sic magna fuisset.
Maior dimidio? num tanto? cum magis, atq;
Se magis inflaret: non, si te ruperis, inquit.
Par eris. haec à te non multum abludit imago.
Adde poëmata nunc: hoc est oleum adde camino:
Quae siquis sanus fecit: sanus facis & tu.
Non dico horrendam rabiem, iam desine cultum
Maiorem censu. teneas Damasippe tuis te:
Mille puellarum, puerorum mille furores.
O´ maior tandem parcas insane minori.

SATYRA. IIII.

Nde,& quo Catius?non est mihi tempus Auenti
u Ponere signa nouis præceptis:qualia uincunt
Pythagoram,Anytiq; reum,doctumq; Platona.
P eccatum fateor:cum te sic tempore leuo
I nterpellarim:sed des ueniam bonus oro.
Q uod si interciderit tibi nunc aliquid:repetes mox.
S iue est naturæ hoc,siue artis,mirus utroq;.
Q uin id erat curæ:quo pacto cuncta tenerem:
V t pote res tenues,tenui sermone peractas.
E de hominis nomen:simul an Romanus,an hospes.
I psa memor præcepta canam:cœlabitur auctor.
L onga quibus,facies ouis erit:illa memento,
V t succi melioris,& ut magis alba rotundis
P onere:nanq; marem cohibent callosa uitellum.
C aule suburbano,qui siccis creuit in agris
D ulcior.irriguo nihil est elutius horto.
S i uespertinus subito te oppresserit hospes
N e gallina malum responset dura palato.
D octus eris uiuam misto mersare falerno.
H oc teneram faciet.pratensibus optima fungis
N atura est:alijs male creditur.ille salubres
A estates peraget.qui nigris prandia moris
F iniet:ante grauem quæ legerit arbore solem.
A ufidius forti miscebat mella fallerno
M endose:quoniam uacuis committere uenis,
N il nisi lene decet.leni præcordia mulso
P rolueris melius.si dura morabitur aluus:
M utilus,& uiles pellent obstantia conchæ,

Et lapathi breuis herba,sed albo non sine coo.
Lubrica nascentes implent conchylia lunæ.
Sed non omne mare est generosæ fertile testæ.
Murice baiano melior lucrina Peloris.
Ostrea Circæis,Miseno oriuntur Echini.
Pectinibus patulis iactat se molle Tarentum.
Nec sibi cœnarum,qui uis temere arroget artem:
Ni prius exacta tenui ratione saporum.
Nec satis est cara pisceis auertere mensa,
Ignarum quibus est ius aptius:& quibus assis
Languidus in cubitum iam se conuiua reponet.
Vmber,& iligna nutritus glande,rotundas
Curuet aper lanceis carnem uitantis inertem.
Nam laurens malus est,uluis,& arundine pinguis.
Vinea summittit capreas non semper eduleis.
Fœcundi leporis sapiens sectabitur armos.
Piscibus,atq; auibus,quæ natura,& foret ætas:
Ante meum nulli patuit quæsita palatum.
Sunt quorum ingenium noua tantum crustula promit.
Nequaquam satis in re una consumere curam.
Vt siquis solum hoc mala ne sint uina laboret,
Quali perfundat pisceis securus oliuo.
Massica si cœlo supponas uina sereno:
Nocturna,si quid crassi est,tenuabitur aura:
Et decedet odor neruis inimicus:at illa
Integrum perdunt lino uitiata saporem.
Surrentina uafer,qui miscet fece falerna
Vina:columbino limum bene colligit ouo:
Quatenus ima petit,uoluens aliena uitellus.
Tostis marcentem squillis recreabis,& afra

Potorem coclea: nam lactuca innatat acri
Post uinum stomacho: perna magis, ac magis hillis,
Flagitat in morsus refici: quin omnia malit,
Quæcunq; immundis feruent allata popinis.
Est operæ pretium duplicis pernoscere iuris
Naturam. simplex è dulci constat oliuo:
Quod pingui miscere mero, muriáq; decebit,
Non alia, quam quæ Byzantia putruit orca.
Hoc ubi confusum sectis inferbuit herbis:
Corycióq; croco sparsum stetit: insuper addes
Pressa uena franæ, quod bacca remisit oliuæ.
Picenis cedunt pomis tyburtia succo:
Nam facie præstant. uenucula conuenit ollis.
Rectius albanam fumo duraueris uuam.
Hanc ego cum malis, ego fæcem primus, & alec,
Primus & inueni piper album, cum sale nigro
Incretum, puris circumposuisse catillis.
Immane est uitium, dare millia terna macello:
Angustóq; uagos pisces urgere catino.
Magna mouent stomacho fastidia, seu puer unctis
Tractauit calicem manibus: dum furta ligurit:
Siue grauis ueteri crateræ limus adhæsit.
Vilibus in scopis, in mappis, in scobe, quantus
Consistit sumptus? neglectis flagitium ingens.
Ten' lapides uarios lutulenta radere palma.
Et tyrias dare circùm illota toralia uestes:
Oblitum quanto curam, sumptúmq; minorem
Hæc habeant: tanto reprendi iustius illis:
Quæ, nisi diuitibus nequeunt contingere mensis?
Docte Cati per amicitiam, diuósq; rogatus

Ducere me auditum, perges quocunq;, memento.
Nam quamuis referas memori mihi pectore cuncta:
Non tamen interpres tantundem iuueris. adde
Vultum, habitumq́; hominis: quem tu uidisse beatus
Non magnipendis: quia contigit: at mihi cura
Non mediocris inest fonteis ut adire remotos,
Atq; haurire queam uitæ præcepta beatæ.

SATYRA. V.

h
Oc quoq; Tiresia præter narrata petenti
Responde: quibus amissas reperare queam res
Artibus, atq; modis. quid rides? iam ne doloso
Non satis est Ithacam reuehi: patriosq́; penates
Aspicere? ó nulli quidquam mentite, uides ut
Nudus, inopsq́; domum redeam te uate: neq; illic,
Aut apotheca procis intacta est, aut pecus. atqui
Et genus, & uirtus, nisi cum re, uilior alga est.
Quando pauperiem missis ambagibus horres:
Accipe, qua ratione queas ditescere. turdus,
Siue aliud priuum dabitur tibi: deuolet illuc:
Res ubi magna nitet domino sene. dulcia poma,
Et quoscunq; feret cultus tibi fundus honores,
Ante larem gustet uenerabilior lare diues.
Qui quamuis periurus erit, sine gente, cruentus
Sanguine fraterno, fugitiuus: ne tamen illi
Tu comes exterior, si postulet, ire recuses.
Vis ne tegam spurco Damæ latus? haud ita Troiæ
Me gessi certans semper melioribus. ergo
Pauper eris. fortem hoc animum tolerare iubebo.
Et quondam maiora tuli. tu protinus, unde

Diuitias, æris'q; ruam, dic augur, aceruos.
Dixi equidem: & dico: captes astutus ubiq;
Testamenta senum: neu si uafer unus, & alter
Insidiatorem præroso fugerit hamo:
Aut spem deponas: aut artem illusus omittas,
Magna minor'ue foro si res certabitur olim:
Viuet uter locuples sine gnatis, improbus ultro
Qui meliorem audax uocet in ius: illius esto
Defensor. fama ciuem, caussa'q; priorem
Sperne: domi si gnatus erit, fœcunda'ue coniux.
Quinte puta, aut Publi (gaudent prænomine molles
Auriculæ) tibi me uirtus tua fecit amicum.
Ius anceps noui: caussas defendere possum.
Eripiet quiuis oculos citius mihi: quàm te
Contemptum cassa nuce pauperet. hæc mea cura est:
Ne quid tu perdas: neu sis iocus. ire domum, atq;
Pelliculam curare iube. sis cognitor ipse.
Persta, atq; obdura: seu rubra canicula findet
Infanteis statuas: seu pingui tentus omaso
Furius hybernas cana niue conspuet alpeis.
Non'ne uides? aliquis cubito stantem propè tangens
Inquiet: ut patiens, ut amicis aptus, ut acer.
Plures annabunt thunni: & cetaria crescent.
Si cui præterea ualidus male filius in re
Præclara sublatus aletur: ne manifestum
Cœlibis obsequium nudet te: leniter in spem
Arrepe officiosus: ut & scribare secundus
Hæres: &, siquis casus puerum egerit horco:
In uacuum uenias. perraro hæc alea fallit.
Qui testamentum tradet tibi cunq; legendum.

Abnuere, & tabulas à te remouere memento:
Sic tamen, ut limis rapias, quid prima secundo
Cera uelit uersu. solus, multis ne cohæres
Veloci percurre oculo. plerunq; recoctus
Scriba ex quinqueuiro coruum deludet hiantem:
Captatorq; dabit risus Nasicæ Corano.
Num furis? an prudens ludis me, obscura canendo?
O' Laertiade quidquid dicam, aut erit, aut non.
Diuinare etenim magnus mihi donat Apollo.
Quid tamen ista uelit sibi fabula, si licet, ede.
Tempore quo iuuenis Parthis horrendus, ab alto
Demissum genus Aenea, tellure, mariq;
Magnus erit: forti nubet procêra Corano
Filia Nasicæ metuentis reddere soldum.
Tum gener hoc faciet: tabulas socero dabit: atq;
Vt legat, orabit. multum Nasica negatas
Accipiet tandem: & tacitus leget. inuenietq;
Nil sibi legatum, præter plorare, suisq;
Illud ad hæc iubeo: mulier si forte dolosa,
Libertus'ue senem delirum temperet: illis
Accedas socius: laudes: lauderis ut absens.
Adiuuat hoc quoq;: sed uincit longe prius ipsum
Expugnare caput. scribet mala carmina uecors:
Laudato. scortator erit: caue te roget: ultro
Penelopen facilis potiori trade. putas'ne,
Perduci poterit, tam frugi, tam'q; pudica?
Quàm nequiere proci recto depellere cursu.
Venit enim magnum donandi parca iuuentus:
Nec tantum ueneris quantum studiosa culinæ.
Sic tibi Penelope frugi est. quæ si semel uno

D e ſene guſtarit tecum partita lucellum:
V t canis à corio nunquam abſterrebitur uncto.
M e ſene quod, dicam, factum eſt. anus inproba Thebis
E x teſtamento ſic eſt elata: cadauer
V nctum oleo largo nudis humeris tulit hæres:
S cilicet elabi ſi poſſet mortua: credo,
Q uod nimium inſtiterat uiuenti. cautus adito:
N e deſis operæ: ne'ue immoderatus abundes.
D ifficilem, & moroſum offendet garrulus ultro
N on etiam ſileas dauus ſis comicus: atq;
S tes capite obſtipo, multum ſimilis metuenti.
O bſequio graſſare: mone, ſi increbuit aura:
C autus uti uelet carum caput: extrahe turba
O ppoſitis humeris. aurem ſubſtringe loquaci.
I mportunus amat laudari. donec ohe iam
A d cœlum manibus ſublatis dixerit: urge: &
C reſcentem tumidis infla ſermonibus utrem.
C um te ſeruitio longo, curáq; leuarit:
E t certum uigilans, quartæ ſit partis Vlyſſes
A udieris hæres. ergo nunc Dama ſodalis
N uſquam eſt? unde mihi tam fortem, tamq́; fidelem?
S parge ſubin: & ſi paulum potes, illacrymare. eſt
G audia prodentem uultum cælare ſepulchrum
C ommiſſum arbitrio ſine ſordibus extrue. funus
E gregie factum laudet uicinia. ſiquis
F orte cohæredum ſenior male tuſſiet: huic tu
D ic, ex parte tua ſeu fundi, ſiue domus ſit
E mptor, gaudentem nummo te addicere. ſed me
I mperioſa trahit Proſerpina: uiue ualeq́;.

SATYRA. VI.

Oc erat in uotis: modus agri non ita magnus,
h Hortus ubi, & tecto uicinus iugis aquæ fons,
Et paulum syluæ super his foret. auctius, atq;
D i melius fecere. bene est. nihil amplius oro
M aia nate: nisi ut propria hæc mihi munera faxis:
S i neq; maiorem feci ratione mala rem:
N ec sum facturus uitio, culpa'ue minorem:
S i ueneror stultus nihil horum: O' si angulus ille
P roximus accedat: qui nunc deformat agellum:
O' si urnam argenti fors qua mihi monstret: ut illi
T hesauro inuento, qui mercenarius agrum
I llum ipsum mercatus arauit diues amico
H ercule: siquod adest, gratum iuuat: hac prece te oro
P ingue pecus domino facias, & cætera. præter
I ngenium: utq; soles, custos mihi maximus adsis.
E rgo ubi me in monteis, & in arcem ex urbe remoui:
Quid prius illustrem satyris, musáq; pedestri?
N ec mala me ambitio perdit, nec plumbeus auster,
A utumnusq; grauis, libitinæ questus acerbæ.
M atutine pater, seu Iane libentius audis,
V nde homines operum primos, uitæq; labores
I nstituunt (sic dis placitum) tu carminis esto
P rincipum. Romæ sponsorem me rapis: eia
N e prior officio quisquam respondeat: urge.
S iue aquilo radit terras: seu bruma niualem
I nteriore diem gyro trahit: ire necesse est:
P ost modo, quod mi obsit clare, certumq; locuto.
L uctandum in turba: facienda iniuria tardis.

Quid uis insane, & quas res agis? improbus urget
Iratis precibus. tu pulses omne, quod obstat,
Ad Mecœnatem memori si mente recurras.
Hoc iuuat: & melli est: non mentiar. at simul atras
Ventum est Aesquilias: aliena negocia centum
Per caput, & circa saliunt latus. ante secundam
Roscius orabat sibi adesses ad puteal cras.
De re communi scribæ magna, atq; noua te
Orabant hodie meminisses Quinte reuerti.
Imprimat his cura Mecœnas signa tabellis.
Dixeris experiar: si uis, potes addit: & instat.
Septimius octauo propior iam fugerit annus:
Ex quo Mecœnas me cœpit habere suorum
In numero: dun'taxat ad hoc, quem tollere reda
Vellet iter faciens: & cui concredere nugas,
Hoc genus. hora quota est? thrax est Gallina Syro par?
Matutina parum cautos iam frigora mordent.
Et quæ rimosa bene deponuntur in aure.
Per totum hoc tempus subiectior in diem, & horam
Inuidie: noster ludos spectauerat unà:
Luserat in campo: fortunæ filius omnes.
Frigidus à rostris manat per compita rumor.
Quicunq; obuius est, me consulit: ó bone (nam te
Scire, deos quoniam propius contingis: oportet)
Nunquid de Dacis audisti? nil equidem. ut tu
Semper eris derisor ad omnets. di exagitent me:
Si quidquam. quid? militibus promissa, triquetra
Prædia Cæsar, an est Itala tellure daturus?
Iurantem me scire nihil mirantur, ut unum
Scilicet egregiĳ mortalem, altiq; silenti.

Perditur hæc inter misero lux, non sine uotis.
O'rus, quando ego te aspiciam? quandoq; licebit,
Nunc ueterum libris, nunc somno, & inertibus horis
Ducere sollicitæ iocunda obliuia uitæ?
O' quando faba Pythagoræ cognata, simulq;
Vncta satis pingui ponentur oluscula lardo?
O' noctes, cœnæq; deûm: quibus ipse, meiq;
Ante larem proprium uescor: uernasq; procaces
Pasco libatis dapibus, prout cuiq; libido est,
Siccat inæquales calices conuiua, solutus
Legibus insanis: seu quis capit acria fortis
Pocula: seu modicis humescit lætius ergo
Sermo oritur, non de uillis, domibus'ue alienis:
Nec male necne lepos saltet: sed quod magis ad nos
Pertinet: & nescire malum est, agitamus: utrum'ne
Diuitijs homines, an sint uirtute beati:
Quid'ue ad amicitias, usus, rectum'ne trahat nos:
Et quæ sit natura boni: summumq; quid eius.
Ceruius hæc inter uicinus garrit aniles
Ex re fabellas: nam siquis laudat Arelli
Sollicitas ignarus opes: sic incipit. Olim
Æsopi fabella *Rusticus urbanum murem mus paupere fertur*
Accepisse cauo, ueterem uetus hospes amicum,
Asper, & attentus quæsitis. ut tamen arctum
Solueret hospitijs animum: quid multa? neq; ille
Sepositi ciceris, nec longæ inuidit auenæ:
Aridum & ore ferens acinum, semesaq; lardi
Frusta dedit, cupiens uaria fastidia cœna
Vincere, tangentis male singula dente superbo:
Cum pater ipse domus palea porrectus in horna

Eſſet ador loliumq́;, dapis meliora relinquens.
Tandem urbanus ad hunc, quid te iuuat inquit amice
Prærupti nemoris patientem uiuere dorſo?
Vis tu homines, urbemq́; feris præponere ſyluis?
Carpe uiam (mihi crede) comes: terreſtria quando
Mortaleis animas uiuunt ſortita: neq; ulla eſt,
Aut magno, aut paruo leti fuga. quo bone circa
Dum licet, in rebus iocundis uiue beatus:
Viue memor, quàm ſis æui breuis. hæc ubi dicta
Agreſtem pepulere: domo leuis exilit inde
Ambo propoſitum peragunt iter, urbis auentes
Mœnia nocturni ſubrepere. iamq́; tenebat
Nox medium cœli ſpatium: cum ponit uterq;
In locuplete domo ueſtigia: rubro ubi cocco
Tincta ſuper lectos canderet ueſtis eburnos:
Multaq́; de magna ſupereſſent fercula cœna:
Quæ procul extructis inerant heſterna caniſtris.
Ergo ubi purpurea porrectum in ueſte locauit
Agreſtem: ueluti ſuccinctus curſitat hoſpes:
Continuatq́; dapes: necnon uernaliter ipſis
Fungitur offi ijs, prælambens omne, quod affert.
Ille cubans gaudet mutata ſorte: bonisq́;
Rebus agit lætum conuiuam: cum ſubito ingens
Valuarum ſtrepitus lectis excuſſit utrunq;.
Currere per totum pauidi conclaue: magisq́;
Exanimes trepidare: ſimul domus alta moloſſis
Perſonuit canibus. tum ruſticus, haud mihi uita
Eſt opus hac, ait: & ualeas. me ſylua, cauusq́;
Tutus ab inſidijs tenui ſolabitur eruo.

SATYRA. VII.

Amdudum ausculto: & cupiens tibi dicere seruus
i Pauca, reformido. Dauus'ne? ita Dauus, amicum
Mancipiū domino, et frugi, quod sit satis, hoc est,
Vt uitale putes. age, libertate decembri,
(Quando ita maiores uoluerunt) utere: narra.
Pars hominum uitijs gaudet constanter: & urget
Propositum: pars multa natat, modo recta capessens,
Interdum prauis obnoxia. sæpe notatus
Cum tribus anellis, modo leua Priscus inani
Vixit inæqualis: clauum ut mutaret in horas:
Aedibus ex magnis subito se conderet: unde
Mundior exiret uix libertinus honeste.
Iam mœchus Romæ, iam mallet doctus Athenis
Viuere, Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis.
Scurra Volanerius, postquam illi iusta chiragra
Contudit articulos: qui pro se tolleret, atq;
Mitteret in pyrgum talos, mercede diurna
Conductum pauit. quanto constantior idem
In uitijs: tanto leuius miser, ac prior ille:
Qui iam contento, iam laxo fune laborat.
Non dices hodie quorsum hæc tam putida tendant
Furcifer? ad te inquam. quo pacto pessime? laudas
Fortunam, & mores antiquæ plebis: & idem
Siquis ad illa deus subito te agat: usq; recuses:
Aut quia non sentis, quod clamas, rectius esse:
Aut quia non firmus rectum defendis: & hæres,
Nequidquam cœno cupiens euellere plantam.
Romæ rus optas: absentem rusticus urbem

Tollis ad

Tollis ad castra leuis. si nusquam es forte uocatus
Ad cœnam: laudas securum holus: ac uelut usquam
Vinctus eas: ita te felicem dicis: amasq;:
Quod nusquam tibi sit potandum. iusserit ad se
Mecœnas serum sub lumina prima uenire
Conuiuam: nemon' oleum feret ocyus? ecquis
Audit? cum magno blateras clamore: fugisq;.
Miluius, & scurræ tibi non referenda precati
Discedunt. etenim fateor, me dixerit ille
Duci uentre leuem: nasum nidore supinor
Imbecillus, iners, si quid uis, adde popino.
Tu cum sis, quod ego, & fortassis nequior: ultro
Insectere uelut melior? uerbisq; decoris
Obuoluas uitium? quid si me stultior ipso
Quingentis empto drachmis deprenderis? aufer
Me uultu terrere: manum, stomachumq; teneto:
Dum quæ, Crispini docuit me ianitor, edo.
Te coniux aliena capit. meretricula Dauum.
Peccat uter nostrum cruce dignius? acris ubi me
Natura incendit: sub clara nuda lucerna
Quæcunq; excepit turgentis uerbera caudæ:
Clunibus aut agitauit equum lasciua supinum:
Dimittit neq; famosum, neq; sollicitum, ne
Ditior, aut formæ melioris meiat eodem.
Tu cum proiectis insignibus, annulo equestri,
Romanoq; habitu, prodis ex iudice Dama
Turpis, odoratum caput obscurante lacerna:
Non es quod simulas? metuens induceris: atq;
Altercante libidinibus tremis ossa pauore.
Quid refert uri uirgis? ferroq; necari?

A uctoratus eas?an turpi clausus in arca,
Quo te demisit peccati conscia herilis
Contractum:genibus tangas caput?est'ne marito
Matronæ peccantis in ambos iusta potestas?
In corruptorem uel iustior?illa tamen se
Non habitu,mutat'ue loco:peccat'ue superne,
Cum te formidet mulier:neq; credat amanti.
Ibis sub furcam prudens:dominoq́; furenti
Committes rem omnem,& uitam,et cum corpore famã.
Euasti.credo metues:doctusq́; cauebis.
Quæres quando iterum paueas:iterumq́; perire
Possis ó toties seruus.quæ bellua ruptis,
Cum semel effugit:reddit se praua cathenis?
Non sum mœchus ais.neq; ego hercule fur:ubi uasa
Prætereo sapiens argentea.tolle periclum:
Iam uaga prosiliet frenis natura remotis.
Tu'ne mihi dominus,rerum imperijs,hominumq́;
Tot,tantisq́; minor? quem ter uindicta,quaterq́;
Imposita haud unquam misera formidine priuet?
Adde supradictis:quod non leuius ualeat.nam
Siue uicarius est,qui seruo paret:uti mos
Vester ait:seu conseruus:tibi quid sum ego?nempe
Tu,mihi qui imperitas,alijs seruus miser:atq;
Duceris,ut neruis alienis mobile lignum.
Quis nam igitur liber? sapiens:sibi qui imperiosus:
Quem neq; pauperies,neq; mors,neq; uincula terrent.
Responsare cupidinibus,contemnere honores
Fortis,& in seipso totus teres,atq; rotundus:
Externi nequid ualeat per leue morari.
In quem manca ruit semper fortuna.potes'ne

Ex his,ut proprium quid noscere?quinq; talenta
Poscit te mulier:uexat:foribusq; repulsum
Perfundit gelida.rursus uocat.eripe turpi
Colla iugo,liber.liber sum,dic age.non quis.
Vrget enim dominus mentem non lenis:& acreis
Subiectat lasso stimulos:uersatq; negantem.
Vel cum pausiaca torpes insane tabella:
Qui peccas minus?atq; ego?cum Fului,Rutubæq;,
Aut Placidiani contento poplite miror
Prælia rubrica picta,aut carbone:uelut si
Re uera pugnent:feriant:uitentq; mouentes
Arma uiri.nequam,& cessator Dauus:at ipse
Subtilis ueterum iudex,& callidus audis.
Nil ego,si ducor libo fumante:tibi ingens
Virtus atq; animus cœnis responsat opimis.
Obsequium uentris mihi pernitiosius est cur?
Tergo plector enim.qui tu impunitior?illa,
Quæ paruo sumi nequeunt cum obsonia captas.
Nempe inamarescunt epulæ sine fine petitæ:
Illusiq; pedes uitiosum ferre recusant
Corpus.an hic peccat,sub noctem qui puer uuam
Furtiua mutat strigili?qui prædia uendit:
Nil seruile gulæ parens habet?adde,quod idem
Non horam tecum esse potes:non otia recte
Ponere:teq; ipsum uitas fugitiuus,ut erro,
Iam uino quærens,iam somno fallere curam,
Frustra:nam comes atra premit,sequiturq; fugacem.
Vnde mihi lapidem?quorsum est opus?unde sagittas?
Aut insanit homo:aut uersus facit.ocyus hinc te
Ni rapis:accedas opera agro nona Sabino.

SATYRA. VIII.

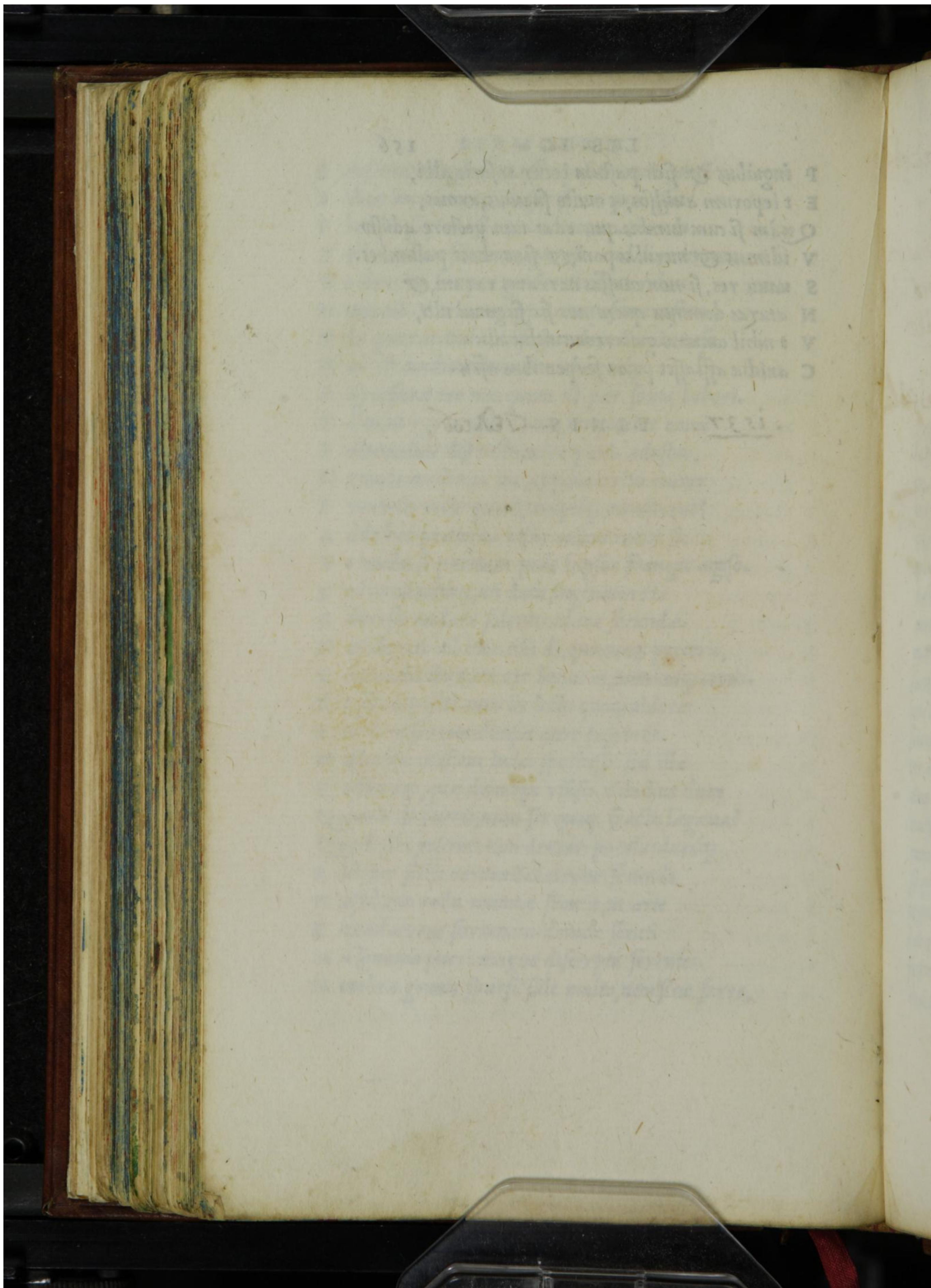
T Naſidieni iuuit te cœna beati?
u Nam mihi quærenti conuiuã, dictus here illic
De medio potare die. Sic, ut mihi nunquam
I nuita fuerit melius. da, ſi graue non eſt:
Quæ prima iratum uentrem placauerit eſca.
I n primis lucanus aper, leni fuit auſtro
C aptus, ut aiebat cœnæ pater. acria circùm
R apula, lactucæ, radices, qualia laſſum
P eruellunt ſtomachum, ſiſer, alec, fecula coa.
H is ubi ſublatis, puer alte cinctus, acernam
G auſape purpureo menſam perterſit: & alter
S ublegit quodcunq; iaceret inutile: quodq;
P oſſet cœnantes offendere: ut attica uirgo
C um ſacris Cereris, procedit fuſcus Hydaſpes
C æcuba uina ferens, Alcon chium maris expers.
H ic herus, albanum Mecœnas, ſiue falernum
T e magis appoſitis delectat: habemus utrunq;.
D iuitias miſeras. Siquis cœnantibus unà
F undani pulchre fuerit tibi, noſſe laboro.
S ummus ego, & propè me Viſcus turinus, & infra,
S i memini, Varius, cum Seruilio balatrone
V ibidius: quos Mecœnas adduxerat umbras.
N omentanus erat ſuper ipſum, Porcius infra,
R idiculus totas ſimul abſorbere placentas.
N omentanus ad hoc, qui ſiquid forte lateret,
I ndice monſtraret digito. nam cætera turba,
N os inquam, cœnamus aues, conchylia, piſces

L onge dissimilem noto celantia sucum.
V t uel continuo patuit: cum passeris, atq;
I ngustata mihi porrexerit ilia rhombi.
P ost hoc me docuit Melimella rubere minorem
A d lunam delecta quid hoc intersit: ab ipso
A udieris melius. tum Vibidius Balatroni,
N os nisi damnose bibimus: moriemur inulti.
E t calices poscunt maiores. uertere pallor
T um Parochi faciem nil sic metuentis, ut acres
P otores: uel quod maledicunt liberius: uel
F eruida quod subtile exsurdant uina palatum.
I nuertunt Aliphanis uinaria tota
V ibidius, Balatroq;, secutis omnibus imis.
C onuiuae lecti nihilum nocuere lagenis.
A ffertur squillas inter Murena natanteis
I n patina porrecta. sub hoc herus, haec grauida inquit
C apta est, deterior post partum carne futura.
H is mistum ius est oleo, quod prima Venafri
P ressit cella: garo de sucis piscis Iberi,
V ino quinquenni, uerum citra mare nato,
D um coquitur: cocto chium sic conuenit: ut non
H oc magis ullum aliud: pipere albo, non sine aceto,
Q uod Metymnaeam uitio mutauerat uuam.
E rucas uirideis, inulas ego primus amaras
M onstraui incoquere, illutos Curtillus Echinos,
V t melius muria q̃ testa marina remittat.
I nterea suspensa graueis aulaea ruinas
I n patinam fecere trahentia pulueris acri,
Q uantum non Aquilo campanis excitat agris.
N os maius ueriti, postquam nihil esse pericli

S enſimus:erigimur.Rufus poſito capite,ut ſi
F ilius immaturus obiſſet:flere.quis eſſet
F inis?ni ſapiens ſic Nomentanus amicum
T olleret.heu fortuna,quis eſt crudelior in nos
T e deus?ut ſemper gaudes illudere rebus
H umanis.Varius mappa compeſcere riſum
V ix poterat.Balatro ſuſpendens omnia naſo,
H æc eſt conditio uiuendi aiebat:eóq;
R eſponſura tuo nunquam eſt par fama labori.
T e'ne,ut ego accipiar laute,torquerier omni
S ollicitudine diſtrictum?ne panis aduſtus,
N e male conditum ius apponatur?ut omnes
P ræcincti recte pueri,comptiq; miniſtrent?
A dde hos præterea caſus:aulæa ruent ſi:
V t modo:ſi patinam pede lapſus frangat agaſo.
S ed conuiuatoris,uti ducis,ingenium res
A duerſæ nudare ſolent:cælare ſecundæ.
N aſidienus ad hæc.tibi di,quæcunq; preceris,
C ommoda dent:ita uir bonus es,conuiuaq; comis.
E t ſoleas poſcit.tum in lecto quoq; uideres
S tridere ſecreta diuiſos aure ſuſurros.
N ullos his mallem ludos ſpectaſſe:ſed illa
R edde age,quæ deinceps riſiſti.Vibidius dum
Q uærit de pueris,num ſit quoq; fracta lagæna?
Q uod ſibi poſcenti non dentur pocula:dumq;
R idetur fictis rerum Balatrone:ſecundo
N aſidiene redis mutatæ frontis,ut arte
E mendaturus fortunam.deinde ſecuti
M azonomo pueri magno diſcerpta ferentes.
M embra grauis ſparſi ſale multo,non ſine farre,

P inguibus & ficis pastum iecur anseris albi,
E t leporum auulsos, ut multo suauius, armos,
Q uàm si cum lumbis quis edat. tum pectore adusto
V idimus & merulas poni, & sine clune palumbes.
S uauis res, si non caussas narraret earum, &
N aturas dominus: quem nos sic fugimus ulti,
V t nihil omnino gustaremus: uelut illis
C anidia afflasset peior serpentibus afris.

.1537. FINIS. Τέλος.

MARII SERVII CEN=
TIMETRVM.

[illegible] e chiome Armida al [illegible]
[illegible] e Leonfirro a sua maniera
[illegible] le ouhe il spia non amaro
[illegible] al suo nemico hor che no [illegible]
O ve udir su le [illegible] o come caro
E addolci velbe et suo de mi Sospeir
Vola per l'alto mare la [illegible]
Guarda el lido, e'l lido o [illegible]

CLARISSIMO VIRO ALBINO
MARIVS SERVIVS. S.

T IBI HVNC LIBELLVM prætextato uidelicet decus urbis Albine deuoui. Nam licet patris auiq; quibus maximam reuerentiam literæ debent, cotidie urgearis exemplo: ibiq; pubescas, quo uelut ad musarum sacra uenitur: nõ tamen cælo suo tantum numina perferuntur: sed sæpe humiles lucos, ac uilia pauperum tecta subierunt. Quare laboris mei uelim faueas uoto: indulgeas audaciæ: quod si secus cesserit: in cupiditatem deuotionis interpretabor euentum placendi: licet audacter, non tamen indignanter hunc libellum, qui uoluerit: centimetrum nominabit. Tot enim metrorum genera digessi, quanta potui breuitate rationem omittẽs. Quo quidem quodq; nascatur ex genere: qua scansionũ diuersitate cædatur: quæ res plus confusionis, quàm utilitatis habet. Sed lectori hæc generaliter sunt scienda. Finalem syllabam in omnibus metris indifferenter accipi. Solutionem esse: cum pro una longa syllaba, duæ breues ponuntur: loca imparia dici: primum: tertium: quintum: & deinde paria: secundum: quartum: sextum. Et deinde penthemimerim esse: cum post duos pedes sequitur syllaba: quæ partem orationis terminat. Ephthemimerim uero: cum post duos pedes similiter sequitur syllaba. Tertius trochaicus: cum post duos pedes perfectos finita parte orationis trochæus remanet. Tetartus trochaicus: cum definitione eadem tenet quartum locum tro=

chæus. Catalecticum uersum dici: cui una syllaba deest: Bra hycatalecticum: cui duæ: hypercatalecticum, cui una syllaba superest: Acatalecticum: ubi nihil plus minus'ue est in uersu: qui legitimo fine clauditur. Monometrum dimetrum, trimetrum, uel tetrametrum uersum dici à numero pedum. In iambicis trochaicis anapæsticis metris uersus per pedes duplices computari: in cæteris metris per pedes simplices. Metra uel à pedibus nomina accepere: uel à rebus, quæ describuntur: uel ab inuentoribus: uel à frequentatoribus: uel à numero pedum. Eaq; octo esse principalia metra: iambicum: trochaicum dactylicum: anapæsticum. choriambicum: antispasticum: ionicum à maiore: ionicum à minore, de quibus carptim tractabimus: eligentes ea: quæ ad palmam lyræ perducit uoluptas.

m Etra iambica locis imparibus quinque recipere pedes possunt iambum, tribrachum, spondeum, dactylum, anapæstum: et proceleusmaticum: locis autem paribus, tantum iambum uel tribrachum: et apud Comicos frequenter anapæstum: ita tamen, ut multarum breuium iunctura uitetur. sed ex plurimis metris. XIII. usui tradenda subieci.

Aristophaneium metrum constat monometro hypercatalectico: ut

Valles per imas.

Euripideium constat dimetro catalectico: ut

Dissolue bacche crines.

Anacreontium constat dimetro brachycatalectico: ut

Aiax furit dolens.

Archilocheium constat dimetro acatalectico: ut
Serena lux micat polo.
Alcaicum constat dimetro hypercatalectico: ut
Amant uenena parricidæ.
Alcmanicum constat trimetro brachycatalectico: ut
Spernis decoræ uirginis toros.
Hipponacticum constat trimetro catalectico: ut
Doctis thaleia uatibus fauebat.
Archilocheium constat trimetro acatalectico: ut
Martem fatigat prodigus uitæ furor.
Anacreontium constat trimetro hypercatalectico: ut
Amor puellæ pectus improbe fatigat.
Aristophaneium constat tetrametro brachycatalectico: ut
Marcent lucernæ: sol propinquat: nunc uero uacas.
Aristophaneium item constat tetrametro acatalectico: ut
Hic finis est iambe solue uindicis dolor meli.
Hipponacticum etiam constat trimetro acatalectico: ut
Pauper poëta nescit antra musarum.

m Etra trochaica principaliter constant trochæo: locis tamen imparibus hos recipiunt pedes: trochæum: tribrachum: et non nunquam dactylum. in locis uero paribus cum ijs, quos supra memorauimus: spondeum: anapestum: dactylum. Sed ex plurimus. XIII. usui tradenda subieci. Panchratium constat monometro hyper catalectico: ut
Author optimus.
Ithyphallicum constat dimetro brachycatalectico: ut
Bacche iunge tygres.

Euripideum constat dimetro catalectico: ut
Vultur altius uolat.
Alcmanicum constat dimetro acatalectico: ut
Fistula canit subulcus.
Bacchilideum constat dimetro hypercatalectico: ut
Floribus corona texitur.
Sapphicum constat trimetro brachycatalectico: ut
Rex pater Iuppiter, & deorum.
Archilocheium constat trimetro catalectico: ut
Nox amoris, & quietis conscia.
Sotadicum constat trimetro acatalectico: ut
Arua sic canibus intrat: ire læti.
Saphicum constat trimetro hypercatalectico: ut
Splendet aurum: gemma fulget: forma sed placet.
Sotadicum constat tetrametro brachycatalectico: ut
Thraceum nefas renarrat catulis hirundo.
Archilocheium constat tetrametro catalectico: ut
Tolle hircos æra pulsans iam lyæus aduenit.
Hipponacticum constat tetrametro catal. claudo. ut
Pelle tonsis i tergo ponti uela tende pergamus.
Anacreontium constat tetrametro catal. ut
Parce iam camœna uati: parce iam sacro furori.

m Etra dactylica principaliter constant dactylo: recipiunt tamen spondæum: & interdum ultimo loco trochæum. Sed ex plurimis. XVIII. usui tradenda subieci.

Adonium constat dimetro catalectico: ut
Findite fluctus.
Hirminachium constat dimetro catalectico: ut
Tibia personet.

Archilocheium constat dimetro hypercatalectico: ut
Garrulla uenit auis.
Alcmanicum constat tetrimetro catalectico: ut
Tundite pectora palmis.
Simonideium constat trimetro acatalectico: ut
Indue palia serica
Alcmanicum constat trimetro hypercatalectico: ut
Lurida brachia cur retegis.
Archilocheium constat tetrametro catalectico: ut
Arent solsticia sola terrae.
Alcmanicum constat tetrametro acatalectico: ut
Virgo decens cumulas reliqua tibi.
Alcmanicum constat tetrametro hypercatalectico: ut
Vita icta minus caret ingenio.
Stesichoreium constat pentametro catal ctico: ut
Marsya cede deo tua carmina phoebi.
Simonideium constat pentametro acatalectico: ut
Parthenopaeus erat puer Arcadiae decus.
Chyrilium constat pentametro hypercatalectico: ut
Pulchra puella comas ambit sibi palmitibus.
Heroicum constat hexametro catalectico: ut
Vulnera bella tubae numero canduntur Homeri.
Bucolicum cōstat hexametro catalectico, ita ut quartus dactylus partem terminet orationis: ut
Rustica syluestri resonat bene fistula cantu.
Iphicum constat hexametro acatalectico: ut
Sydera pallida diffugiunt face territa luminis.
Alcmanicum constat hexametro hypercatalectico: ut
Alma uenus Paphum ingreditur, rosa luceat ex adytis.

Stesichoreium constat heptametro catalectico: ut
Aeacides iuuenis trahit hectora: plangite pergama troes.
Iphicum constat heptametro acatalectico: ut
Versiculos tibi dactylicos cecini puer optime quos facias.

Metra anapæstica principaliter constant anapæsto: Recipiunt tamen frequenter & spondeum: raro proceleusmaticum. Apud comicos autem habent dactylũ: sæpiusq;: ultima cum superest syllaba: in duas soluitur breues. Sed ex plurimis. XIII. usui tradenda subieci.

Thirinicium constat monometro acatalectico: ut
Calidum iubar est.
Choricum constat monometro hypercatalectico: ut
Animus male fortis.
Aristophaneium constat dimetro brachycatalectico: ut
Venit optima calliope:
Partheniacum consta dimetro catalectico: ut
Huius est felix nimium prior ætas.
Pindaricum constat trimetro brachicatal. ut
Medium rapidum mare tyberis adit fluuio.
Alcmanicum constat trimetro catalectico: ut
Date pierides mihi carmen dactyliorum.
Stesichoreium constat trimetro acatal. ut
Latet in thalamo tibi uirgo decens Veneris specie.
Simonidicum constat trimetro hypercatalectico: ut
Tuba terribili procul ære sonat: clypeum quate miles.
Alcmanicum constat tetrimetro brachycatal. ut
Sua munera ferre uenus alma rosas iuueni cineri adolete.

Aristophaneium

Aristophaneum constat tetrimetro acatal. ut
Date uina mihi: date mihi serta. iuuat dare tempora tot alto Ioui.

m Etra coriambica principaliter constant choriambo. uerum quia, ut suo pede claudantur, accipiunt in fine amphibrachum, et baccheum. Sed ex multis metris hæc quatuor usui tradenda subieci.

Aristophaneum constat dimetro & amphibracho: ut
Purpureus tyrannus.
Sapphicum constat trimetro & amphibracho: ut
Dulcisonæ Pierides uersifico fauete.
Anacreontium constat dimetro & amphibracho: ut
Virgilius Mantua quem creauit.
Callimacheium consta tetrametro, & amphibracho: ut
Armipotens mars genitor Romuli da ueniam precamur.

m Etra antipastica principalter constant antipasto: uerum sæpe prima parte qua iambum tenent spondeum libenter accipiunt. Sed ex plurimis. IIII. usui tradenda subieci.

Panicum constat dimetro brachycatalectico: ut
Fauni semideûm numen adest.
Anacreontium constat trimetro brachycatalectico: ut
Curas mitigant dona lyræ.
Alcaicum constat tetrametro brachycatalectico: ut
Infandum tetigit sidera carmen magorum.

m Etra ionica à minore principaliter constant ionico suo: ac raro alterius pedis patiuntur accessum. Sed ex plurimis sex usui traden=

da ſubieci.

Timocratium conſtat catalectico: ut

Sapientes amor odit.

Anacreontium conſtat dimetro: ut

Fuge uirgo fuge munus Veneris.

Sapphicum conſtat trimetro catalectico: ut

Sonat alta trabe fixus tibi tmolus.

Phrynicium conſtat tetrametro catalectico: ut

Tibi ueris fero donum ſola quæ dant ueneris.

Alcmanium conſtat tetrametro catalectico: ut

Timor omnis docet artes: timor auget bona mente.

m Etra ionica à maiore principaliter cõſtat ionico ſuo: uerum & diambũ, & ditrocheum non recuſant: ſolutionem patiẽter admittunt. Sed ex plurimus tria uſui tradenda ſubieci.

Hipponacticum conſtat dimetro brachicatalectico: ut

Palmam cape uictor.

Praxilium conſtat ditrimetro brachicatalectico: ut

Fortis iuuenis ſume coronam.

Sotadicum conſta tetrametro: ut

Sal pix iam tempus fugit intende dolo laborem.

r Eliqua deinceps metra non ea lege, qua ſuperiora reperimus: illa enim uelut confuſa digeſſi: hæc uelut diſperſa collegi. Sed ex pluri-mis. XXV. uſui tradenda ſubieci.

Phaliſcum conſtat tribus dactilis, & pyrrhichio: ut

Docta phaliſca ſerene paras.

Pherechratium conſtat ſpondeo dactylo, et trochæo: ut

Reges purpura monſtrat.

Glyconium conſtat ſpondeo choriambico pyrrhichio: ut

Odi parthenium nemus.

Asclepiadeum constat spondeo, & duobus choriambis & pyrrhichio:ut

Vitæ pars melior quàm cito labitur.

Alcaicum constat spondeo tribus choriambis,& pyrrhichio:ut

Profusa Aeacides procubit sub Paridis manum.

Elegiacum constat penthemimeri prima heroica: secunda dactylica:ut

Mœret diffusis flens elegia comis.

Eulogitium constat primo pede dissyllabo quolibet,& quatuor dactylis:ut

Sapphò composuit male casta poëmata.

Murum constat ita: ut heroicum sed pyrrhichio claudatur:ut

Mortem contemnunt laudato uulnere getæ.

Priapeium constat de glyconio & ferratio:ut

Hellesponticum tuum numen protegit hortos.

Phalleutium constat spondeo: dactylo: tribus & trochæis:ut

Isthmos diuitibus superbit undis.

Sapphicum constat trochæo, spondeo,dactylo.& trochæis duobus:ut

Faune nympharum metus & uoluptas.

Saturnium constat dimetro iambico et ithyphallico:ut

Isis pererrat orbem cum crinibus profusis.

Archilocheium constat partheniaco et ithyphallico:ut

Remeabat ab arce tyrannus cruentus.

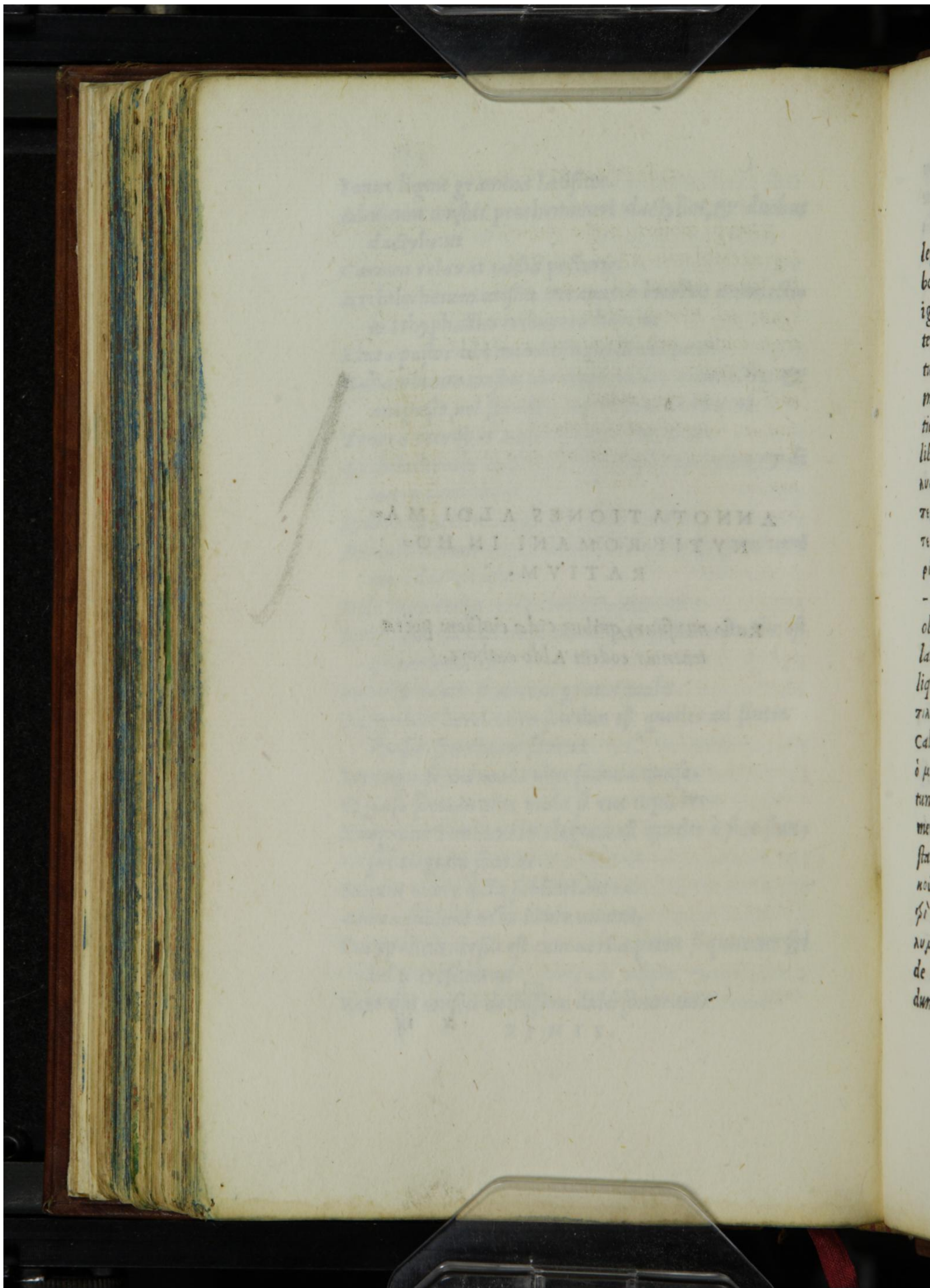
Aenittologium constat dactylo,& iambico,& penthemimeri:ut

Fontes ligant gramina lætificos.
Alcaicum constat penthemimeri dactylica, & duobus dactylis: ut
Carmen relaxat tædia pectoris.
Archilocheium constat tetrametro bucolico acatalectico Ithyphallico tribus trochæis: ut
Linea pastor tibi concidit in profunda ponti.
Galiambicum constat dimetro iambico acatalectico & anapæsto, uel spondeo cum duobus iambis: ut
Tenera recrispat aura tremulo sinu freti.
Archilocheium constat penthemimeri dactylica, & dimetro iambico: ut
Sydera cuncta micant decore lucis aureo.
Archilocheium constat dimetro iambico & penthemimeri dactylica: ut
Inde lyæo deditu tympana iam quatiunt.
Heroicum est quoties sonus ultimæ syllabæ similis est præcedentis: ut
Exercet mentes fraternas gratia malis.
Reciprocus heroicus in sotadico est quoties ad finem scansus sotadicum facit: ut
Ire cupis si rus mala uites somnia quæso.
Quæso somnia uites mala si rus cupis ire.
Reciprocus iambicus in elegiaco est quoties à fine scansus elegiam facit: ut
Micant nitore tecta sublimi aurea:
Aurea sublimi tecta nitore micant.
Eurypalicus uersus est cum uerba prout sequuntur syllabis crescunt: ut
Rem tibi confeci doctissime dulci sonoram.

FINIS.

ANNOTATIONES ALDI MANVTII ROMANI IN HORATIVM.

Ratio mensuum, quibus Odæ eiusdem poëtæ tenentur eodem Aldo authore.

Ode Prima primi libri.

Euterpe cohibet, neque polymnia. Sic in omnibus legi exemplarib. ſed nō ſtat uerſus, quia pro choriambo, pæon quartus eſt, nĕquĕ pŏlȳ ∪ ∪ ∪ – legendum igitur uel, Euterpe cohibet, nec Polyymnia, uel, Euterpe cohibet, nec Polymneia. ſi Polyymnia, ſcandatur ſic, Eūtēr – – pē cŏhĭbēt – ∪ ∪ – nēc pŏlȳ̆ȳ – ∪ ∪ – mnĭă ∪ ∪, ut componatur à πολὺ, & ὕμνος, quaſi Multicinam latine dixeris. id uidetur ſenſiſſe Phornutus in libro de natura Deorum, ubi ait, πολύμνια δὲ ἐστιν πολυύμνητος ἀρετὴ, ἢ μᾶλλον, ἡ πολλοὺς ὑμνοῦσα, καὶ ὅσα περὶ τῶν γραμμάτων ὑμνεῖται, παρειληφυῖα, καὶ τῆς ἔκατε τῶν ποιημάτων, καὶ τῶν ἄλλων συγγραμμάτων ἱστορίας ἐπιμελουμένη. Sin autem Polymneia, ſic, Eūtēr – – pē cŏhĭbēt – ∪ ∪ – nēc pŏlȳmnē – ∪ ∪ – ĭă ∪ ∪. nec obſtat, lȳ corripi ſequentibus m & n, cum faciant ſyllabam, quæ præcedit, indifferentem, ſicuti muta cum liquida, ut apud Græcos. Cratinus, ἀλλοποιογνώμοις ἐπιλήσμοσι μνημονικοῖσι. λήσμοσι dactylus – ∪ ∪. Callimachus, ut citat Epheſtion, & Priſcianus, τὼς μὲν ὁ μνησάρχειος ἔφη ξένος. τὼς μὲν ὁ dactylus – ∪ ∪ & tunc componitur ex πολὺ, & μνεία, quod ſit multa memoria. nam Iouis & memoriæ filias eſſe muſas teſtatur Heſiodus in Theogonia, Μοῦσαι ὀλυμπιάδες κοῦραι διὸς αἰγιόχοιο. Τὰς ἐν πιερίῃ κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγεῖσα Μνημοσύνη, & diſſoluta diphthongo πολυμνεία πεντασυλλάβως, καὶ ἰωνικῶς πολυμνηία, unde Polymneia ſicut Elegeia ἀπὸ τῆς ἐλεγηίας ſecundum Ionas. Ouidius, Flebilis indignos Elegēĭă ſolue

capillos Quanquam Græci, tam prosa oratione, quàm carmine, πολύμνια τετρασυλλάβως cum accentu in antepenultima dicunt, uel altero y ex Polyymnia, uel ε excluso ex ει diphthongo. Hesiodus in Theogonia, τερψιχόρη τ᾽ ἐρατώ τε, πολύμνιά τ᾽ οὐρανίη τε. Sed de his abunde multa diximus in quarto institutionum nostrarum.

Ode. XVII. libri eiusdem.

Nec Martiales hœdilia lupos. Hic duo esse errores uidentur in dictione hœdilia. nam & di antepenultima corripitur, cum sit natura longa, quoniam in ile desinentia nomina, ut ouīle, equīle, bouīle, & id genus cætera, producunt penultimam, & a ultima producitur natura breuis. Est enim uersus Dactylicus Alcmanius catalecticus, qualis ille, Vides ut alta stet niue candidum, in quo penultimus pes est Dactylus, postremus pro Dactylo, Creticus propter ultimam Syllabam in omni metro indifferentem, sic hœ̄dīlĭ - ∪∪ ā lŭpōs - ∪ - Quapropter uel aliter legendus uersus est, et forte sic, Nec Martios hædilia tum lupos, et sit ordo, Velox Faunus sæpe mutat Lucretilem amœnum Lycæo, & usq; defendit æstatem, pluuiosq; uentos capellis meis. Impune per tutum nemus uxores mariti olentis quærunt deuiæ arbutos latentes, & thyma, tum hœdilia, nec metuunt colubros uirides, nec lupos Martios, ut sic dixerit lupos martios, ut Vergilius, Martius à stabulis rapuit lupus, & scandatur sic Nēc mār - - tĭōs ∪ - hœ̄dīlĭă - ∪ ∪ tūm lŭpōs - ∪ -, Vel di antepenultima κατὰ συστολὴν corripitur, ut, ste, in stetērunt apud Ver

gilium, Obſtupui, ſtetĕruntq́; comæ. & ,le,in tulērunt apud eundem, Matri longa decem tulĕrunt faſtidia mē ſes. & a producitur uel quarto e ſeptem modis commu nium ſyllabarum, qui uult correptam uocalem, cum partem terminat orationis, et eſt principium pedis, eſſe communem, ut apud Virgilium Inualidus, ĕt ĭamq́; tremens, etiam inſcius æui, & Pleiadās, hÿădas, cla= ramq́; Lycaonis arcton. & Pectoribūs ĭnhĭans ſpiran tia conſulit exta apud eundem. Item, Dum ſanguīs ĭnĕrat, dum uis materna, apud Lucanum. Sic apud Græcos Homerus, οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες ἐπέδραμον υἷες ἀχαιῶν. Idem αὐτὰρ ἐπεὶ δαναῶν γένετο ἰαχή τε, θρόος τε. Idem, ἀλλὰ τάγ᾽ ἄσπαρτα, καὶ ἀνήροτα πάντα φύον- ται. in quibus uocales breues, & terminant dictiones, & incipiunt pedes ſic, γα ι α – ᴗ ᴗ το ι α – ᴗ ᴗ τα και α – ᴗ ᴗ. uel quia ſequitur, l, liquida, quæ producere inue- nitur antecedentem breuem, ut apud Perſium, Canta- re credas Pegaſeium mēlŏs. Eſt. n. Scazon, in cuius ſe- xta ſede ſemper eſſe Spondeus, uel trochæus debet. Sic Homerus in hymnis ἱμερόεν κονάβησε θεὸς, δ᾽ ὑπὸ μέ= λος ἄεισε, μέλος α Dactylus – ᴗ ᴗ Sed & hæc copioſe diſputata ſunt à nobis libro quarto inſtitutionum no- ſtrarum.

Ode. XXVI. Eiuſdem.

Vino, & Lucernis medus Acinacis. Quoniam Aci- naces Græce ἀκινάκης dicitur. Suidas, Ἀκινάκης μικρὸν δόρυ περσικὸν, non Acinacis imprimendum, ut erat in exemplaribus, ſed Acinaces iuſſimus. & puto natum errorem, quia nunc Græci ἦτα, non e longum, ſed i

pronuntiant, quãquam et ipsi meo iudicio perperam. n. enim nõ i, sed e longi sonum habere debet, Sed de hoc alius erit tractatus. hinc paraclitum dicimus illos imitati, cum & nobis, & Græcis paracletus dicendũ sit. παράκλητος enim scribitur græce.

Ode. VIII. secundi Libri.

Sæpe Minaci, sic legit Porphyrio, sed legendum potius Minati, ut sit participium, id quod & Acroni placet, ut sit Ordo, Nec priores, amantes s. relinquunt tectum impiæ Dominæ sæpe minati, scilicet relicturos se eam. quod ualde miserum, ut quod à seruis fieri cõsueuit, id amatoribus non liceat, licet contempti deserturos se eam, quam amant, sæpe minati fuerint. Expressit enim uim amoris, ut ait Acron. Nam qui capti amore sunt, iniurias, contumelias contemptus, exclusiones, & id genus cætera pertinaciter ferunt peiore conditione, quàm serui. Adde, quod eas, quarum amore capti sunt, appellant Dominas, uti serui. nam Dominus & seruus correlatiua sunt. Pulchre Propertius amantium hanc expressit seruitutem, his uersibus.

Tum mihi constantis deiecit lumina fastus,
Et caput impositis pressit amor pedibus.

Ode. VI. Tertij libri.

Iam bis Monæsis, & Pachori manus eadem ratione, qua Acinaces, pro Acinacis, Monæses pro Monæsis iussi imprimendum. Nam Græce Μοναίσης dicitur. & est Monæses rectus. construitur autem sic, Iam Monæ-

ses bis contudit impetus nostros non auspicatos, & manus Pachori. s. bis contudit. Quod si genitiuum esse quis uoluerit, & dicatur Monæsis, erit sis breuis, quod solet euitare Horatius, licet penthemimere defendi possit.

Ode. XII. Eiusdem.

Simul unctos Tyberinus humeros la-
Vit in undis, eques ipso melior Bel-
Lerophonte, neque pugno, neque segni pede uictus.

Tres hos uersus siquis sic scribat, primum necesse est diuidere dictiones, quod durum uidetur, licet supra Ode eadem sit,

Neque dulci mala uino lauere, aut ex-

Deinde lĕrŏphōntĕ est Pæon tertius, cum esse debeat Ionicus à minore, nam licet apud Græcos ὁ βελλεροφόντης primæ sit declinationis τῶν ἰσοσυλλάβων, Homerus ἰλιάδος Ζ Τεθναίης ὦ προῖτ᾽ ἢ κάκτανε βελλεροφόντην. & paulo inferius, ἥδ᾽ ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι βελλεροφόντῃ, apud nos tamen est tertiæ, Bellerophontes bellerophontis, ut εὐριπίδος εὐριπίδου, Euripides Euripidis. Horatius Ode. VII. libri tertij.

Vt Prætum mulier perfida credulum
Falsis impulerit criminibus, nimis
Casto Bellerophonti.

Iuuenalis Satyra x Omnibus in Terris.

Sed casto quid forma nocet, quid profuit immo
Hippolyto graue propositum? quid Bellerophonti?

Quapropter iussi ego restituendos in suum locum quemadmodum habentur Viennæ in antiquo quo-

dam Codice apud Stanislaum Zaur, quos ad me amicus quidam meus misit, hoc ordine,

Eques ipso melior Bellerophonte,
Neq; pugno, neq; segni pede uictus,
Simul unctos Tyberinis humeros lauit in undis.

Hoc modo et seruantur integræ dictiones, & non claudicat uersus in dictione Bellerophonte. nam primi duo uersus constant è trib. Ionicis a minore, Tertius uero è quatuor, ut suo loco licet uidere.

Ode. XVI. Epodôn.

Eamus omnes execrata ciuitas. Sic habetur in omnibus, quæ quidē ipse uiderim, exemplaribus. Sed quoniam in hac Ode secundi quiq; uersus constant e solis iambis, quod studiose fecisse uidetur Horatius, omnis legendū est, ut sit omnis ciuitas eamus, quæ est, ut Porphyrio ait, figurata elocutio, ut Pars in frustra secant. hinc subiungit Porphyrio, aut omnis ciuitas eamus, inquit, aut pars maior remaneat, quæ mollis animi, et sine spe est, expersq; uirtutis. Est autem ordo, omnis ciuitas execrata hæc, & quæ poterunt abscindere reditus dulces, eamus execrata, hoc est execratione, & iureiurando interposito, sic supra. Forte communiter quæritis, quid expediat, aut melior pars carere malis laboribus, nulla sententia sit potior hac, ire quocunq; ferent pedes, quocunq; Notus, aut Africus proteruus uocabit per undas, uelut ciuitas Phocæorum execrata agros, atq; patrios lares profugit, reliquitq; fana habitanda apris, & lupis rapacibus. exe-

crata agros, & patrios lares, sic dixit, ut Sallustius in Catilinario, Interea plebs coniuratione patefacta, quæ primo cupida nouarum rerum nimis bello fauebat, mutata mente, Catilinæ consilia execrari, Ciceronem ad cœlum tollere, ueluti ex seruitute erepta, gaudium, atq; lætitiam agitabat.

Ode eadem

Nos manet Oceanus circumuagus. arua beata Petamus arua, diuites & insulas. Sic est legendum, non arua beata petamus aura, tum ut secundus uersus constet è solis iambis, ut cæteri, tum etiam quia bis dicendo, arua arua petamus beata, maiorem habet ad persuadendum uehementiam, ut relinquant patriam. & circumuagus est proprium Oceani epitheton, quia uagatur circùm omnem terram. Nec placet hic Porphyrionis expositio, Oceanus circùm arua beata uagus, quia ualde siccum est, & quasi imperfectum quod sequitur, petamus arua, nisi adatur epitheton.

Ode. XVII. Epodôn.

Tuusq; uenter pactum eius, uidetur legendum partum eius, ut sit à partu partũ eius, quod fœcunda esset Canidia. id, quod ex Acrone colligitur, cum dicit, Partumeium dicit filium Canidiæ, quem habere se fœcunditatis gratia lætatur. quanquam ipse sic construo, & tuus uẽter, Partumeius, idest fœcundus est tibi, quia subiungit, & obstetrix lauit pannos rubros tuo cruore.

Ode eadem.

Vtcunq; fortis exilis paupera. Porphyrio, & qui eum secuti sunt, exilis nomen esse dicunt, cum sit uerbi exsilio secunda persona, nec aliter stat uersus, ut sit Iambus in quarta sede, in qua Spondeus esse non debet, quod & ipse Horatius in Poëtica sic docet.

Spondeos stabiles in iura paterna recepit.
Commodus & patiens, non ut de sede secunda
Cederet, aut quarta socialiter. Quod si exilis hic nomen sit, foret Spondeus in quarta sede contra legem Trimetri Iambici, quali usus est Horatius. scanditur autem sic, ūtcūm -- quĕ fōr ∪ - tĭs ēx ∪ - sĭlĭs ∪ - pŭēr ∪ - pĕră ∪ ∪ quod non aduertisse Porphyrionē, miror.

IN ARTE POETICA.

Intererit multum Dauus'ne loquatur, an heros. miror non aduertisse quosdam non dici posse, an herus, ut in multis ēt est exemplaribus, Id'q; repugnante syllaba. Sunt qui legunt diues'ne loquatur, an Irus. sunt qui, Diuus ne loquatur, an Heros, sed melius legitur Dauus'ne loquatur, an Heros, sic etiam est in meo antiquo exemplari.

In epistola. V. primi libri.

Vt coeat par,
Iungatur'q; pari Brutum tibi, Septimium'q;,
Et, nisi coena prior, potior'q; puella, Sabinum

Detinet, Assumam. Locus est & plurib. umbris.
Sed nimis arcta premunt olidæ conuiuia capræ.
Tu quotus esse uelis r scribe.

In quibusdam exẽplarib. legitur Brutum tibi, Septitiumq́; Sed quoniam præcedit, Vt coeat par, iungaturq́; pari, & sequitur, Et nisi cœna prior, potiorq́; puella Sabinum detinet, Brutam imprimendum iussimus, quæ uidetur fuisse Amica Septitij, uel, si mauis Septimij, nam utrunq; legitur. Deinde, quod in uno tantum legi exemplari, Assumam, pro ad summam reponendum curaui, præsertim, quod si ad summam dixeris, aliquod desyderatur uerbum. Est autem ordo, ut par coeat, & iungatur pari, assumam tibi Brutam, et Septitium, & Sabinum, nisi prior cœna, et potior puella detinet ipsum. s. est locus & pluribus umbris, id est conuiuis, sed capræ olidæ i. graue olentes premunt, hoc est offendunt conuiuia nimis arcta, & hoc propter malum odorem, qui solet emitti, cum concauitas illa, quæ sub alis est, nimis incalescit. Vnde Catullus.

Lædit te quædam mala fabula, qua tibi fertur,
Valle sub alarum trux habitare Caper.

Vmbra uero pro conuiua nonnunquam accipitur, ut hic, & in sermonibus Satyra postrema.

Summus ego, & propè me Viscus Turinus, et infra
Si memini, Varius, cum Seruilio Balatrone
Vibidius. quos Mecœnas adduxerat umbras,
Nomentanus erat super ipsum, Porcius infra,
Ridiculus totas simul absorbere placentas.
Nomentanus ad hoc, ut, siquid forte lateret,
Indice monstraret digito. Quæ carmina ideo etiam

ad posui, ut construerem. Est enim ordo. Summus ego (eram in mensa) & prope me Viscus Turinus, &, si memini, infra (erat) Varius, & Vibidius cum Seruilio Balatrone. Nomentanus erat super Mecœnatem, Porcius ridiculus absorbendo totas placentas (erat) infra, Nomentanus ad hoc, ut digito indice monstraret, siquid (cibi suauis) forte lateret, Quos ipse Mecœnas adduxerat umbras, hoc est secum duxerat ad conuiuium. Conuiuæ autem umbræ dicuntur, quod sequantur inuitatos in conuiuium non ipsi etiam inuitati, ut umbra corpus. Quem morem Plutarchus Conuiuiorum libro septimo sic scribit, τὸ δὲ τῶν ὑποκλήτων ἔθος, οὓς νῦν σκιὰς καλοῦσιν, οὐ κεκλημένους αὐτοὺς, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν κεκλημένων ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἀγομένους. ἐζητεῖτο πόθεν ἔσχε τὴν ἀρχὴν, ἐδόκει δὲ ἀπὸ σωκράτους ἀριστόδημον ἀναπείσαντος, οὐ κεκλημένον εἰς ἀγάθωνος ἰέναι σὺν αὐτῷ, καὶ παθόντα τι γελοῖον. (ἔλαθε γὰρ κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπολειφθεὶς ὁ σωκράτης.) ὁ δὲ προεισῆλθεν ἀτεχνῶς σκιὰ προβαδίζουσα σώματος ἐξόπισθεν τὸ φῶς ἔχοντος. Sed hæc Erasmus meus Roterodamus prouerbiorum Chiliade prima, quæ octo ab hinc menses curaui imprimenda, prouerbio nono, docte ut omnia, & copiose docet. Inde igitur petat, qui hæc melius scire uoluerit.

Epistola. VI. eiusdem Libri.

Si Minneruus uti censet. Scribendum Mimermnus, ut habetur apud Suidam. μίμερμνος λιγυρτιάδου κολοφώνιος, ἢ σμυρναῖος, ἢ ἀστυπαλαιεὺς ἐλεγειοποιός. γέγονε δὲ ἐπὶ τῆς. λζ. ὀλυμπιάδος, ὡς προτερεύειν τῶν. ζ. σοφῶν.

τινὲς δὲ

τινὲς δὲ αὐτοῖς συγχρονεῖν λέγουσιν. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ λιγυαστάδης, διὰ τὸ ἐμμελὲς, καὶ λιγύ. ἔγραψε βιβλία ταῦτα πολλά. Corrupte igitur legitur uel Mineremus, uel Mimnermus, uel Minneruus, uel Mineruus, ut habetur tam in impressis, quàm manu scriptis, quæ quidem ipse uiderim, exemplaribus.

Epistola. XV. eiusdem Libri.

Iugis aquæ, nam uina nihil moror illius oræ. in antiquo exemplari apud me legitur Dulcis aquæ, quod magis placet, tum quia præcedit, Collectos ne bibant imbres, puteos'ne perennes. nam non possunt putei perennes esse nisi etiã sint iugis aquæ. Iugis.n. & perennis idem est, sic iugiter, & perenniter, id est perpetuo, & assidue. ne uideatur igitur bis idem dicere, legendum, puteos'ne perennes dulcis aquæ, tum etiam ad imitationem Vergilij in Bucolicis. Dulcis aquæ saliente sitim restinguere riuo.

Epistola. XVI. eiusdem libri, Ne percunteris.

Oderunt peccare boni, uirtutis amore. In quibusdam codicibus etiam manu scriptis huic uersui subiungitur, Oderunt peccare mali formidine pœnæ. qui tamen uersus adulterinus est, ac trāsfōdi obelo dignus, ut olim ab Aristarcho nothi q̃ plurimi transfossi sunt, qui diuinis Homeri uersibus immisti fuerant. Nam cum dixit Lupum, Accipitrem, ac Miluium rapacissima animalia, non propterea abstinere à cibis,

quos paratos uident, quia non placeant, sed Lupum metu foueæ, Accipitrem laqueorum, hami Miluium, subiungit, Oderunt peccare boni uirtutis amore. quod signate dictum ait Porphyrio, primum nõ timent peccare, sed oderunt. Deinde non metu pœnæ, sed amore uirtutis, Abstinent igitur boni à uitijs illorum odio, & amore uitutis, praui autem, quia timent pœnas luporum, accipitrum, miluiorum similes, cum abstinent à cibis, quos auidi deuorent, idq; aut fouearum, aut laqueorum, aut hamorum metuentes. & propterea subiungit statim, Tu nihil admittes in te formidine pœnæ. Si spes fallendi, miscebis sacra profanis. Sensus est, tu non peccas, quia times pœnam. nam si sperares posse homines fallere, & latere peccatum tuum. nihil non mali faceres. præterea non dixisset Horatius, Oderunt peccare mali, quia non oderunt illi peccare, sed metuunt. nam amant omnino peccare mali.

Epistola ultima secundi libri.

Non es auarus, abi. Quid? cætera iam simul isto
Cum uitio fuge. rite caret tibi pectus inani
Ambitione? caret mortis formidine, & ira? Sic in omnibus ferè exemplarib. legitur. et potest sic construi, Non es auarus, abi, Quid? iam fuge cætera simul cum isto uitio. quasi dicat, non potes. per quod intelligimus te esse etiam auarum, si cæteris hæres uitijs, ac teneris. Ipse tamen, quod in uno tantum legi exemplari, sic iussi imprimendum, Non es auarus? abi. Quid cætera? num simul isto

Cum uitio fugere? caret tibi pectus inani Ambitione? caret mortis formidine, & ira? hæc mihi uera lectio uisa est. eligat sibi quisq; utram uelit suo arbitratu.

Satyra Prima Primi libri.

Vt cum carceribus missos rapit ungula currus,
Instat equis auriga suis uincentibus, illum
Præteritum temnens extremos inter euntem. Sic uidetur Acron legisse. ait enim, Equis suis, septimus casus est, Vincentibus, datiuus, hoc est iis instat, qui præcedunt. Sed hic ego accedo Porphyrioni, qui sic legit, Instat equis auriga suos uincentibus, præsertim cum in antiquo exemplari apud me, sit suos uincentibus. exponit autem Porphyrio, Instat iis equis, qui suos uincunt.

Satyra. III eiusdem Libri.

Illuc præuertamur, amatorem quod amicæ
Turpia decipiunt cæcum uitia, aut etiam ipsa hæc
Delectant, ueluti Balbinum Polypus Agnæ. Multi legunt Pulypus metri caussa. sed & Polypus legi potest, idq; doricæ. Quod docet Athenæus his uerbis, ἀρχέστρατος δέ φησι, πώλυποι ἔντε Θάσῳ, καὶ Καρίᾳ εἴσιν ἄριστοι. καὶ κέρκυρα φέρει πολλοὺς, μεγάλους τε τὸ πλῆθος. Δωριεῖς δὲ αὐτὸν διὰ τοῦ ω μεγάλου καλοῦσιν πωλύπουν, ὥς ἐπίχαρμος. καὶ σιμωνίδης δ᾽ ἔφη πώλυπον διζήμενος, ἄττικοι δὲ πολύπουν. *Sic in epigrammatis.*

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ.

Πώλυπος εἰναλίῃ πότ᾽ ἐπὶ προβλῆτι τανυσθεὶς
Ἠελίῳ ψύχειν πολλὸν ἀνῆκε πόδα.

ΙΣΙΔΟΡΟΥ.

Πώλυπον ἀγρεύσας ποτὲ γαμψόνυχος, ἐξ ἁλὸς εἰς γῆν
Ἔρριψεν δήσας θηρὸς ἱμαντοπέδην.

Quamobrem & hic, & in Epodis illud
Polypus an grauis hirsutis cubet hircus in alis,
Per, o, non per, u, excudendum, Po, iussimus.

Eadem Satyra.

Chrysippus dicat, sapiens crepidas sibi nunquam
Nec soleas fecit. cum Crepida Græcum sit uocabulum, & non per ε ψιλὸν, sed per η μέγα, ut sic dixerim, scribatur, nam sicut, o, duplex est apud Græcos μικρὸν καὶ μέγα, sic duplex, ε, quorum alterum ε ψιλὸν, ἦτα alterum appellant, & declinetur, ἡ κρηπὶς τῆς κρηπῖδος τὴν κρηπῖδα, unde hæc crepida, crepidæ. miror Horatium &, cre, &, pi, corripuisse, atq; itidem Persium fecisse prima satyra.
Non hic, qui in crepidas Graiorum ludere gestit.
Tum Gelliũ libro duodecimo, capite uigesimo, tantũ de prima syllaba correpta meminisse, cũ & secunda corripiatur, quæ similiter apud Græcos ut prima, producitur. Theocritus ecloga ὁ συρακούσιαι ἢ ἀδωνιάζουσαι,
Παντᾶ κρηπῖδες, παντᾶ χλαμυδιφόροι ἄνδρες.

Vbi κρηπῖ -- Spondeus, & libro tertio, epigramma'ton εἰς ἀνδρείους

Καὶ τύμβῳ κρηπῖδα περίγραφε περσικὸν ἄρη.

βωκρη Spondeus -- πῖδατε, dactylus - υ υ. Verba autem Gellij hæc.

Omnia.n. fermè id genus, quibus plantarũ calces tantum in fine teguntur, cætera propè nuda, & teretibus habenis iuncta sunt, soleas dixerunt, nonnunquam græca uoce crepidulas. Gallicas autem uerbum esse opinor nouum, non diu ante ætatem M. Ciceronis usurpari cœptum. Itaq; ab eo ipso positum est in secũda Antonianarum. Cum Gallicas inquit, & lacerna cucurristi. Neq; in ea significatione id apud quenquam aliũ scriptum lego, grauioris dúntaxat authoritatis scriptorẽ. Sed, ut dixi, crepidas et crepidulas prima syllaba correpta id genus calciamentũ appellauerunt, quod Græci κρηπῖδας, hæc Gellius. Sed forte Horatius imprudẽter lapsus est, & Persius, & alij eum secuti sunt, tanquam id uel licuisse sibi Horatius uoluerit, uel ab antiquioribus acceperit. non enim adduci possum, ut credam, latinam esse uocem arbitratos crepidam, atque à crepo uel crepitu, qui inter ambulationem à crepidatis redditur, deriuari, ut existimant nonnulli græcarum literarum rudes. Quemadmodum, qui post Vergilium fuerunt Ouidius Lucanus Statius & alij ϵinarime dixerunt illum imitati, cum apud Græcos duæ sint dictiones εἰν propositio ἰωνικῶς & ἀρίμοις datiuus. Vergilius Aeneidos libro. IX.

Tum sonitu Prochyta alta tremiȷt, durumq; cubile Inarime Iouis imperijs imposta Typhöeo. Excusa-

mus autem hic Virgilium, sicuti studiose dixerit, einarime licet apud Homerum legerit εἰν ἀρίμοις duas esse dictiones. Quid, si & ipse minus aduertens lapsus est? Homo enim fuit. De qua dictione hæc Stephanus. Ἄριμα, ὅμηρος, εἰν ἀρίμοις, ὅθι φασὶ τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. οἱ μὲν ἐν κιλικίᾳ, οἱ δὲ ἐν συρίᾳ, οἱ δὲ ἐν πιθηκούσαις παρὰ τυῤῥηνοῖς φασὶ γενέσθαι τὸν μῦθον. τὸ ἐθνικὸν ἀριμαῖος. ἐκαλοῦντο καὶ ἄριμοι. Eustathius postquam multa de Arimis dixit Iliados β. hæc subiungit. συνακτέον ἐκ τῶν ῥηθέντων καὶ ὅτι οἱ ἄριμοι ἀρσενικῶς, καὶ τὰ ἄριμα οὐδετέρως λέγονται, τοπικὸν δὲ τῶν ἀρίμων ἀριμαῖος Strabo quoq; decimotertio libro de Arimis hæc dicit. προστιθέασι δὲ καὶ διότι καὶ δρυμώδης ὁ τόπος, καὶ κεραυνοβόλος, καὶ ὅτι ἐνταῦθα οἱ ἄριμοι, καὶ γὰρ οὕτως εἰν ἀρίμοις, ὅθι φασὶ τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. ἐπιφέρουσι χώρῳ ἐνὶ δρυόεντι ὕδης ἐν πίονι δήμῳ. & Paulo inferius citat hæc Pindari carmina ἄλλοις ἄπλατον κεραΐζε θεῶν τυφῶνα πεντηκοντακέφαλον ἀνάγκᾳ ζεῦ πάτερ ἐν ἀρίμοις ποτέ. ecce, quod Homerus εἰν ἀρίμοις, Pindarus ἐν ἀρίμοις dixit. Cur igitur Vergilius ex duabus dictionibus unam fecerit, mutata etiam declinatione, einarime, einarimus, si non lapsus est, non uideo. forte pro εἰν ἀρίμοις, εἰναρίμης uidebatur sibi legisse apud Homerum. Quemadmodum & M. Tullio aliquando contigit, quod & Gellius in noctibus, & Politianus in Miscellaneis attestatur, & ipse in epistolis ad Atticum μνημονικὸν ἁμάρτημα fuisse fatetur. Quod autem hunc uersum Homeri imitatus fuerit, εἰν ἀρίμοις, ὅθι φασὶ τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς, uel hinc colligitur, quod uidetur ferè ad uerbum tradu-

xisse. Ille enim dicit in Arimis, ubi aiunt Typhöeos esse cubilia, Vergilius. Durumq; cubile Inarime Iouis imperijs imposita Typhöeo.

Satyra. VI. primi Libri.

Non quo fraudatis immundus Natta lucernis, scribendum immundus Nacca. Appellantur enim naccæ, ut ait Festus fullones, quod Nauci sint. i. nullius pretij. Omnia ferè opera ex lana νάκαι dicuntur à Græcis. significat autem νάκη pellem ouium. Suidas. νάκην προβάτων δοράν. & subiungit, νάκη ἔντριχον δέρμα, ἢ τοι δορὰ προβάτων. ἡ ἀναλογία δὲ, ὡς βλάβη βλάβος, καὶ νάπη νάπος, καὶ δίψα δίψος, οὕτω καὶ νάκη νάκος. ὥσπερ δέ φασιν ἡ ἀήτη, καὶ ἀρσενικῶς ἀήτης ἀήτου, καὶ ἀράχνη, καὶ ἀράχνης ἀράχνου, οὕτω καὶ ἡ νάκη, καὶ ὁ νάκος. τριχῶς οὖν ὁ νάκος ἡ νάκη καὶ τὸ νάκος. κῶος δὲ τὸ τῆς αἰγὸς δέρμα, καὶ κώδιον κῶας δὲ τὸ τοῦ προβάτου. Nacca igitur unico c scribendum. ponitur autem hic pro Fullone & homine nullius pretij, qualis ouium uillosa pellis.

Satyra Decima eiusdem Libri.

In omnibus exemplaribus, quæ ipse uiderim uno excepto desunt hi octo uersus.

Lucili quam sis mendosus, teste Catone
Defensore tuo peruincam, qui malefactos
Emendare parat uersus, hoc lenius, ille
Est quo uir melior, longe subtilior illo,

Qui multum puer & loris, et funibus udis
Exhortatus, ut esset opem qui ferre poëtis
Antiquis posset, contra fastidia nostra
Grammaticorũ equitum doctissimus, ut redeam illuc.

Horum uersuum & si stilus uidetur Horatianus, tamen, quia & Acron, & Porphyrio incipiunt enarrare ab eo uersu, Nempe incomposito dixi pede currere uersus, puto eos esse adulterinos. quod ita sit, nec ne, iudicent doctiores.

Satyra. V. secundi Libri.

Ergo nunc clãmã sõdalis
Nusquam est, unde mihi tam fortem, tamq; fidelem?
Sparge súbinde. perperam legitur à quibusdam clãmã sõdalis quia repugnat mã syllaba natura longa, legendum igitur Dama Sodalis. Est autem ordo. Sparge súbinde, hoc est frequenter dicito hæc. s. Ergo nunc Dama Sodalis nusquam est. unde mihi tam fortem, & tam fidelem habebo. s. sodalem.

Genera metrorum, quib. in odis usus est Horatius, sunt undeuiginti.

Primi Generis Ode tres.

lib. I. Ode. I. Mecœnas atauis edite regibus.
l. 3. O. 31. Exegi monumentum ære perennius.
4. 8. Donarem pateras, grataq; commodis.
-- -∪∪- -∪∪- ∪∪

Secundi generis Ode. XXVI.

1. 2. Iam satis terris niuis, atq; diræ.
1. 10. Mercuri facunde nepos Atlantis.
1. 12. Quem uirum, aut heroa lyra, uel acri.
1. 20. Vile potabis modicis Sabinum.
1. 22. Integer uitæ, scelerisq; purus.
1. 25. Parcius iunctas quatiunt fenestras.
1. 30. O' Venus regina Gnidi, Paphiq;
1. 32. Poscimus siquid uacui sub umbra.
1. 38. Persicos odi puer apparatus.
2. 2. Nullus argento color est auaris.
2. 4. Ne sit ancillæ tibi amor pudori.
2. 6. Septimi Gades aditure mecum.
2. 8. Illa si iuris tibi peierati.
2. 10. Rectius uiues Lycini, neque altum.
2. 16. Otium Diues rogat in patenti.
3. 8. Martijs cœlebs quid agam calendis.
3. 11. Mercuri nam te docilis magistro.

3. 14. Herculis ritu modo dictus o' plebs.
3. 18. Faune nympharum fugientum amator.
3. 20. Non uides quanto moueas periclo.
3. 22. Montium custos, nemorumq; Virgo.
3. 27. Impios parræ recinentis omen.
4. 2. Pindarum quisquis studet æmulari.
4. 6. Diue, quem proles niobea magnæ.
4. 11. Est mihi nonum superantis annum.
5. 18. Phœbe, syluarumq; potens Diana.

– ᴗ – – – ᴗ ᴗ – ᴗ – –
– ᴗ – – – ᴗ ᴗ – ᴗ – ᴗ
– ᴗ – – – ᴗ ᴗ – ᴗ – –
– ᴗ ᴗ

Tertij generis Ode. XII.

1. 3. Sic te diua potens cypri.
1. 13. Cum tu Lydia Telephi.
1. 19. Mater sæua cupidinum.
1. 36. Et thure, & fidibus iuuat
3. 9. Donec gratus eram tibi.
3. 15. Vxor pauperis Ibici
3. 19. Quantum distat ab Inacho
3. 24. Intactis opulentior
3. 25. Quo me Bacche rapis tui
3. 28. Festo quid potius die.
4. 1. Intermissa Venus diu.
4. 3. Quem tu Melpomene.

– – – ᴗ ᴗ – ᴗ –
– – – ᴗ ᴗ – – ᴗ ᴗ – ᴗ ᴗ

Quarti generis Ode una.

1. 4. Soluitur acris Hyems grata uice ueris & fauoni.

– ∪ ∪ – ∪ ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ – –

∪ – ∪ – – – ∪ – ∪ – –

Quinti generis Ode Septem.

1. 5. Quis multa gracilis te puer in rosa.
1. 14. O' nauis referent in mare te noui.
1. 21. Diana teneræ dicite Virgines.
1. 23. Vitas inuleo me similis Cloe.
3. 7. Quid fles Asterie quem tibi candidi.
3. 13. O' fons Blandusiæ splendidior uitro
4. 13. Audiuere Lyce Di mea uota Di.

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪

– – – ∪ ∪ – –

– – – ∪ ∪ – ∪ ∪

Sexti Generis Ode. IX.

1. 6. Scriberis uario fortis & hostium
1. 15. Pastor cum traheret per freta nauibus
1. 24. Quis desyderio sit pudor, atq; modus
1. 33. Albi ne doleas plus nimio memor
2. 12. Nolis longa ferre bella Numantiæ
3. 10. Extremum Tanaim si biberes Lyce.
3. 16. Inclusam Danaen turris Aenea

4. 5. Diuis orte bonis optime Romule.
4. 12. Iam ueris comites quæ mare temperant.

— — — ∪ ∪ — — ∪ ∪ — ∪ ∪
— — — ∪ ∪ — — ∪ ∪ — ∪ ∪
— — — ∪ ∪ — — ∪ ∪ — ∪ —
— — — ∪ ∪ — ∪ ∪

Septimi Generis Ode. III.

1. 7. Laudabunt alij claram Rhodon, aut Mitylenen.
1. 28. Te maris et terræ, numeroq; carentis harenæ
5. 12. Quid tibi uis mulier nigris dignissima barris.

— — — ∪ ∪ — — — ∪ ∪ — ∪ ∪ — —
— ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪ ∪ — —

Octaui generis Ode unica.

1. 8. Lydia dic per omnes.

— ∪ ∪ — ∪ — —
— ∪ — — — ∪ ∪ — — ∪ ∪ — ∪ — —

Noni generis Ode. XXXVII.

1. 9. Vides ut alta stet niue candidum
1. 16. O' matre pulchra filia pulchrior
1. 17. Velox amœnum sæpe Lucretilem
1. 26. Musis amicus tristitiam & metus
1. 27. Natis in usum lætitiæ scyphis.
1. 29. Icci beatis non Arabum inuides

1. 31. Quid dedicatum poscit Apollinem
1. 34. Parcus deorum cultor, & infrequens
1. 35. O' diua gratum quæ regis Antium
1. 37. Nunc est bibendum, nunc pede libero
2. 1. Motum ex Metello consule ciuicum
2. 3. Aequam memento rebus in arduis
2. 5. Nondum subacta ferre iugum ualet
2. 7. O' sæpe mecum tempus in ultimum
2. 9. Non semper imbres nubibus hispidos
2. 11. Quid bellicosus Cantaber, & Scythes
2. 13. Ille & nefasto te posuit die
2. 14. Eheu fugaces Posthume, Posthume
2. 15. Iam pauca aratro iugera regiæ
2. 17. Cur me querelis exanimas tuis
2. 19. Bacchum in remotis carmina rupib.
2. 20. Non usitata, nec tenui ferar
3. 1. Odi profanum uulgus, & arceo
3. 2. Angustam amice pauperiem pati
3. 3. Iustum, & tenacem propositi uirum
3. 4. Descende cœlo, & dic age tibia
3. 5. Cœlo tonantem credidimus Iouem
3. 6. Delicta maiorum immeritus lues
3. 17. Aeli uetusto nobilis ab Lamo
3. 21. O' nata mecum consule Manlio
3. 23. Cœlo supinas si tuleris manus
3. 26. Vixi puellis nuper idoneus
3. 29. Tyrrhena regum progenies tibi
4. 4. Qualem ministrum fulminis alitem
4. 9. Ne forte credas interitura, quæ
4. 14. Quæ cura patrum, quæq; Quiritium

4. 15. Phœbus uolentem prælia me loqui.

υ– υ– – –υυ –υυ

υ– υ– – –υυ –υυ

–– υ– –– υ– υ

–υυ –υυ –υ ––

Decimi Generis Ode tres.

1. 11. Túne quæsieris scire, nefas, quem mihi,
quem tibi.

1. 18. Nullā Vare sacrauite prius seueris arborem

4. 10. O' crudelis adhuc, & Veneris munerib. potēs

–– –υυ– –υυ– –υυ– υυ

Vndecimi generis Ode una.

2. 18. Non ebur, neq; aureum

–υ– υ– υυ

υ– υ– υ– υ– υ– υ

Duodecimi generis Ode una.

3. 12. Miserarum est, neq; amori dare ludum

υυ–– υυ–– υυ–υ

υυ–– υυ–– υυ––

υυ–– υυ–– υυ––

Tertijdecimi generis Ode una.

4. 7. Diffugere niues, redeunt iam gramina campis

– – – ∪ ∪ – ∪ ∪ – – – ∪ ∪ – –
– ∪ ∪ – ∪ ∪ –

Quartidecimi generis Ode decem.

ſ. 1. Ibis liburnis inter alta nauium.
ſ. 2. Beatus ille, qui procul negotijs.
ſ. 3. Parentis olim ſiquis impia manu
ſ. 4. Lupis & agnis quanta ſortito obtigit
ſ. 5. At ó deorum quiſquis in cœlo regis.
ſ. 6. Quid immerentes hoſpites uexas canis
ſ. 7. Quo quo ſceleſti ruitis, aut cur dexteris
ſ. 8. Rogare longo putidam te ſæculo
ſ. 9. Quando repoſtum cæcubum ad feſtas dapes
ſ. 10. Mala ſoluta nauis exit alite.

– – ∪ – – – ∪ – ∪ – ∪ ∪
∪ ∪ ∪ – – – ∪ ∪

Quintidecimi generis Ode una.

ſ. 11. Petti nihil me ſicut antea iuuat.

– – ∪ – – – ∪ – ∪ – ∪ –
– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ – ∪ – – – ∪ –

Sextidecimi generis Ode una.

ſ. 13. Horrida tempeſtas cœlũ contraxit, et imbres

– ∪ ∪ – – – – – – – ∪ ∪ – –
∪ – ∪ – – – ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪ –

Decimiſeptimi generis Ode II.

5. 14. Mollis inertia cur tantam diffuderit imis.
5. 15. Nox erat, & cœlo fulgebat Luna ſereno.

– ∪ ∪ – ∪ ∪ – – – – – ∪ ∪ – –
– – ∪ – – – ∪ ∪

Decimioctaui generis Ode una.

5. 16. Altera iam territur bellis ciuilibus ætas.

– ∪ ∪ – ∪ ∪ – – – – – ∪ ∪ – –
∪ – ∪ – ∪ – ∪ – ∪ – ∪ ∪

Vndeuigeſimi generis Ode una.

5. 17. Iam iam efficaci do manus ſcientiæ.

– – ∪ – – – ∪ – ∪ – ∪ –

GENERA METRORVM QVAE IN PRIMO LIBRO.

Ode prima Monocolos. Sunt enim omnes uersus choriambici Asclepiadei tetrametri acatalecti, qui constant è spondeo, & duobus choriambis, & pyrrhichio uel iambo, hoc modo.

Mēcœ̄ -- nās ătăuĭs - ∪ ∪ - ēdĭtĕ rē - ∪ ∪ - gĭbūs ∪ ∪
ō ēt -- præsĭdĭum ēt - ∪ ∪ - dūlcĕ dĕcūs - ∪ ∪ - mĕ-
ŭm ∪ ∪

-- -∪∪- -∪∪- ∪∪
-- -∪∪- -∪∪- ∪∪

Ode. II. Dicolos tetrastrophos. Primi quique tres uersus sunt hendecasyllabi sapphici pentametri acatalecti, qui constant è trochæo. spondeo. dactylo, & duobus trochæis, uel spondeo ultimo. Sic.

Iām să -- tīs tēr -- rīs nĭuĭs - ∪ ∪ ātquĕ - ∪ dīræ --
Grāndĭ - ∪ nīs mĭ -- sīt pătĕr - ∪ ∪ ēt rŭ - ∪ bēntĕ - ∪
Dēxtĕ - ∪ rās ā -- crās pŏpŭ - ∪ ∪ lātŭs - ∪ ārcēs --
Quartus autem quisq; est adonius dimeter catalecticus ex dactylo, & spondeo, uel trochæo, sic.
Tērrŭĭt - ∪ ∪ ūrbēm - ∪

-∪ -- -∪∪ -∪ --
-∪ -- -∪∪ -∪ -∪
-∪ -- -∪∪ -∪ --
-∪∪ -∪

Ode III. Dicolos distrophos. Primus quisque uersus est choriambicus Gliconius trimeter acatalectus, constans è Spondeo, Choriambo, & Pyrrichio, uel Iambo sic.

Sic tē -- dīuă pŏtēns -uu- cўprī u -

Secundus uero quisq; choriambicus, Asclepiadeus tetramenter Acatalectus, è spondeo, duobus Choriambis, & Pyrrichio, uel iambo sic.

Sic frā -- trēs Hĕlĕnæ -uu- lūcĭdă sȳ -uu- dĕră uu

-- -uu- u-

-- -uu- -uu- uu

Ode. IIII. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Dactylicus Archilochius heptameter Acatalectus, constans è quatuor primis pedibus spondeis, uel Dactylus indifferenter, ut in uersu Heroico, deinde è tribus trochæis, uel spondeo ultimo, sic.

Sōluĭtŭr -uu ācrĭs hȳ -uu ēms grā -- tā uĭcĕ -uu uĕrĭs -u ēt fă -u uōnī --

Secundus uero quisq; est Archilochius, constans ex penthemimere iambica, idest ex iambo uel spondeo. Iambo, & syllaba. Deinde è tribus Trochæis, uel spondeo ultimo, sic.

Trăhūnt u- quæ sic -- cās - măchĭ -u næ că -u rīnās --

-uu -uu -- -uu -u -u --

-- u- - -u -u --

Ode.V. Tricolos tetrastrophos Primi quique duo uersus sunt Asclepiadei, Qualis ille, Mecœnas atauis edite Regibus. Scanduntur enim sic.

Quīs mŭl -- tā grăcĭlīs -ᴗᴗ- tē pŭĕr īn -ᴗᴗ-
rŏsā ᴗ -
Pērfū -- sūs lĭquĭdīs -ᴗᴗ- ūrgĕt ŏdō -ᴗᴗ- rĭ-
bŭs ᴗᴗ

Tertius autem quisq; est Pherecratius Heroicus Trimeter Acatalectus, constans è spondeo, Dactylo, & Spondeo sic.

Grātō -- Pŷrrhă sŭb -ᴗᴗ āntrō --

Quartus uero quisq; est Gliconius, qualis ille, Sic te Diua potens Cypri. Scanditur enim hoc modo.

Cuī flā -- uām rĕlĭgās -ᴗᴗ- cŏmăm ᴗᴗ

-- -ᴗᴗ- -ᴗᴗ- ᴗ-
-- -ᴗᴗ- -ᴗᴗ- ᴗᴗ
-- -ᴗᴗ --
-- -ᴗᴗ- ᴗᴗ

Ode.VI. Dicolos tetrastrophos. Primi quiq; tres uersus sunt Asclepiadei, Qualis ille, Mecœnas Atauis edite regibus. Scanduntur enim hoc modo.

Scrībē -- rīs uărĭō -ᴗᴗ- fōrtĭs ĕt hō -ᴗᴗ- stĭ-
ŭm ᴗᴗ
Vīctōr -- Mæŏnĭī -ᴗᴗ- cārmĭnĭs ā -ᴗᴗ- lĭtē ᴗ-
Quām rēm -- cūnquĕ fĕrōx -ᴗᴗ- nāuĭbŭs āut
-ᴗᴗ- ĕquīs ᴗ-

Quartus autem Gliconius, qualis, Sic te Diua potens Cypri. Scanditur sic.

Mīlēs – – tē dŭcĕ gēs – ∪ ∪ – sĕrĭt ∪ ∪

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ –

– – – ∪ ∪ – ∪ ∪

Ode. VII. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Heroicus Hexameter Catalecticus in duas syllabas, constans è sex pedibus Dactylo, & Spondeo indifferenter in omnib. locis, quanquam in quinto aliquando Spôdeus ponitur, & in sexto Dactylus, ubi etiam sæpe pro Spondeo Trochæus admittitur. Sed de uersu Heroico multa diximus in institutionibus nostris grammaticis. Scanditur autem sic.

Lāudā – – būnt ălĭ – ∪ ∪ ī clā – – rām Rhŏdŏn – ∪ ∪
aūt Mĭtў – ∪ ∪ lēnēn. – –

Secundus autem quisq; est Dactylicus Alcmanius Tetrameter Catalecticus, habens quatuor ultimos pedes Heroici uersus sic.

Aūt ĕphĕ – ∪ ∪ sūm bĭmă – ∪ ∪ rīs uĕ Cŏ – ∪ ∪ rīnthī – –

– – – ∪ ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪ – –

– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ ∪ – –

Ode. VIII. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Aristophanius Dimeter Acatalecticus, constans è Choriambo, et Bacchio, siue Amphimacro hoc modo.

Lўdĭă dīc – ∪ ∪ – pĕr ōmnēs ∪ – –

Secundus autem quisque est Choriambicus Alcaicus Tetrameter Acatalectus, constans ex Epitrito secundo,

duobus Choriambis, & Bacchio, siue Amphibracho hoc modo.

Tē dĕŏs ō - ∪ - - rō sўbărīm - ∪ ∪ - cūr prŏpĕrēs - ∪ ∪ - ămāndō ∪ - -

- ∪ ∪ - ∪ - -

- ∪ - - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - ∪ - -

Ode. IX. Tricolos tetrastrophos. Primi quique duo uersus sunt Dactylici Alcmanij Acatalecti, qui constant ex Penthemimere Iambica, id est ex Iambo uel Spõdeo, Iambo, & syllaba, quæ dicitur cæsura, deinde è duobus Dactylis, uel ultimo Amphimacro, hoc mõ.

Vĭdēs ∪ - ŭt al ∪ - tā - stēt nĭuĕ - ∪ ∪ cāndĭdŭm - ∪ ∪

Sŏrā ∪ - ctĕ, nĕc ∪ - iām - sūstĭnĕ - ∪ ∪ āntŏnŭs - ∪ ∪

Tertius autem quisque est Iambicus Archilochius Dimeter Hypercatalectus, cõstans quatuor pedibus primo & tertio Iambo, uel Spondeo, secundo, & quarto Iambo duntaxat. deinde superest syllaba hoc modo.

Sȳluæ - - lăbō ∪ - rāntēs - - gĕlū ∪ - quĕ ∪

Quartus autem quisque est Dactylicus Alcmanius Acatalectus, constans ex Dimetro Heroico, & Dimetro Trochaico, id est è duobus Dactylis, & duobus Trochæis, uel ultimo Spondeo hoc modo.

Flūmĭnă - ∪ ∪ cōnstĭtĕ - ∪ ∪ rīnt ă - ∪ cūtō - -

∪ - ∪ - - - ∪ ∪ - ∪ ∪

∪ - ∪ - - - ∪ ∪ - ∪ ∪

- - ∪ - - - ∪ - ∪

- ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ - -

Ode. XI. Monocolos. Sunt enim omnes uersus cho-

riambici Alcaici pentametri Acatalecti, qui constant è spondeo, tribus Choriambis, & pyrrhichio, uel Iambo, hoc modo.

Tū nē -- quæsīĕrīs -υυ- scīrĕ nĕfās -υυ- quēm mĭhĭ quēm -υυ- tĭbĭ υυ

Fīnēm -- dīdĕdĕrīnt -υυ- Leūcŏthŏē -υυ- nēc băbȳlō -υυ- nĭōs υ-

-- -υυ- -υυ- -υυ- υυ

-- -υυ- -υυ- -υυ- υ-

Libro secundo.

Ode. XVIII. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Iambicus Archilochius Dimeter Acatalectus, constans Amphimacro, & duob. Iambis, uel ultimo Pyrrhichio, hoc modo.

Nōn ĕbūr -υ- nĕqu' aū υ- rĕūm υυ

Secundus quisq; uersus est Iambicus Archilochius dimeter Acatalectus, constans è quinque Iambis et syllaba, recepto tamen in locis imparib. etiam Spondeo, hoc modo.

Mĕā υ- rĕnī υ- dĕt īn υ- dŏmō υ- lăcū υ- năr υ

-υ- υ- υυ

υ- υ- υ- υ- υ- υ

Libro tertio.

Ode. XII. Dicolos tristrophos. Primi quique duo uersus sunt Ionici à minore Sapphici trimetri Acatalecti, qui constant è tribus Ionicis à minore uel ul-

timo Pæone tertio, hoc modo.

Mĭsĕrār' ēſt ∪ ∪ – – nĕqu' ămōri ∪ ∪ – – dăre lū-
dūm ∪ ∪ – –

Nĕquĕ dūlcī ∪ ∪ – – mălă uīnō ∪ ∪ – – lăuĕr' aūt
ēx ∪ ∪ – –

Tertius item uerſus eſt Ionicus à minore Sapphicus Acatalectus, ſed tetrameter, conſtans è quatuor Ionicis à minore, hoc modo.

ănĭmārī ∪ ∪ – – mĕtŭēntēs ∪ ∪ – – pătrĭæuēr ∪ ∪ – –
bĕră līnguæ ∪ ∪ – –

∪ ∪ – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – –
∪ ∪ – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – –
∪ ∪ – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – –

Libro quarto.

Ode. VII. Dicolos diſtrophos. Primus quiſq; uerſus eſt Heroicus Hexameter Catalecticus, qualis, Laudabunt alij claram Rhodon, aut Mitylenen, hoc modo.

Dīffū – – gērĕ nĭ – ∪ ∪ uēs rĕdĕ – ∪ ∪ ūnt iām – –
grāmĭnă – ∪ ∪ cāmpīs – –

Secundus quiſq; eſt Dactylicus Archilochius dimeter Hypercatalectus, conſtans duobus Dactylis, & ſyllaba, hoc modo.

ārbŏrĭ – ∪ ∪ būs quæ cŏ – ∪ ∪ mæ –

– – – ∪ ∪ – ∪ ∪ – – – ∪ ∪ – –
– ∪ ∪ – ∪ ∪ –

Ode Prima, Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Iambicus Hipponactius trimeter Acatalecticus, constans è sex Iambis, recepto tamen in locis imparib. etiã Spondeo, hoc modo.

ībīs -- lĭbūr ᴗ - nīs īn -- tĕr āl ᴗ - tă nā ᴗ -
uĭŭm ᴗ ᴗ

Secundus quisq; est Iambicus Archilochius Dimeter Acatalectus, constans è quatuor Iambis, recepto tamen in locis imparibus etiam Spondeo, hoc modo.

ămī ᴗ - cĕ prō ᴗ - pūgnā -- cŭlă ᴗ ᴗ

-- ᴗ - -- ᴗ - ᴗ - ᴗ ᴗ

ᴗ - ᴗ - -- ᴗ ᴗ

Ode. XI. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Iambicus Hipponactius trimeter Acatalectus, Qualis ille, Ibis Liburnis inter alta nauium, hoc modo.

Pēctī -- nĭhīl ᴗ - mē sī -- cŭt ān ᴗ - tĕā ᴗ - iŭ-
uăt ᴗ ᴗ

Secundus uero quisq; est Sapphicus constans penthemimere heroica, & Dimetro Iambico, id est è duobus Dactylis, & syllaba, deinde è quatuor Iambis recepto tamen in locis imparibus etiam Spondeo, hoc modo.

Scrībĕrĕ - ᴗ ᴗ uērsĭcŭ - ᴗ ᴗ lōs - ămō ᴗ - rĕ pēr ᴗ -
cūlsūm -- grăuī ᴗ -

-- ᴗ - -- ᴗ - ᴗ - ᴗ ᴗ

- ᴗ ᴗ - ᴗ ᴗ - ᴗ - ᴗ - -- ᴗ -

Ode. XIII. Dicolos distrophos Primus quisque uersus est Heroicus Hexameter Catalecticus, qualis ille, Laudabunt alij claram Rhodon, aut Mitylenen, hoc modo.

Hōrrĭdă – ◡ ◡ tēmpē – – stās cœ – – lūm cōn – – tră=
xĭt ēt – ◡ ◡ īmbrēis – –

Secundus uero quisq; est Archilochius constans Dimetro Iambico, & Penthemimere heroica, idest è quatuor Iambis, recepto tamen in locis imparibus etiam Spondeo. Deinde è duobus Dactylis, & syllaba, hoc modo.

Nĭuēs ◡ – quē dē ◡ – dūcūnt – – iŏuēm ◡ – nūnc mă=
rĕ – ◡ ◡ nūnc sylŭ – ◡ ◡ æ –

– ◡ ◡ – – – – – – – ◡ ◡ – –

◡ – ◡ – – – ◡ – – ◡ ◡ – ◡ ◡ –

Ode. XIIII. Dicolos distrophos. Primus quisque uersus est, qualis, Laudabunt alij claram Rhodon, aut Mitylenen, hoc modo.

Mōllĭs ĭn – ◡ ◡ ērtĭă – ◡ ◡ cūr tān – – tām dīf – –
fūdĕrĭt – ◡ ◡ īmīs – –

Secundus autem quisque est Iambicus Archilochius Dimeter Acatalectus, qualis ille, Amice propugnacula, hoc modo.

ōblī – – uĭō ◡ – nēm sēn – – sĭbŭs ◡ ◡

– ◡ ◡ – ◡ ◡ – – – – – ◡ ◡ – –

– – ◡ – – – ◡ ◡

Ode. XVI. Dicolos distrophos. Primus quisq; uersus est Heroicus hexameter, hoc modo.

ăltĕră - ∪ ∪ iām tĕrī - ∪ ∪ tūr bĕl - - līs cī - - ūtĭlĭ= bŭs - ∪ ∪ ætās - -

Secundus uero quisque est Iambicus Hipponacteus Trimeter, & Qualis ille, Ibis Liburnis inter alta nauium, quanquam in hac Ode secundus quisq; uersus constat è solis Iambis, quod semel tantum legitur fecisse Horatius. Quam ob rem uersus ille, Eamus omnes execrata ciuitas, sic est legendus, Eamus omnis execrata ciuitas. Quod & Porphyrioni placet, ut sit figurata locutio, Eamus omnis ciuitas execrata, hæc et quæ poterunt reditus abscindere dulceis. Sunt enim omnes iambi, hoc modo.

Sŭīs - ∪ ĕt īp - ∪ să Rō ∪ - mă uī ∪ - rĭbūs ∪ - rŭ= ĭt ∪ ∪

- ∪ ∪ - ∪ ∪ - - - - - ∪ ∪ - -

∪ - ∪ - ∪ - ∪ - ∪ - ∪ ∪

Ode. XVII. Monocolos. Sunt enim omnes uersus Iambi Hipponactei Trimetri Acatalecti, Qualis ille, Ibis Liburnis inter alta nauium, hoc modo.

Iām iˀ ēf - - fĭcā ∪ - cī dō - - mănūs ∪ - scĭēn ∪ - tĭæ ∪ -

sūpplēx - - ĕt ō ∪ - rō rē - - gnă pēr ∪ - prōsēr - - pĭnæ ∪ -

- - ∪ - - - ∪ - ∪ - ∪ -

- - ∪ - - - ∪ - - - ∪ -

FINIS.

NICOLAI PEROTI SIPONTINI PRAESVLIS LIBELLVS DE METRIS ODARVM HO RATIANARVM.

NICOLAVS PEROTVS COELIO PEROTO FRATRI CARISSIMO. S.

e X OMNIBVS IMMORTAlis Dei erga me beneficijs duo sunt: quibus maxime gloriari soleo, unum quod Bessarionem mihi principem: alterum quod te fratrem præstiterit. Nam si mihi data esset facultas omnia pro arbitrio meo eligendi: quid cogitare, ne dicam sperare amplius potuissem? Vt enim à Principe incipiam: nactus sum pium: beneficum: humanum: liberalem: inaudita æquitate: summa iustitia: singulari fide: diuina sapientia: adeo præterea omni genere studiorum eruditum: ut mihi interdum de eo cogitanti non tam unus homo literatus, quàm literæ ipsæ omnesq; bonæ artes in uno homine esse uideantur. Nulla res est tam difficilis: tam abolita: quam ex huius animo ueluti quodam thesauro non liceat expromere. quàm peritus est diuinarum literarum: quàm doctus: & ciuilis, & pontificij iuris. Quid est adeo in philosophia abstrusum, atque reconditum? quod huic non sit penitus familiare? quis in mathematicis excellentior: quantum exemplorum, quantum historiæ, quantum antiquitatis tenet? Num sermo eius cum græce loquitur: planè atticus est? cum scribit: latinæ musæ ipsæ romane loqui uidentur. Orationem ipsius Platonicam putes: crebra est, assidua, copiosa, & hybernis niuibus si-

milis. in uersibus tantum leporis: dulcedinis, suauitatis inserit: ut nihil diuinius sit: nihil cœlestius. Quid epigrammata, quæ nuper in Gemistum Platonicum composuit: quæq; subito cum latina reddidisti: non'ne reddere probatissimam illam antiquitatem uidentur: disputationes eius subtiles: ornatæ: graues: ut facile quemlibet: quo uelit: impellat, & trahat: ita ex tempore loquitur: quasi iampridem scripserit. uidentur ad manum sensus omnes instructi. Tanta præterea humanitate erga omnes expositus est: ut qui dignitate summum locum tenet: facilitate morum pene infimus uideatur. Liberalitatem eius cum infiniti ex latinis: tum maxime hoc tempore infœlicissimi græciæ populi experiuntur: qui proprijs expulsi sedibus ad hunc ueluti unicum refugium confluunt. Adde, quod me adeo amanter: benigne clementer amplexus est: ut octauum iam annum non solum domi: sed intra secretiora cubilia ad curam castissimi corporis sui tenuerit, teneatq;: apud quem quantum gratia & authoritate ualuerim: in propinquorum, atq; amicorum honoribus expertus sum: Quæ nostra familia: qui pater: qui nos omnes: quæ nostræ fortunæ essent: nisi princeps noster fuisset? Nota hæc omnibus sunt. quicquid sumus: principis nostri sumus beneficio: humanitate: clementia: huic uni bona: fortunas: ipsam deniq; animam debemus. Merito itaq; me puto immortale beneficium à Deo consecutum: quod talem nactus sum principem: quem nisi summa integritate: fide: obseruantia colam: uenerer: adorem: sceleratus: facinorosus: nefarius sim: è conspectu hominum fugandus eij-

ciendus exterminandus. De te uero mi frater quid lo-
quar? an mihi secundo loco euenire aliquid dulcius
poterat: quàm te talem habere germanum? qui mihi
ut aspectu, ac liniamentis corporis, ita & moribus &
natura similis euaderes: qui ijsdem quibus ipse studijs
deditus à me erudireris: docereris: instruereris: quem
ego ueluti imaginem quandam meis manibus forma=
rem atq; confingerem: De cuius indole tantam animo
spem cõcepi: ut non mediocre decus allaturum te fami=
liæ nostræ: nisi te nobis fata inuiderint, existimem.
At quorsum hæc de me inquies (nam de principe no-
stro non miror quem ubiq; laudare: extollere: prædi-
care: satiari non potes) Nempe quia tuis quoq; laudi-
bus satiari non possum optime & suauissime frater:
ita me ingenium tuum: ita studium: ita mores dele=
ctant: præsertim in hoc lubrico ætatis in quo multi
adolescentes periclitari solent: Quanta me nuper uo-
luptate affectum putas: cum me rogasti, ut una episto-
la omnia genera metrorum: quæ apud Horatium Flac
cum reperiuntur: breuiter comprehenderem: & unde
lyrici poëtæ dicti fuerint ad te scriberem. Ex his enim
intelligo non contentum te heroicis atq; elegiacis uersi=
bus: ut cæteri nostræ ætatis adolescentes: sed ad cæte=
ra quoq; metrorum genera aspirare: Quod te optimi
ingenij tui exactissimæ in studijs diligentiæ testimoniũ
est. Ego uero in honestissimo desiderio tuo morem ge-
ram: & instar liberalissimi hominis plus etiam quàm
à me quæratur præstem. hac tibi Epistola omnia me=
trorum genera quibus non solum Horatius: uerum
etiam Boetius usus breuiter annotabo. Si tamen prius

quid lyricorum uetuſtiſſimum nomen ſibi uelit oſten=
dero. Dicti igitur lyrica ſunt à lyra, quoniam ueteres
huiuſmodi carminum ſcriptores, ad lyram poëmata
ſua canere conſueuerunt: hi apud Græcos quidem octo
feruntur. Alcman, à quo alcmanium metrum dictum
eſt: Steſichorus, à quo ſteſichoreium: Alcæus, à quo al-
caicum: Ibicus, à quo ibiceium: Anacreon, à quo ana-
creontiũ: Simonides, à quo Simonideium: Pindarus, à
quo pindaricum: Bachilides, à quo bacchilideium: ho-
rum ut Quintilianus inquit, longe pindarus princeps
ſpiritus magnificentia: figuris: beatiſſima rerum, &
uerborum copia: uelut quodam eloquentiæ flumine:
propter quod Horatius merito eum credidit nemini
imitabilem. Additur ſupradictis Sapphò: quam magi
ſtram fuiſſe Platonis nonnulli tradunt: à qua ſapphi=
cum metrum appellatum eſt: ita lyricorum numerus
nouem muſarum numerum impleri: quarum inuo-
cationibus cantus ſuos ordiebantur. Apud latinos ue-
ro tres præcipue memorantur lyrici Horatius: Ceſius
Baſſus: & Valerius Martialis. Inter hos palmam obtĩ
net Horatius: Solus ferè, ut idem Quintilianus inquit,
legi dignus. nam & inſurgit aliquando: & plenus eſt
iucunditatis & gratiæ, & uarijs figuris fœliciſſime au
dax. Secundus. Valerius Martialis: quem intellexiſſe.
Quintilianum arbitror cum ait. Si quem adijcere Ho
ratio uelis: erit Ceſius Baſſus: quem nuper uidimus.
Sed eum longe præcedunt ingenia uiuentium. Mar-
tialẽ quippe Quintiliani ætate fuiſſe manifeſtum eſt.
ac Ceſij Baſſi uix hac tempeſtate ſupereſt nomen.
Vſus autem eſt Horatius in eo libro: qui odæ inſcribi-

tur undeuiginti

tur undeuiginti metrorum generibus. Primum est genus monocolon: dicturq; choriambicum Asclepiadeum tetrametrum constans spondeo duobus choriambis & pyrrhichio sic enim scanditur. Mecœ:nas ataauis:edite re:gibus. Scripsit hoc metro duntaxat tres odas.

Mecœnas atauis edite regibus.
Exegi monumentum aere perennius.
Donarem pateras grataq; commodus.

SECVNDVM GENVS est dicolon tetrastrophon: primi tres uersus sunt dactylici pentametri sapphici: constant enim trochæo spondeo dactylo: & duobus trochæis hoc modo. Iam sa:tis ter:ris niuis: atque: diræ: quartus adonius constans dactylo dimetro catalectico, hoc est dactylo, & spondeo, siue trochæo hoc modo Terruit urbem. scripsit hoc metro tres, & uiginti odas.

Iam satis terris niuis atq; diræ.
Mercúri facunde nepos Athlantis
Quem uirum aut héroa lyra uel acri.
Vile potabis modicis sabinum.
Integer uitæ sceleris'q; purus.
Parcius iunctas quatiunt fenestras
O' Venus regina Cnidi Paphiq;.
Poscimus si quid uacui sub umbra:
Persicos odi puer apparatus.
Nullus argento color est auaris.
Ne sit ancillæ tibi amor pudori
Septimi gades aditure mecum.
Illa si uiris tibi peierati.

Rectius niues Licini neq; altum:
Otium diuꝭs rogat in patenti.
Martijs cælebs quid agam calendis
Mercúri nam te docilis magistro.
Herculis ritu modo dictus ó plebs.
Faune nympharum fugientum amator.
Non uides quanto moneas periclo.
Montium custos nemorumq; uirgo.
Impios Spartæ retinentis omen.
Pindarum quisquis studet æmulari.
Diue quem proles Niobæa magne.
Est mihi nonum superantis annum.
Phœbe syluarumq; potens Diana

TERTIVM dicolon distrophon: primus uersus est choriambicus gliconius trimeter constans spondeo choriambo, & pyrrhichio hoc modo. Sic te: diua potens: cypri: sequens est Asclepiadeus hoc modo: Sic fra: tres helene. lucida sy: dera. scripsit hoc metro odas. XII.

Sic te diua potens cypri
Cum tu lydia telephi.
Mater scæua libidinum.
Et thure & fidibus iuuat:
Donec gratus eram tibi.
Vxor pauperis ibici
Quantum distat ab inacho.
In tactis opulentior.
Quo me Bacche rapis tui.
Festo quid potius die.
Intermissa Venus diu.

Quem tu melpomone ſemel.

QVARTVM dicolon diſtrophon. primus uerſus eſt dactylicus Archilocheius tetrameter conſtans tetrametro bucolico, & tribus trochæis ut Soluitur: acris hy: ems gra: ta uice: ueris: & fa: uoni: Sequens itē Archilocheius conſtans ex Penthemimeri iābica: & tribus trochæis hoc modo: Trahunt: q; ſiccas: machi: næ ca: rinas: ſcripſit hoc metro dūntaxat hanc odē. Soluitur acris hyems &c.

QVINTVM tricolon tetraſtrophon. Primi duo uerſus ſunt Aſclepiadei hoc modo: Quis multa: ta fragilis: te puer in: roſa. Tertius pherecratius conſtans ſpondeo dactylo, & ſpondeo hoc modo: grato: pyrrha ſub: antro: Quartus gliconius: de quo ſupra dictum eſt hoc modo: Cui fla: uant religas: comam: ſcribit hoc metro ſeptem odas.

Quis multa gracilis te puer in roſa.
O' nauis referent in mare te noui
Dianam teneræ dicite uirgines
Vitas uileo me ſimilis cloe
O' fons blanduſiæ ſplendidior uitro
Audiuere lice dij mea uota dij
Quid fles aſterie quem tibi candidi.

SEXTVM dicolon diſtrophon. Tres primi uerſus ſunt aſclepiadei hoc modo: Scribe: ris uario: fortis & ho: ſtium: quartus eſt gliconius hoc modo. Miles: te duce geſ: ſeris: ſcribit hoc metro odas nouem.

Scriberis uario fortis & hoſtium
Paſtor cum traheret per freta nauibus
Quis deſyderio ſit pudor aut modus.

Albi ne doleas plus nimio memor.
Nolis longa ferre bella Numantiæ
Extremum Tanaim si biberes lyce
Inclusam danaen turris & ænea
Diuis orte bonis optime Romule
Iam ueris comites quæ mare temperant.

SEPTIMVM dicolon distrophon. primus uersus est heroicus. hoc modo: Lauda:bunt ali:i cla:ram rhodon:aut myti:lenem. Secundus est dactylicus alcmanius tetrameter acatalecticus. quatuor enim pedes heroici habet, siue dactylos omnes, siue spondeos, siue mixtos: frequentissime tamen in tertio pede dactylum hoc modo:
Aut ephe:sum bima:ris'ue Corinthi.

Scribit autem hoc metro quatuor odas.
Laudabunt alij claram rhodon aut mytilenem
Albis ut obscuro detergit nubila cœlo
Te maris & terræ, numeroq; carentis harenæ.
Quid tibi uis mulier nigris dignissima barris.

OCTAVVM dicolon distrophon. primus uersus est choriãbicus monometer Aristophaneius constãs choriambo & Amphibracho siue bacchio: hoc modo Lydia dic: per omnes: Sequens est choriambicus trimeter sapphicus constans epitrito secundo: duobus choriambis & amphibracho, siue bacchio hoc modo.
Te deos o:ro Sibarim: cur properas: amando. scribit hoc metro dũtaxat hanc oden
Lydia dic per omnes
Te deos oro Sibarim cur properas: amando.

NONVM tricolon tetrastrophon. primi duo uer

ſus ſunt dactylici alcaici trimetri catalectici: constant enim penthemimeri iambica: & duobus dactylis: hoc modo. Vides: ut al: ta: ſtet niue: candidum. Tertius eſt iambicus archilocheius dimeter hypercatalecticus. ſiquidem in primo pede recipit iambum uel ſpondeum: in quarto iambum uel pyrrhichium: deinde ſupereſt ſyllaba hoc modo: ſyluæ: labo: rantes: gelu: q;. Quartus uerſus eſt dactylicus alcmanius tetrameter: de quo paulo ante diximus. recipitq; in tertio pede frequentiſſime trochæum hoc modo flumina conſti- te: rint a: cuto. ſcribit hoc metro. VII. & XXX. odas.

Vides ut alta ſtet niue candidum
O' matre pulchra filia pulchrior
Velox amœnum ſæpe lucretilem
Muſis amicus triſtitiam & metus
Natis in uſum lætitiæ ſcyphis
Acti beatis non arabum inuides
Quid dedicatum poſcit apollinem
Parcus deorum cultor & infrequens
O' diua gratum quæ regis Antium
Nunc eſt bibendum nunc pede libero
Motum ex Metello conſule ciuium
Aequam memento rebus in arduis
Nondum ſubacta ferre iugum ualet
O' ſæpe mecum tempus in ultimum
Non ſemper imbres nubibus hiſpidos
Quid bellicoſus Cantabar & Sythes
Ille & nefaſto te poſuit die
Heu fugaces poſthume poſthume

Iam pauca aratro iugera regiæ
Cur me querelis exanimas tuis
Bacchum in remotis carmina rupibus
Non usitata nec tenui ferar
Odi prophanum uulgus & arceo
Angustam amice pauperiem pati
Descende cœlo & dic age tibia
Iustum & tenacem propositi uirum
Cœlo tonantem credimus Iouem
Delicta maiorum immeritus lues
Heli uetusto nobilis albano
O' nata mecum consule Manlio
Cœlo supinas si tuleris manus
Vixi puellis nuper idoneus
Tyrrhena regum progenies tibi
Qualem ministrum fulminis alitem
Ne forte credas interitura quæ
Quæ cura patrum quæ'ue quiritum
Phœbus uolentem prælia me loqui.

DECIMVM Monocolon uersus est choriambicus pentameter alcaicus: constans spondeo tribus choriambis: & pyrrhichio hoc modo: Tú ne: quæsieris: scire nefas: quem mihi quem: tibi. Scribit hoc metro treis odas.

Tú ne quæsieris scire nefas quem mihi quem tibi
Nullam Vare sacra uitæ prius seueris arborem
O' crudelis adhuc, & Veneris muneribus potens.

VNDECIMVM Dicolon distrophon. primus uersus est dimeter iambicus archilocheius acatalecticus: constat enim amphimacro: qui metrum facit: ex

duobus iambis : siue altero spondeo : hoc modo. Non ebur ne : que au: reum. Sequēs trimeter iambicus hipponactius catalecticus. habet enim quinque iambos, & syllabam: recipit tamen imparibus sedibus etiam spondeum hoc modo. Mea : reni : det in : domo : lacu : nar. Scribit hoc metro dúntaxat hanc oden.

Non ebur neq; auream

DVODECIMVM Monocolon uersus est ionicus sapphicus à minori trimeter acatalecticus : hoc est tribus ionicis à minori constans hoc modo Miserarum est : nec amori : date ludum. Scribit hoc metro tantum hanc oden.

Miserarum est nec amori &c.

TERTIVMDECIMVM Distrophon dicolon primus uersus est heroicus hoc modo : Diffu : gere ni : ues rede : unt : iam : gramina campis. Sequens est dactylicus archilocheius dimeter catalecticus: hoc est cōstans duobus dactylis. & syllaba : hoc modo : Arbori : busq; co : mæ : scribit hoc metro hanc oden.

Diffugere ni &c.

QVARTVMDECIMVM Dicolon distrophon. Primus uersus est iambicus hipponactius trimeter acatalecticus constans sex iambis : recipiensq; etiam spondeum imparibus sedibus hoc modo : Ibis : libur : nis in: ter al : ta na : uium : Sequens est iambicus archilocheius dimeter acatalecticus constans quatuor iambis admixto interim imparibus sedibus spondeo hoc modo Ami : ce pro : pugna : cula. scripsit hoc metro odas decem.

Ibis liburnis inter alta nauium

Beatus ille qui procul negotijs
Parentis olim si quis impia manu
Lupis & agnis quanta sortito obtigit
At ó decorum quicquid in cœlo regis
Quid immerentes hospites uexas canis
Quoquo scelesti uitis aut cur dexteris
Rogare longo putidam te sæculo
Quando repostum cæcubum ad festas dapes
Maia soluta nauis exit alite

QVINTVMDECIMVM Dicolon distrophon. Primus uersus est iambicus hipponactius trimeter acatalecticus de quo pauloante diximus hoc modo Pecti:nihil:me si: cut an:tea:iuuat. Secundus est Sapphicus constans penthemimeri heroica, & dimetro iambico hoc modo. Scriberere:uersiculos:amo:re per:cussum: graui. scribit hoc metro dúntaxat hanc oden.

Pecti nihil me sicut antea iuuat.

SEXTVMDECIMVM Dicolon distrophon. primus uersus est heroicus hoc modo Horrida:tempe: stas cœ:lum con:traxit &:ignes. Sequens est archilocheius constans dimetro iambico atacalectico: & penthemimere heroica hoc modo niues:q; de : ducunt:iouem: nunc mare : nunc sylu:æ . scribit hoc metro tantum hanc oden.

Horrida tempestas &c.

DECIMVMSEPTIMVM Dicolon distrophon. primus uersus est heroicus hoc modo:Mollis in:ertia. cum tan: tam dif: fuderit:imis. secundus iambicus archilochius dimeter acatalecticus:de quo supra dictum est. hoc modo : Obliuio:nem sen: sibus. scribit hoc metro

duas odas.

Mollis inertia cum tantum diffuderit imis
Nox erat, & cœlo fulgebat luna sereno.

DVODEVIGESIMVM Dicolon distrophon. primus uersus est heroicus hoc modo Altera: iā bel: lis ter: ri: tur ci: uilibus: ætas. Alter iambicus hipponactius trimeter acatalecticus: de quo supra dictum est hoc modo suis: & i: psa ro: manæ: uiribus: ruit. scribit hoc metro hanc oden duntaxat.

Altera iam bellis territur &c.

VNDEVIGESIMVM Monocolon. uersus est iambicus Hipponactius trimeter acatalecticus: qualis superior hoc modo. Iam iam ef: fica: ci do: manus: scientiæ. hanc tantummodo oden hoc carmine scribit.

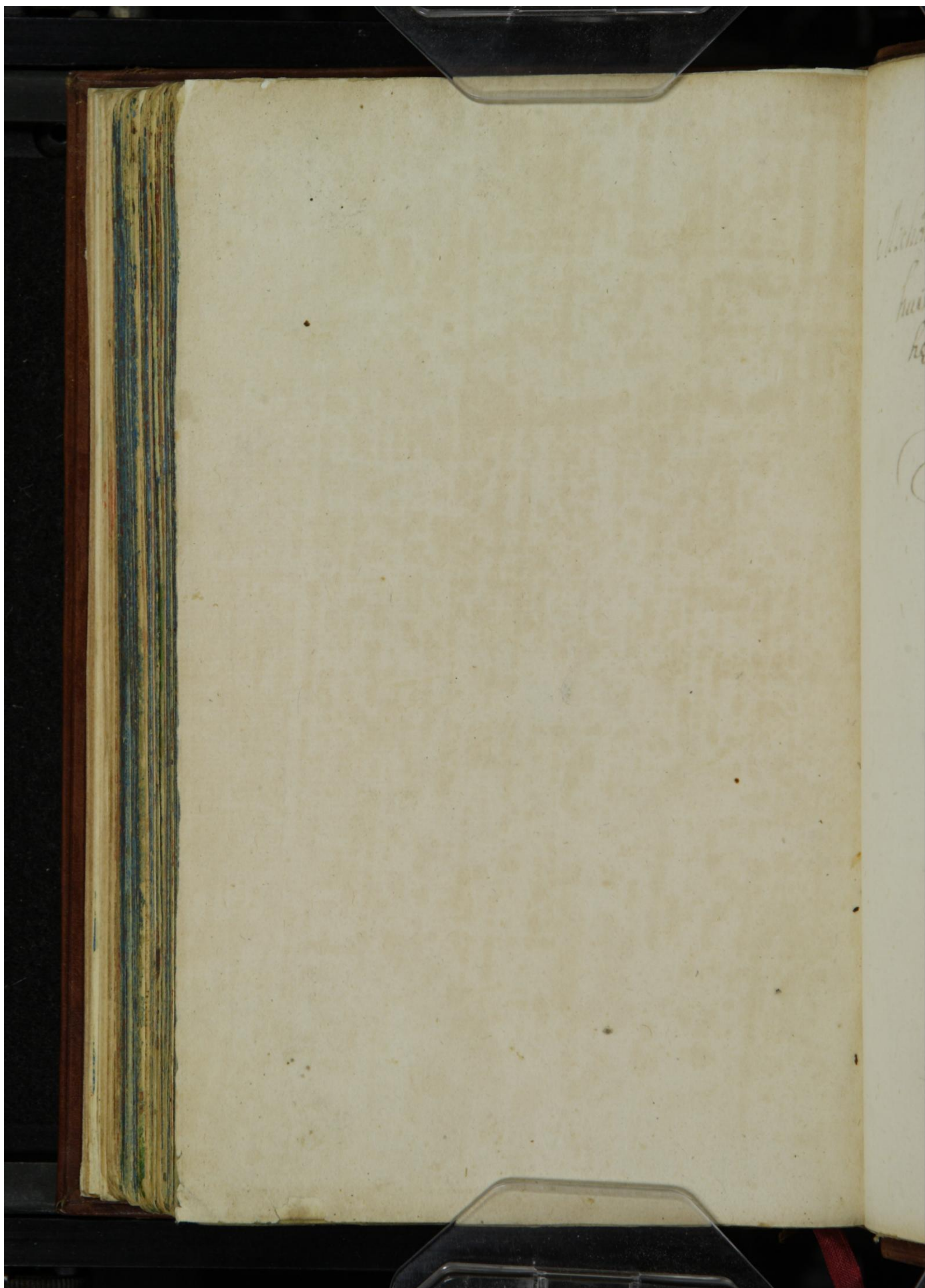
Iam iam efficaci. & reliqua.

FINIS.

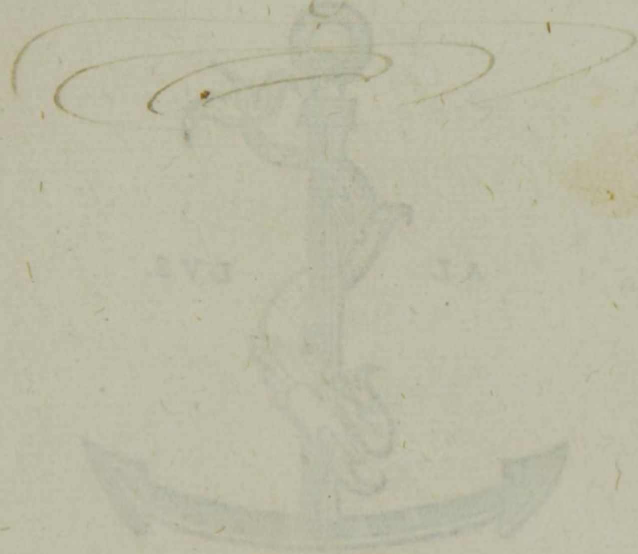
Zoilus hic ille est uir nasu [illegible]
ille

A a b c d e f g h i k l m n o p q r s
t u x y z &. Omnes Quaterniones.

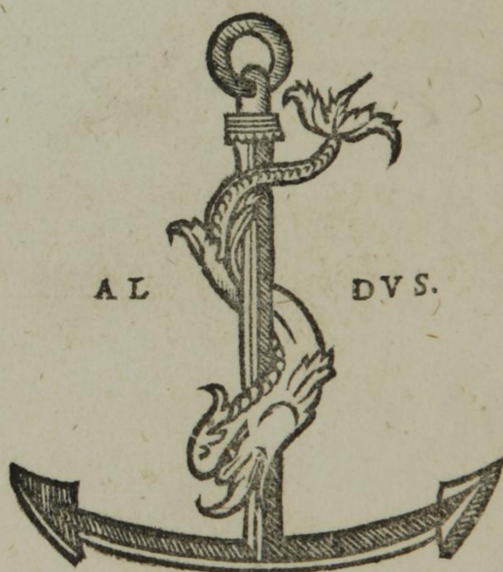
VENETIIS IN AEDIBVS ALDI,
ET ANDREAE SOCERI,
MENSE SEPTEMBRI
M. D. XXVII.

Michael Arcangelus Teghini de Castignano
huius si queris dominum cognoscere libri
hec que sunt supra verba notata
lege

AL
DVS.

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE
FIRENZE

